

**ASSAM
LEGISLATIVE ASSEMBLY
DEBATES**

OFFICIAL REPORT

**FOURTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE TENTH
GENERAL ELECTIONS UNDER SOVEREIGN
DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION
OF INDIA**

SPECIAL SESSION

NO. 3

The 20th August, 1997

Price Rs. 42.00

C O N T E N T S

SPECIAL SESSION

No. 3

Dated, the 20th August, 1997

	Page
(1) Questions & Answers.	1-46
(2) Discussion During Zero Hour.	47-54
(3) Report of the Business Advisory Committee.	55-56
(4) Call Attention Notice.	57-58
(5) Matter under Rule 301.	59-60
(6) Consideration and Passing of the Government Bills.	61-68
(7) Discussion on the Censure Motion.	69-117
(8) Adjournment	117
(9) Annexure— I to XI	118-167

1

2

3

4

5

6

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
Wednesday, The 20th August, 1997

The House met at 9 A.M. of the Clock in the Assembly Chamber at Dispur with Mr. Shri Ganesh Kutum, Speaker in the Chair.

STARRED
QUESTIONS & ANSWERS
(To which oral replies were given)

Mr. Speaker : Starred Question No. 21. Hon'ble member Shri Sukhendu Shekhar Dutta. Hon'ble Minister of Flood Control is to reply.

Re. :- Maintenance of Embankment and Breaches.

Sri Sukhendu Shekhar Dutta asked :

- *21. Will the Minister of Flood Control be pleased to state :
  - (a) Whether the Government is aware of the fact that recent Flood in Patharkandi is due to non-maintenance of embankments ?
  - (b) If yes, why preventive measures were not adopted ?
  - (c) When the work for reconstruction of breaches in Patharkandi will start ?

Shri Promode Gogoi (Minister, Flood Control) replied :

- (a) No, it is not a fact.
- (b) Does not arise.
- (c) Works for temporary closure of 2 (two) Nos. of breaches - one at village Bilbari near Patharkandi and the other at village Muraura have already been started.

Shri Bimalangshu Roy : Mr. Speaker Sir, it is very unfortunate that Hon'ble Minister is concealing the actual facts. The flood of Patharkandi occurred due to non-maintenance of embankments. Now, will the Minister of Flood Control be pleased to answer

---

* Speech not corrected

whether he is aware that because of non-completion of bund at Rangpur of Silchar town the vast area was inundated and about 20,000 people were affected. If so, will the Minister of Flood Control be pleased to take steps for completion of E. & D. embankments at Rangpur ?

Shri Promode Gogoi (Minister) : Mr. Speaker Sir, this question was related to the district of Karimganj and therefore, the Hon'ble Minister would like an information regarding other district. Sir, it is better to ask separate question in this regard. But I would like to inform the House that the condition of this embankment have been deteriorating since 1991 due to extensive breach of embankment during the preceding years. Sir, regarding these two breaches occurred relating to Bilbari and Muraura on 12-7-97. Sir, already the construction have been taken up by the department on 06-8-97 and according to report that we received yesterday from the concerning Executive Engineer, works are in good progress. The closure of Bilbari breach has completed along the 50 percent and the closure of the Muraura breach they have completed along 95% and we expect to complete as soon as possible.

Sri Bimalangshu Roy : Will the Hon'ble Minister may please to state as and when Rangpur bund will be completed ?

Sri Promode Gogoi (Minister) : Sir, Hon'ble member may please put up a separate question in this regard.

. ডা° অর্ধেন্দু কুমাৰ দে : মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া এজন অভিজ্ঞ লোক, তেখেতৰ যথেষ্ট জ্ঞান আছে। কাৰণ তেখেত বহুত দিন ধৰি বিধান সভাৰ সদস্য আছিল এতিয়া মন্ত্ৰী হৈছে। কি কাৰণত অসমত বানপানী হৈ আছে সেইটো মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই জানে। মই সুধিব খুজিছো যে দিব্ৰুং নদী খহনীয়াত বিহপুৰীয়া টাউনৰ ৩ নং ওৱাৰ্ড শেষ হ'ব ধৰিছে। এই বিপদৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

* **Shri Promode Gogoi (Minister) :** Mr. Speaker Sir, this question is related to Karimganji.

Mr. Speaker : Now question No. 22. Hon'ble member Sri Rashidul Haque.
Hon'ble Minister, Forest is to Reply.

বিষয় : পক্ষী উদ্যান।

শ্রীৰচিদুল হকে সুধিছে :

২২। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) বন বিভাগে ৰাজ্যখনত কিমানটা পক্ষী উদ্যানৰ আঁচনি নতুনকৈ লৈছে ?

(খ) উক্ত উদ্যানবোৰৰ নামবোৰ জনাবনে ?

শ্রী নগেন শৰ্মা (বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) বন বিভাগে বৰ্তমান ৰাজ্যখনত নতুনকৈ কোনো পক্ষী উদ্যানৰ আঁচনি লোৱা নাই।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্রী ৰচিদুল হক : এই বিষয়ে বিবেচনা কৰিব নেকি ?

শ্রীনগেন শৰ্মা (মন্ত্ৰী) : বিবেচনা কৰাৰ কথা আছে।

শ্রীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : ধেমাজী জিলাৰ বিল সমূহ পক্ষী উদ্যান সম্পৰ্কত চৰকাৰে ৰিপোর্ট পাইছে নেকি ?

শ্রীনগেন শৰ্মা (মন্ত্ৰী) : এই সম্পৰ্কে তদন্ত কৰা হৈছে।

শ্রীহিৰেন কুমাৰ দাস : পাৰ চৰাই বিক্ৰী কৰাটো বন্ধ কৰিব নেকি ?

শ্রীনগেন শৰ্মা (মন্ত্ৰী) : অসমৰ ক্ষেত্ৰত পাৰ চৰাই খাদ্য হিচাবে ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। গতিকে ইয়াত অসুবিধা আছে। তথাপি বিবেচনা কৰা হ'ব।

ডা° অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছে যে পাৰ চৰাইৰ ক্ষেত্ৰত অসুবিধা আছে। এই সম্পৰ্কত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰিষ্কাৰ নিৰ্দেশনা থকা কথাতো নাজানে নেকি ? মেনকা গান্ধীয়ে বহুত কিবা কিবি কৰি আছে আৰু ৰিজিড আইন আছে। পাৰ চৰাই মাৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

শ্রী নগেন শৰ্মা (মন্ত্ৰী) : পাৰ চৰাইৰ আইন নাই। মেনকা গান্ধীয়ে যিটো আইন লৈছে সেই মতে প্ৰাকৃতিক ভাৰসাম্য হেৰাই যাব। পাৰ চৰাই বা জীৱ-জন্তুৰ ক্ষেত্ৰত বন বিভাগৰ আইন আছে। ট্ৰেডিচনেল কাষ্টমৰ কথাতো আমি চাব লাগিব।

শ্রীমতী বেণুপমা ৰাজখোৱা : পাৰ চৰাইৰ বলী বিধান আছে। গতিকে সেই সম্পৰ্কত কিবা আইন কৰিব নেকি ?

শ্রী নগেন শৰ্মা (মন্ত্রী) : ধৰ্মৰ বিষয়ত আমি একো কৰিব নোৱাৰো।

Mr. Speaker : Now Starred Question No. 23, Hon'ble member Smti. Pramila Rani Brahma

Re : Number of families affected in the riot.

Smti Pramila Rani Brahma asked :

* 23. Will the Minister, Relief and Rehabilitation be pleased to state:

- (a) How many families had been affected in the last riot occurred in 1996 in Kokrajhar and Bongaigaon districts ?
- (b) How many families are left to rehabilitate from both Adibashi and Bodo Communities in both the districts ?
- (c) What is the total expenditure incurred to provide relief to the affected families since the beginning? (Please show the expenditure separately of every month in fooding and transporting).

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) Replied :

- (a) Kokrajhar - 70,620 families.
Bongaigaon - 1,067 families.
- (b) Kokrajhar - 4,038 Bodo families.
8, 146 Adivashi families.
Bongaigaon - Nil
- (c) Kokrajhar - Rs. 23,12,15,308/-
Bongaigaon - Rs. 1,39,60, 324 /-

(Month-wise break up enclosed at Annexure I & II).

(See annexure I and II)

* শ্রীমতী প্ৰমীলা বাণী ব্ৰহ্ম : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অৱশিষ্ট যিখিনি পৰিয়ালক পুনৰ সংস্থাপন কৰিবলৈ বাকী আছে তেওঁলোকক এতিয়ালৈকে পুনৰসংস্থাপন নকৰাৰ কাৰণ কি আৰু সেই অৱশিষ্ট পৰিয়াল কেইটাক কেতিয়া আৰু কিমান মাহৰ ভিতৰত পুনৰ সংস্থাপন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হ'ব।

* ডাঃ জয়নাথ শৰ্মা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অৱশিষ্ট যি কেইটা পৰিয়ালক এতিয়াও পুনৰ সংস্থাপন দিব পৰা নাই তাৰ কেইবাটাও কাৰণ আছে যে, যি সকল বনাঞ্চলৰ পৰা

আহিছে সেই বনাঞ্চল সংৰক্ষিত অঞ্চল, সংৰক্ষিত বনাঞ্চলত পুনৰ সংস্থাপন দিয়াটো মাননীয় হাইকোর্টৰ ফালৰ পৰাও অসুবিধা আছে। তথাপিও চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা এই লোকসকলক পুনৰ সংস্থাপন দিয়াৰ কাৰণে প্ৰচেষ্টা চলোৱা হৈছে। কিন্তু তেওঁলোকে কেম্প এৰি যাবলৈ ইচ্ছা কৰা নাই।

শ্ৰীমতী শ্ৰীমতী ৰাণী ব্ৰহ্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, বনাঞ্চলৰ পৰা যিসকল লোকক খেদি পঠোৱা হ'ল সেইসকল লোক প্ৰথমতে ক'ত আছিল আৰু ক'ৰ পৰা আহিছে মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নেকি ?

ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গোটেই বিষয়টো চাবলৈ গ'লে প্ৰতিটো পৰিয়ালৰ ক্ষেত্ৰত একেটা কথাই প্ৰযোজ্য নহয়। এটা পৰিয়াল যদি এঠাইৰ পৰা আহিছে আকৌ অন্য এটা পৰিয়াল অইন ঠাইৰ পৰা আহিছে। বেছি ভাগ ক্ষেত্ৰতে এটা ইউনিফৰ্ম ৰিপ্লাই নহয়। আমি পুনৰ সংস্থাপনৰ কাৰণে চেষ্টা চলাই আছোঁ আৰু বিধান সভাৰ মাননীয় সদস্য সকলৰ পৰাও এই ক্ষেত্ৰত সহায়-সহযোগিতা কামনা কৰিছোঁ।

শ্ৰীমতী শ্ৰীমতী ৰাণী ব্ৰহ্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ইয়াৰ এটা ব্যৱস্থা ল'ব নেকি? প্ৰথমতে এই মানুহখিনি ক'ৰ পৰা আহিছে সেইটো তৎকালীন ভাৱে আইডেনটিফাই কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা চিন্তা কৰিব নেকি?

শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই গোটেই বিষয়টো হৈছে এটা স্পৰ্শকাতৰ বিষয়। কেম্পত যিখিনি মানুহ আছে সেইখিনিক চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা পুনৰ সংস্থাপন দিয়াৰ কাৰণে পৰ্যায়ক্রমে কৰা হৈছে। বিভিন্ন আইনৰ কাৰণে যথেষ্ট অসুবিধা হৈছে। এই মানুহখিনি অবিজিনেলি ক'ৰ পৰা আহিছে তাক ভেৰিফাই কৰাটো সম্ভৱ নহয়। ইয়াত যথেষ্ট অসুবিধা আছে।

অধ্যক্ষ মোহয়, গহপুৰ আৰু দৈয়াং বনাঞ্চল নামতহে বনাঞ্চল হৈ আছে। মানুহে ভৰি পৰিছে। সেই কাৰণে আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছোঁ যাতে গহপুৰ আৰু দৈয়াং বনাঞ্চল উঠাই দি ৰেভিনিউ ভিলেজ কৰে। ইয়াত মানুহ কিমান দিনৰ পৰা আছে কোৱাটো সেই কাৰণে সম্ভৱ নহয়। মাননীয় হাইকোর্টৰ ফালৰ পৰাও বনাঞ্চলত পুনৰসংস্থাপন কৰাটোত বাধা আছে। গতিকে ক'ৰ পৰা আহিছে চিনাক্তকৰণ কৰাটো এটা কঠিন কাম হৈ পাৰিছে। তথাপিও চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা প্ৰচেষ্টা চলোৱা হৈছে।

শ্ৰী নিজামুদ্দিন খান : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে ১৯৯৬ চনৰ ৰায়তৰ কথাহে কৈছে। কিন্তু ১৯৯৩ চনত যিবিলাক পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছিল সেইবিলাকক পুনৰসংস্থাপন কৰা হৈছিল নেকি? যদি কৰা হোৱা নাই, কিয়, জনাব নেকি ?

ডঃ জয়নাথ শর্মা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই সম্পর্কত এটা বেলেগ প্রশ্নৰ প্ৰয়োজন হ'ব।
তেতিয়াহে তথ্য-পাতিসহ উত্তৰ দিব পৰা হ'ব।

Mr. Speaker : Now, Starred Question No. 24. Hon'ble member Shri Munin Mahanta. Hon'ble Minister, Flood Control is to reply.

বিষয় :- শান্তিজননৰ শ্লুইচ গেইট ।

শ্ৰীমুনীন মহন্তই সুধিছে :

২৪। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয় অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) মৰিগাঁও জিলাৰ মাজেদি সোণাই নামৰ এখন নৈ -বিল বৈ, যোৱাৰ বিষয়ে চৰকাৰ অৱগতনে?

(খ) এই নৈ-বিলখন কোন স্থানৰ পৰা ওলাইছে, আৰু নৈখনৰ দৈৰ্ঘ্য আৰু ক'ত পৰিছে সেই সম্পৰ্কে জনাবনে?

(গ) বৰ্তমান নৈখন শুকাই জলপৃষ্ঠ যে তললৈ নামি গৈছে সেয়ে বিভিন্ন স্থানত খহনীয়া হোৱা আৰু জিলাখনৰ খেতি মাটি শুকান কৰি তুলিছে, এই সম্পৰ্কে অৱগতনে?

(ঘ) এই কথা সত্যনে, শান্তিজননত শ্লুইচ গেট দি সোনাহিলৈ পানী অহাটো আজি বহু বছৰ ধৰি বন্ধ কৰি ৰখা হৈছে ?

(ঙ) শান্তিজননত শ্লুইচ গেট দিয়াৰ পিছত যে খোলা নাই আৰু উক্ত শ্লুইচ গেট মাজে মাজে খোলাৰ বাবে কৰা আবেদন বিবেচনা কৰা হোৱা নাই, সেই সম্পৰ্কে চৰকাৰ অৱগতনে?

(চ) যদি অৱগত, এই দিশত উক্ত শ্লুইচ গেট খোলাৰ ব্যৱস্থা ল'বনে?

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, অৱগত ।

(খ) লাওঁখোৱা অঞ্চলৰ পৰা ওলাই প্ৰায় ১১০ কিঃ মিঃ বৈ গৈ হিলৈ খন্দাৰ ওচৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰত পৰিছে।

(গ) হয়, অৱগত ।

(ঘ) শান্তিজননত এই বিভাগৰ কোনো শ্লুইচগেট (পানী দুৱাৰ) নাই ।

(ঙ) আৰু (ঘ) প্রশ্নৰ উত্তৰৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত প্রশ্ন নুঠে।

(চ) প্রশ্ন নুঠে ।

শ্ৰীমুনীন মহন্ত : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত 'গ' প্রশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে নৈখন শুকাই

যোৱাৰ কাৰণে বিভিন্ন ঠাইত খহনীয়া হৈছে। আনকি গড়কাপ্তানি বাস্তাও বেয়া অৱস্থালৈ গৈছে। এই কথাটো মন্ত্ৰী মহোদয় অৱগত হয় নে নহয়।

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আচলতে এই গোটেই অঞ্চলটো গড়াখহনীয়া আৰু বানপানীৰ ফলত যথেষ্ট ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। এই অঞ্চলটো কৃষিপ্ৰধান অঞ্চল। তেখেতে প্ৰশ্ন কৰা মতে শান্তিজনত বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ কোনো শ্বুইচ গেট নাই। শান্তিজনৰ এটা অংশ বৰদোৱা সত্ৰৰ ওচৰেৰে বৈ গৈছে। অৱশ্যে বৰদোৱা সত্ৰৰ পূৰ্ব অংশত গড়কাপ্তানি পথটোৱে শান্তিজনৰ প্ৰবাহ বন্ধ কৰা পৰিলক্ষিত হৈছে। প্ৰাথমিক অনুসন্ধানৰ পৰা দেখা গৈছে যে মৰিগাওঁ জিলাৰ এক বৃহৎ কৃষিপ্ৰধান অঞ্চলৰ ৰক্ষণাবেক্ষণৰ বাবে সোনাই জানখনৰ বিল্লপ্ত্বীকচন আৰু ৰিগ্ৰেডিঙৰ প্ৰয়োজন অনুভৱ কৰা হৈছে।

শ্ৰীমুনি মহন্ত : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ মথাউৰি আৰম্ভ কৰাৰ সময়ত বিভাগক এই কথা কোৱা হৈছিল যে ইয়াত ৩ টা চোৰ্চ আছে। এই চোৰ্চ বন্ধ হৈ গ'লে মৰিগাওঁ সমষ্টিৰ বৃহৎ অঞ্চল খৰাং হৈ পৰিব। গতিকে সেই দৃষ্টিভঙ্গীৰ প্ৰতি লক্ষ্য ৰাখি সোনাইৰ কথা মন্ত্ৰীমহোদয়ে যিটো কৈছে সেইটো কেতিয়া কৰা হ'ব আশ্বাস দিব নেকি? .

শ্ৰী প্ৰমোদ গগৈ(মন্ত্ৰী): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই গোটেই বিষয়টোৰ তথ্য-পাতি সংগ্ৰহ কৰি ফলপ্ৰসূ আঁচনি কাৰ্যকৰী কৰাৰ কাৰণে বিভাগে প্ৰচেষ্টা চলাইছে। এই আঁচনি নিৰ্ভৰ কৰিব পুঁজিৰ ওপৰত।

মাননীয় অধ্যক্ষ : এতিয়া তৰা চিহ্নিত প্ৰশ্ন নং ২৫। মাননীয় সদস্য শ্ৰী ওৰাজেদ আলী চৌধুৰী। মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰ দিছে :

বিষয় : গৰাখহনীয়াত ক্ষতিগ্ৰস্ত লোকক সাহাৰ্য।

শ্ৰীওৰাজেদ আলী চৌধুৰীয়ে সুধিছে :

* ২৫। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) দক্ষিণ শালমাৰা আৰু মানকাছাৰত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গৰাখহনীয়াত ক্ষতিগ্ৰস্ত লোকক চৰকাৰে (১৯৯৭ চনত) সাহাৰ্য আৰু পুনৰ সংস্থাপন কিবা ব্যৱস্থা হাতত লৈছেনে?

(খ) যদি লৈছে, দক্ষিণ শালমাৰা আৰু মানকাছাৰৰ মুঠ কিমান লোকক সাহাৰ্য আৰু পুনৰ সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে?

ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) ১৯৯৭ চনত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গৰাখহনীয়াত ক্ষতিগ্ৰস্ত দক্ষিণ শালমাৰা আৰু মানকাছাৰ মহকুমাৰ লোক সকলক পাৰিতোষিক সাহাৰ্য দিয়া হয়, লগতে চিকিৎসা সাহাৰ্য দিয়াৰ উপৰিও দ'মকল আদিও বহুৱাই দিয়া হয়।

(খ) গৰাখহনীয়াত ক্ষতিগ্ৰস্ত ৭০০ টা পৰিয়ালক সাহাৰ্য্য প্ৰদান কৰা হয় উপযুক্ত চৰকাৰী মাটি নোপোৱাৰ বাবে গৰাখহনীয়াত ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়াল সমূহক পুনৰ সংস্থাপন দিব পৰা নাই।

* শ্ৰীওৰাজেদ আলী চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে 'খ' প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছে যে ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়ালক সাহাৰ্য্য প্ৰদান কৰা হৈছে। কিন্তু দক্ষিণ শালমাৰাৰ কোনো পৰিয়ালকে এতিয়ালৈকে সাহাৰ্য্য দিয়া হোৱা নাই। তেখেতে ৭০০ পৰিয়ালৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। দক্ষিণ শালমাৰাত কিমান পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে সেই কথা উল্লেখ নাই।

* ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা মাৰ্চ মাহত যি বানপানী হৈছিল সেই সময়ত জিলা কৰ্তৃপক্ষই জনোৱা মতে ৭০০ পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছিল। দক্ষিণ শালমাৰাত সেই সময়ত ১৫০ টা পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছিল।

* শ্ৰীওৰাজেদ আলী চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, জিলা কৰ্তৃপক্ষই তেতিয়াহ'লে ভুল তথ্য দিছে। বানপানীৰ সময়ত দক্ষিণ শালমাৰাত যথেষ্ট পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে তাৰোপৰি গড়াখহনীয়াত ৪ শ পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। এইটো অতি দুখৰ বিষয় জিলা কৰ্তৃপক্ষক বাবে বাবে কোৱা স্বত্বেও কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নাই। সেই ক্ষতিগ্ৰস্ত মানুহখিনিয়ে পৰিয়াল লৈ কেনেকৈ বাচি থাকিব। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে 'খ' প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছে চৰকাৰে মাটি নোপোৱাৰ কাৰণে ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়ালক পুনৰ সংস্থাপন দিব পৰা নাই। কিন্তু মানকাছাৰ অঞ্চলত যথেষ্ট পৰিমাণৰ মাটি আছে, তাত সংস্থাপন কৰিব পাৰে।

* ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যিখিনি পাহাৰৰ মাটিৰ কথা কৈছে সেইখিনি খুউব সম্ভৱ চৰকাৰী মাটি নহয়, সেইখিনি বন বিভাগৰ মাটি হ'ব পাৰে। বন বিভাগৰ মাটিত পুনৰ সংস্থাপন কৰাত অসুবিধা আছে। মই আজি ৰাতিপুৱা জিলা কৰ্তৃপক্ষৰ লগত টেলিফোনেৰে কথা পাতিছোঁ। ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়াল বিলাকক সাহাৰ্য্য প্ৰদান কৰা হৈছে। দক্ষিণ শালমাৰাত যি গড়াখহনীয়া হৈছে সেইবোৰ লাহে লাহে হৈছে তথাপি তাত পাৰিতোষিক দিয়া হৈছে। পুনৰ সংস্থাপন কৰিব পৰা হোৱা নাই। পাহাৰৰ ওপৰত মাটি আছে যদি সেই বিষয়ে মই জিলা কৰ্তৃপক্ষৰ লগত আলোচনা কৰিম।

* শ্ৰীওৰাজেদ আলী চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, দক্ষিণ শালমাৰাত গড়াখহনীয়া লাহে লাহে হৈছে বুলি কৈছে তাত এটা অঞ্চলত একেদিনাই ১২০ টা পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। এই ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়ালৰ খবৰ ল'বলৈ মানকাছাৰলৈ মন্ত্ৰীসকল গৈছে কিন্তু আচৰিত কথা এতিয়ালৈকে কোনো মন্ত্ৰী দক্ষিণ শালমাৰাৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত অঞ্চললৈ যোৱা নাই। এইটো 'ডিচক্ৰিমিনেচন' কিয়? দক্ষিণ শালমাৰাৰ ক্ষেত্ৰটো সাহাৰ্য্যৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব নেকি?

- * ডঃ জয়নাথ শৰ্মা(মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়টো অৱতাৰণা নকৰিয় বুলি ভাবিছিলো। ইয়াত মাননীয় সদস্য শ্ৰীখান ডাঙৰীয়াই কৈছিল। আমি বেকৰ্ড মতে দিছো। শাসক দলৰ সদস্য থাকিলে যে দিম সেইটো নহয়।
- * শ্ৰীওৰাজেদ আলী চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সাহাৰ্য্যৰ ক্ষেত্ৰত কমকৈ হ'লেও দিব লাগে। মই বেছিকৈ দিয়া নাই বুলি আপত্তি কৰা নাই, মই আপত্তি কৰিছো যে সেই ক্ষতিগ্ৰস্ত পৰিয়াল বিলাকে কমকৈ হ'লেও সাহাৰ্য্য পাব লাগে।
- * ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ক্ষেত্ৰত মই ১৯৯১ চনৰ পৰাই জনাবলৈ বিচাৰিছো- ১৯৯১-৯২ চনত ৪৮৪টা পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছিল, ১৯৯২-৯৩ চনত ১৯২৬টা পৰিয়াল, ১৯৯৩-৯৪ চনত ৫২৪৩টা পৰিয়াল, ১৯৯৪-৯৫ চনত ২১৫০টা পৰিয়াল, ১৯৯৫-৯৬ চনত ৭০৭৪ টা পৰিয়াল আৰু ১৯৯৬-৯৭ চনত ৮৮০ টা পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছিল। এই ক্ষতিগ্ৰস্ত মানুহখিনিক পুনৰ সংস্থাপন কৰিবলৈ হ'লে মাটি লাগিব। এখন জিলাৰ পৰা অন্য জিলাত সংস্থাপন দিবলৈ হ'লে তাৰ স্থানীয় মানুহে অসুবিধা পোৱাৰ লগতে স্থানীয় প্ৰতিনিধিৰো অসুবিধা হয়। শত্ৰুৰ ঘৰত জুই লাগিলে শত্ৰুৱে হওঁক বা মিত্ৰয়ে হওঁক তাত পানী দিবয়ে। আমি ৰাজনৈতিক পক্ষপাতিত্ব কৰা নাই। মই নিশ্চয় ক'ব পাৰো যে অসম গণ পৰিষদ চৰকাৰে কেতিয়াও এনে কাম নকৰে।
- * শ্ৰীওৰাজেদ আলী চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৭০০ টা পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। সেইখিনি মানুহক পুনৰ সংস্থাপন দিব পৰা নাই। প্ৰবলেম থাকিব পাৰে কিন্তু 'ডিচক্ৰিমিনেচন' হ'ব নোলাগে।
- ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ১৯৯১ চনৰ পৰাই ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা মানুহৰ তথ্য মোৰ হাতত আছে। মই আজি উপায়ুক্তৰ লগত কথা পাতিছো। তেনেধৰণৰ কিবা আছে যদি স্থানীয় বিধায়কে মোক দৃষ্টিগোচৰ কৰিলেহেঁতেন, তেতিয়া মই লগে লগে ব্যৱস্থা ল'লোহেঁতেন। তেতিয়া মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে মোৰ দৃষ্টিগোচৰ নকৰে কিয়?
- * শ্ৰী ওৰাজেদ আলী চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই লগে লগে জিলা কৰ্তৃপক্ষ আৰু উপায়ুক্তক জনাইছো আৰু মই নিজে ভিজিট কৰিছো। গতিকে আপুনি তদন্ত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নেকি?
- * ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো তদন্ত কৰাৰ বিষয় নহয়। পুনৰ সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কেনেকৈ কৰিব পৰা যাব তাৰহে ব্যৱস্থা লোৱা উচিত। তাৰ বাবেহে সকলোৰে সহযোগীতাৰ প্ৰয়োজন।

Mr. Speaker: Now Starred Question No. 26 Hon'ble member Shri Prabin Hazarika, Hon'ble Minister Forest is to reply.

বিষয় : বনাঞ্চল বেদখল ।

শ্রী শ্ৰীবীন হাজৰিকাই সুধিছে ?

* ২৬। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) শোণিতপুৰ জিলাৰ বিশ্বনাথ মহকুমাৰ বিহালী অঞ্চলৰ, বিহালী সংৰক্ষিত বনাঞ্চল এলেকাত, তাৰাচ, বালিছ আৰু তিনিসূতী ওপৰ এলেকাত অৰুশাচলৰ লোকে তিনিখন স্থায়ীভাৱে গাওঁ পাতি পুলিচ বেটেলিয়ান কেম্প, স্কুল ঘৰ, বিজুলী যোগান ব্যৱস্থাবে আজিৰে পৰা প্ৰায় ৫/৬ বছৰ বেদখল কৰি আছে, বিষয়টো চৰকাৰৰ অৱগতনে।

(খ) যদি অৱগত তেন্তে, ইয়াৰ কি বিহিত ব্যৱস্থা লৈছে ?

(গ) যদি লৈছে, অনুগ্রহ কৰি বিষয়টো সম্পূৰ্ণভাৱে সদনত জনাবনে ?

শ্ৰীনগেন শৰ্মা (বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, অৱগত ।

(খ) হয়, বিহিত ব্যৱস্থা লৈ থকা হৈছে।

(গ) দীৰ্ঘদিনীয়া এই সমস্যাটো সমাধানৰ বাবে অসম আৰু অৰুণাচল প্ৰদেশ চৰকাৰে সময়ে সময়ে মিলিত হৈ সমাধানৰ পথ নিৰূপণ কৰিছে। তাৰে দুখন সভাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ প্ৰতিনিধিও উপস্থিত থাকে। ওপৰোক্ত আলোচনা সমূহত বিবাদমান এলেকাত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ জৰীপ বিভাগ আৰু দুয়োখন ৰাজ্যৰ জৰীপ বিভাগৰ জৰিয়তে বিবাদমান এলেকাৰ সীমা নিৰ্দ্ধাৰণৰ প্ৰস্তাৱ লয়। উক্ত আলোচনা মৰ্মে বিবাদমান এলেকাত সমস্যা সমাধান নোহোৱা পৰ্যন্ত স্থিত অৱস্থা বাহাল ৰখাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰা হয়।

* শ্ৰীশ্ৰীবীন হাজৰিকা : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত কৈছে যে ছমাহ বছৰেকত চৰকাৰৰ ৰাজহ বিভাগ, জৰীপ বিভাগ আৰু বন বিভাগৰ মাজত সীমা বিবাদ সম্পৰ্কত আলোচনাত বহে। কিন্তু দিনক দিনে এই সীমা এলেকাত এনে হৈছে যে পাঁচবছৰ আগতে তিনি চাৰিখন গাওঁ আঙুৱাই আছিল যদিও এতিয়া দহ বাৰখন গাওঁ এলেকা আমাৰ ফৰেষ্ট বিভাগে ধ্বংস কৰি আছে। এতিয়া আমাৰ এলেকালৈ অৰুণাচলৰ মন্ত্ৰী সকলো আহি সেইবিলাক তেওঁলোকৰ মাটি বুলি স্কুল পাতিছে, ইলেক্ট্ৰিচিটি ব্যৱস্থা কৰিছে। আমাৰ লোকে মাতিলে ক্ল্যাচ লাগে। লাহে লাহে আহি ৫২ নম্বৰ ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাই পথৰ ওচৰ পাবহি। গতিকে আমাৰ ফালৰ পৰা খৰতকীয়া ব্যৱস্থা নল'লে কামত নাহিব। মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনোৱা মতে ছমাহৰ মূৰকত আলোচনাত বহিলে এই সীমা বিবাদ দহ

বছৰ, বিশ বছৰৰ পিছতো সমাধান নহ'ব। অথচ অৰুণাচল ফালৰ পৰা মন্ত্ৰী সকলো আহি যি ধৰণে আমাৰ এলেকাত সোমাই পৰাৰ সুবিধা লৈছে এই বিষয়টো সমাধানৰ কাৰণে ততালিকে ৰাজনৈতিক হস্তক্ষেপ কৰিবলৈ ব্যৱস্থা ল'বনে?

- * শ্ৰী নগেন শৰ্মা (বনমন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, বিষয়টো এটা দীৰ্ঘদিনীয়া সমস্যা। ১৯৭৯ চনৰে পৰা সেই সমস্যা দেখা পাই আছে। ২০-৩-৭৯ তাৰিখে অসম অৰুণাচলৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে উচ্চপদস্থ বিষয়া সকলৰ লগত আলোচনা কৰিছিল। তাৰ পৰাই সীমা সমস্যা চলি আছে। কেইবালানিও আলোচনা হৈছে বিভিন্ন সময়ত। ১৯৮৮ চনত পুনৰ অৰুণাচলৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা হৈছিল। ১৯৯২ চনত অৰুণাচলৰ ৰাজ্যপাল আৰু অসমৰ ৰাজ্যপালৰ মাজতো আলোচনা হৈছিল। তাৰ পিছত ১৯৯৫ চনতো অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু গড়কাপ্তানী মন্ত্ৰীৰ উপস্থিতিত উচ্চ পদস্থ বিষয়া সকলৰ লগত আলোচনা হৈছিল। আলোচনা এতিয়াও চলিয়েই আছে। কিন্তু এটা কথা হ'ল কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে এই বিষয়ত খৰতকীয়া ব্যৱস্থা স্পৰ্শকাতৰ বিষয় হিচাপে ল'ব লাগে বুলি আমি অনুৰোধ জনাইছো। আমাৰ ফালৰ পৰা প্ৰয়োজনীয় বিহিত ব্যৱস্থাও লৈ আছে।
- * শ্ৰীপ্ৰবীন হাজৰিকা : অধ্যক্ষ মহোদয়, অন্ততঃ সাম্প্ৰতিক বিত্তীয় ব্যৱস্থা হিচাপে বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে উচ্ছেদৰ ব্যৱস্থা কৰি থাকিলে সাময়িকভাৱে কিছু বাধাপ্ৰাপ্ত হ'ব বুলি মই ভাবো। গতিকে তেনেকুৱা আগতীয়া ব্যৱস্থা ল'বলৈ অনুৰোধ জনাইছো।
- * শ্ৰীনগেন শৰ্মা (বন মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ বিভাগৰ পৰা ইতিমধ্যে ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে। ট্ৰেন্সফৰমাৰ চীজ কৰা হৈছে, স্কুল ঘৰ ভাঙি দিয়া হৈছে আৰু ৰাস্তা বন্ধাতো বাধা আৰোপ কৰা হৈছে। কিন্তু এই ধৰণে সমাপ্ত কৰিব নোৱাৰি। দুইখন ৰাজ্যৰ সমিল মিলত কৰিব লাগিব নহ'লে সমস্যা থাকি যাব।
- * শ্ৰী দিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে স্কুল ঘৰ ভাঙি দিয়াৰ কথা কৈছে, ট্ৰেন্সফৰমাৰ চীজ কৰাৰ কথা কৈছে কিন্তু তাত যিটো পুলিচ বেটেলিয়ানৰ কেম্প আছে সেইটো উচ্ছেদ কৰা নাই। আজিৰ ভিতৰত মন্ত্ৰী মহোদয়ে নিৰ্দেশ দিব লাগে সেই পুলিচ বেটেলিয়ানৰ কেম্পটো উচ্ছেদ কৰিব লাগে। চৌবিশ ঘণ্টাৰ ভিতৰত কৰিব লাগে। অসম চৰকাৰে অৰুণাচল চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিব লাগে। শোণিতপুৰৰ পৰা মোৰকংচেলেক পৰ্য্যন্ত অসম। অৰুণাচল সীমান্তত অসম চৰকাৰৰ যি সকল ফৰেষ্ট বিভাগৰ বিষয়ববীয়া আছে সেই সকলে আমাৰ মানুহে খৰি কাটিলেও ধৰে কিন্তু অৰুণাচলৰ মানুহে ঘৰ বান্ধিলেও চকুমুদি থাকে। এই গোটেই বিষয়টো ৰাজনৈতিক বিষয় গতিকে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিব লাগে, অৰুণাচল চৰকাৰৰ লগতো আলোচনা কৰিব লাগে। অৰুণাচলচৰকাৰৰ মন্ত্ৰী বিষয়া সমন্বিতে আহি আমাৰ সীমা বিবাদ ফৰেষ্ট বিভাগৰ বিষয়া বৰ্গৰ দ্বাৰা শোণিতপুৰৰ পৰা মোৰকংচেলেক পৰ্য্যন্ত

সীমাৰ ওপৰত চৰজমিন তদন্ত কৰিব লাগে। অৰুণাচলৰ মন্ত্ৰী আহি আমাৰ সীমাত অৰুণাচলী লোকক ইনষ্টিগেট কৰেহি, আমাৰ মন্ত্ৰী সকলেও সাহস দেখুৱাব লাগে মই লগত থাকিম, লগত যাম।

- * শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : অধ্যক্ষ মহোদয়, মই মাননীয় সদস্য দিলীপ কুমাৰ শইকীয়া ডাঙৰীয়াক সমৰ্থন কৰো। সীমান্ত সমস্যা কিয় সামাধান কৰিব নোৱাৰে।
- * শ্ৰীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : আমি ধেমাজি প্ৰশাসনৰ লগত লগ লাগি বেৰেক উচ্ছেদ কৰি দিছো। ডি-আৰ-ডি-এৰ যিবিলাক উন্নয়নমূলক কাম আছে সেই বিলাক ফৰেষ্ট বিভাগক কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিব লাগে। ধেমাজিত আমি ই-এ-এচ স্কীমৰ আশুৰত হল তৈয়াৰ কৰি দিছো। ফৰেষ্ট বিষয়া সকলক কৈছো আপোনালোকে নেদেখা বুলি চকু মুদি থাকক। আমি কৰিম, আপোনালোকে ভয় কৰিব নালাগে। ৰাস্তা বনাই দিছো। আমাৰ বান্দৰদোৱা অঞ্চলত আমাৰ অসমৰ মাটিত দোকান দিয়া সকলৰ পৰা পইচা বিচাৰি আহে।
- * শ্ৰীনগেন শৰ্মা (বন মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, অসম-অৰুণাচলৰ সীমা বিবাদ আজিৰ নহয়, অসম-মিজোৰাম, অসম-নাগালেণ্ড এই গোট্টেই কেইটা সমস্যা বৰ্ষদিনৰ পৰা চলি আছে। আমাৰ চৰকাৰ অহাৰ পিচত আমি শক্তিশালী ব্যৱস্থা হাতত লৈছো। আমি সোতৰ বছৰৰ পিছত দুশ আঠত্ৰিশ হেক্টৰ মাটি প্ল্যানটেঞ্চন কৰিছো। অসম-অৰুণাচল সীমান্তত থকা বেটেলিয়ান কেম্পৰ যিটো কথা উল্লেখ কৰিছে সেই ক্ষেত্ৰত আমাৰ বিভাগৰ কিছু অসুবিধা আছে। আমি বিভাগৰ পৰা গৃহ বিভাগৰ সাহায্যৰ কাৰণে যোগাযোগ কৰিছো আমি আশা ৰাখিছো দুইখন ৰাজ্যৰ বিষয়া, মন্ত্ৰী পৰ্য্যয়ৰ আলোচনাৰ মাজেদি সমস্যাটোৰ সমাধান হব।
- * শ্ৰীগৌতম বয় : অধ্যক্ষ মহোদয়, হাইলাকান্দি জিলাৰ দহ কিলোমিটাৰ ৰাস্তা মিজোৰামৰ ফালৰ পৰা দখল কৰিছে। সেই সম্পৰ্কত প্ৰকৃত অৱস্থা কি হৈছে তদন্ত কৰি বিহিত ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অবগত কৰালো।

শ্ৰীনগেন শৰ্মা (বন মন্ত্ৰী) : হাইলাকান্দি অঞ্চলত অসম অঞ্চলত ৰাস্তা অধিগ্ৰহণ কৰা, বেদখল কৰাৰ বিষয়টো সম্পৰ্কত গৃহ বিভাগৰ সাহায্য বিচৰা হৈছে।

(Starred question No. 27 was disallowed)

Mr. Speaker : Now Starred Question No. 28. hon'ble member Shri Nazibul Umar. Hon'ble Minister, Revenue is to reply.

Re : Erosion effected families.

Sri Nazibul Umar asked :

* 28. Will the Minister of Revenue be pleased to state :

- (a) How many families of village Aironghayla, Motirchar Part - II and Vedlo rendered homeless due to erosion in 1996 and 1997 (up to 31st July)?
- (b) Whether the Erosion effected families were rehabilitated or not?
- (c) If not, why ?

Dr. Zoi Nath Sarma (Minister Revenue) Replied :

- (a) 175 families at Village Aironghayla, 677 families at village Motirchar Part - II and 65 families at village Vedlo under Dhubri District, have been rendered homeless due to Erosion in 1996 and 1997 (up to 31st July).
- (b) Not yet rehabilitated
- (c) Non availability of suitable sarkari land is posing problem in rehabilitation.

* শ্রীনাৰ্জিবুল ওমৰ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে খহনীয়া আদি যিমান বিলাক পৰিয়াল এতিয়ালৈকে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে সেই সময়ৰ ভিতৰত কিমান পৰিয়ালক চৰকাৰে পুনৰ সংস্থাপন দিছে ?

* ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৯০-৯১ আৰু ১৯৯৬-৯৭ চনত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ৫০ হাজাৰ টকাকৈ জিলাৰ উপায়ুক্তলৈ চেক্ৰচন দিয়া হৈছিল।

* শ্রীনাৰ্জিবুল ওমৰ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, প্রকৃতার্থত কিমান মানুহক বিহেবিলেট কৰিছে?

* ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গোটেই বিলাক বিহেবিলেট কৰিব নোৱাৰিলেও ইতিমধ্যে আমি বিহেবিলেটেখনৰ কাৰণে ধুবুৰী জিলাৰ উপায়ুক্তৰ পৰা ৬০ কোটি ৬২ লাখ টকাৰ এটা প্ৰস্তাৱ পাইছোঁ।

* Shri Abdul Muqtadir Choudhury : Whether Hon'ble Minister has enquired how many families have been rehabilitated. That should be enquired into. Erosion affected people should get top priority. Whether Hon'ble Minister will say, how many affected families been really rehabilitated?

- * ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগতে এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছো যে ১৯৯১ চনৰ পৰা প্ৰায় ১০ হাজাৰৰ অধিক পৰিয়াল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে কিন্তু কোনো পৰিয়ালকে পুনৰ সংস্থাপন কৰিব পৰা হোৱা নাই।
- * শ্ৰীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অৰুণাচলে দখল কৰা অন্যান্য বানবিধস্ত পৰিয়াল বিলাকক মাটি দিয়াৰ কিবা চৰকাৰী নিয়ম আছে নেকি? যদি আছে তেন্তে ফৰেষ্ট আদি এলেকাত অৱশ্যে এই ফৰেষ্টবিলাক কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ ডিবিজাৰ্ট কৰিব লাগিব আৰু তাতে সংস্থাপিত কৰিব পাৰি। এই মানুহখিনিক পুনৰ সংস্থাপনৰ কাৰনে চৰকাৰে কিবা এটা নীতি গ্ৰহণ কৰিবনে?
- * ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ নীতি বা নিয়ম আছে কাৰণেই এইটো এটা পৃথক বিভাগ হিচাপে আৰম্ভ কৰা হৈছে। এইটো নিয়ম বৰ্ষদিনৰ পৰাই চলি আছে। কিছুমান ক্ষেত্ৰত আমি মাটি দিব নোৱাৰি টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছিলো। কিন্তু তাত ৰাইজে টকা নালাগে মাটিহে লাগে বুলি কলে। কিন্তু এতিয়াই মাটি দিব পৰা অৱস্থা নাই।
- * ডাঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ে কৈছে যে ১৯৯১ চনৰ পৰা বান বিধস্ত বা খহনীয়াত পৰা মানুহখিনিক সংস্থাপিত কৰিব পৰা হোৱা নাই। কিন্তু কথা হ'ল তাৰ আগৰ মানুহখিনিক সংস্থাপন কৰা হ'ল নেকি? এইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে?
- * ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটোৰ বিতং তথ্য এতিয়াই মোৰ হাতত নাই।
- * ডাঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ে কৈছে যে ১৯৯১ চনৰ পৰা মানুহখিনিক সংস্থাপন কৰিব পৰা হোৱা নাই বুলি বাৰে বাৰে কৈছে। কিন্তু আগৰ মানুহখিনিৰ কথা নকয় কিয় এইটো জনাব লাগে।
- * ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সেইটোৱেই কথা, এই গোটেই কথা বিলাক আলোচনা কৰাৰ কাৰণে প্ৰশ্নোত্তৰৰ সময় চোৱাই যথেষ্ট নহয়। ১৯৪৭ চনতে ভাৰতে স্বাধীনতা লাভ কৰিলে, তাৰ পাছৰে পৰা ১৯৮৫ চনৰ পৰা ১৯৯০ চনলৈ এই অতি অলপ সময়ৰ কাৰণেহে আমাৰ দলৰ চৰকাৰ আছিল। তাৰ আগতে গোটেই সময়খিনি আমাৰ মাননীয় সদস্যজন যি দলৰ সেই দলৰে চৰকাৰ আছিল। এই গোটেই সমস্যা বিলাক তেতিয়াৰ পৰাই স্তপীকৃত হৈ আছে।
- * ডাঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি ভুল কৰিছিলো বাকু কিন্তু আপোনালোকেতো শুদ্ধ কৰক আপোনালোকে এতিয়া কি কৰিছে?
- * ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি এতিয়া শুদ্ধ কৰিবলৈকেতো চেষ্টা কৰি আছে।

Mr. Speaker : Now Started Question No. 29. Hon'ble member Smti. Pranati Phukan. Hon'ble Minister, Revenue is to reply.

বিষয় : খেতিয়কক মাটি আৱণ্টন ।

শ্রীমতী প্ৰণতি ফুকনে সুধিছে :

*২৯। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

- (ক) ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিয়কক মাটি আৱণ্টন দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কি নীতি গ্ৰহণ কৰিছে ?
- (খ) ১৯৯৬-৯৭ চনত মুঠ কিমান জন ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিয়কক মাটি আৱণ্টন দিয়া হৈছে?
- (গ) আৱণ্টন দিয়া মাটিৰ মুঠ পৰিমাণ কিমান?

ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) চৰকাৰে ১৯৮৯ চনৰ ঘোষিত ভূমি নীতিৰ ৫ দফাৰ অধীনত ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিয়কক মাটিৰ আৱণ্টন দিবলৈ নীতি গ্ৰহণ কৰিছে।
- (খ) ৭ (সাত) জনক ।
- (গ) ৩৬১ বিঘা ০ কঠা ১৬ লেচা ।

* শ্রীমতী প্ৰণতি ফুকন : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰী নিয়মমতে প্ৰতিজন শিক্ষিত নিৱনুৱা যুৱকক চাহ খেতি কৰিবৰ কাৰণে ৩০ বিঘাকৈ মাটি দিয়াৰ প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছে। এই প্ৰস্তাৱ সম্পৰ্কে চৰকাৰে কিবা নীতি গ্ৰহণ কৰিছে নেকি? মোৰ দ্বিতীয় প্ৰশ্নটো হ'ল যোৱা ২৯-৯-৯৪ তাৰিখে আৰ এচ এছ ৭০৩-৯২ পাৰ্ট ১২ এই চিঠি যোগে সকলো জিলাৰ উপায়ুক্তলৈ নিৰ্দেশ দিয়া হৈছিল যে ভূমি আৱণ্টনৰ ক্ষেত্ৰত কোনো এল এ চিৰ পৰামৰ্শ নোলোৱাকৈ ভূমি আৱণ্টন দিব লাগে। এই নীতি বা নিয়মৰ ওপৰত চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে নেকি?

* ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰথম প্ৰশ্নৰ উত্তৰত মই কৈছোৱেই যে এই ক্ষেত্ৰত আমাৰ ১৯৮৯ চনত আমাৰ গণ পৰিষদ দলৰ চৰকাৰ থকাৰ সময়তে ভূমিনীতি গ্ৰহণ কৰা হৈছিল আৰু তাৰ দফা ৫ অনুসৰি প্ৰতিজন শিক্ষিত নিৱনুৱা যুৱকে চাহ খেতি কৰিবৰ কাৰণে মাটি আৱণ্টন দিব পাৰি। কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত বহু দৰ্খাস্ত আহিছে আৰু এই সকলোফালৰ পৰা বিতংভাৱে পৰীক্ষা কৰাৰ পিছতহে মাটি দিব পৰা যাব। কাৰণ এই বিলাক ৰিজাৰ্ভ ফটেণ্ট বা ভিজি আৰ বা পি জি আৰ আদি পৰিছে নেকি চাব লাগিব।

* শ্রীমতী প্ৰণতি ফুকন : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা প্ৰশ্ন হৈছে ভূমি আৱণ্টনৰ ক্ষেত্ৰত কিমানখন দৰ্খাস্ত পাইছে আৰু ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিয়ক সকলে মাটি আৱণ্টন পোৱাৰ ক্ষেত্ৰত

কিছু অসুবিধা হোৱা কথাটো সঁচানে ?

* ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, কথাটো একেবাৰে সঁচা নহয়। আমাৰ চৰকাৰে এতিয়ালৈকে ৯০ খন দৰ্খাস্ত পাইছে মই মন্ত্ৰী হোৱাৰ দিনৰে পৰা। এই দৰ্খাস্ত বিলাকৰ ওপৰত স্পষ্টীকৰণ বিচাৰি জিলাৰ সংশ্লিষ্ট সকললৈ লিখা হৈছে।

* শ্ৰীআব্দুল মুক্তাদিৰ চৌধুৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যি সকলক মাটি আৱণ্টন দিয়া হ'ল সেইসকলে সেই মাটিত খেতি কৰিছেনে ?

* ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কথাটো সেইখিনিতেই। আমি ইতিমধ্যে ৩ হাজাৰ ৫ শ ৩১ বিঘা মাটি ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিয়কক চেটেলমেন্ট দিয়া হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও বহু খেতিয়কে তেওঁলোকৰ নিজাববীয়াকৈ খেতি কৰি আছে। কিন্তু চেটেলমেন্ট পোৱাৰ পিছত নিজে খেতি নকৰি আনক দিছে। দুই এটা ভেনে খবৰ আহিছে। এতিয়া এনেকুৱা নিয়ম কৰা হৈছে চেটেলমেন্ট পোৱাৰ পিছত চাকৰি নিবিচাৰিব আৰু মাটি হস্তান্তৰ নকৰিব বুলি কৰ্তত এফিডেভিট দিলেহে ৩০ বিঘাকৈ মাটি দিয়া হ'ব। কোনোবা পৰিয়াল ৭ জনৰ যদি ৬ জনেই মাটি পায় কবলগীয়া নাই। কিন্তু এফিডেভিট আৰু এই চৰ্তখিনি পূৰণ কৰিব লাগিব।

* শ্ৰীদীলেশ্বৰ তাণ্ডী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিয়কক সহায় কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে যি মাটি আৱণ্টন দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত নীতি অধিগ্রহণ কৰিছে প্রতিজনকে ৩০ বিঘা মাটি দিব। এই ক্ষেত্ৰত দেখা গৈছে যে কিছুমান পৰিয়ালৰ মানুহে একেটা পৰিয়ালত ৭ জনকৈ মানুহৰ প্ৰত্যেকৰ নামত ৩০ বিঘাকৈ দাবী কৰি প্ৰায় ২ শ, ৩ শ বিঘা মাটি অধিগ্রহণ কৰি সুবিধা লাভ কৰিব বিচাৰিছে। বিশেষকৈ ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিয়কক চৰকাৰে নিম্নতম মজুৰী দিয়াৰ নীতি কৰিছে। সেইটো কিন্তু শ্ৰমিক সকলক দিবলৈ কুষ্ঠাবোধ কৰিছে। সেয়েহে শ্ৰমিক সকলক যাতে এইখিনিৰ পৰা শোষণ কৰিব নোৱাৰে তাৰ বাবে এটা কনডিচন ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিব নোৱাৰিনে ? আৰু একেটা পৰিয়ালতে যাতে ২ শ ৩ শ বিঘা মাটি ল'ব নোৱাৰে তাৰ বাবেও এটা কনডিচন ৰাখিবনে ?

ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ভূমিনীতিৰ ক্ষেত্ৰত এনেধৰণৰ কিছুমান কথা নোহোৱা নহয়। চ'চাইটিৰ সদস্য হ'লে প্রতিজন সদস্যৰ বিপৰীতে ৩০ বিঘা মাটি দিব পৰা ব্যৱস্থা আমাৰ ভূমিনীতি আইনত আছে। সেই সুবিধা যে কোনোবাই নল'ব সেইটো মই ক'ব নোৱাৰো। কিন্তু একাল্পভুক্ত হৈ থকাৰ কাৰণে কাৰোবাক ইয়াৰ পৰা বঞ্চিত কৰিব নোৱাৰি। মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যিটো কথা কৈছে এই ক্ষেত্ৰত ভূমিনীতি সলনি কৰিব পাৰিনে নোৱাৰি সেইটো পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰি চাম। আৰু দ্বিতীয় কথাটো হ'ল, শ্ৰমিক সকলৰ যিটো কথা কৈছে এইটো তেওঁলোকৰ প্ৰয়োজনীয় মজুৰী দিয়া নাই বুলি যি অভিযোগ কৰিছে সেইটো ৰাজহ বিভাগে পোৱা নাই। শ্ৰম

বিভাগৰ লগত আমি যোগাযোগ ৰাখিছো। কেৱল ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিয়কেই নহয় অন্যান্য চাহ খেতিকেও যাতে প্ৰাপ্যৰ পৰা বঞ্চিত নহয় তাৰ কাৰণে শ্ৰম বিভাগে দৃষ্টি ৰাখিছে। তথাপিহে এই কথাটো সদনত আলোচনা হৈছে যেতিয়া আমিও নিশ্চয় আমাৰ বিভাগৰ পৰা এইটো চাম।

* শ্ৰীআলী আকবৰ মিঞা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ অঞ্চলতে আজি ২০ বছৰ ধৰি মাটি দখল কৰি ৰাই আছে সেই সকল আজি ভূমিহীন হৈ পৰিছে, তেওঁলোকৰ আজি মাটি সেই সকলক ভূমি পট্টন দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

* ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যজনে যিটো প্ৰশ্ন কৰিছে সেইটো বেলেগ প্ৰশ্ন কৰিলে ভাল হয়।

Mr. Speaker : Now Started Question No. 30. Hon'ble member Shri Ali Akbar Miah. Hon'ble Minister, Flood Control is to reply.

বিষয় : খোৰাঘাট পোনে নয়আলি মথাউৰিৰ কাম।

শ্ৰীআলী আকবৰ মিঞাই সুধিছে :

*৩০। মাননীয় বান-নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) ধুবুৰী জিলাৰ খোৰাঘাট পোনে নয়আলি মথাউৰিৰ কাম কৰাৰ বাবে নিবিদা আহান কৰাটো সঁচানে?

(খ) যদি সঁচা, তেন্তে উক্ত কামৰ বাবে কিমান টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে আৰু কিমান দিনৰ ভিতৰত কামটো সম্পূৰ্ণ কৰা হ'ব?

(গ) খুদনামাৰীৰ (টিপকাই নদীৰ) বান্ধৰ কাম কেতিয়ালৈ আঁচনিত ধাৰ্য্য কৰাৰ চিন্তা কৰা হৈছে?

(ঘ) উক্ত বান্ধৰ কামটো নকৰাত খুদনামাৰী গাওঁখন লগতে দুই হাজাৰ বিঘা মান মাটি যে নদীৰ গৰ্ভত যোৱাৰ সম্ভাৱনা আছে চৰকাৰ অৱগতনে?

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, সঁচা।

(খ) এই কামৰ বাবে বৰ্তমানলৈকে কোনো টকা ধাৰ্য্য কৰা হোৱা নাই। প্ৰয়োজনীয় বিস্তৰ যোগান তথা প্ৰশাসনীয় অনুমোদন পালে সোনকালে কামটো সম্পূৰ্ণ কৰিব পৰা যাব বুলি আশা কৰা হৈছে।

(গ) বিভাগীয় বিত্তীয় আৱণ্টনৰ ওপৰত খুদনামাৰীৰ বান্ধৰ কাম নিৰ্ভৰশীল।

(ঘ) বান্ধৰ কাম নহ'লে খুন্দামাৰী গাওঁ তথা ইয়াৰ ওচৰে-পাজৰে থকা কিছু অংশ গড়াখহনীয়াৰ কবলত পৰাৰ সম্ভাৱনা নুই কৰিব নোৱাৰি।

* শ্ৰী আলী আকবৰ মিঞা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে মোৰ প্ৰশ্ন নং 'ক'ত কৈছে যে হয়, সঁচা। আৰু 'খ' প্ৰশ্নত আছিল যদি সঁচা হয়, তেন্তে উক্ত কামৰ কাৰণে কিমান টকা ধাৰ্য্য কৰা হৈছে আৰু কিমান দিনৰ ভিতৰত কামটো সম্পূৰ্ণ কৰা হ'ব। কথা হৈছে টকা ধাৰ্য্য নোহোৱাকৈ কিয় নিবিদা আহান কৰা হ'ল? এনেকুৱা আমি পি, ডব্লিও, ডি বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগটো বা অন্যান্য বিভাগটো দেখিছো। কিয় এনে হ'বলৈ পাইছে আমাক মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে? আজি আমাৰ ৰাজ্যখনত এনেকুৱা পৰ্য্যন্ত হৈছে, ইঞ্জিনিয়াৰ সকলে কামৰ কাৰণে ঠিকাদাৰ সকলক হাতে-ভৰিয়ে ধৰিও তেওঁলোকৰ পৰা কাম আদায় কৰিব পৰা নাই। তেওঁলোকে কাম নকৰা হৈছে। এইটো বৰ লাজৰ কথা নহয়নে বাক?

* শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যজনে যিটো কথা কৈছে সেইটো সঁচা। খোৰাঘাটৰ পৰা পোনে নয়াআলি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰৰ ধুবুৰী জিলাৰ অন্তৰ্গত এখন খৰশ্ৰোতা নৈ টিপকাইৰ অৱবাহিকাত অৱস্থিত। যোৱা ১০ বছৰ ধৰি এই অঞ্চলটো বানপানীত প্লাৱিত হোৱাৰ লগতে গড়াখহনীয়াত আক্ৰান্ত হৈ আহিছে। ইয়াৰ প্ৰতিৰোধৰ বাবে ২৫তম কাৰিকৰী উপদেষ্টা-সমিতিৰ সভাত "এন্টি ইব'চন মেজাৰচ এণ্ড কনষ্ট্ৰাকচন অৱ বান্ধ ফ্ৰম খোৰাঘাট টু পোনে নয়াআলি অন আৰ, আই, বি অৱ বিভাৰ টিপকাই" নামেৰে ৮৪.৯৩ লাখ টকাৰ এখন তথ্য উত্থাপন কৰা হয়। কিন্তু সমিতিয়ে কেৱল মাটিৰ বান্ধ নিৰ্মাণৰ বাবেহে অনুমোদন জনায় আৰু খহনীয়া প্ৰতিৰোধমূলক কামৰ বাবে পুনঃ নিৰীক্ষণৰ পৰামৰ্শ দিয়ে। এই অনুমোদন মৰ্মে ৩০.১৭ লাখ টকা ব্যয় সাপেক্ষে ২ কিলোমিটাৰ দৈৰ্ঘ্য মাটিৰ বান্ধ নিৰ্মাণৰ বাবে বিস্তৃত প্ৰাকলন প্ৰস্তুত কৰি ১৯৯৭-৯৮ চনৰ ৰাজ্যিক বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত নতুন আঁচনি হিচাপে অন্তৰ্ভুক্ত কৰাৰ কথা বিবেচনা কৰা হৈছে। এই আঁচনিখন প্ৰশাসনীয় অনুমোদন পোৱা হ'ব বুলি আশা কৰি এই কামৰ বাবে নিবিদা আহান কৰি সাজু কৰি ৰখা হৈছে। কিয়নো এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ এপ্ৰভেল লোৱাৰ সময়লৈকে আমাৰ এমাহ সময় লাগে। সেয়েহে আমি আগতিয়াকৈ নিবিদা দি ৰাখো যাৰ বাবে আমি ৰৈ থাকিব নোলাগে আৰু লগে লগেই কাম আৰম্ভ কৰিব পাৰো।

* শ্ৰীআলী আকবৰ মিঞা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে আমাক আশ্বাস দিব নেকি যে নিবিদা মতেই এই বছৰতে কাম আৰম্ভ কৰিব?

* শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যজনে যিটো কথা কৈছে সেই সম্পৰ্কত কওঁ যে এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ এপ্ৰভেল নহ'লে নিবিদা মতেই কাম আৰম্ভ কৰিব নোৱাৰো।

- * শ্ৰী আলী আকবৰ মিংগা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আনটাইড ফাণ্ডৰ ২০ লাখ টকা ধাৰ্য কৰা হৈছে সেইটো বেভিনিউ ডিপটিত হোৱাৰ কাৰণে অসুবিধা হৈছে। সেইখিনি বিলিজ কৰাৰ কাৰণে বিভাগীয় ফালৰ পৰা ব্যৱস্থা ল'বনে?
- * শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই জনাত এমপ্লয়ি ইনচুৰেন্স স্কীমত এই টকা ধৰা হৈছে। মই পুণৰ জনাইছো যে এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ এপ্ৰভেল হৈ আহিলে আমি কাম আৰম্ভ কৰিম।
- * শ্ৰীমতী ৰেণুপমা ৰাজখোৱা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এডমিনিষ্ট্ৰেটিভ এপ্ৰভেল হোৱা কিমানখিনি আঁচনিৰ কাম হোৱা নাই মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে?
- * শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যা গৰাকীয়ে যিটো প্ৰশ্ন কৰিছে তাৰ বাবে বেলেগ প্ৰশ্ন আহিলে ভাল হয়।

(Starred question Nos. 31 to 40 could not be taken up for disposal as the question hour was over. However, the replies of the same question deemed to have been laid on the table of the House.)

বিষয় : বাদ মেৰামতি।

শ্ৰীআনোৱাৰ হুছেন লস্কৰ জিজ্ঞাসা কৰেছন :

৩১। মাননীয় বন্যা নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগেৰ মন্ত্ৰী মহোদয় অনুগ্ৰহ কৰিয়া জানাবেন কি :

- (ক) সোনাই নিৰ্বাচন চক্ৰেৰ ঝাঞ্চাৰবালি (Jhanjarbali) এলাকাৰ বন্যা প্ৰতিৰোধ বাদ (Flood Protection Dyke) এবাৰ কাৰ বৰ্ষাকালে বন্যাৰ ফলে বন্যাৰ জলে ভেসে গেছে যাহাৰ ফলে ঝাঞ্চাৰ বালি এলাকা বিশেষ ভাৱে ক্ষতিগ্ৰস্ত হয়েছে এ ব্যাপাৰে সরকার অৰগত আছেন কি?
- (খ) ঝাঞ্চাৰ বালিৰ উক্ত বাদ মেৰামতিৰ জন্য সরকার কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰেছন জানাবেন কি?
- (গ) যদি কোন ব্যৱস্থা গ্ৰহণ না কৰা হয়ে থাকে তবে কারণ কি?

শ্ৰী প্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগেৰ মন্ত্ৰী) দেবে উত্তৰ দিছেন :

- (ক) হ্যাঁ, সরকার অবগত।
- (খ) উক্ত বাঁধেৰ ভাঙ্গা অংশ সাময়িকভাৱে বন্ধ কৰাৰ জন্য ২.০২ লাখ টকা ব্যয় সাপেক্ষে এক প্ৰাককলন প্ৰস্তুত কৰা হোয়েছে এবং বিভিন্ন পৰিস্থিতি সাপেক্ষে হাতে নেওয়াৰ কথা বিবেচনা কৰা হবে।
- (গ) প্ৰযোজ্য নহয়।

Re: Breaches at Karimganj.

Shri Abdul Muktedir Choudhury Asked :

*32. Will the Minister of Flood Control be pleased to state :

- (a) Whether the Government is aware that 2 (two) major breaches occurred on the embankment of the Longai river from Patharkandi to Nilambazar during the recent flood in the Karimganj District?
- (b) If so, the action taken so far to repair the above breaches?
- (c) Whether the Government is aware that the condition of the above embankment is so bad that it needs immediate action for strengthening and raising of the said embankment ?

Shri Promode Gogoi (Minister, Flood Control) replied :

- (a) Yes.
- (b) Temporary closure works of the breaches have already been taken up by this Department.
- (c) Yes.

বিষয় : ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ প্ৰবল গড়াখহনীয়া ।

শ্ৰীপ্ৰফুল্ল গোস্বামীয়ে সুধিছে :

* ৩৩। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

- (ক) শোণিতপুৰ জিলাৰ বৰছলা সমষ্টিৰ কেইবাখনো গাওঁ বিশেষকৈ নবিল, শুৰডুৰা আৰু শিঙুৰী অঞ্চলত ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ প্ৰবল গড়াখহনীয়া হোৱাৰ কথা মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে ?
- (খ) উক্ত গড়াখহনীয়া ৰোধ কৰাৰ বাবে যাৱতীয় তৎকালীন ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবনে ?
- (গ) বৰ্তমান কিমানঘৰ লোকে গড়াখহনীয়াৰ বাবে স্থানান্তৰী হৈছে আৰু কিমান খেতিৰ মাটি ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বুকুত জাহ গৈছে চৰকাৰৰ হাতত হিচাব আছেনে ?

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) হয়, জানো ।
- (খ) পৰিস্থিতিৰ ওপৰত চকু ৰখা হৈছে আৰু বিভাগীয় বিত্তীয় পৰিস্থিতি সাপেক্ষে প্ৰয়োজনীয়

ব্যৱস্থা গ্ৰহণৰ কথা বিবেচনা কৰা হ'ব।

- (গ) বৰ্তমানলৈকে ১৯০ (এশ নব্বৈ) ঘৰ লোক স্থানান্তৰী হৈছে আৰু প্ৰায় ১০০০ (এহাজাৰ) একৰ খেতিৰ মাটি খহনীয়াত জাহ গৈছে।

বিষয় : ঠাই সংৰক্ষণ।

শ্ৰীহেমন্ত কলিতাই সুধিছে :

*৩৪। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

- (ক) অসমৰ বিভিন্ন নগৰ আৰু চহৰ অঞ্চলত মুকলি ঠাই সংৰক্ষিত কৰিবৰ বাবে চৰকাৰে কিবা প্ৰচেষ্টা হাতত লৈছে নে?
- (খ) যদি লৈছে, কেনে প্ৰচেষ্টা লৈছে জনাবনে?
- (গ) গুৱাহাটী, যোৰহাটকে ধৰি মুখ্য চহৰ কেইখনত ততাতৈয়াকৈ মুকলি ঠাই সংৰক্ষিত কৰাৰ প্ৰস্তাৱ ল'বনে?
- (ঘ) অসমৰ প্ৰত্যেক পঞ্চায়ততে খেল পথাৰ আৰু উদ্যানৰ বাবে মুকলি ঠাই সংৰক্ষিত কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবনে?

ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) হয় লৈছে।
- (খ) চৰকাৰৰ ভূমি নীতি অনুসৰি ৰাজ্যখনৰ সকলো জিলা উপায়ুক্ত আৰু মহকুমাধিপতি সকলক নগৰ আৰু চহৰ অঞ্চলত মুকলি ঠাই সংৰক্ষণৰ বাবে চৰকাৰৰ পৰা নিৰ্দেশ দিয়া আছে।
- (গ) নতুনকৈ প্ৰস্তাৱ লোৱাৰ প্ৰশ্ন নুঠে।
- (ঘ) ৰাজ্যখনৰ সকলো গাঁৱতে ৫ ৰ পৰা ১৫ বিঘা পৰ্যন্ত মাটি খেল পথাৰ, ৰাজহুৱা স্থান সংৰক্ষণ কৰি ৰখাৰ বাবে সকলো জিলা উপায়ুক্ত, মহকুমাধিপতিক নিৰ্দেশ দিয়া আছে।

বিষয় : ফৰেষ্টাৰ গ্ৰেড ওৱানৰ নিযুক্তি সম্পৰ্কে।

শ্ৰী মোস্তাফা শ্বহীদুল ইছলামে সুধিছে :

*৩৫। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

বৰ্তমান চৰকাৰে বন বিভাগৰ ফৰেষ্টাৰ গ্ৰেড ওৱানৰ চাকৰী নিযুক্তি সম্পৰ্কে কিবা ব্যৱস্থা লৈছে নে?

শ্ৰীনগেন শৰ্মা (বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

লোৱা নাই।

Re: Remuneration of the Govt. Advocates.

Shri Abu Saleh Najmuddin asked :

*36. Will the Chief Minister (Law) be pleased to state :

- (a) Is there any proposal of the Government to increase the Remuneration of the Government Advocates, public prosecutor etc.?
- (b) From which date the enhanced rate of remuneration to the above mentioned Advocates will come into effect?

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) replied :

- (a) The Government has already enhanced the remuneration of the Govt. Advocates in the High Court and the Govt. leaders & Asstt. Govt. pleaders in the Subordinate Courts. Proposal for enhancement of remuneration of the public prosecutors is under active consideration of the Government.
- (b) The enhanced remuneration of the Govt. Advocates in the High Court has been given effect to on and from 6-8-97 and the enhanced remuneration of the Govt. Pleaders & Asstt. Govt. Pleaders in the Subordinate Courts has been given effect to on and from 1-8-97. The revised remuneration for public prosecutors will be announced as soon as the remuneration is enhanced by the Government.

Re: Damage of Standing Crops.

Shri Silvius Condpan asked :

*37. Will the Minister of Revenue be pleased to state :

- (a) What is the extent of damage of standing crops in Assam during the last flood? What relief measures have been given to farmers to meet the situation ?
- (b) Whether minimum Needs Programme for the poor farmers in the States being carried out? If so, what is the budget provision for

MNP for 1997-98? Whether circle level Advisory Committee has been formed to examine such problems and recommend the Government for assistance under MNP?

Dr. Zoii Nath Sarma (Minister, Revenue) replied:

- (a) 1,01,584 hectares of crop area have been damaged in Assam during flood. Measures necessary to provide relief to the flood affected farmers are under active consideration of the state Government.
- (b) Yes, Budget Provision for MNP House Site Scheme for the year 1997-98 shown below :

General Areas	- Rs. 194.00 Lakh for	7760 families.
S.C.P.	- Rs. 101.00 Lakh for	4040 families.
T.S.P.	- Rs. 94.00 Lakh for	3760 families
Hills	- Rs. 11.00 Lakh for	440 families.
Total	- Rs. 400.00 Lakh for	16,000 families.

No Circle Level Advisory Committee has been formed but Sub-Divisional level Land Advisory Body has been constituted for all the Sub-Divisions and they are to perform this function.

Re: Construction of spurs.

Dr. Ardhendu Kumar Dey asked :

*38. Will the Minister of flood Control be pleased to state :

- (a) Whether it is a fact that Gai River at Dhemaji Constituency and Dikrong River at Bihpuria Constituency are changing their course from the last flood?
- (b) Whether it is a fact that some spurs were constructed near the Gai River Railway Bridge and near the Bihpuria Town?
- (c) What was the cost for construction of such spurs in both the cases ?

- (d) When such spurs were constructed ?
- (e) How many death occurred in last flood? (Please submit the names with address of deceased persons)

Sri Promode Gogoi (Flood Control Minister) replied :

- (a) No, River Gai and river Dikrong have not changed their courses during the last flood.
- (b) No, it is not a fact.
- (c) Does not arise.
- (d) Does not arise.
- (e) One death occurred in Dhemaji District, while two death occurred in Lakhimpur District.

The names are :-

(i) Dhemaji - Chenilata Pegu

D/O - Abhinandan Pegu

Vill - Meehaki Tangani.

(ii) Lakhimpur - (i) Deep Rajbanshi

S/O - Sri Maniram Rajbanshi

Vill - Jamuguri

Mouza - Dholpur.

(ii) Lakhi Bora (Begai)

Husband of Smt. - Labanya Bora

Vill - Borpukhuri.

Mouza Nakari.

বিষয় : হাতীঘুলিৰ বান্ধ ।

শ্ৰীজগদীশ ভূঞাই সুধিছে :

* ৩৯। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- (ক) শদিয়া সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত হাতীঘুলিত থকা বান্ধৰ বৰ্তমান অৱস্থাৰ বিষয়ে চৰকাৰ জ্ঞাতনে ?
- (খ) হাতীঘুলিৰ বান্ধটো নিৰ্মাণৰ ব্যৱস্থা নকৰিলে অনন্ত নলাৰ পানীয়ে তিনিচুকীয়া জিলাৰ তিনিচুকীয়া নগৰকে ধৰি চাৰিটা সমষ্টিৰ বিস্তৰ ক্ষতি হোৱাৰ সম্ভাৱনাৰ বিষয়ে চৰকাৰ জ্ঞাতনে ?
- (গ) যদি জ্ঞাত, প্ৰতিৰোধৰ বাবে কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে ?
- (ঘ) কেতিয়াৰ পৰা কাৰ্যকৰী হ'ব ?
- (ঙ) শদিয়াৰ কুণ্ডিলৰ গড়াখহনীয়াই ক্ৰমে চপাখোৱা নগৰৰ ফালে অগ্ৰসৰ হোৱাৰ বিষয়ে চৰকাৰ জ্ঞাতনে ?
- (চ) যদি জ্ঞাত প্ৰতিৰোধৰ বাবে কেনে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে ?
- (ছ) কেতিয়াৰ পৰা কাৰ্যকৰী হ'ব ?

শ্ৰী প্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) জ্ঞাত ।
- (খ) জ্ঞাত ।
- (গ) ৭১.৪৪ লাখ টকাৰ এখন আঁচনি গত ত্ৰয়োদশ Assam State Brahmaputra Valley Flood Control Board ৰ অনুমোদন কৰাই ৰখা হৈছে।
- (ঘ) বিত্তীয় সচ্চলতা তথা প্ৰশাসনিক অনুমোদনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আঁচনিখনৰ কাৰ্যকৰণ সম্পৰ্কে বিবেচনা কৰা হ'ব।
- (ঙ) জ্ঞাত ।
- (চ) গত ২৫তম কাৰিকৰী উপদেষ্টা কমিটিৰ অনুমোদন সাপেক্ষে ৮১.২৫ লাখ টকাৰ এখন গড়াখহনীয়া প্ৰতিৰোধ মূলক আঁচনি প্ৰস্তুত কৰি ৰখা হৈছে।
- (ছ) বিত্তীয় সচ্চলতা তথা প্ৰশাসনিক অনুমোদনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আঁচনিখন কাৰ্যকৰী কৰাৰ বিষয়ে চিন্তা কৰা হ'ব।

বিষয় : ভাঙা মথাউৰি ।

আবু বক্কৰ ছিদ্দিক জোড়দাৰে সুধিছে :

* ৪০। মাননীয় বান নিয়ন্ত্রণ বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- (ক) গোৱালপাৰা জিলাৰ ফ্যাটাঙাপাৰা, হাথীপাৰা, ভাওবাৰ তলত ৰাজ্যৰ প্ৰথমটো বানে মথাউৰি ভঙাটো চৰকাৰ অৱগতনে ?
- (খ) যদি অৱগত, তেন্তে মথাউৰি বন্ধাৰ বাবে চৰকাৰে কিবা আঁচনি হাতত লৈছে নে ?
- (গ) তৎকালীনভাৱে তাত ৰিং বান্ধ দিয়াৰ ব্যৱস্থা হাতত ল'বনে ?

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বাননিয়ন্ত্রণ বিভাগৰ মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) হয়, অৱগত ।
- (খ) হয়, লোৱা হৈছে ।
- (গ) চলিত বাৰিষা কালত তৎকালীন ভাৱে ৰিং বান্ধ দিয়া সম্ভৱপৰ নহ'ব।

Un starred Questions and Answer

Re: Institute of Hotel Management.

Shri Hitendra Nath Goswami asked :

50. Will the Minister of Tourism be pleased to State :
- (a) When the Institute of Hotel Management, Catering Technology and Applied Nutrition has been established and whether the Institute has its own complex ?
- (b) How many seats are there in the Institute and how they are filled up ? Is there exist a quota system for N.E.C. and others ? If so, how many seats are reserved and for and whom these are reserved?
- (c) What steps the Department has taken on D.O. letter dated 31.7.96 in which the Hon'ble Chief Minister, i/c. Tourism has been requested to increase the quota of Assam Students in the Institute separately as done in case of Tripura and Sikkim?

Shri Prafulla Kr. Mahanta (Chief Minister) replied :

- (a) The erstwhile Food Craft Institute, Guwahati which was established in the year 1984 has been upgraded into a Institute of Hotel Management on 6th April, 1995.

At present the Institute does not have its own Complex and is functioning from a rented building.

- (b) There are 90 seats in the Institute and the seats are filled up through Joint Entrance Examination conducted by the National Council for Hotel Management, New Delhi and quota system through North Eastern Council.

Out of the total 90 seats, 34 seats are reserved for N.E.C. and other States, the break up of which are given below :

N.E.C.

1. Assam - 3

Meghalaya - 2

Mizoram - 2

Manipur - 2

Nagaland - 2

Tripura - 3

Arunachal - 3

Pradesh.

2. Sikkim - 5

3. Tripura - 5

(Apart
from NEC)

4. Assam - 7

(Apart
form NEC)

-34 Seats

Joint Entrance - 5

Examination - 56

All India basis.

Total. - 90 Seats.

(c) Govt. of India has allotted 7 more seats by raising the quota from 3 to 10 on the request of the Govt. of Assam.

বিষয় : কালদিয়া নদীৰ গড়াখহনীয়া ।

শ্ৰীমোহন দাসে সুধিছে :

৫১। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) বজালী মহকুমাত প্ৰতিবছৰে কালদিয়া নদীয়ে সৃষ্টি কৰা গড়াখহনীয়া আৰু বানপানীয়ে ঘৰ দুৱাৰ আৰু বিস্তৰ খেতি পথাৰৰ ক্ষতি সাধন কৰি আহিছে। এই সম্পৰ্কে চৰকাৰ অৱগতনে?

(খ) যদি অৱগত, তেনেহ'লে গড়াহনীয়া আৰু বানপানীৰ সমস্যা প্ৰতিৰোধ কৰাৰ বাবে চৰকাৰৰ হাতত আঁচনি আছেনে?

(গ) যদি আঁচনি আছে, কেতিয়া কাৰ্য্যকৰী কৰিব অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

শ্ৰী প্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, অৱগত ।

(খ) হয়, আঁচনি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে ।

(গ) বিত্তীয় সচ্চলতা তথা প্ৰশাসনিক অনুমোদনৰ ওপৰত উক্ত আঁচনি সমূহ কাৰ্য্যকৰীকৰণ নিৰ্ভৰশীল ।

বিষয় : কুৰুৱাবাহী ই, এণ্ড দিব মথাউৰী নিৰ্মাণ ।

শ্ৰীভূপেন্দ্ৰ নাথ ভূঞাই সুধিছে :

৫২। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) বোকাখাট সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত কুৰুৱাবাহী মথাউৰি মেৰামতিৰ বাবে D.R.D.A.ৰ পৰা কিমান টকা মঞ্জুৰ কৰা হৈছিল ?

(খ) উক্ত মঞ্জুৰী ধন D.R.D.A. ৰ হাতৰ পৰা বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগলৈ কেতিয়া হস্তান্তৰ কৰা হৈছিল ?

(গ) বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগে মথাউৰি মেৰামতিৰ কাম কেতিয়াৰ পৰা হাতত লৈছিল ?

(ঘ) কাৰ অৱহেলাৰ বাবে মেৰামতি কাম অসম্পূৰ্ণ হৈ ৰ'ল ?

(ঙ) এই সম্পৰ্কত তদন্ত লোৱাৰ ব্যৱস্থা মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে ল'বনে ?

শ্রীপ্রমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) কুৰুৱাবাহী মথাউৰী মেৰামতিৰ বাবে D.R.D.A. ৰ পৰা নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগে কোনো মঞ্জুৰী পোৱা নাই।
- (খ) প্ৰশ্ন নুঠে।
- (গ) চলিত বছৰৰ এপ্ৰিল মাহৰ তৃতীয় শাহৰ পৰা মেৰামতিৰ কাম হাতত লোৱা হয়।
- (ঘ) প্ৰতিকুল বতৰৰ তথা সংশ্লিষ্ট শিতানত বিস্তীৰ্ণ নাটনিয়েই কামটো সম্পূৰ্ণ নোহোৱাৰ মূল কাৰণ।
- (ঙ) 'ঘ' প্ৰশ্নৰ প্ৰশ্নোত্তৰৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত তদন্ত কৰাৰ আৱশ্যকতা অনুভৱ কৰা নাই।

Re: Villages covered and left out.

Shri Bimalangshu Roy asked :

53. Will the Minister of power be pleased to state :
- (a) How many villages in Silchar Constituency have been covered by electrification and how many are left out ?
- (b) How many schemes have been taken up for 1997-98 ?

Shri Prafulla Kr. Mahanta (Chief Minister) replied :

- (a) 35 Nos. of Villages in the Silchar Constituency have been covered by Electrification and no village has been left out.
- (b) No schemes have been taken up for Silchar Constituency during 1997-98.

Re: Election in all GPSS.

Shri Sheikh Abdul Hamid asked :

54. Will the Minister of Co-operation be pleased to state ?
- (a) Is it a fact that Govt. have issued order for holding election in all GPSS Ltd ?
- (b) If so, whether election was held (as per order on Monibari GPSS Ltd. were A.R.C. Barpeta ?
- (c) It not the reasons thereof ?
-

Shri Prafulla Kr. Mahanta (Chief Minister) replied :

- (a) The election of all Co-operative Societies including GPSS are to be held annually as provided under the Statute. The State Govt. also issued instruction for ensuring the holding of AGM/Election of all Co-operative Societies including GPSS.
- (b) Not held.
- (c) The Ad-hoc Managing Committee of Moinbari GPSS Ltd. decided not to hold the AGM/Election of the Society for the year 1997-98 within the stipulated period i.e. 29.6.97 for the following reasons :-
- 1) General member were busy in cultivation of crops.
  - 2) Lack of adequate fund in the society.
  - 3) Dislocation of road communication in the society's area due to rain and erosion caused by river Brahmaputra.

Re: Circle Office damaged by storm.

Shri Sarat Barkataky, asked :

55. Will the Minister of Revenue be pleased to State :
- (a) Whether it is within the knowledge of the Government that the Circle Office at Sonari was damaged due to storm.
- (b) If so, when the Government is taking initiative for repairing of the same.

Dr. Zoii Nath Sarmah (Minister of Revenue) replied :

- (a) Yes.
- (b) Steps have already been taken for repairs of the buildings.

বিষয়ঃ গোৱালপাৰা চহৰৰ গড়াখহনীয়া প্ৰতিৰোধ ।

শ্ৰীজ্যোতিষ দাসে সুধিছে :

৫৬। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

- (ক) গোৱালপাৰা চহৰখন গড়াখহনীয়াৰ কৰলত পৰিছে। এই বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয়ে অৱগতনে?

(খ) গড়াখহনীয়াৰ প্ৰতিৰোধৰ কিবা কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা হৈছেনে ?

(গ) গোৱালপাৰা চহৰৰ পৰা ত্ৰিশ (৩০) কিলোমিটাৰ পূৱত অৱস্থিত অনুসূচিত জাতি অধ্যুষিত বুদ্ধে জয়ন্তিপুৰ গাওঁখন যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদীৰ দ্বাৰা ভীষণ খহনীয়াৰ কৰলত পৰিছে এই বিষয়ে মন্ত্ৰী মহোদয় অৱগতনে ?

(ঘ) যদি অৱগত চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা লৈছে নে ?

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, অৱগত ।

(খ) হয়, ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে ।

(গ) হয়, অৱগত ।

(ঘ) হয় ব্যৱস্থা লৈ থকা হৈছে ।

বিষয় : গড়াখহনীয়াত ক্ষতিগ্ৰস্ত ।

শ্ৰীপদ্ম হাজৰিকাই সুধিছে :

৫৭। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) চতিয়া সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত একমাত্ৰ ডাঙৰ নদী জিয়াভৰলী নদীৰ গড়াখহনীয়াই সমষ্টিটোৰ প্ৰায় ২০/২৫ খন গাওঁৰ লোকৰ মাটি, বাৰী, ঘৰ-দুৱাৰকে ধৰি সকলোখিনি বহুৰি বহুৰি নষ্ট কৰি আহিছে। চৰকাৰ অৱগতনে ?

(খ) এই গড়াখহনীয়াৰ প্ৰতিৰোধ ব্যৱস্থাৰ বাবে চৰকাৰে সদনত কেবাবাৰো আশ্বাস দিছিল। সেই মতে কাৰ্য্যকৰী ব্যৱস্থা এইটো বিস্তীৰ্ণ বহুৰত ল'বনে ?

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বাননিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, অৱগত ।

(খ) প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে।

বিষয় : মাটি আৱণ্টন।

শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহে সুধিছে :

৫৮। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিৰ বাবে মাটি আৱণ্টন দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ভূমি নীতি আছেনে ?

(খ) যদি আছে, কি কি চৰ্তত ক্ষুদ্ৰ চাহ খেতিৰ বাবে মাটি আৱণ্টন দিয়া হয় ?

ডঃ জয়নাথ শর্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) আছে।

(খ) চৰকাৰৰ ভূমিনীতি ১৯৮১ চনৰ ৫.২ ধাৰাত চৰ্তসমূহ সন্নিৱিষ্ট কৰা আছে।

বিষয় : আশ্ৰয় শিৱিৰত মৃত্যু।

শ্ৰীশুকুৰ আলীয়ে সুধিছে :

৫৯। মাননীয় সাহাৰ্য আৰু পুনঃ সংস্থাপন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) কোকৰাঝাৰ আৰু বঙ্গাইগাঁও জিলাত আশ্ৰয় শিৱিৰত কিমান মানুহ আছে?

(খ) আশ্ৰয় শিৱিৰত থকা কিমানজন মানুহৰ এতিয়ালৈকে মৃত্যু হৈছে? (তালিকা দাখিল কৰিব)।

(গ) আশ্ৰয় শিৱিৰত কি কাৰণত মানুহৰ মৃত্যু হৈছে ?

শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) কোকৰাঝাৰ জিলাত ৯৮,৫৫৫ জন আৰু বঙ্গাইগাঁও জিলাত ৪,৬৩৮ জন মানুহ আছে।

(খ) আশ্ৰয় শিৱিৰত থকা কোকৰাঝাৰ জিলাত ৪৬৮ জন আৰু বঙ্গাইগাঁও জিলাত ১৫জন মানুহৰ মৃত্যু হৈছে। (তালিকা ইয়াৰ লগত অনুচ্ছেদ 'ক'ত দিয়া হ'ল)।

(See the Annexure - III)

(গ) মৃত্যু প্ৰধানতঃ ডায়েৰীয়া (পেটচলা) জ্বৰ আৰু বান্ধক্য জনিত কাৰণত হৈছে।

বিষয় : চোৰাং কাঠৰ যোগান ।

শ্ৰীসুধাংশু কুমাৰ দে চিৰকাৰে সুধিছে :

৬০। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) ৰাজ্যখনৰ পৰা চোৰাংভাৱে বাহিৰলৈ কাঠৰ যোগান চলি থকাৰ বিষয়ে চৰকাৰ অৱগতনে?

(খ) চোৰাং ভাৱে কাঠ বাহিৰলৈ নিয়াৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা হাতত ল'ব বা লৈছে?

শ্ৰীনগেন শৰ্মা (বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) অৱগত ।

(খ) চোৰাংভাৱে কাঠ যাতে বাহিৰলৈ নিব নোৱাৰে তাৰ বাবে চৰকাৰে তহলদাৰী ব্যৱস্থা কটকটীয়া কৰিছে আৰু লগতে সীমান্তৰ ভালটি চকীবোৰত অহৰহ নিৰীক্ষণৰ ব্যৱস্থা ৰাখিছে।

Re: Erosion of Brahmaputra.

✓ Dr. Nazrul Islam asked :

61. Will the Minister of Flood Control be pleased to State:

- (a) Whether Government is aware of the fact that heavy erosion of river Brahmaputra is continuing at Bhuragaon which is in Marigaon District?
- (b) If Government is aware of the fact that measure is taken to protect the area?

Shri Promode Gogoi (Minister of Flood Control) replied :

- (a) Yes.
- (b) Temporary preventive measures taken up during flood time to arrest erosion for protecting the area.

Re: Implementation of Major Scheme.

Shri Misbahul Islam Lasker asked :

62. Will the Minister of Flood Control be pleased to state :

- (a) What are the major schemes to be implemented by the Flood Control Department for flood control in Assam.
- (b) What is the total amount released by the Central Government for these scheme?

Shri Promode Gogoi (Minister of Flood Control) replied :

- (a) The list of major schemes to be implemented by the F.C. Deptt. is enclosed. (Annexure -I) (See the Annexure - IV)
- (b) Not yet released.

Re : Relief to the flood affected people.

Shri Sambhusing Mallah asked :

63. Will the Minister of Revenue be pleased to state:

- (a) What measures have been taken by the Government for relief of recent flood affected people of Assam?
- (b) In Barak Valley what steps were taken by Government for relief and rehabilitation? (Give details district wise).

Dr. Zoi Nath Sarma (Minister, Revenue) replied :

(a & b) During the year 1997-98 an amount of Rs. 1,24,30,000 (Rupees One crore Twenty four lakhs thirty thousand) has been sanctioned and 200 MT of flood account rice has been allotted to Deputy Commissioners/ Sub-Divisional Officers (c) for providing Gratuitous Relief to the flood affected people of Assam including Barak Valley.

A District wise list showing the quantum of relief provided among the flood affected people is enclosed herewith. (See Annexure - VI)

বিষয় : ভূমি সংৰক্ষণ বিভাগৰ আঁচনি ।

শ্ৰী হেমন্ত কলিতাই সুধিছে :

৬৪। মাননীয় ভূমি সংৰক্ষণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে ?

(ক) ভূমি সংৰক্ষণ বিভাগে তিতাবৰ সমষ্টিত কেনে আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে জনাবনে ?

(খ) অসম নাগালেণ্ড সীমান্তৰ বেকাজান আৰু ৰাইদাং জুৰি অঞ্চলত উক্ত বিভাগে আঁচনি গ্ৰহণ কৰিব পাৰিবনে ?

শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) তিতাবৰ সমষ্টিত ভূমি সংৰক্ষণ বিভাগে ১৯৮৫ চনৰ পৰা নানান ধৰণৰ ভূমি উন্নয়ন আঁচনি ৰূপায়ণ কৰি আহিছে। উন্নয়ন আঁচনি সমূহ তলত উল্লেখ কৰা হ'ল ।

(১) টিপমিয়া ভূমি উন্নয়ন আঁচনি	-	১৯৮৫-৮৬
(২) চেবেলিজান ভূমি উন্নয়ন আঁচনি	-	১৯৮৬-৮৭
(৩) বেকাজান কৃষি বান্ধ ভূমি উন্নয়ন আঁচনি	-	১৯৮৭-৮৮
(৪) বেকাজান নলা বান্ধ ভূমি উন্নয়ন আঁচনি	-	১০৯০-৯১

(৫) বৰপাটি টিপমিয়া ভূমি উন্নয়ন আঁচনি - ১৯৯২-৯৩

(৬) পানজান ভূমি উন্নয়ন আঁচনি - ১৯৯৪-৯৫

ইয়াৰ উপৰিও ১৯৯৩-৯৪ চনত সংসদ উন্নয়ন পুঁজিৰ অধীনত বৰহোলা ইকৰাণী ভূমি উন্নয়ন আঁচনি ৰূপায়ণ কৰা হয়।

(খ) হয়। পুঁজি সাপেক্ষে বিবেচনা কৰিব পাৰি।

Re: Ceiling Surplus Land.

Sri Sukhendu Shekhar Dutta asked :

65. Will the Minister of Revenue be pleased to state:

- Which category/class of people are entitled to get C.S./Khas land?
- How much such land is allotted to an individual?
- Who is the competent authority to certify a person as landless?
- Who recommends the allotment of C/S/Khas land?
- Have the Government found any deviation of the rules in the proposals submitted by Circle officer of Patharkandi in the district of Karimganj in his last/recent proposals?

Dr. Zoi Nath Sarma (Revenue Minister) replied :

- In rural areas cultivator family who has no land either as tenant or as owner or a cultivator family who has upto 3 (three) bighas of land as tenant or owner or both and has no means of livelihood other than cultivation is entitled to get allotment/settlement of ceiling surplus or Govt. Khas land.

In Municipal and Revenue towns an indigenous person, who has no land in his name or in the name of any member of his family either in town or in rural areas or have land in rural areas but not in towns and who has been staying in Urban areas with his families for last 15 years with or without occupation of Govt. Khas or ceiling surplus and is entitled to get settlement of ceiling surplus or khas land.

- In all, 8 bighas of land in rural areas, i.e. 7 bighas for agricultural

purposes and one bigha for homestead purposes. A person who holds land less than 8 bighas in his name or in the name of his family, shall be eligible to get only so much of land as shall together with his existing holding shall not exceed 8 bighas.

In Municipal or revenue towns, 2 kathas (5.50 are) and in greater Guwahati, 1K-10Ls.(4.00 are) of ceiling surplus or Govt. khas land can be settled. No land is settled for agricultural purposes in Municipal towns.

- (c) Deputy Commissioner of a district.
- (d) Deputy Commissioner with the aid and advice of Sub-Divisional Land Advisory Committees and Special Land Advisory Committee in case of land under greater Guwahati.
- (e) No proposals for allotment/settlement have been received recently from Karimganj district. As such finding of any deviation of the rules does not arise.

বিষয় : পানবাৰী ছাগলী আৰু ভেৰা ফাৰ্ম।

শ্রীআলী আকবৰ মিজমাই সুধিছে :

৬৬। মাননীয় পশুপালন বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- (ক) ধুবুৰী জিলাৰ পানবাৰী ছাগলী আৰু ভেৰা ফাৰ্মত চলি থকা নানা দুৰ্নীতিৰ বিষয়ে চৰকাৰ অৱগত বুলি বিধান সভাৰ মজিয়াত ৮-৪-৯৭ ইংত জনাইছিল নেকি আৰু বিষয়টো তদন্তাধীন বুলি কোৱা সঁচা নে?
- (খ) যদি সঁচা, তেন্তে উক্ত তদন্তৰ কাম শেষ হ'বনে? নাইবা এই তদন্তৰ বাবে আৰু কিমান দিন লাগিব?
- (গ) তদন্তৰ কাম যদি শেষ হৈছে কি বিহীত ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে? নাইবা কি বিহীত ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব?

শ্রীসুৰেন্দ্ৰ নাথ মেধি (পশুপালন বিভাগৰ মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) হয়। অনুসন্ধান কৰাৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হ'ব বুলি জনোৱা হৈছিল।
- (খ) তদন্তৰ কাম ইতিমধ্যে শেষ হৈছে।
- (গ) এই সম্পৰ্কে দোষী সাব্যস্ত হ'লে বিধি অনুসৰি ফাৰ্ম পৰিচালকজনৰ বিৰুদ্ধে অনুশাসনমূলক ব্যৱস্থা শীঘ্ৰে লোৱা হ'ব।

Re: Scheme for protection of Dainigaon.

Shri Hitendra Nath Goswami asked :

67. Will the Minister of Flood Control be pleased to state :

- (a) Is it a fact that Secretary, Planning Commission vide letter No. 12 (1)/3/95-I & CAD dated 7.2.96 has directed State Government to execute the scheme namely protection of Dainigaon & its adjoining areas (Hatisal & Neemati) against the erosion of River Brahmaputra costing Rs. 31.89 crores under State Plan within March, 1988. If it is so, how much progress has been made (Percentage wise), what is total amount so far allotted and actual amount released out of this allotment?
- (b) Since the State Plan allocation is limited whether the State Govt. has requested the Centre to include the scheme under C.L.A. for the remaining amount. If so, please furnish a copy of the letter?
- (c) What happens to the promise visit of the Minister incharge to the aforesaid area alongwith the local M.L.A. which the former has committed during April, 1997.

Sri Promode Gogoi (Minister, Flood Control) replied :

- (a) Yes.

The percentage of progress is furnished in Annexure-I. Rs.1.00 crore was granted as additional Central Assistance for 1995-96 by the Planning Commission. But the same amount was kept under Revenue deposit by the State Govt. in March, 1996.

Out of this an amount of Rs. 45.00 Lakh has so far been released.

(See the Annexure - VI)

- (b) Inclusion of the scheme in C.L.A. (Now Grant-in-Aid) depends on release and full utilisation of fund under State Plan, now lying under Revenue Deposit.
- (c) The promise stands.

বিষয় : কাজিৰঙা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ গড়াখহনীয়া ।

শ্ৰীভূপেন্দ্ৰ নাথ ভূঞাই সুধিছে :

৬৮। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) কাজিৰঙা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ গড়াখহনীয়াৰ স্থায়ী প্ৰতিৰোধৰ বাবে কিবা আঁচনি প্ৰস্তুত কৰা হৈছে নে?

(খ) যদি কৰা হৈছে, তেন্তে প্ৰতিৰোধৰ কাম কেতিয়াৰ পৰা আৰম্ভ কৰিব জনাবনে?

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) কাজিৰঙা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ গড়াখহনীয়াৰ স্থায়ী প্ৰতিৰোধৰ বাবে সদ্যহতে কোনো আঁচনি প্ৰস্তুত কৰা হোৱা নাই।

(খ) 'ক' প্ৰশ্নৰ উত্তৰ সাপেক্ষে প্ৰশ্ন নুঠে।

Re: Construction works.

Shri Abu Saleh Najmuddin, asked:

69. Will the Chief Minister be pleased to State :

(a) Is it a fact that Government have approved the Estimate etc. of the District Judge Court Building of Karimganj District?

(b) When the construction works of District Judge Courts will be started?

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) replied:

(a) No.

(b) Does not arise.

বিষয় : কাৰাগাৰৰ সংখ্যা।

শ্ৰী ওৰাজেদ আলি চৌধুৰীয়ে সুধিছে :

৭০। মাননীয় কাৰাগাৰ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) মহকুমা ভিত্তিত ৰাজ্যখনত মুঠ কিমান কাৰাগাৰ আছে?

(খ) নতুনকৈ স্থাপন কৰা কিমানটো মহকুমাত কাৰাগাৰ নিৰ্মাণ কৰা হৈছে?

শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) ৰাজ্যখনৰ মুঠ ৪৮ টা মহকুমাৰ ভিতৰত ২৪ টা মহকুমাত মুঠ ২৬ খন কাৰাগাৰ আছে।

(তালিকা 'ক' সংলগ্ন) (See the Annexure - VII)

- (খ) নতুনকৈ স্থাপন কৰা মুঠ ২৯ টা মহকুমাৰ ভিতৰত ৫টা মহকুমাত কাৰাগাৰ নিৰ্মিত তথা স্থাপিত হৈছে, আৰু আন ৬টা মহকুমাত নিৰ্মাণমান অৱস্থাত আছে। (তালিকা 'খ' সংলগ্ন)

(See the Annexure - VIII)

বিষয় : বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগলৈ দিয়া টকা।

শ্ৰীশুকুৰ আলিয়ে সুধিছে :

৭১। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে:

(ক) প্রধানমন্ত্ৰীয়ে ঘোষণা কৰা ৫০০ কোটি টকাৰ মুঠ কিমান কোটি টকা বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগক এতিয়ালৈকে মোকলাই দিছে?

(খ) মোকলাই দিয়া টকাখিনি কি কি আঁচনিৰ বিপৰীতে আৱণ্টন দিয়া হৈছে?

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) এতিয়ালৈকে কোনো টকা মোকলাই দিয়া নাই।

(খ) প্ৰশ্ন নুঠে।

বিষয় : জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্পৰ নিৰ্মাণ।

শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহে সুধিছে :

৭২। মাননীয় শক্তি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

কাৰ্বি লাংপি জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্পৰ আঁচনিৰ নিৰ্মাণ বৰ্তমান কি পৰ্যায়ত আছে?

শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

কাৰ্বি লাংপি জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্পৰ নিৰ্মাণ কাৰ্য্য ১৯৯৫ চনৰ মে' মাহৰ পৰা বন্ধ হৈ আছে। নিৰ্মাণ কাৰ্য্য বন্ধ হৈ থকাৰ মূল কাৰণ লাংপি জলবিদ্যুৎ প্ৰকল্পটো ইং ২৫-৩-৯৩ তাৰিখে অসম চৰকাৰ, অসম ৰাজ্যিক বিদ্যুৎ পৰিষদ আৰু সূভাষ প্ৰজেক্ট এণ্ড মাৰ্কেটিং লিমিটেডৰ মাজত হোৱা বুজা বুজিৰ চুক্তি (MoU) মৰ্মে ব্যক্তিগত খণ্ডলৈ হস্তান্তৰ কৰা হৈছিল যদিও উক্ত প্ৰকল্পৰ কাম সম্তোষজনক নোহোৱাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত অসম চৰকাৰে ৩০-১১-৯৬ তাৰিখে ভাৰত হাইড্ৰ পাৱাৰ কোৰ্পোৰেশ্বন লিমিটেড (সূভাষ প্ৰজেক্ট এণ্ড মাৰ্কেটিং লিমিটেড প্ৰকল্প নিৰ্মাণৰ বাবে খুলি লোৱা কোম্পানী) অধিগ্ৰহণ আৰু হস্তান্তৰ (Acquisition and Transfer of Undertaking) অধিসূচনা বলবৎ কৰে। উক্ত অধিসূচনাৰ জৰিয়তে উক্ত প্ৰকল্প অধিগ্ৰহণ কৰি বিদ্যুৎ পৰিষদক ১-১২-৯৬ তাৰিখে হস্তান্তৰ কৰে। Assam Act. No. 1 of 1997 যোগে উক্ত অধিসূচনা বিধিত (Act.) পৰিণত কৰা হয়।

উক্ত ব্যক্তিগত কোম্পানীয়ে উপরোক্ত অধিসূচনা আৰু বিধিৰ সাংবিধানিক বৈধতাৰ প্ৰত্যাহ্বান জনাই মাননীয় গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ত ৰীট আবেদন (Writ petition) দাখিল কৰে। উক্ত আবেদনৰ শুনানীৰ শেষত য়েৱা ইং ১৯-৭-৯৭ তাৰিখে মাননীয় উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ একক ন্যায়ালয়ে (Single Judge) উক্ত বিধিৰ নাকচ ক্ৰমে উক্ত ৰীট আবেদন মঞ্জুৰ কৰে।

উক্ত একক ন্যায়ালয়ৰ ৰায়ৰ বিৰুদ্ধে অসম চৰকাৰ তথা বিদ্যুৎ পৰিষদে পৃথক পৃথক ৰীট আপীল খণ্ড ন্যায়ালয়ত (Division Bench) ইতিমধ্যে দাখিল কৰিছে। মাননীয় খণ্ড ন্যায়ালয়ে উক্ত ৰীট আপীল উভয় পক্ষৰ পৰা শুনাব পিছত ইং ১৪-৮-৯৭ তাৰিখে গ্ৰহণ কৰে আৰু চূড়ান্ত সিদ্ধান্ত নোহোৱালৈকে একক ন্যায়ালয়ৰ ইং ১৯-৭-৯৭ তাৰিখৰ হুকুমৰ কাৰ্য্যকাৰিতা স্থগিত ৰখাৰ আদেশ দিয়ে।

Re : Stone Spur of Dhubri

Shri Nazibul Umar asked :

73. Will the Minister of Flood Control be pleased to state:

- Are Government aware that stone spur No.3 and 7 of Dhubri Town Protection structure are in extremely vulnerable condition?
- What steps Flood Control Department has taken to recoupe the damaged spurs?
- Please furnish the total allocation of F.D.R. for the year 1997-98.

Shri Promode Gogoi (Minister, Flood Control) replied :

- Yes.
- For recoument of damages, Govt. has formulated schemes under different heads of account as detailed below :-

For stone spur No. 3 : (i) Estimate for Rs. 78.69 Lakhs under 4711 State Plan.

(ii) Estimate for Rs. 22.62 Lakhs under 2245- Relief

For stonespur No. 7

(i) Memo for Rs. 60.00 lakhs under 4711 State Plan.

(ii) Estimate for Rs. 12.22 Lakhs under 2245-Relief.

(c) No fund has yet been allocated under 2245-Relief head of Account for the year 1997-98.

বিষয় : গড়াখহনীয়া প্রতিবোধ ।

শ্রীমতী প্রণতী ফুকনে সুধিছে :

৭৪। মাননীয় বান নিয়ন্ত্রণ বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) চাচনী মৌজাৰ বুঢ়ী দিহিং নদীৰ উৰিয়ামগুৰি গড়াখহনীয়া প্রতিবোধ আঁচনিৰ বাবে মুঠ কিমান টকা আৱণ্টন দিয়া হৈছে?

(খ) উক্ত আঁচনিৰ মুঠ কিমান ভাগ কাম এতিয়ালৈকে সম্পূৰ্ণ হৈছে?

শ্রীপ্রমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্রণ বিভাগৰ মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) চাচনী মৌজাৰ বুঢ়ী দিহিং নদীৰ উৰিয়ামগুৰি গড়াখহনীয়া প্রতিবোধৰ বাবে বৰ্তমানলৈকে ১,৬৩,০০,০০০-০০ (এক কোটি তেৰষ্টি লাখ) টকা মোকলাই দিয়া হৈছে।

(খ) উক্ত আঁচনিৰ ৮০ শতাংশ (আশী শতাংশ) কাম ইতিমধ্যে সম্পূৰ্ণ হৈছে।

Re : Reorganisation of Mauza System.

Shri Silvius Condpan asked :

75. Will the Minister of Revenue be pleased to state :

(a) Whether Government is proposing to re-organise the present Mauza System?

Dr. Jooi Nath Sarma (Minister of Revenue) replied :

(a) Yes.

বিষয় : বিদ্যুৎৰ যোগান ব্যাহত ।

শ্রীমোহন দাসে সুধিছে :

৭৬। মাননীয় শক্তি বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

(ক) পাটাহাৰকুছি বিধান সভা সমষ্টিৰ অন্তৰ্গত পাঠশালা আৰু টিছ চহৰত সঘনে বিদ্যুৎ যোগান ব্যাহত হৈ থকা সম্পৰ্কে চৰকাৰ অৱগতনে?

(খ) যদি অৱগত, এই বছৰটোত পাঠশালা আৰু টিছ চহৰত কিমানবাৰ বিদ্যুৎ যোগান ব্যাহত হ'ল আৰু ইয়াৰ পৰিমাণ কিমান ঘণ্টাৰ লোড শ্বেডিং চৰকাৰে জনাবনে?

(গ) বিদ্যুৎ যোগান নিয়াৰিকৈ চলাই থাকিবৰ বাবে চৰকাৰে কি কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে বিশদ ভাবে জনাবনে ?

শ্ৰীপ্ৰফুল্ল মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) হয়, অৱগত ।

(খ) চলিত বছৰ ১-১-৯৭ তাৰিখৰ পৰা ৩১-৭-৯৭ তাৰিখলৈকে পাঠশালা আৰু টিছ চহৰত বিদ্যুৎ ব্যাহত হোৱাৰ পৰিমাণ আৰু সময় এনে ধৰণৰ :-

	পাঠশালা চহৰত	সময়	টিছচহৰত	সময়
১) লাইনৰ বিজুতি আৰু মেৰামতিৰ বাবে	৬২ বাৰ	১১৮ঘঃ ৫৩মিঃ	৪১৯ বাৰ	৪১৯ঘঃ ২৩মিঃ
২) লোড শ্বেডিঙৰ বাবে	১০৪ বাৰ	১০১ঘঃ ৫৬মিঃ	৩০৪ বাৰ	৪০৫ঘঃ ৩৪ মিঃ
মুঠ	১৬৬ বাৰ	২২০ঘঃ ৪৯মিঃ	৮০০ বাৰ	৮২৪ঘঃ ৫৭মিঃ

(গ) টিছ অঞ্চলত বিদ্যুৎ যোগান উন্নতিকৰণৰ বাবে পাঠশালাৰ পৰা নাথকুছিলৈ ৩৩ কিঃতঃ লাইনৰ সম্প্ৰসাৰণ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। এই লাইনটো সম্পূৰ্ণ হ'লে বিদ্যুৎ বিজুতিৰ পৰিমাণ যথেষ্ট পৰিমাণে হ্রাস পাব।

বিষয়ঃ পানপুৰ বনাঞ্চল।

শ্ৰীপদ্ম হাজৰিকাই সুধিছে :

৭৭। মাননীয় বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে :

(ক) অসমৰ বন আইন ১৮৯১ অনুসৰি শোণিতপুৰ জিলাৰ পানপুৰ বনাঞ্চলক কাজিৰঙা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান হিচাপে অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে নেকি ?

(খ) পানপুৰ বনাঞ্চলৰ আশে পাশে বাস কৰি থকা স্থায়ী বাসিন্দা সকলৰ নিৰাপত্তাৰ কিবা ব্যৱস্থা ল'বনে ?

শ্ৰীনগেন শৰ্মা (বন বিভাগৰ মন্ত্ৰী)য়ে উত্তৰ দিছে :

(ক) পানপুৰ বনাঞ্চলক কাজিৰঙা ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যানৰ লগত সংযোজন কৰাৰ উদ্দেশ্যে প্ৰাথমিক অধিসূচনাকে জাৰি কৰা হৈছে।

(খ) হয়, লোৱা হ'ব।

Re: Veterinary Dispensary at Pin Nagar.

Shri Abdul Muqtadir Choudhury, asked :

78. Will the Minister of Veterinary be pleased to state :

- Whether Veterinary Dispensary at Pin Nagar within Karimganj District was sanctioned in the year 1987-88 and the construction work of the Dispensary building and other staff quarters were completed in the year 1990-91?
- If so, whether any post of V.A.S., V.F.A. and Grade-IV have been sanctioned as yet to run the dispensary ?
- Is it also a fact that by this time a part of the building has already been damaged by cyclone and need immediate repair ?

Shri Surendra Nath Medhi (Minister of Animal husbandry and Veterinary) replied :

- Yes. Construction was completed only in 1994-95.
- No.
- The building was damaged by flood and not by cyclone. Repairing work will be taken up immediately on receipt of fund for flood damage repair.

বিষয় : ধুমুহা আৰু অগ্নিকাণ্ডত ক্ষতিগ্ৰস্ত।

শ্ৰীমুনি মহন্তই সুধিছে :

৭৯। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে :

- যোৱা সময় ছোৱাত মৰিগাঁও জিলাত ধুমুহাত কেইবাখনো স্কুল আৰু মানুহৰ ঘৰ-দুৱাৰ ভঙা সম্পৰ্কে আৰু মৰিগাঁও দৈনিক বজাৰত (২) বজাৰ আৰু স্কুল অগ্নিকাণ্ডত ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা সম্পৰ্কে চৰকাৰ অৱগত নে ?
- যদি অৱগত কিমানখন স্কুল ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে, দৈনিক বজাৰৰ অগ্নিকাণ্ড আৰু স্কুল আৰু সংলগ্ন দোকান ভাঙীভূত হৈ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে, তাৰ হিচাব জনাবনে ? (সকলো ধুমুহাত আৰু অগ্নিকাণ্ডত ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা স্কুল, নামঘৰ, বজাৰৰ দোকানী সমূহৰ নাম, ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা সম্পত্তিৰ মুঠ পৰিমাণ সদনৰ মেজত দিব)
- বৰ্তমান ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা লোক সকলক ক্ষতিপূৰণ সহ সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবনে ?
- যোৱা বিধান সভাত উত্থাপিত ধুমুহাত ক্ষতিগ্ৰস্ত লোক সকলক সাহায্য দিয়াৰ বাবে সদনত দিয়া প্ৰতিশ্ৰুতি মতে বৰ্তমানেও আদায় নিদিয়া, সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিবনে ?

ডঃ জয়নাথ শর্মা (বাজহ মন্ত্রী)য়ে উত্তৰ দিছে :

- (ক) ১। যোৱা ১৯৯৬ চনত মৰিগাওঁ জিলাত কোনো স্কুল আৰু মানুহৰ ঘৰ ক্ষতি হোৱা নাই।
কিন্তু ১৯৯৭ চনত কেইবাখনো স্কুল আৰু মানুহৰ ঘৰ ধুমুহাত ক্ষতি হয়।
২। মৰিগাওঁ জিলাৰ দৈনিক বজাৰখন অগ্নিকাণ্ডত আংশিক ভাবে ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা সম্পৰ্কে চৰকাৰ
জ্ঞাত। কিন্তু কোনো স্কুল ঘৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱাৰ বাতৰি এতিয়ালৈকে পোৱা নাই।
- (খ) হয়। ১৯৯৭ চনত মৰিগাওঁ জিলাত ধুমুহা আৰু অগ্নিকাণ্ডত ক্ষতি হোৱা বিতং তথ্য সংলগ্ন কৰা
হ'ল। (See the Annexure IX)
- (গ) ক্ষতিপূৰণ বা সাহাৰ্য্য দিয়াৰ দিয়াৰ প্ৰস্তাৱ চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।
- (ঘ) ক্ষতিগ্ৰস্ত লোক সকলক সাহাৰ্য্য দিয়াৰ প্ৰস্তাৱ চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন হৈ আছে।

Re : Ban of Wood, Sand etc.

Shri Sambhusing Mallah asked :

80. Will the Minister of Forest be pleased to state :-
- (a) Is the Government aware about the fact that the rural developmental works through Development Blocks are fully hampered due to non availability of wood, sand cheaps etc. by the Departmental ban ?
- (b) Will the Government consider this matter to lift the ban for the greater interest of rural people ?

Shri Nagen Sarma (Minister, Forest) replied :

- (a) Yes, the ban has been imposed as per the Hon'le Supreme Court's order dated 12.12.96 in WP(C) No. 202/95 and WP (C) No. 171/96.
- (b) The ban will be lifted as and when the Hon'ble Supreme Court lifts it.

Re : Supply of Timbers, Sands etc.

Shri Abu Saleh Najmuddin asked :

81. Will the Minister of Forest be pleased to State :

- (a) Whether Government have taken steps to supply the timbers, Gravels, Sands etc. for Government construction?
- (b) If yes, then how the Timbers will be supplied to different Public Works Department of Government in each district ?

Shri Nagen Sarma (Minister, Forest) replied :

- (a) No.
- (b) Does not arise.

Re : Budgetary Provision For Flood Control Situation.

Shri Silvius Condpan asked :

82. Will the Minister of Flood Control be pleased to State :

- (a) What is the total Budgetary Provision for meeting the flood situation during 1997-98.
- (b) What are the schemes the department has taken to meet the flood situation ? (District wise break-up may kindly be submitted).

Shri Promode Gogoi (Minister, Flood Control) replied :

- (a) Rs. 591.02 Lakhs.
- (b) Maintenance of Embankment, Sluice, Drainage Channel including flood fighting works to the extent possible within Budgetary provision.

Divisionwise allocation of fund enclosed as per Annexure -I.

(See the Annexure - X)

Re : Electrification of Villages.

Shri Sambhu Sing Mallah asked.

83. Will the Minister of power be pleased to state :

- (a) Which villages are under Karimganj district taken up for Electrification in this year ?
- (b) Under Dullavcherra Electric Sub-Division how many villages Electrified ? (Name the Villages).

(c) Will the Government propose for Electrification of the following Villages :

1. Singlacherra.

2. Bobali.

3. Kalamagura.

4. Srirampur.

5. Sakalpur.

6. Rongkhal.

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) replied :

(a) The following 10 (ten) villages are selected for electrification during 1997-98. Work will be taken up subject to availability of fund.

1) Tikorpara

6) Singlachera

2) Neherpur

7) Aurangabad

3) Jumbasti -VII

8) Singeri Pt-II

4) Alakalipur

9) Maizgram Pt-III

5) Borbari

10) Chipacherra.

(b) 158 nos. of villages have been electrified under Dullavchera Electrical Sub-Division. List enclosed. (Annex- 'A').

(See the Annexure - XI)

(c) Singlachera and Borbari have taken for intensification during 1997-98.

Kalamagura and Rongkhal are non-census villages, Sri Rampur, though electrified, needs intensification. Sakalpur is not yet proposed for electrification.

Mr. Speaker : I have received only two Zero Hour Notices today from the Hon' Members :

(1) 1. Shri Bharat Chandra Narah

2. Shri Bhimananda Tanti

3. Shri Ismail Hussain

4. Shri Dr. Nazrul Islam

(2) 5. Shri Hitendra Nath Goswami.

As per rules, I have selected both the notices for raising before the House today.

I now, call upon the Hon'ble Members Shri Bharat Chandra Narah and 5 others to raise their Zero Hour motion regarding "সাংবাদিক প্রকাশ মহন্তক গ্ৰেপ্তাৰ"।

শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আজি শূন্যকাল চোৱাত মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো। অসম গণ পৰিষদ নেতৃত্বাধীন এই মৰ্চা চৰকাৰখন ক্ষমতালৈ অহাৰ পিছৰে পৰা আমি লক্ষ্য কৰিছো যে সাংবাদিক সকলে বাতৰি কাকতত বাতৰি পৰিৱেশন কৰাৰ কাৰণে তেওঁলোকৰ এটা বাক স্বাধীনতা আছে আৰু সেইটো অধিকাৰ সংবিধানে তেওঁলোকক দিছে। বাতৰি কাকতত যেতিয়া এজন মন্ত্ৰী বা এই চৰকাৰক সমালোচনা কৰি বাতৰি পৰিৱেশন কৰে তেতিয়া মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু অন্যান্য মন্ত্ৰী সকল উত্তেজিত হৈ পৰে। আমি বিশেষকৈ লক্ষ্য কৰিছো যে নগাওঁ জিলাত যি সকল সাংবাদিক আছে সেই সকলৰ বিৰুদ্ধে কঠোৰ দৃষ্টিভংগী গ্ৰহণ কৰিছে। উদাহৰণ স্বৰূপে নগাওঁৰ পৰা প্ৰকাশ মহন্তই চৰকাৰক সমালোচনা কৰি বাতৰি প্ৰকাশ কৰাৰ কাৰণে মিছা আৰু ভিত্তিহীন অভিযোগত গ্ৰেপ্তাৰ কৰি তেওঁলোকৰ বাক-স্বাধীনতা ৰুদ্ধ কৰিছে। তাৰ বাহিৰেও সাংবাদিক আৰু 'মাছৰ' নেতা লাচিত বৰদলৈক ভিত্তিহীন অভিযোগত গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছে। মই আগতেও কৈছো যে আমাৰ দেশখন হৈছে এখন গণতান্ত্ৰিক দেশ। ইয়াত গণতান্ত্ৰিক বাক স্বাধীনতা অসম চৰকাৰে মানিব লাগিব। আপোনালোকে মানুহৰ পৰা প্ৰশংসাও পাব লাগিব আৰু গৰিহণাও পাব লাগিব। সকলো সাংবাদিকেই প্ৰশংসা কৰি লিখিব সেইটো আশা কৰাটো উচিত নহয়। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যিহেতু নগাওঁ জিলাৰ পৰাই বিধায়ক হিচাপে আহি গোটেই অসমক প্ৰতিনিধিত্ব কৰিছে গতিকে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কি কাৰণে সাংবাদিক প্ৰকাশ মহন্তক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছে সেইটো জনাব লাগে। সমালোচনা কৰাৰ অপৰাধত গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে নে চৰকাৰে ৰাইজৰ পৰা সমৰ্থন আদায় কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে কৰিলে মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা স্পষ্টীকৰণ বিচাৰিছো। ইয়াৰ আগতেও চৰকাৰে দৈনিক অগ্ৰদূতৰ এজন সাংবাদিকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছিল। গ্ৰেপ্তাৰ কৰাৰ সময়ত এইটো কোৱা হৈছিল যে পিস্তল পাইছিল। কিন্তু পিস্তলৰ গুলি নাপাই এ.কে ৰাইফলচৰ গুলি পাইছিল বুলি কৈছিল। পুলিছে সেই বিলাক অভিযোগ আনিছিল। কিন্তু সেইসকলো বিলাক অভিযোগ অনাৰ পিছতো সেই অভিযোগৰ কোনো গুৰুত্ব নথকাৰ কাৰণে কোৰ্টে তেওঁক মুক্তি দিলে। অগ্ৰদূত কাকতৰ সম্পাদক কনকসেন ডেকাকো গ্ৰেপ্তাৰ কৰা চেষ্টা চলোৱা হৈছিল। কিন্তু তেওঁ আদালতত গৈ জামিন লবলগীয়া হ'ল। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীমহন্ত ডাঙৰীয়াইও এটা সময়ত ছবছৰীয়া অসম আন্দোলনৰ

* Speech not corrected

নেতা আছিল। তেখেতে তেতিয়া ইয়াতকৈও ১০ গুণ বেছি চৰকাৰক সমালোচনা কৰিছিল। সেই কাৰণে অন্ধু, বিৰোধী দলৰ নেতা বা সাংবাদিক হ'লেও সমালোচনা কৰিবই। সমালোচনা নকৰিলে গণতন্ত্ৰই নেথাকে আৰু ভুল-শ্ৰুটি বিলাক ধৰা নপৰে। সমালোচনা কৰিলে শাসক দলৰ লাভ হয় কাৰণ তেতিয়া ভুল-শ্ৰুটি বিলাক ধৰা পৰে। আগতে ইয়াত গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছিল। এতিয়া ইয়াৰ পৰা নগাওঁলৈ চিফ্ট কৰা হৈছে। আমি আশংকা কৰিছো যে সাংবাদিক সকলক আকৌ গ্ৰেপ্তাৰ কৰিব। গতিকে প্ৰকাশ মহন্ত আৰু লাচিত বৰদলৈক কি কাৰণে গ্ৰেপ্তাৰ কৰিলে সেইটো জনাব লাগে আৰু গ্ৰেপ্তাৰ কৰাটো অতি শীঘ্ৰে বন্ধ কৰিব লাগে।

- * শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যি প্ৰশ্নৰ উত্থাপন কৰিছে সেই সম্পৰ্কত মই এটা কথাই ক'ব বিচাৰিছো যে চৰকাৰে বিনা দোষত বা বিনা কাৰণত সাংবাদিকেই হওঁক অন্য কোনোবা মানুহেই হওঁক কোনো মানুহৰ ওপৰতেই ব্যৱস্থা নলয়। কিন্তু আমি সকলোৱে এই কথাটো জনা উচিত যে কোনো লোকেই আইনৰ উৰ্দ্ধত হ'ব নোৱাৰে। আজি মই এই ক্ষেত্ৰত এটা কথা ক'ব বিচাৰিছো যে মই সদনলৈ অহাৰ পিছতহে শূন্য ঘণ্টাত এনেকুৱা নটিচ আছে বুলি গম পাইছো। ইতিমধ্যে মই এই বিষয়ে খবৰ লৈছো। শ্ৰীপ্ৰকাশ মহন্ত আৰু লাচিত বৰদলৈক যোৱা ১৪।৮।৯৭ আৰু ১৮।৮।৯৭ তাৰিখে গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে। এই দুয়োজন লোকেই বিচ্ছিন্নতাবাদী শক্তিৰ লগত জড়িত হৈ পৰাৰ প্ৰমাণ পোৱা হৈছে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে ভিত্তিহীন আৰু মিছা অভিযোগ বুলি কয় ক'লে সেইটো চাবলগীয়া বিষয়। তেওঁলোকে এখন লিফ্ট লেট যোগে স্বৰ্ণজয়ন্তী বৰ্ষৰ স্বাধীনতাৰ উৎসৱ পালন কৰাৰ কাৰ্যক সুবিধাবাদী সকলৰ দ্বাৰাহে পালন কৰা বুলি প্ৰচাৰ কৰিছে। লাচিত বৰদলৈ আৰু প্ৰকাশ মহন্ত দুয়োজনক আনলফুল এণ্টিভিটিজ প্ৰিভেনচন এক্টত' গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে। আগৰ চৰকাৰৰ দিনতো বাতৰি কাকতৰ সাংবাদিকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছিল। তেওঁলোকক আৰ্মি কেম্পত নি পেলাই গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছিল। বাতৰি কাকতৰ সম্পাদককো আগৰ চৰকাৰৰ দিনত গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছিল। তেতিয়া এই সদনতেই মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে চুপে-চুপে বহি আছিল। লাচিত বৰদলৈৰ বিৰুদ্ধে ইতিমধ্যে টাডা গোচৰত চাৰ্জশ্বিট দাখিল কৰা হৈছে। নগাওঁত আলফা সদস্য সকলৰ পৰা পোৱা তথ্যত এই দুয়োজন লোক উগ্ৰপন্থী সংগঠনৰ লগত জড়িত বুলি প্ৰমাণ পোৱা গৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এজন বিধায়কৰ ভাতৃক অপহৰণ কৰিছিল। এই ভাতৃক অপহৰণ কৰা যি সকল আলফাৰ নাম কোৱা হৈছে তাৰ পৰা তেওঁলোক বাদ পৰি নাযায়। তেখেতে যদি তেওঁলোকক চেফগাৰ্ড দিবলৈ গৈছে তেতিয়াহ'লে তেখেতে এইটো ভুল কাম কৰিছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ : মাননীয় সদস্যসকল, এই সম্পর্কত এটা যোগ দিব বিচাৰিছো। মই অন্য ধৰণে কাৰ্য্য ব্যৱস্থাত এইটো আনিব পাৰিলোহেঁতেন কিন্তু আজি সাংবাদিক বন্ধুসকলৰ দৃষ্টি লৈ বিষয়টো আনিব খুজিছো। যোৱাকালি এখন বিশেষ বাতৰি কাকতত ১৮ তাৰিখৰ এই বিধানসভাৰ মজিয়াত ভাৰতৰ স্বৰ্ণ জয়ন্তী উপলক্ষে আয়োজিত অনুষ্ঠানত উপস্থিত থকা মুক্তি যুঁজাৰুসকলৰ সম্পর্কত বিকৃতভাৱে এটা বাতৰি প্ৰকাশ পোৱাৰ কাৰণে মই বিধানসভাৰ অধ্যক্ষ হিচাপে মই দুখ প্ৰকাশ কৰিছো। সেইসকল আমাৰ মুক্তি যুঁজাৰু সৈনিক আছিল। কিন্তু তেখেতসকলক আমি মুক্তি যুঁজাৰু হিচাপে আমি আক্ৰমণ কৰা নাই। তেখেতসকলক প্ৰাক্তন বিধায়ক হিচাপেহে আমি তেখেতসকলক নিজৰ আসনত আনি বহুৱাই দিয়া হৈছিল। মুক্তি যুঁজাৰু সম্বলনৰ সভাপতি, সম্পাদকক আমি যথেষ্ট সন্মান দিছো। তেওঁলোকক প্ৰতিনিধি হিচাপে বহুৱাইছো। আৰু অন্যান্য সন্মানীয় গুণী-জ্ঞানীসকল, আমন্ত্ৰিত অতিথিসকলক যথেষ্ট সন্মান জনাইছো। তাম্ৰপত্ৰ পুৰস্কাৰপ্ৰাপ্ত আমাৰ মুক্তি যুঁজাৰু শ্ৰীসতীশ চন্দ্ৰ কাকতিক সন্মুখৰ শাৰীত বহুৱাইছো। সেই বাতৰি কাকতৰ সাংবাদিক গৰাকীয়ে মন নকৰিলে। আমি নিজেই বিধানসভাৰ কাৰ্য্য পৰিচালনাৰ বহু নীতি শিথিল কৰি সেইদিনা ফটোগ্ৰাফাৰক ফটো তুলিবলৈ সুবিধা দিছো। সাংবাদিক গৰাকীয়ে সেই সুবিধাখিনিক বিকৃতভাৱে অধিকাৰ চৰ্চা কৰিছিল। আগশাৰীত বহা প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু স্বাধীন ভাৰতৰ অসমৰ প্ৰথম গৰাকী প্ৰধানমন্ত্ৰী লোকপ্ৰিয় বৰদলৈ ডাঙৰীয়াৰ সুযোগ্য সহধৰ্মিনী গৰাকী অধ্যক্ষ গেলেৰিত বহুৱাই বখাৰ ফটো নতুলিলে আৰু আমাৰ সদনক বিকৃত কৰা হৈছে। কাৰণ জনসাধাৰণৰ ওচৰত হয় প্ৰতিপন্ন কৰিব কাৰণে প্ৰাক্তন বিধায়ক কেইগৰাকীৰ বহাতো বিকৃতভাৱে প্ৰকাশ কৰিছে। মই আমাৰ আইনৰ যিখিনি নিয়মাৱলীৰ পৰিচালনা সেই অধীনত মই ব্যৱস্থা ল'ব খোজা নাই। মই এটা অনুৰোধ জনাইছো যে তেনে মনোভাৱ এটাৰে আমাৰ প্ৰতি বায়াছ ধাৰণা লৈ যাতে সাংবাদিক বন্ধু গৰাকী তেনে কামৰ পৰা বিৰত থাকে। আমি যাতে আমাৰ হাতত থকা যিটো ক্ষমতা ব্যৱহাৰ কৰিব দিয়া নহয়।

* শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, এটা কথা হ'ল আমাৰ গভৰ্ণৰে কৈছিল কনকসেন ডেকাক সাংবাদিক হিচাপে কৰা নাই। কোৰ্টৰ নিৰ্দেশ আছিল। ননবেইলেবুল ওৱাৰ্বেণ্ট আছিল। কোৰ্টত হাজিৰ হ'ব লাগে। লাচিত বৰদলৈ সম্পর্কত মই পিছত তথ্য পাইছো। যিজনে ভুৱা পাছ পোৰ্টলৈ ভাৰতৰ বাহিৰলৈ গৈছিল। এজন এ ডি চিক ভাবুকি দি পাছপোৰ্ট আদায় কৰি বাহিৰলৈ গৈছিল। ভাৰত চৰকাৰৰ নিৰ্দেশ আছে। কোনো সাংবাদিককে অসম চৰকাৰে কোনো হাৰাছমেণ্ট নিদিয়া কিন্তু য'ত আইন ভংগ কৰিব তাত শাস্তি পাব।

Mr. Speaker : I now call upon the Hon'ble Member Shri Hitendra Nath Goswami to raise his Zero Hour Motion which was published in

* Speech not corrected

"Ajir Asom" under the caption "AMAR DHAN ANOK DILE".

* শ্ৰীহিতেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী : আজি অসমৰ বাতৰি কাকতত অসমৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ সম্পৰ্কত বাতৰি প্ৰকাশ পাইছে। এই বিষয়টো মই বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছোঁ। এইটো এটা গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয়। সেই কাৰণে মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অসমৰ স্বার্থ সুৰক্ষিত কৰিবৰ কাৰণে বিহিত ব্যৱস্থা ল'বলৈ অনুৰোধ কৰিছোঁ। মাননীয় প্ৰাক্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী শ্ৰীএইচ ডি দেৱগোড়াই ছয় হেজাৰ একশ কোটি টকাৰ এন ই ষ্টেটৰ কাৰণে স্পেচিয়েল পেকেজ ঘোষণা কৰিছিল। ৫শ কোটি টকা নিৰ্দিষ্টভাৱে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে ধাৰ্য্য কৰি ৰাখিছিল। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গড়াখহনীয়া সংখ্যাৰ আদি নিৰ্মাণ কৰিবলগীয়া আছে। সেই ক্ষেত্ৰত ব্যৱহাৰ কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ টকা লাভ কৰিছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে পৰ্য্যায় ক্ৰমে সেই টকা মুকলি কৰি দিয়ে। কেন্দ্ৰটো সংসদী সদস্য আছে।

পাঁচশ কোটি টকাৰ শতকৰা ১৫ ভাগ এন ই ষ্টেটৰ কাৰণে ধাৰ্য্য কৰিব বিচৰাত সন্মত হোৱা বুলি বাতৰি ওলাইছে। আৰু ২২৫ কোটি টকা পাগলদিয়া বান্ধৰ কাৰণে দিয়াৰ বাতৰি ওলাইছে। তেনেহ'লে পাঁচশ কোটি টকাৰ পৰা তিনিশ কোটি টকা গুচি যাব। ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ বান নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে ২শ কোটি টকাহে থাকিব। ৭৫ কোটি টকা এন ই ষ্টেটৰ কাৰণে মুকলি কৰি দিয়াৰ কাৰণে সন্মত হৈছে। বান নিয়ন্ত্ৰণৰ ৫শ কোটি টকা ছয় হেজাৰ একশ কোটি টকাৰ মাজতে আছে। এইখিনি টকা বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ কাৰণে আছে। অসমৰ পৰিস্থিতিৰ স্বার্থত কম্প্ৰমাইজ কৰিব নালাগে। পাগলদিয়া বান্ধৰ কাৰণে বেলেগে কেন্দ্ৰৰ পৰা টকা অনাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই টকাটো নৱম পৰিকল্পনাৰ পৰা আনিব লাগে।

মাজুলী, মানকাছাৰ, লাহৰিঘাট, দক্ষিণ শালমৰা আদি অঞ্চলত গড়াখহনীয়াই ব্যাপক ৰূপ ধাৰণ কৰিছে। চাৰি/পাঁচ মাহৰ ভিতৰত কোনো ব্যৱস্থা ল'ব নোৱাৰিলে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ গড়াখহনীয়াত এই অঞ্চল বিলাক নদীয়ে লৈ যাব। জনসাধাৰণ কষ্ট বেছি হ'ব। ইতিমধ্যে এই সম্পৰ্কত বাতৰিৰ কথা ওলাইছে। মাননীয় বান নিয়ন্ত্ৰণ ডাঙৰীয়াই কোনো কম্প্ৰমাইজ কৰিব নালাগে। পাঁচশ কোটি টকা ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণত দিছে, পইচা ল'ব লাগে। আমি এই শতকৰা ১৫ ভাগ টকা কিয় এৰি দিম। প্ৰয়োজন হ'লে আমি তাৰ প্ৰতিবাদ কৰিব লাগে। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী আৰু বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ এই কথাটো দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

*শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (মন্ত্ৰী) : মাননীয় সদস্য শ্ৰীগোস্বামী ডাঙৰীয়াই আজি অসমৰ কাকতত অসমৰ ধন আনক দিবলৈ সিদ্ধান্ত কৰা বুলি বাতৰিৰ বিষয়ে তেখেতে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছে। এই কথা মই পঢ়ি চাইছোঁ। ডঃ অক্ষয় শৰ্মাই জনাই দিয়া মতে ৫শ কোটি টকা ১৫ শতাংশ

ধন উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যত খৰচ কৰিব লাগে বুলি পাৰ্লিয়ামেণ্টত বিবৃতি দিয়া বুলি কৈছে। গোটেই কথাখিনি সদনত জনালে ভাল হয় যাতে ভুল ধাৰণা নহয়। এই বিষয়ে ভাৰত চৰকাৰে এটা হাই লেভেল কমিটি কৰি দিছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ প্ৰাইম মিনিষ্টাৰ পেকেজ ঘোষণা কৰাৰ পিছত ভাৰত চৰকাৰে হাই লেভেল কমিটি এখন গঠন কৰি দিছে। সেই কমিটিখনৰ চেয়াৰমেন হৈছে শ্ৰীএচ পি শুক্লা।

কমিটিখন হৈছে : —

Shri S.P. Shukla, Chairman,
Planning Commission

Shri B.G. Verghese, Member,
Planning Commission.

Shri Sainghaka, Member,
Planning Commission.

Shri Jayanta Madhav, Member,
Planning Commission.

Shri Darshan Kumar, Adviser,
Planning Commission.

সেই হাই পাৰাৰ কমিটিখনে গভৰ্ণমেণ্টৰ ওচৰত বিপোর্ট দাখিল কৰিছে। ৭ মাৰ্চত তেওঁলোকে এই বিপোর্ট দিছে। ৫০০ কোটি টকা অসমৰ কাৰণে আৰু ৪৫ কোটি মণিপুৰৰ কাৰণে ধাৰ্য কৰিছে। ডিটেইলচ্ বিপোর্টটো মই পঢ়ি দিছো —

Floods -

Recommendation No. 33

The Assam Government, Brahmaputra Board and CWC should consult on inter-se-priorities as between Assam's short term flood proposals for the 9th Plan and the Pagladiya project for first claim on the PM's flood package. The Commissions' own inclination is to support Assam's short term priority plan of around Rs. 500 crores for the period 1997-2002 for new embankments, anti-erosion works, drainage channels and construction of sluices and raised platforms.

Recommendation No. 34

Manipur's nine flood control schemes proposed to be completed during the 9th Plan at a cost of Rs. 45 crores should be funded.

Recommendation No. 35

Early action should be taken on the Northeast flood task force report which, apart from the Pagladiya project, should determine priorities for other flood management and drainage works.

Recommendation No. 36

Priority funding must go to the maintenance and strengthening of existing flood management works.

(Executive Summary)

(Transforming The Northeast)

- **(High Level Commission Report to the Prime Minister, Government of India, Planning Commission, New Delhi, March 7, 1997)**

এইটোৱে হৈছে আমাৰ হাই পাৰাৰ কমিটিৰ বিৰ্পেটি। এই পাঁচ কোটিৰ টকাৰে এটা পাগলাদিয়া প্রজেক্ট আৰু আনটো টিপাইমুখ বৰাকভেলি প্রজেক্টৰ কাম কৰিব পৰা যাব। এই কমিটিখনে তিনিখন ৰাজ্যক সামৰি লৈছে। অসম মিজোৰাম আৰু মণিপুৰ। অসম আৰু মিজোৰাম ইতিমধ্যে একমত হৈছে। মণিপুৰ গভৰ্ণমেণ্ট এতিয়ালৈকে একমত হোৱা নাই। আমি ভাৰত চৰকাৰক কেইবাবাৰো অনুৰোধ কৰিছো মণিপুৰ চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰিব লাগে। এই মাহৰ ১৩ তাৰিখে তিনিখন ৰাজ্যৰ তিনিজন মুখ্যমন্ত্ৰীক মাতি আলোচনা কৰা হৈছিল। পিছত মণিপুৰ চৰকাৰে তেওঁলোকৰ লগত অংশগ্ৰহণ কৰিবলৈ অনিচ্ছা প্ৰকাশ কৰে। মণিপুৰ চৰকাৰে মিটিং পাতি এটা সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰিছিল, সেই সিদ্ধান্ত যদি সংশোধন নকৰে তেন্তে টিপাইমুখ প্রজেক্ট কৰাত অসুবিধা হ'ব। টিপাইমুখত প্রজেক্ট নকৰিলে বৰাকভেলীৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ অসুবিধা হ'ব। এই পাঁচ শ কোটি টকাৰ ভিতৰত দিহিং আৰু সোৱণশিৰী প্রজেক্টও আছে। জুলাই মাহত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই আমালৈ চিঠি লিখিছিল যে দিহিং আৰু সোৱণশিৰীত দুটা প্রজেক্ট নৱম পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত দিটেইলচ প্ৰস্তুত কৰিব আৰু কাম আৰম্ভ কৰাৰ কাৰণে চেপ্টা চলাব বুলি আমি ভাৰত চৰকাৰৰ পৰা আশ্বাস পাইছো।

এতিয়া প্ৰশ্ন আহিছে যে আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আপোচ কৰিছো। তেখেতে হয়তো এটা ভুল দৃষ্টিভঙ্গীলৈ গৈছে। হয়তো যিটো তথ্য পাইছে সেইটোৰ মতেও ভুল ধাৰণা হ'ব পাৰে। মই আশা ৰাখিছো তেনে ভুল ধাৰণা মই হ'বলৈ নিদিওঁ।

- * শ্ৰীহিতেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে স্পেচিফিক তথ্য দিলে ভাল হয়।
- * শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া আমাৰ প্লেনিং কমিশ্যনাৰৰ সিদ্ধান্ত ক্ৰমে চেণ্টেল কমিশ্যনাৰ আৰু ব্ৰহ্মপুত্ৰ বোৰ্ডৰ মিটিং ১৬-৭-৯৭ তাৰিখে হৈ গৈছে। তাত চেণ্টেল ওৱাটাৰ ৰিচাৰ্চ কমিশ্যনাৰ, অসমৰ পৰা এডিশ্যনেল চীফ চেক্ৰেটাৰী, ফ্লাড কন্ট্ৰল অৱ আসাম আৰু ফ্লাড কন্ট্ৰল চীফ ইঞ্জিনিয়াৰ আছিল। সেই মিটিঙত কথা ওলোৱাত চেণ্টেল ওৱাটাৰ ৰিচাৰ্চ কমিশ্যনে তেওঁলোকক কৈছিল প্ৰাইম মিনিষ্টাৰৰ পেকেজৰ ভিতৰত ১০-১৫ শতাংশ অন্যান্য ষ্টেটৰ কাৰণেও ৰাখিব লাগে। তেতিয়া আমাৰ চৰকাৰে তেখেতসকলক কি ক'লে — মই মাইনুট্‌চখন পঢ়ি দিছো —

"Assam officials have expressed that they are not in the know of the views of the Home Minister regarding the need for reserving 10 to 15 percent of the package for other North Eastern States. According to them the full residual money should be allocable to their short-term measures. This issue amy have to be resolved between Government of India and Government of Assam." গতিকে আমাৰ যিসকল বিষয়া অসম চৰকাৰৰ হৈ মিটিঙত উপস্থিত আছিল .....

শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো বৰ চিৰিয়াচ কথা।

- * শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ, মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যিটো প্ৰশ্ন আহিছে — তাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আমি ইতিমধ্যে কৈছো যে ৫০০ কোটি টকা অসমৰ কাৰণেহে দিছে। ইয়াৰ পৰা ১০ বা ১৫ শতাংশ ষ্টেটক দিয়াৰ প্ৰশ্ন আহিব। মণিপুৰৰ কাৰণে বেলেগ টকা ধাৰ্য কৰিলে আমি টিপাইমুখ প্ৰকল্পৰ কাৰণে ধাৰ্য কৰিব পাৰো। আমাৰ যি কেইটা প্ৰকল্প আছে সেইকেইটাৰ কাৰণে কাম-কাজ কৰিলোহে ৰাজ্য কেইখন উপকৃত হ'ব পাৰিব।
- * শ্ৰীহিতেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে এতিয়া যিবোৰ কথা কৈছে সেইবোৰ মিটিঙত ৰেকৰ্ড হৈ আছিল নেকি? আমাৰ অফিচাৰসকলে কি ক'লে? আমাৰ অসমৰ কাৰণে দিলে ভাল হ'ব। যিখিনি ৰেকৰ্ড কৰা আছিল সেইখিনি চাই দিলে ভাল হয়।
- * Shri Promode Gogoi (Minister, Flood Control) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়,

* Speech not corrected

ৰেকৰ্ডটো মই পঢ়ি দিছো। Assam officials have expressed that they are not in the know of the views of the Home Ministry regarding the need for reserving 10 to 15 percent of the package for other North Eastern States. According to them the full residual money should be allocable to their short-term measures. This issue may have to be resolved between Government of India and Government of Assam. এইটোৱেই হৈছে আমাৰ ৰেকৰ্ড।

- * শ্ৰীহিতেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যিটোকে কৈছে তাকে আমি শুনি লৈছো। পেকেজত পাঁচশ কোটি টকা আমাৰ কাৰণে আছে। পাইপ লাইন দিয়াৰ কাৰণেও চেষ্টা কৰা হ'ব।

মাননীয় অধ্যক্ষ : Now the Question is - প্ৰশ্নটো মিটিঙত উপস্থাপন কৰা হৈছে চেণ্ট্ৰেল বাটাৰ অৱ বিচাৰ্চ কমিশ্যনত আমাৰ অসমৰ হৈ যিসকল প্ৰতিনিধি উপস্থিত আছিল সেইসকল হৈছে — এডিশ্যনেল চীফ চেফ্ৰেটাৰী, চেফ্ৰেটাৰী অৱ ফ্ল্যাড কন্ট্ৰল আৰু ফ্ল্যাড কন্ট্ৰলৰ চীফ ইঞ্জিনিয়াৰ। তেখেতসকল সন্মত হোৱা নাই বুলি আমি জানিব পাৰিছো। সেই কাৰণে এইটো ঠিক হ'ল। Whether it is a fact. আৰু সেইটো কাৰণে এইটো ঠিক হ'লে যে — This issue may have to be resolved between Government of india and Government of Assam. This is what you are. মাননীয় মন্ত্ৰী গগৈ ডাঙৰীয়াই যিটো কথাৰ উদ্ধৃতি দিছে সেইটো ইনচাউড দি পাৰ্লিয়ামেণ্ট।

- * শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (বান নিয়ন্ত্ৰণ বিভাগৰ, মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, পাৰ্লিয়ামেণ্টত মন্ত্ৰীয়ে কি উত্তৰ দিছে সেইটো মই ক'ব নোৱাৰো। আৰু সেই বিষয়টোলৈ যিটো আলোচনা হৈছিল, সেই আলোচনাত আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ বিষয়াসকল উপস্থিত আছিল সেই বিষয়ে মই এতিয়া পঢ়ি দিব বিচাৰিছো।

Mr. Speaker : I now request the Minister, Flood Control to place the statement on the floor of the House tomorrow.

- * শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কথাটো মই কৈছো, এই বিষয়াটোলৈ কেবাবাৰো আলোচনা হৈছে, আমাৰ ৰাজ্যই যেতিয়া বিশেষ সুবিধা পায় তেতিয়া আন আন উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যৰ পৰা প্ৰেচাৰ পৰে। অসমৰ কাৰণে যিটো ৫০০ কোটি টকা দিয়া হৈছে আৰু পাগলদিয়াৰ কাৰণে ১০ পাৰ্চেণ্ট দিয়া হৈছে। কিন্তু পিছত যদি কিবা ডেভেলপমেণ্ট হৈছে সেই বিষয়ে মই ক'ব নোৱাৰো। এই ক্ষেত্ৰত আমি যোগাযোগ কৰিম।

- * শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : আমাৰ মাইনুটচ বিলাক বৰ দুৰ্বল হয়, এইটো আমি অপোচ কৰিব লাগে।

- * শ্ৰীবৃন্দাবন গোস্বামী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এই বিষয়টো গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় কিন্তু জিৰো

আৱাৰচত এই বিষয়টো দিটেইলচ আলোচনা কৰিবলৈ সময় নাই, এই বিষয়টোৰ ওপৰত আলোচনা কৰিবলৈ যথেষ্ট সময় লাগিব। গতিকে আধা ঘণ্টা সময় আলোচনাৰ কাৰণে দিলে আমি আলোচনা কৰিবলৈ সুবিধা পাম। কিয়নো ইয়াত যিটো ৫০০ কোটি টকাৰ কথা কোৱা হৈছে আৰু পাগলদিয়া প্ৰজেক্টৰ কথা উঠিছে এই বিষয়টো বিতৰ্কৰ ব্যৱস্থা হ'ব লাগে, গতিকে দিটেইলচ দিচকাশ্যনৰ কাৰণে সুকীয়াকৈ সময় দিব লাগে।

Report of the business advisory committee.

Mr. Speaker : এই বিষয়টোৰ ওপৰত মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ লগত আলোচনা কৰিম। Now item No. 2 Under Rule 230 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Legislative Assembly, I called a meeting of the Business Advisory Committee at 10.00 p.m. yesterday, the 19th August, 1997 in my office chamber at Dispur to discuss about the fixation of date and time for the Censure Motion.

After a good deal of discussion, the Committee has decided that the Censure Motion would be taken up on 20th August, 1997. The Committee has accordingly, decided that there would be two sittings on 20th August, 1997. The first sitting would start from 9.00 a.m. to 1.30 p.m. and the second sitting would start from 6.00 p.m. to 9.00 p.m. The Censure Motion would be taken up in the afternoon sitting from 6.00 p.m. to 9.00 p.m.

The Committee also consider the allocation of time for discussion on Censure Motion. The total time that would be made available for discussion of the Censure Motion would be three hours and each Member would get one and half minute time approximately for taking part in the said discussion.

The Party/Group as well as Independent Members would get time approximately as shown below.

1.	A.G.P. and Associate Member	- 86 minutes including the reply of the Hon. Chief Minister.
2.	Indian National Congress(I)	- 56 minutes.
3.	A.S.D.C.	- 7 minutes.
4.	C.P.I.	- 4 minutes.

5.	C.P.M.	-	3 minutes.
6.	P.D.F.	-	9 minutes.
7.	B.J.P.	-	6 minutes.
8.	U.M.F.	-	3 minutes.
9.	Independents	-	6 minutes.

Further, the Committee had also consider the priority of discussion of moving the Supplementary Demands for Grants. In consideration of the importance and urgency, the Committee had decided that of the Supplementary Demands for Grants, 1997 would be taken up by the House on 21st August, 1997 on priority basis as follows :

1.	14	-	Police
2.	49	-	Irrigation.
3.	29	-	Medical and Public health.
4.	71	-	Education (Elementary)
5.	64	-	Roads and Bridges.
6.	6	-	Land Revenue and Land Ceilling.

Other Supplementary Demands for Grants would come up for discussion serially.

I hope this the approval of the House.

(approved)

Now, item No. 3. Shri Hitendra Nath Goswami.

* শ্ৰীহিতেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইংৰাজী ২ আগষ্ট ১৯৯৭ দৈনিক অসম কাকতত প্ৰকাশিত 'অসমত নিজৰ লটাৰী নিষিদ্ধ, অন্য ৰাজ্যই কিন্তু লুটি আছে' শীৰ্ষক বাতৰিটোৰ প্ৰতি মই মাননীয় বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ এই কাৰণেই কৰিব বিচাৰিছো যে ভাৰত চৰকাৰ কেন্দ্ৰীয় সংসদীয় কমিটীয়ে ৰাজ্য চৰকাৰৰ মতামত বিচাৰিছে।

সেই আইন মতে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে লটাৰী নিষিদ্ধকৰণ কৰিব বিচাৰিছে আৰু এই সম্পৰ্কত

সকলো ৰাজ্যৰ পৰা মতামত বিচাৰিছে, গতিকে এই সম্পৰ্কত অসম চৰকাৰেও নিজৰ মতামত সেই কমিটিলৈ পঠাব লাগে। কিয়নো আজি যদিয়ো আমাৰ ৰাজ্যত লটাৰী বন্ধ বা নিষিদ্ধ হৈ আছে কিন্তু আমাৰ ৰাজ্যতে অন্যান্য ৰাজ্যৰ লটাৰী এতিয়াও চলি আছে। এই বিষয়ে মই যোৱা ৩ এপ্ৰিলত সদনত উত্থাপন কৰিছিলো আৰু উত্থাপন কৰাৰ কাৰণেই ৰাজ্য চৰকাৰে চেষ্টা চলাইছিল। মধ্যপ্ৰদেশত এই লটাৰী নিষিদ্ধকৰণ কৰা হৈছিল মতে কিন্তু তাতো আন আন ৰাজ্যৰ লটাৰী চলি আছে, তাত চৰকাৰে এই নিষিদ্ধকৰণ আইন লাগু কৰিব পৰা নাই। মধ্যপ্ৰদেশত তাত লটাৰী এজেক্ট সকলে কোৰ্টত আপীল কৰিছে। আপোনালোকে জানে যে এই লটাৰীয়ে কেনেকৈ মহামাৰী ৰূপে আমাৰ দুখীয়া শ্ৰেণীৰ জনসাধাৰণক জুৰুলা কৰিছে। মধ্যপ্ৰদেশত লটাৰী বন্ধ কৰা হৈছে যদিও অন্যান্য ৰাজ্যৰ যিবিলাক লটাৰী তাত চলি আছে সেইবিলাক বন্ধ কৰিব পৰা নাই। গতিকে সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে লটাৰী বন্ধ কৰাৰ কাৰণে হোম ডিপাৰ্টমেণ্টৰ অন্তৰ্গত পাৰ্লিয়ামেণ্ট কমিটিত এই বিষয়ত এখন আইন প্ৰণয়ন কৰাৰ কাৰণে বিভিন্ন ৰাজ্যৰ পৰা পৰামৰ্শ বিচাৰিছে। গতিকে আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰেও এইক্ষেত্ৰত পৰামৰ্শ দিবলৈ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু ইতিমধ্যে এইক্ষেত্ৰত কিবা ব্যৱস্থা লৈছে নেকি সেই বিষয়ে জনাব লাগে।

* শ্ৰীদিলীপ কুমাৰ শইকীয়া : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত লটাৰী নিষিদ্ধকৰণৰ কাৰণে আইন প্ৰণয়ন কৰিবলৈ যি ব্যৱস্থা লৈছে সেইটো ভাল হৈছে কিয়নো মাৰ্চৰ শেষৰ ফালে আৰু এপ্ৰিলৰ আগৰ ফালে অসমৰ লটাৰীৰ ওপৰত তদন্ত হৈছিল, এই তদন্তৰ দায়িত্বত আছিল প্ৰাক্তন বিত্ত সচিব কামিন্ধা ডাঙৰীয়া। তেখেতে দিয়া প্ৰতিবেদন মতে, সেই লটাৰীত প্ৰায় ২০০ কোটি টকাৰ খেলিমেলি হৈছিল, চৰকাৰক যিটো টেক্স দিব লাগে সেই টেক্স দিয়া হোৱা নাছিল আৰু এই সম্পৰ্কত বিভিন্ন ৰাইজৰ পৰা আবেদন-নিবেদন কৰা হৈছিল আৰু এই বিষয়ে মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া চিফ চেক্ৰেটাৰীক এই বিষয়টোৰ ওপৰত প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছিল।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় শ্ৰীহিতেন্দ্ৰনাথ গোস্বামী ডাঙৰীয়াই লটাৰীৰ বিষয়ে যিটো কথা উত্থাপন কৰিছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছো। লটাৰী সম্পৰ্কে অসমত আইন প্ৰণয়ন কৰিলে ভাল হয়। অসমৰ লটাৰী সম্পৰ্কে যি তদন্ত কৰা হৈছিল সেই তদন্তৰ দায়িত্বত আছিল তেতিয়াৰ বিত্ত সচিব বৰ্তমান প্ৰাক্তন মুখ্যসচিব শ্ৰীকামিন্ধা ডাঙৰীয়া। প্ৰতিবেদনত প্ৰায় দুই শ কোটিৰ টকাৰ খেলিমেলি পোৱা হৈছিল। অসম চৰকাৰক টেক্স দিয়া হোৱা নাছিল। এই সংক্ৰান্তত মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে ৰাইজৰ আবেদন-নিবেদন গ্ৰহণ কৰিছে। মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ইয়াৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিবলৈ নিৰ্দেশ দিছিল। আমি জনা মতে, এই বিষয়ৰ ফাইলটো দাখিল কৰা হোৱা নাই। এইক্ষেত্ৰত আমাৰ সন্দেহ হৈছে, এই ফাইলটো বিত্ত বিভাগৰ পৰা হেৰাইছে বুলি আমি গম পাইছো। এই বিষয়ত এটা সিদ্ধান্ত ল'ব লাগে। আমাৰ চৰকাৰৰ বিত্ত বিভাগৰ দায়িত্বত থকা মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই বিষয়ত সদনৰ মজিয়াত বক্তব্য ৰাখিব বুলি আশা কৰিলো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, সেই সময়ৰ দিল্লীত থকা ও এচ ডি মিঃ বৰা এই সম্পৰ্কে জড়িত আছে বুলি বিভিন্ন সময়ত অভিযোগ উত্থাপন কৰা হৈছে। এই বিষয়ে তদন্ত কৰা ভাল হ'ব। নাগালেণ্ডতো তেনেকুৱা ঘটনা ঘটিছে। লটাৰীৰ ক্ষেত্ৰত বহুতো খেলিমেলি হৈছে। লটাৰীত মেকিং কৰা হয়, শুনা মতে জাজক আগদিনা গৈ আগধন দিয়া হয়। এই ক্ষেত্ৰত চাৰেপাৰ কৰা কিছুমান জড়িত আছিল, তেওঁলোকে কৰ ফাঁকী দি আহিছিল। এই সকলোবোৰ কথা বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক বিহিত ব্যৱস্থা ল'বলৈ অনুৰোধ জনাইছো।

* শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা ২/৮/৯৭ তাৰিখে দৈনিক অসমত প্ৰকাশিত 'অসমত নিজৰ লটাৰী নিষিদ্ধ, অন্য ৰাজ্যই কিন্তু লুটি আছে' শীৰ্ষক বাতৰিটোৰ প্ৰতি মোৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰা হৈছে। এই সম্পৰ্কত মাননীয় সদস্যসকলৰ জ্ঞাতাৰ্থে জনাও যে, শেষ নম্বৰ লটাৰীয়ে ((Last Digit) এটা সামাজিক ব্যাধি ৰূপে বিবেচিত হৈছে। অসমৰ বিভিন্ন সামাজিক তথা ৰাজনৈতিক সংগঠনসমূহে লটাৰীয়ে সৃষ্টি কৰা ভয়ানক পৰিস্থিতিৰ বিষয়ে চৰকাৰক বিভিন্ন সময়ত সকাইই অহাৰ উপৰিও এই লটাৰী যাতে শীঘ্ৰে বন্ধ কৰা হয় তাৰ বাবে চৰকাৰৰ ওচৰত বিভিন্ন মাধ্যমেৰে দাবী জনাই আহিছে। এই গোটেই বিষয়টো অসম বিধানসভাৰ ১৯৯৫ চনৰ বাজেট অধিবেশনতো উত্থাপিত হৈছিল আৰু মাননীয় সদস্যসকলে লটাৰী বন্ধ কৰাৰ আগ্ৰহ প্ৰকাশ কৰি চৰকাৰক যথোচিত ব্যৱস্থা ল'বলৈ আহ্বান জনাইছিল।

চৰকাৰে এই গোটেই বিষয়টো গুৰুত্ব সহকাৰে বিবেচনা কৰি অসম মন্ত্ৰীসভাৰ সিদ্ধান্ত ক্ৰমে অসম ৰাজ্যিক লটাৰী ১০/২/৯৬ তাৰিখৰ পৰা বন্ধ কৰাৰ সিদ্ধান্ত গ্ৰহণ কৰে আৰু উক্ত সিদ্ধান্ত মৰ্মে অসম ৰাজ্যিক লটাৰীৰ খেলসমূহৰ প্ৰচলন ১০/২/৯৬ তাৰিখৰ পৰা স্থগিত ৰখা হয়।

অসম ৰাজ্যিক লটাৰী খেলসমূহৰ প্ৰচলন স্থগিত কৰা হয় যদিও অন্য ৰাজ্যৰ চৰকাৰৰ দ্বাৰা পৰিচালিত ৰাজ্যিক লটাৰী খেলসমূহ বন্ধ কৰাৰ কোনো আইনগত ব্যৱস্থা এই ৰাজ্য চৰকাৰৰ নাই।

উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ ৰায় অনুসৰি এখন চৰকাৰে প্ৰচলন কৰি থকা লটাৰী অন্য ৰাজ্য চৰকাৰে তেওঁলোকৰ ৰাজ্যত প্ৰচলন বন্ধ কৰাৰ বিধিগত ব্যৱস্থা নাই। এই ক্ষেত্ৰত অন্য ৰাজ্যই চলাই থকা লটাৰী খেলসমূহ যাতে আমাৰ ৰাজ্যত প্ৰচলন হ'ব নোৱাৰে তাৰ আইনগত ব্যৱস্থা উদ্ভাৱন কৰাৰ বাবে ভাৰতীয় দণ্ডবিধি আইনৰ (IPC) ২৯৪-ক ধাৰাটোৰ, অসমৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ ভাবে প্ৰযোজ্য হোৱাটো সংশোধন কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত আবেদন জনোৱা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত অসম মন্ত্ৰীসভাৰ বৈঠকৰ সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে।

অসম চৰকাৰৰ লটাৰী প্ৰচলন ১০/২/৯৬ তাৰিখৰ পৰা স্থগিতকৰণৰ সিদ্ধান্তৰ বিপৰীতে পৰিৱেশক (Distributor) তৰা গোচৰৰ মৰ্মে গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ে ১০/১০/৯৬ তাৰিখৰ ৰায় মৰ্মে অসম চৰকাৰৰ লটাৰী প্ৰচলন স্থগিতকৰণৰ আদেশটো বাতিল কৰি লটাৰী খেলসমূহ পুনৰ প্ৰচলন কৰাৰ নিৰ্দেশ দিয়ে।

গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ উক্ত ৰায় স্থগিতকৰণৰ বাবে অসম চৰকাৰে গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ খণ্ড আদালতত Revision Petition দিয়ে যদিও মাননীয় গুৱাহাটী উচ্চ ন্যায়ালয়ৰ খণ্ড আদালতে এই আবেদন নাকচ কৰে। সেয়ে লটাৰীৰ পুনৰ প্ৰচলনৰ বিষয়টো বৰ্তমানে ৰাজ্য চৰকাৰৰ বিবেচনাধীন অৱস্থাত আছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, টি কে, কানিগ্লাৰ ৰিপোর্ট চৰকাৰৰ হাতত আছে। মাননীয় সদস্য শইকীয়া ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে নহয়, এই সম্পৰ্কৰ ফাইল হেৰোৱা নাই, বিত্ত বিভাগতে আছে। ইয়াৰ ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব। ন' শ কোটি টকা দাবী কৰি কেচ কৰা হৈছিল, ন্যায়ালয়ৰ সিদ্ধান্ত অনুসৰি কৰা হ'ব, জাপ্টিচ খানা চাহেব, আমি চাও এই ক্ষেত্ৰত কি ৰয় দিয়ে।

MATTER UNDER RULE 301.

Mr. Speaker : Now item No. 4, Hon'ble member Mustafa Sahidul Islam to draw the attention of the Chief Minister under Rule 301 to the news item published in the 'Sadin' dated 18th July, 1997 relating to "চৰে চৰে ব্যাপক প্ৰস্তুতি, মুছলিম উগ্ৰপন্থীৰ জেহাদ"।

* মোস্তাফা শ্বহিদুল ইছলাম : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় মই অসম বিধানসভাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু কাৰ্য্য পৰিচালনাৰ নিয়মাৱলীৰ ৩০১ নম্বৰ নিয়মৰ অধীনত ১৯৯৭ চনৰ ১৮ জুলাই তাৰিখৰ 'সাদিন' কাকতত প্ৰকাশিত "চৰে চৰে ব্যাপক প্ৰস্তুতি, মুছলিম উগ্ৰপন্থীৰ জেহাদ"। এই সম্পৰ্কে বিষয় এটি উত্থাপনৰ জৰিয়তে মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, 'সাদিন' বাতৰি বাতৰি কাকতৰ ফ্ৰণ্ট পেজৰ পৰা লাষ্ট পেজলৈকে উপৰোক্ত বিষয় সম্পৰ্কে লিখিছে। এইটো আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। মৈৰাবাৰী অঞ্চলত পৰিয়াল সকলে খেতি-বাতি কৰিব নোৱাৰা হৈছে, কোনো মতে জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰিব লগা হৈছে। তেওঁলোকে তাতে কাম কৰি আছে। সেই অঞ্চলত উগ্ৰপন্থী সংগঠন আছে বুলি বাতৰি কাকতত ওলাইছে। প্ৰাক্তন বিধায়কৰ এজন সম্পৰ্কীয়ই হকে-বিহকে কিছুমান বাতৰি পৰিবেশ কৰে। সেই সাংবাদিকজনক আমাৰ এই অঞ্চলত ডেৰ ফুটীয়া সাংবাদিক বুলি জনাজাত। এই ডেৰফুটীয়া সাংবাদিকে সাঁচাই মিছাই কিছুমান বাতৰি পৰিবেশন কৰি এচ, পি, ডি চি-

ক জনায়, সেই মতে প্ৰায় দুশজন মানুহ ধৰি থানালৈ নিছে। পিছত অনুসন্ধান কৰি দেখা গ'ল যে সেইবোৰ মিছা। এই সম্পৰ্কে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি ৰা'ইজৰ প্ৰতিনিধি। সৰ্বসাধাৰণ মানুহক উগ্ৰপন্থী বুলি নানা অত্যাচাৰ কৰা হৈছে, আনকি বাতৰি কাকতত কিছুমান বাতৰি পৰিবেশন কৰি হত্যা পৰ্যন্ত কৰা হৈছে। আমি আশা কৰিছো, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অতি শীঘ্ৰে সেইজন সাংবাদিকক গ্ৰেপ্তাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব। ডঃ হোমেন বৰগোহাঁই ডাঙৰীয়াই সাংবাদিকতা কৰে, কিন্তু তেখেতে এনেকুৱা অসত্য বাতৰি পৰিবেশন নকৰে। আমি সাংবাদিকতাক শ্ৰদ্ধা কৰো, সাংবাদিকতা গণতান্ত্ৰিক স্তম্ভ। আজি অন্যায়াভাৱে নিৰীহ মানুহখিনিক অত্যাচাৰ কৰা হৈছে। আমি মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছো, এইটো তদন্ত হ'ব লাগে।

গতিকে মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছোঁ যাতেদ এই বিষয়ে এটা উচিত তদন্তৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়।

(ভইচ্ : - ডেৰফুটীয়া সাংবাদিকৰ কথাটো কি হ'ব?) - এই ডেৰফুটীয়া সাংবাদিকজনৰ কথাটো অৱশ্যে আমাৰ সমষ্টিৰ বাইজে জানে। কিন্তু গোটেই অসমৰ বাইজে নেজানে। গতিকেই ইয়াৰ বিৰুদ্ধে এটা বিহিত ব্যৱস্থা ল'ব লাগে। প্ৰকৃততে এইটো কথা কেনেকৈ, কেতিয়া সংঘটিত হৈছে তাৰ প্ৰকৃত তথ্য উদ্ঘাটন কৰিব লাগে। আজি শিৱসাগৰ, যোৰহাট, ধুবুৰীলৈকে বিয়পি পৰিছে যে 'মুছলমান উগ্ৰপন্থীয়ে জেহাদ ঘোষণা কৰিছে।' এইবোৰ কথা কিমানদূৰ সত্য তাক পৰীক্ষা কৰি ব্যৱস্থা ল'ব লাগে। মই কৈছো, বাতৰি কাকতে সজাই-পৰাই এইবিলাক অপপ্ৰচাৰ কৰিছে। এই বিষয়ে দুটা কেচ্ তৰা হৈছিল, কিন্তু আদালতলৈ গ'লেই বহু সময় লয়। টকা-পইচাও যথেষ্ট খৰচ হয়। শেষত ইয়াৰ কোনো প্ৰতিকাৰ নহয়গৈ। যাতে এইবোৰৰ সু-মীমাংসা হয় তাৰ বাবে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলোঁ।

* শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যজনে উত্থাপন কৰা বাতৰিৰ সম্পৰ্কে মোৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে। বৰ্তমান অসমত বহুতো ধৰণৰ উগ্ৰপন্থীৰ কাৰ্যকলাপ চলি আছে। এইবোৰ বহু সময়ত বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ হয়। আজি অসমত বহুতো লোকে সাংবাদিকতা কামটো এটা উপৰাধিক কাম হিচাপে লয় আৰু হকে-বিহকে কিছুমান বাতৰি প্ৰকাশ কৰি থাকে। অলপতে এখন বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ পাইছে যে চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে আক্ৰমণাত্মক বাতৰি পৰিবেশন কৰাৰ বাবে আলফাই কাকত গোষ্ঠীবোৰক গোপন নিৰ্দেশ দিছে। অলপতে এখন বাতৰি কাকতৰ সম্পাদকে আলফাৰ মুখ্যসেনাধ্যক্ষৰ নামত বাতৰি কাকতসমূহলৈ টেলিফোন কৰিছে। এই সম্পৰ্কত তথ্য উদ্ধাৰ কৰা হৈছে। আজি আলফাৰ কেদাৰ বাতৰি কাকতত সোমোৱাৰ কাৰণেও কৌশল গ্ৰহণ কৰা হৈছে। কেতবোৰ কাকত

এতিয়া দেশৰ সাৰ্বভৌমত্বৰ প্ৰতি এক প্ৰত্যাহ্বান হৈ পৰিছে। বহুতো বাতৰি কাকতে বাতৰি প্ৰকাশ নকৰে, কাহিনীহে প্ৰকাশ কৰে। গতিকে পুৰাই উঠি বাতৰি কাকত নপঢ়িব, ভাত-পানী খাই উঠিহে পঢ়িব। নহ'লে দিনটো অথলে যাব। মূৰ গৰম হ'ব। আমি সাংবাদিক সকলক সন্মান নকৰা নহয়, যথেষ্ট মৰ্যাদা দিওঁ। প্ৰায়ে বাতৰি কাকতত প্ৰকাশ হৈ থাকে যে সাংবাদিকক অত্যাচাৰ কৰা হৈছে বুলি। আচলতে সেইটো নহয়। অসমৰ ৰাজধানী যেতিয়া শ্বিলঙত আছিল তেতিয়া বাতৰি কাকতৰ সংখ্যাও বেছি নাছিল আৰু সাংবাদিকৰ সংখ্যাও কম আছিল। বাতৰিবিলাকো সত্যৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত আছিল। আজি অসমত বাতৰি কাকতৰ সংখ্যা দ্বিগুণতকৈও বেছি। সাংবাদিকো অনেক, বাতৰিবিলাকো সম্পূৰ্ণ সঁচা নহয়। মাননীয় সদস্য জনৰ দৰে বহুতো সদস্যই এনেকুৱা অভিযোগ উত্থাপন কৰিছে। কিন্তু যিটো সত্যৰ ওপৰত অপ্ৰতিষ্ঠিত নিশ্চয় তাৰ ওপৰত ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব।

- * ডাঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীমোস্তাফা ডাঙৰীয়াৰ প্ৰশ্নৰ প্ৰকৃত উত্তৰটো আনি নেপালোঁ। গতিকে বাতৰিৰ সম্পৰ্কত কেনেদৰে ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিব তাৰ উত্তৰটো মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে হাউচক দিবলৈ অনুৰোধ জনালোঁ।
- * শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্যজনে নিজেই কৈছে যে কিছুমান সাংবাদিকে নিজেই সজাই পৰাই বাতৰি কাকতত কিছুমান বাতৰি তুলি দিয়া বুলি কৈছে। গতিকে কিমানদূৰ সত্য তাক তদন্ত কৰি ব্যৱস্থা লোৱা হ'ব।

CONSIDERATION AND PASSING OF THE GOVT. BILLS

Mr. Speaker : Now, there is a Message from the Governor.

Raj Bhavan

Guwahati

August 11, 1997.

Under the provision of Article 207 (3) of the Constitution of India, I, Loknath Misra, Governor of Assam, recommend that the Assam General Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1997' be taken into consideration by the Assam Legislative Assembly.

Sd/-

Loknath Misra
Governor of Assam

Now, Hon'ble Chief Minister to move.

* Speech not corrected

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) : Sir, I beg to that "the Assam General Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1997" be taken into consideration.

* শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ অসমৰ বাম, বিয়েৰ আৰু ডিফেন্সৰ নাম আৰু পেৰা মিলিটেৰিৰ বাম, বীয়েৰ আদিৰ চেল্চ টেক্স আগতে বেলেগ বেলেগকৈ কালেক্সন কৰা হৈছিল। কিন্তু যোৱা এপ্ৰিলৰ পৰা এই সকলোখিনি একেলগে কৰি দিয়াৰ কাৰণে চেল্চ টেক্স কালেক্সন হোৱা নাই। যাৰ বাবে অসমৰ বেভিনিউত এফেক্ট হৈছে। গতিকে এই বিষয়ত এই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টিগোচৰ কৰিলোঁ।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি অসমত ডিফেন্স আৰু পেৰা মিলিটেৰিক বিয়েৰ আদি যোগান ধৰাৰ কাৰণে চি এছ দি আছে। এই চি এছ দি মিছামাৰি, নাৰেঙ্গী আৰু শিলচৰত আছে। এই ৩টা চি এছ দিয়ে আৰ্মি আৰু পেৰা মিলিটেৰিক যোগান দিয়াৰ কাৰণে প্ৰতি বছৰতে ১০ লাখ ৪৬ হাজাৰ ৬৬৪ টকাৰ চিভিলক যোগান দিয়া ১৯৮১ চনৰ পৰা অসম চৰকাৰে সংশোধন কৰিছে। কিন্তু ডিফেন্স আৰু পেৰা মিলিটেৰিৰ ক্ষেত্ৰত ১৯৮১ চনৰ পৰা এমেণ্ডমেণ্ট কৰা নাই। এইটো নক্সাৰ কাৰণে এইটোৱেই হৈছে যে আজি গোটেই ভাৰতবৰ্ষতে আৰ্মি পেৰা মিলিটেৰিক যোগান ধৰা হৈছে। অসমত এঞ্জাইজৰ বেট আটাইতকৈ কম। অসমৰ ক্ষেত্ৰত এঞ্জাইজৰ বেট ৪ টকা। কিন্তু ডিফেন্স আৰু পেৰা মিলিটেৰিৰ ক্ষেত্ৰত বেট কম। মেঘালয়ত ২২ টকা। কথা হৈছে, পেৰামিলিটেৰিৰ আৰু ডিফেন্সৰ বেট অৱ এঞ্জাইজ ডিউটি ইনক্ৰিজ কৰিলে প্ৰতি মাহে চৰকাৰৰ হাতলৈ ৪৯ লাখ ২৩ হাজাৰ টকা আহিব। গতিকে, মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক জেনেৰেল চেল টেক্সৰ চেকন্দ এমেণ্ডমেণ্টৰ ক্ষেত্ৰত অনুৰোধ কৰিছোঁ পেৰা মিলিটাৰী আৰু ডিফেন্সৰ ক্ষেত্ৰত এই টেক্স ইনক্ৰিজ কৰিব লাগে।

* ডঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, চেল টেক্স এমেণ্ডমেণ্ট বিল আনিবলৈ চৰকাৰে বিচাৰিছে আৰু বিত্তীয় সংকটৰ পৰা কেনেকৈ উদ্ধাৰ কৰিব পাৰি তাৰ কাৰণে চিন্তা কৰিছে। কিন্তু আমি আলোচনা কৰাৰ আগতে চাব লাগে যে আমাৰ যিবিলাক নিবনুৱা যুৱক-যুৱতী আছে সেইবিলাকক যাতে ভালকৈ সংস্থাপন দিব পৰা হয়। আজি যি চেল্চ টেক্স এমেণ্ডমেণ্ট বিল অনা হৈছে তাৰ দ্বাৰা নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীক চেল টেক্সৰ পৰা ৰেহাই দিয়া হোৱা নাই। দেখা গৈছে, কিছুমান সৰু সুৰা কাম-কাজ কৰিলেও নিবনুৱা যুৱক-যুৱতীসকলে চেল্চ টেক্স দিব লগা হৈছে। এইটো আমি ওৱেষ্ট বেঙ্গলটো দেখিছোঁ। তাত কমিটীৰ শিল্পৰ ওপৰত জোৰ দিছে আৰু চেলটেক্স বঢ়োৱা নাই। কিন্তু অসমত কটেজ ইণ্ডাষ্ট্ৰীৰ ওপৰত ইলেক্ট্ৰিচিটিৰ কাৰণে চেলটেক্স বঢ়োৱা হৈছে। প্ৰিন্টিং আৰু বুল মেকিংৰ ক্ষেত্ৰত কিছুমান যুৱকে সৰুসুৰাকৈ কাম কৰি আছে। চেলটেক্স বঢ়াই দিয়ে হৈছে। ইয়াত

কি কি ইনক্লুড কৰা হৈছে। গতিকে এইটো অলপ স্পেচিফিক হ'লে ভাল হয়। সেই কাৰণে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এই বিষয়ত অলপ ব্যাখ্যা পালে সুখী হ'ম।

* শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় উপাধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মাননীয় সদস্য শ্ৰীভৰত নৰহ ডাঙৰীয়াই আজি কেইটামান পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে। এক্সাইজ ডিউটি, চেলচটেক্স আদি সম্পৰ্কত মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে যি কেইটা বিষয়া উত্থাপন কৰিছে সেই কেইটা আমি নিশ্চয় বিবেচনা কৰি চাম। আমি কটেজ ইণ্ডাষ্ট্ৰিৰ ক্ষেত্ৰত ৮শতাংশ চেলচটেক্স লগোৱাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিছো। কিন্তু পশ্চিমবঙ্গত এই টেক্স ১২ শতাংশ কৰা হৈছে। গতিকে সেই ফালৰ পৰা বেছি হোৱা নাই আৰু ইয়াৰ ফলত সাধাৰণ জনসাধাৰণ কেতিয়াও হাৰাশাস্তিত নপৰে বুলি আমাৰ ধাৰণা। তাবোপৰি টায়াৰ ৰেথ্ৰেডিঙৰ ক্ষেত্ৰতো যিটো টেক্স লগোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে তাৰ দ্বাৰা টায়াৰ ৰিথ্ৰেডিং কৰা ব্যৱসায়ী সকলৰ ওপৰত কোনো ধৰণৰ হেঁচা নপৰে। এই টেক্স তেওঁলোকে গাড়ীৰ মালিক সকলৰ পৰাই উলিয়াই ল'ব পাৰিব আৰু মালিকসকলেও সেইটো দিব পাৰিব। গতিকে এই এমেণ্ডমেণ্টটো সদনে গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

(Mr. Speaker vacated the chair and Mr. Speaker occupied it)

Mr. Dy Speaker : I now put the motion before the House -

The motion is that - The Assam General Sales Tax (Second Amendment (Bill, 1997 be taken into consideration.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against, say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

The motion is passed.

There is no amendment on clauses 2 and 3 of the Bill

I now put clauses 2 and 3 before the House for approval.

The question is that - Clauses 2 and 3 do stand part of the Bill.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against, say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

Clauses 2 and 3 do form part of the Bill.

Now I put clauses 1, Preamble, Enacting Formula and Short Title of the Bill before the House for approval.

The question is that- Clause 1, Preamble, Enacting Formula and Short Title do stand part of the Bill.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against, say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

Clauses 1, Preamble, Enacting Formula and Short Title form part of the Bill.

Now item No. 5 (c): Hon'ble Chief Minister to move -

Shri Prafulla Kumar Mahanta (Chief Minister) : Sir, I beg to move that 'The Assam General Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1997 be passed.

Mr. Dy. Speaker : I now put the motion before the House -

The motion is that - The Assam General Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1997 be passed.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against, say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

The motion is passed. The Bill is passed.

Now item No. 6 (a), I request the Minister, Panchayat & Rural Development to move the Bill.

Shri S. A. Choudhury (Minister, P & RD) : Sir, I beg to move that 'The Assam Panchayat (Second Amendment) bill, 1997 be taken into consideration.

* ডাঃ অর্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াত যিটো এমেন্ডমেণ্ট আনিছে তাত লিখা হৈছে যে "Provided further more that the Legislative Assembly Constituency which has urban population, included in a Municipality or a Municipal Corporation. Town Committee ward must be added here".

ইয়াত টাউন কমিটিৰ কথা লিখা হোৱা নাই। আমি এটা কথা দেখিবলৈ পাইছো যে

জিলা পৰিষদ সমূহ ডিমার্কেচন কৰা হৈছে যদিও সেই বিলাক সকলো ৰাজনৈতিক দলৰ লগত আলোচনা কৰি কৰা হোৱা নাই। এইটো গণতন্ত্ৰ-বিৰোধী কথা। গতিকে সকলো ৰাজনৈতিক দলৰ লগত আলোচনা কৰি জিলা পৰিষদ বিলাক নতুনকৈ গঠন কৰিব লাগে আৰু ওৱাৰ্ড বিলাকৰ ক্ষেত্ৰতো যদি কোনো ওৱাৰ্ড পঞ্চায়তৰ অধীনত আছে তেনেহ'লে সেইবোৰ ডিমার্কেচন কৰোতে সকলো ৰাজনৈতিক দলৰ লগত আলোচনা কৰিহে কৰিব লাগে। মই আৰু এটা কথা মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে যোৱা অধিবেশনত পঞ্চায়ত আৰু গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ ওপৰত আলোচনা হওঁতে গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগৰ দুৰ্নীতিৰ ওপৰত এটা ইনকুৱেৰী কৰিম বুলি মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে সদনত এচুৰেৰু দিছিল। কিন্তু আজিলৈকে সেই সম্পৰ্কত কোনো ধৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত যিহেতু মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে সদনত এচুৰেৰু দিয়াৰ পিছত এই এচুৰেৰু নাৰাখে আৰু ইতিমধ্যে যদি এই ক্ষেত্ৰত কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নহয় তেনেহ'লে আমি অহা বিধানসভাত তেখেতৰ বিৰুদ্ধে ব্ৰিচ অৱ প্ৰিভিলেজ আনিম।

* শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহঃ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য শ্ৰীঅৰ্ধেন্দু দে ডাঙৰীয়াই যিকেইটা কথা ক'লে তাত মই সমৰ্থন জনাইছো আৰু এই ক্ষেত্ৰত ক'ব খুজিছো যে লক্ষীমপুৰ জিলা পৰিষদখন ডিমার্কেচন কৰোতে আমাৰ দলৰ সদ্যসকলক বিশ্বাসত লোৱা হোৱা নাই যেন লাগে। প্ৰথমতে আমাক দুবাৰমান মাতিছিল যদিও চূড়ান্ত তালিকা প্ৰস্তুত কৰা সময়ত আমাক মতা নাই। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত ৰুৰেল ডেভেলপমেণ্ট মিনিষ্টাৰে জিলা কৰ্তৃপক্ষ সমূহক এটা নিৰ্দেশ দিয়া উচিত। আমি স্থানীয় বিধায়কসকলে সমষ্টিসমূহৰ কথা যিমান জানো বেলেগে সিমান কেতিয়াও নাজানে কিন্তু স্থানীয় বিধায়ক হিচাবে এই কথাবিলাক আমাক জনোৱা নাই। আন এটা কথা, গণ পৰিষদ চৰকাৰে কৰা আজি প্ৰায় ডেৰ বছৰ হ'ল। এই চৰকাৰে ৰাইজক প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যে আমি গণতন্ত্ৰ মানি চলিম। যদি আপোনালোকে গণতন্ত্ৰ মানিয়েই চলে তেনেহ'লে আজি ডেৰ বছৰে পঞ্চায়তৰ নিৰ্বাচন কিয় পতা নাই? এই নিৰ্বাচন আপোনালোকে পাতিম পাতিম বুলি পিছুৱাই নি আছে। এই ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও বাৰে বাৰে সতৰ্ক কৰি দিছে যে জিলা পৰিষদ সমূহৰ নিৰ্বাচন নাপাতিলে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ পৰা পাবলগীয়া টকা বন্ধ কৰি দিয়া হ'ব। আজি ভাৰতবৰ্ষৰ ভিতৰত কেৱল অসমতে জিলা পৰিষদসমূহৰ নিৰ্বাচন অনুষ্ঠিত কৰা হোৱা নাই। গতিকে আজিয়ে সদনক জনাব লাগে যে জিলা পৰিষদ আৰু পঞ্চায়তসমূহৰ নিৰ্বাচন কেতিয়া পতা হ'ব।

Mr. Deputy Speaker : Minister, Panchayat & Rural Development is to reply.

* শ্ৰীছহিদুল আলম চৌধুৰী (পঞ্চায়ত মন্ত্ৰী): উপাধ্যক্ষ মহোদয়, জিলা পৰিষদ নিৰ্বাচন সম্পৰ্কত সীমা নিৰ্ধাৰণৰ প্ৰক্ৰিয়া চলি আছে। আলোচনা কৰি এই বিলাক সমষ্টিৰ নিৰ্ধাৰণ কৰা নিৰ্দেশ দিয়া হৈছে আৰু ব্যৱস্থা লম। পঞ্চায়ত নিৰ্বাচনৰ কাৰণে সকলো প্ৰকাৰৰ প্ৰস্তুতি লৈছে। আৰু অহা অক্টোবৰ মাহত এই নিৰ্বাচনটো পতাৰ কাৰণেৰ ব্যৱস্থা লৈছে।

Mr. Deputy Speaker : I now put the motion before the House to take into consideration. The motion is that - 'The Assam Panchayat (Second Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration. Those who are in favour, say, 'Ayes'. Those who are against, say, 'Noes'. 'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it. The motion is passed.

Now item No. 6(b) : There is no amendment in clause 2 of the Bill. I now put clause 2 of the Bill before the House. The question is that -

"Clause 2 do stand part of the Bill"

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against, say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

Clauses 2 do form part of the Bill.

I now put clause 1, Preamble, Enacting Formula and Short Title of the Bill before the House. The question is that - Clause 1, Preamble, Enacting Formula and Short Title do stand part of the Bill."

Those who are in favour, say, 'Ayes'. Those who are against, say, 'Noes'. 'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

Clause 1, Preamble, Enacting Formula and Short Title do stand part of the Bill.

Now item No. 6(c) : I request the Minister, Panchayat & Rural Development to move the Bill.

Shri Shaahidul Alam Choudhury (Minister, P & RD): Sir, I beg to move that 'The Assam Panchayat (Second Amendment) Bill, 1997' be passed.

Mr. Dy Speaker : I now put the motion before the House.

The motion is that - "The Assam Panchayat (Second Amendment) Bill, 1997 be passed".

Those who are in favour, say, 'Ayes'. Those who are against, say, 'Noes'. 'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

The motion is passed. The Bill is passed.

Now Item No. 7(a) : Hon'ble Minister, Municipal Administration to move.

Shri Biraj Kumar Sarma (Minister, Municipal Administration) : Sir, I beg to move that the Assam Municipal (Amendment) Bill, 1997 be taken into consideration.

শ্রীভবত চন্দ্র নবহ : উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পৌৰ প্রশাসন মন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব খুজিছো যে, অসমৰ বহু অঞ্চল নতুনকৈ টাউন হৈছে। পৌৰ প্রশাসন বিভাগে টাউন কমিটি আৰু মিনিউচিপাল কমিটিৰ কাৰণে উপযুক্ত হৈছে নে নাই ডি চি এচ ডি ওৰ পৰা ৰিপোর্ট ল'ব লাগে। এই বিষয়ত আলোচনা কৰি টাউন কমিটি পাতিব লাগে। এই বিষয়ত পৌৰ প্রশাসন বিভাগে ৰাইজৰ আবেদনলৈ ৰৈ থাকিব নালাগে। এই কমিটি বিলাক কৰিলে আমাৰ ৰাজহো বাঢ়িব। গতিকে অতি শীঘ্ৰে এই ব্যৱস্থা হাতত ল'ব লাগে। ঢকুৱাখানা অসমৰ আটাইতকৈ পুৰণা টাউন। চিপাহী বিদ্ৰোহৰ সময়ত অসমত যি দুই এখন থানা আছিল তাৰ ভিতৰত ১৮৫৮ চনত ঢকুৱাখানা থানা প্রতিষ্ঠা কৰা হৈছিল কিন্তু এতিয়াও তাত টাউন কমিটি নাই। ঢকুৱাখানাত খেতিয়ক ৰাইজে চাৰি পাঁচদিনৰ বাবে গুৱাহাটীলৈ আহিবলৈ সমৰ্থন নাই। গতিকে নতুনকৈ টাউন আৰু মিউনিচিপাল কমিটি কৰা ব্যৱস্থা ল'ব লাগে।

* শ্ৰীবিৰাজ কুমাৰ শৰ্মা (মন্ত্ৰী) : শ্ৰীনবহ ডাঙৰীয়াই যিটো প্ৰস্তাৱ দিছে সেই ক্ষেত্ৰত কিছুমান ঠাইৰ পৰা টাউন কমিটিৰ কৰিব নালাগে বুলি আপত্তি আহিছে। তেওঁলোকক যিটো টকা দিয়া যায় সেইটো অতি নগণ্য। বহুত টাউন কমিটিয়ে দৰমহাই দিব পৰা নাই। তেওঁলোকৰ আয় কম। ডি আৰ ডি এৰ পৰা তেওঁলোকে যথেষ্ট টকা পইচা পায়। টাউন কমিটিয়ে কৰিলে টেক্স দিব লাগিব আৰু ডি আৰ ডি এৰ পৰা একো নোপোৱা হ'ব। ঢকুৱাখানাৰ কথাটোত বিধায়কে লিখিতভাৱে দিলে টাউন কমিটি কৰা ব্যৱস্থা ল'ম। তাৰ উপৰি ডি চি এ ভালকৈ ৰিপোর্ট দিব লাগিব।

Mr. Dy. Speaker : I now put the motion before the House.

The motion is that 'The Assam Municipal (Amendment) Bill, 1997' be taken into consideration.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against, say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, Ayes' have it.

The motion is passed.

Now, item No. 7(b) :

There is no amendment in clauses 2 and 3 of the Bill. I now put clauses 2 and 3 of the Bill before the House.

The question is that -

"Clauses 2 and 3 do stand part of the Bill"

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against, say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

Clauses 2 and 3 do form part of the Bill.

I now put clause 1, Preamble, Enacting Formula and Short Title of the Bill before the House.

The question is that -

"Clause 1, Preamble, Enacting Formula and Short Title do stand part of the Bill."

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against, say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

Clause 1, Preamble, Enacting Formula and Short Title do stand part of the Bill.

Now, item No. 7(c) : Hon'ble Minister, Municipal Administration to move.

Shri Biraj Kumar Sarma (Minister Municipal Administration) : Sir, I beg to move that the Assam Municipal (Amendment) Bill, 1997 be passed,

Mr. Deputy Speaker : I now put the motion before the House.

The motion is that - 'The Assam Municipal (Amendment) Bill, 1997 be passed.

Those who are in favour, say, 'Ayes'

Those who are against, say, 'Noes'

'Ayes' have it, 'Ayes' have it, 'Ayes' have it.

The motion is passed, The Bill is passed.

The House adjourned till 6.00 pm in the evening.

The House stood adjourned at 11.30 pm. till 6 pm today the 20th August, 1997)

(The Assembly reassembled at 6.00 p.m. with Hon'ble Speaker in the Chair)

মাননীয় অধ্যক্ষ : মই এই পবিত্ৰ সদনত জনাবলৈ ওলাইছো যে যোৱা ১৯ আগষ্ট তাৰিখে সদনৰ অনুমোদন ক্ৰমে বিধানসভাৰ এটা সৰ্বদলীয় প্ৰতিনিধি দলে বিধানসভাৰ অধ্যক্ষৰ দলপতিত্বত দুস্কৃতিকাৰী অধ্যুষিত নলবাৰী জিলা খৈৰাবাৰী, মেচপুৰী আৰু নবীন নগৰ এলেকা ভ্ৰমণ কৰি অৱস্থাৰ বুজ লৈ এটা প্ৰতিবেদন যুগুত কৰে আৰু এই প্ৰতিবেদনটো বিধানসভাৰ সৰ্বদলীয় প্ৰতিনিধি দলৰ সৰ্বসন্মতি ক্ৰমে পবিত্ৰ সদনত মাননীয় বিধায়কৰ জ্ঞাতাৰ্থে দাখিল কৰা হৈছে।

Now, item No. 8 discussion on Censure Motion. To start the discussion, I would request the Hon. members participating in the discussion from both the sides of the House to remain within the time limit as announced in the meeting of the Business Advisory Committee. There are four Hon. members including the leader of the Opposition. I would now request the Hon. Member, Shri Silvius Condpan to move the Motion and Speak.

শ্ৰীচিলভিয়াচ কন্দপান : আমি আজি এই চেনচৰ মোচন ইয়াত আনিছো। কিয়নো অসম ৰাজ্যৰ পৰিস্থিতি আৰু বিভিন্ন প্ৰচাৰ মাধ্যমৰ যোগেদি এই পৰিস্থিতিবিলাক অসমৰ ৰাইজৰ জ্ঞাতাৰ্থে দাঙি ধৰা হৈছে। সেই কাৰণেই আজি এই প্ৰস্তাৱটো অনা হৈছে। আমি চৰকাৰক কি ক'ব খুজিছো, ক'ব খুজিছো যে অসম ৰাজ্যৰ আইন-শৃংখলা ৰক্ষা কৰাত চৰকাৰ সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ হৈছে। সমালোচনাৰ বাবে ব্যৰ্থ হোৱা বুলি কোৱা কথা নহয়। যোৱা কালি এই সদনৰ কাৰ্যসূচী আৰম্ভ হোৱাৰ লগে লগে - শাসক দলৰ কেইবাটাও গোস্ঠী আছে সেই গোস্ঠীৰ ভিতৰত জ্যেষ্ঠ মাননীয় সদস্য শ্ৰীহেমেন দাস ডাঙৰীয়াই ঠিয় হৈ এই প্ৰশ্নটো উত্থাপন কৰিছিল যে আজি আমি সদনৰ কাম-কাজ বাদ দিব লাগিব এই কাৰণেই বাদ দিব লাগিব যে ভ্ৰাতৃঘাতী আন্দোলন আৰম্ভ হৈছে। সেইবিলাক যদি আমি সাধাৰণভাৱে এৰি দিও

তেনেহ'লে গোষ্ঠীগত সংঘাত হ'ব। তেতিয়া অসমৰ বাবে ভবিষ্যত অতি দুৰ্ভাগ্যজনক হ'ব। এইটো অকল আমাৰ কথাই নহয়, শাসক দলত কেইবাটাও দল আছে তাৰে এটা দলৰ এজন জ্যেষ্ঠ মাননীয় সদস্যই কৈছে। একেটা বাক্যতে কৈছে অসমৰ পৰিস্থিতি আজিৰ দিনত কি? সেই কাৰণে আমি পলম নকৰাকৈ আমিও সেই কথাখিনিত সঁহাৰি দিছো। অসমৰ অৱস্থা অতি বেয়া আৰু আজিৰ পৰিস্থিতি অতি বেয়া। আৰু আমি ইয়াত মেল মিটিং কৰি আলোচনা-বিলোচনা কৰি সময় কটোৱাতকৈ সেই বিলাক ঠাইলৈ যাব লাগে। সেই কথাত কাৰো দ্বিমত নহয়। সদনৰ যি কাৰ্যসূচী সেইখিনি সময়মতে পালন কৰাৰ পাছত ততাতয়াকৈ আপুনি এই মাননীয় সদস্যসকলক লৈ সেই ঘটনাস্থলী বিলাক চাই আহিব লাগে। সেইখিনি প্ৰচেষ্টাৰ কাৰণে আমি আমাৰ দলৰ ফালৰ পৰা ধন্যবাদ দিছো। আজি অসমৰ পৰিস্থিতি অসমৰ আইন-শৃংখলাৰ পৰিস্থিতি বিষয়ে মাননীয় সদস্যসকলে বিশেষকৈ শাসক দলৰ ফালৰ পৰা উত্থাপন কৰিছে। ইয়াত কোনো কাৰণত দলীয় কথা নানি ইয়াত সেই পৰিস্থিতি সম্পৰ্কে গুৰুত্ব দি আমি একে বাক্যতে কম যে আৰু সম্পূৰ্ণভাৱে স্বীকাৰ কৰিছো যে অসমৰ আইন-শৃংখলা ৰক্ষা কৰাত সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ হৈছে। যোৱা ১৫ মাহে এই চৰকাৰে শাসন ভাৰ চলাই আহিছে। আমি আমাৰ কংগ্ৰেছ দলৰ ফালৰ পৰা ক'ব বিচাৰো যে ৰাজ্যখনৰ পৰিস্থিতি বহুত দিনৰ পৰা ঘূণ লাগি আহিছে। সেই অৱস্থাটো ১৯৯১ চনৰ পৰা ১৯৯৬ চনলৈকে যেতিয়া কংগ্ৰেছদলে শাসনভাৰ লৈছিল তেতিয়া বেয়াৰ পৰা ভাললৈ যথেষ্ট আনিছিল সেই পাঁচ বছৰত একেলেঠাৰিয়ে গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষ, একেলেঠাৰিয়ে হত্যা, একেলেঠাৰিয়ে লুঠন, ধৰ্ষণ খবৰ কাগজত ওলোৱা নাছিল। কিন্তু আজিৰ দিনত কি হৈছে? অসমৰ ৰাইজে যেতিয়া খবৰ কাগজ মেলি লয় তেতিয়া ধৰ্ষণ, লুঠন, হত্যা, অপহৰণৰ বাহিৰে অন্য খবৰ নাই। আজি অগপ দলৰ চৰকাৰ আমাৰ ৰাজ্যত ভাগ্যবান দল। কিয়নো আজি স্বাধীনতাৰ ৫০ বছৰ পূৰ্ণ কৰা সোণালী জয়ন্তী উৎসৱ পালন কৰাৰ সৌভাগ্য আমাৰ ঘটছে। এই উৎসৱ পালন কৰাৰ কাৰণে সৰ্বদলীয় সভা হৈছিল আৰু সেই সভাত আমিও কৈছিলো যে আমাৰ চৰকাৰেও আমাক প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যে এই উৎসৱ যথেষ্ট উলহ-মালহেৰে পালন কৰিম। কিন্তু আইন-শৃংখলাৰ পৰিস্থিতি ইমান বেয়া হৈছে যে নিৰাপত্তা ৰোধ নকৰা বাবে গুৱাহাটী চহৰত সৌ সিদিনা জজ ফিল্ড পথাৰত মানুহ নগ'ল।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আইন-শৃংখলাৰ পৰিস্থিতি এনেকুৱা পৰ্যায়ত পাইছেগৈ যে কোনো মানুহে নিৰাপত্তা ৰোধ নকৰা হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, যাৰ ফলত সোণালী জয়ন্তী উৎসৱৰ লেখীয়া মাহন অনুষ্ঠানলৈও মানুহ নগ'ল, যাব পৰা নাই। ঘৰতে বহি থাকিল। জজ ফিল্ডলৈ উপস্থিত নহ'ল। তাত উপস্থিত থাকিল বিষয়া-কৰ্মচাৰীসকলেহে কেৱল। মই নিজেই গৈছিলো তালৈ। সেই আজি ক'ব খোজো চৰকাৰে মানুহক অভয় দিব পৰা নাই, তেওঁলোকে নিৰাপত্তা দিব পৰা নাই। আমিও স্বাধীনতা দি়সৰ পালন কৰিছিলো। তাত আমিও ৰাইজৰ সহযোগিতা বিচাৰিছিলো আৰু আমি সঁহাৰি পাইছিলো। আমি ১০ হেজাৰ মানুহেৰে ৰাষ্ট্ৰীয় দি়সৰ পালন কৰিছিলো। অধ্যক্ষ মহোদয়ে, আজি এই

অৱস্থাটোৱে কি বুজায়। এইটোৱে বুজায় যে চৰকাৰে আমাক নিৰাপত্তা দিব পৰা নাই। আজি আমাৰ মানুহে সাধাৰণভাৱে ভাবিছে যে আমাৰ সা-সম্পত্তিৰ নিৰাপত্তা নাই, জীৱনৰ নিৰাপত্তা নাই, কোনোৱে চিকিউৰ ফিল নকৰা হৈছে। গতিকে আজিৰ অৱস্থা দেখি আমাৰ কংগ্ৰেছ দলে দায়িত্ব পালন কৰিছে। আমি এই সদনত চৰকাৰৰ বিভিন্ন দিশত ব্যৰ্থ হোৱা কথাবিলাক ক'ব বিচাৰিছো। ৰাইজক সা-সম্পত্তি ৰক্ষাত ব্যৰ্থ হোৱা বুলি আৰু মানুহে শান্তিৰে থকাৰ অৱস্থা ঘূৰাই অনাই কাৰণে ব্যৰ্থ হোৱা বুলি আমি চৰকাৰক সমালোচনা কৰিছো এই বিলাক দিশত গৃহমন্ত্ৰী তথা মুখ্যমন্ত্ৰী ব্যৰ্থ হোৱা বুলি অনুভৱ কৰিছো। এই চৰকাৰে মানুহক ৰক্ষণাবেক্ষণ দিবলৈ সমৰ্থ হোৱা নাই। সেই কাৰণে আমাৰ দলৰ ফালৰ পৰা ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ এই কাৰণে আনিছো। এই ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱটো ৰাজনৈতিক দিশত নানি বাস্তৱৰ কথা স্বীকাৰ কৰি গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

* ডাঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এইটো বৰ দুৰ্ভাগ্যজনক কথা, আজি আমাৰ গৃহ দপ্তৰৰ দায়িত্বত থকা মন্ত্ৰী তথা মুখ্যমন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে এটা ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আনিবলগীয়া হৈছে। এই প্ৰস্তাৱ আমি আনিবলৈ বাধ্য হৈছো এই কাৰণে যে আজি অসমৰ অৱস্থা দিনক দিনে বেয়াৰ ফাললৈ গৈছে। ইয়াৰ পৰা অসমক ৰক্ষা কৰা প্ৰয়োজন হৈছে। আজি অসমৰ এদিনো বাদ নাযায় য'ত নিৰীহ জনসাধাৰণৰ তেজৰে ৰক্তাক্ত নহয়। এনে এটা দিন নাযায় য'ত জনসাধাৰণৰ পৰা জোৰ জবৰদস্তি কৰি সন্ত্ৰাসবাদীয়ে লাখ লাখ টকা আদায় নকৰে। আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী তথা গৃহমন্ত্ৰীৰ সংবাদপত্ৰৰ ওপৰত এটা অভিযান আছে। পত্ৰকাৰ সকলো ষ্টোৰী লিখে। এইটো সঁচা যে এতিয়া যেনে ধৰণে দিনে দিনে অপহৰণ, হত্যা, আদি হৈ আছে, আনকি ধৰ্ষণৰ নিচিনা কামো হৈছে — এই বিলাক পৰিস্থিতিৰ কাৰণে কোন জগৰীয়া? তাৰ কাৰণে আমি জগৰীয়া কৰিম বৰ্তমান চৰকাৰৰ ভাৰপ্ৰাপ্ত মন্ত্ৰী গৰাকীক। যোৱা নিৰ্বাচনৰ সময়ত এই চৰকাৰৰ এ জি পি দলে নিৰ্বাচনৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যে জনসাধাৰণৰ সম্পত্তি, জীৱন ৰক্ষা কৰিব। বৰ্তমানৰ মুখ্যমন্ত্ৰীগৰাকীয়ে জজ ফিল্ডত কৈছিল যে তেখেতৰ চৰকাৰ আহিলে বন্দুকৰ গুলীত ৰাতি নুপুৱাই, কুলিৰ শৱলা শব্দতহে ৰাতি পুৱাব। কিন্তু আজি আমি দেখিছো প্ৰতিটো দিনত শ শ মানুহ, এ কে-৪৭ৰ শব্দত সাৰ পায়। মুখ্যমন্ত্ৰী তথা গৃহ বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে উত্তৰত ষ্টেটিষ্টিক দি ক'ব। তেখেতে কয় যে কংগ্ৰেছৰ দিনত যিমান ঘটনা হৈছিল আমাৰ দিনত সিমান হোৱা নাই। তুলনামূলকভাৱে আমাৰ অৱস্থা ভাল। কিন্তু আজি এনে ধৰণৰ উত্তৰে সমস্যা সমাধান নকৰে। যোৱা কংগ্ৰেছৰ দিনত কি কি হৈছিল তাৰ লগত তুলনা কৰিলেই এই চৰকাৰৰ এফিচিয়েঞ্চি নুবুজায়। ১৯৯১ চনত ৭৬ জন সন্ত্ৰাসবাদী নিহত হৈছিল। ১৯৯৬ চনৰ জুন মানৰ পৰা ১৯৯৭ চনৰ জুনলৈ অসমত ৩৬৭ জন মানুহক মাৰিলে। ১৯৯২ চনত ৭৩ জন, '৯৩ চনত ৯৭ জন। তাৰ বিপৰীতে ১ বছৰৰ ভিতৰত মৰিছে ৩৬৭ জন। '৯১ চনত ১৯, '৯২ চনত ২৩ জন, তাৰ বিপৰীতে বৰ্তমান অসমত ১ বছৰত মৰিছে ৫৮ জন।

আজি অসমৰ অৱস্থা এনেকুৱা হৈছে যে বোমাত বেল লাইন উৰাই দিছে। ৰাজধানী এক্সপ্ৰেছত ৫০০ মানুহ কথমপি ৰক্ষা পৰিছে। লক্ষীমপুৰত বেলৰ বোমাত ৭ জন মৰিছে। গৌঁসাইগাওঁত বেল বাগৰিছে, বোমা বিস্ফোৰণ ঘটাইছে। যাৰ ফলত ৰাজধানী এক্সপ্ৰেছ বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে। কেতিয়া চলাব পাৰিব সেইটো এটা প্ৰশ্ন হৈছে। বেলাৰ কেছে ৰাজধানী এক্সপ্ৰেছ চলাব পৰা নহ'ব। বোমাৰে ব্ৰীজ উঠাই দিয়া হৈছে, যাৰ ফলত খাদ্যসামগ্ৰীৰ দাম বাৰিষাৰ বানপানীৰ নিচিনাকৈ বাঢ়ি গৈ আছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমি বৰ্তমান গৃহমন্ত্ৰী তথা মুখ্যমন্ত্ৰী যিজন আছে তেখেতক নিশ্চয় দোষাৰোপ কৰিম কিয়নো তেখেতে এটা দলৰ সভাপতি আছিল। তেখেতে নিৰ্বাচনৰ আগতে প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিল যে তেখেতৰ দল জিকি আহিলে সৈন্য বাহিনীক বেৰেকলৈ পঠাব। তেখেতে ক'লা আইন বুলি কোৱা আইনখন আজিকালি বগা আইন হ'ল। তেখেতে আত্মনিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব বুলি কৈছিল। এতিয়া সেই আত্মনিয়ন্ত্ৰণ আৰু স্বাধীনতাৰ পাৰ্থক্য কি। তেখেতে এটা সংগঠনক আকৰ্ষণ কৰিছিল। এইটো সত্য যে তেখেতসকলক আলফাৰ সদস্যসকলে সহায় কৰিছিল। এই তিনিচুকীয়াত সৰ্বদলীয় সভা অৰ্থাৎ মিত্ৰ দলীয় সভাত এই কথাটো কৈছে। পি ডি এফৰ সদস্য শ্ৰীবিৰাম ব্ৰহ্মই এইকথা কৈছিল। এই এ জি পি চৰকাৰ বাঘৰ পিঠিত উঠি আহিছে, আহিব লাগিছিল হাতীৰ পিঠিত উঠি। কিন্তু এতিয়া বাঘৰ পিঠিৰ পৰা কেনেকৈ নামিব লাগে তেওঁলোকে জানিব।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ভাৰতৰ পাকিস্থানৰ লগত কেইখন যুদ্ধ হৈ গ'ল। এই যুদ্ধত কেইজন ব্ৰিগেডিয়াৰ বা কৰ্ণেল মৰিছিল, এজনো মৰা নাছিল। কিন্তু এ জি পিৰ শাসন কালত এজন ব্ৰিগেডিয়াৰ, ৪ জন কৰ্ণেল মৰিলে আৰু এজন আই জি পি আৰু এজন এচ পি মৰিলে। তাৰ পিছতো ক'ব পাৰিব নেকি এই চৰকাৰৰ দিনত ভাল কাম কৰিলে। এই চৰকাৰৰ দিনতে সঞ্জয় ঘোষৰ মৃত্যু হ'ল। মাজুলী এখন ভিতৰুৱা পিছ পৰা ঠাই। সেই ঠাই উন্নতিৰ কাৰণে টকা পইচাৰ সৈতে এন জি ও আগবাঢ়ি আহিছিলে। তাৰ পৰা সঞ্জয় ঘোষক অপহৰণ কৰা হ'ল, তাৰ পিছত তেওঁৰ মৃত্যু হ'ল। এই চৰকাৰে তেওঁক ৰক্ষণাবেক্ষণ দিব নোৱাৰিলে। সঞ্জয় ঘোষ আৰু আলফাৰ মাজত মনোমালিন্য হৈছিল সেই কথা চৰকাৰে জানে। তেওঁক চিকিউৰিতি দিব লাগিছিল তেওঁ নিবিচৰা কাৰণে সেইটো দিয়া নহ'ল। কিন্তু তেওঁক ক'ব লাগিছিল যদি তেওঁ চিকিউৰিতি নলয় তেন্তে ইয়াৰ পৰা গুচি যাব লাগিব। সঞ্জয় ঘোষৰ মৃত্যুত ৰাজ্যসভাৰ উপাধ্যক্ষ নেজমা হেপতোল্লাই এইটো অতি দুৰ্ভাগ্যজনক বুলি কৈছে। আইন-শৃংখলাৰ পৰিস্থিতি এই চৰকাৰে চম্ভালিব পৰা নাই — এইটো আমাৰ কথা নহয়। এই বিলাক কাৰণতে আজি আমি কংগ্ৰেছ দলে অসমত ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন বিচাৰিছো। কংগ্ৰেছৰ দিনতে নগেন নেওগৰ মৃত্যু হৈছিল। কি পৰিস্থিতিত তেওঁৰ মৃত্যু হৈছিল সেইটো মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নেজানে। নগেন নেওগৰ মৃত্যুৰ বিষয়টো আমি চি বি আইৰ তদন্ত বিচাৰিছো। সেইটো চি বি আইক তদন্ত কৰিবলৈ দিয়াৰ সং সাহস চৰকাৰৰ নাই। কিয়নো কেচু খান্দোতে সাপ বাহিব হ'ব পাৰে। বৰ্তমান

চৰকাৰ এই বিলাক চম্ভালিব পৰা নাই — যাৰ কাৰণে পুলিচৰ আগতে ব্ৰিগেডিয়াৰ নিহত হ'ল কৰ্ণেল নিহত হ'ল, আই জি পি নিহত হ'ল, গণেশগুৰি চাৰিআলিত আলফাৰ সদস্য মানুহ হত্যা কৰিছে। ২০ মিনিট সময় ব্ৰিগেডিয়াৰ এজন ৰাস্তাত পৰি থাকিল। আমি অসমৰ মানুহে এইটোত লাজ পাইছো। গৃহমন্ত্ৰীয়ে এই কথাটো 'ভেৰিফাই' কৰিব নেকি? দৰং জিলাৰ কলাইগাঁও পুলিচ থানাৰ অন্তৰ্গত ডিব্ৰুপাৰ গাঁৱত ১০/৮/৯৭ তাৰিখে আৰ্মিয়ে বেড কৰিবলৈ যোগাযোগ কৰিছিল।

(সদনত স্তলস্থল)

১০-৮-৯৭ তাৰিখে পুলিচে কলিয়াবৰ থানাৰ অন্তৰ্গত গাঁও এখন বেইড কৰিবলৈ গৈছিল কিন্তু আৰ্মি গৈ পোৱাৰ আগতে পুলিচে তাত খবৰ দিয়াৰ কাৰণে উগ্ৰপন্থী সকল পলাই যাবলৈ সক্ষম হৈছিল। পুলিচে আগতীয়াকৈ জনাই দিয়া কথাটো সঁচা হয় নে নহয় মই জানিব বিচাৰিছো। ইয়াৰ কাৰণে উগ্ৰপন্থী ধৰিব পৰা নাই। মই গাঁওখনৰ নাম কোৱা নাই। আকৌ যোৱা ২১-৭-৯৭ তাৰিখে উগ্ৰপন্থীসকলে গাওঁবাসীৰ পৰা পইচা বিচাৰিছিল। আমাৰ লগত মাননীয় চন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী ডাঙৰীয়া তালৈ গৈছিল আৰু দেখিবলৈ পাইছে কিমান দুখীয়া সেই পৰিয়ালবিলাক। ইমান দুখীয়া লোকৰ পৰা টকা বিচাৰিছে। ৰাইজে গৈ নলবাৰীৰ ডি টি-ক জনাই দিলে পইচা বিচৰা বুলি। ২৭ তাৰিখ আছিল পইচা জমা দিয়াৰ শেষ তাৰিখ। কিন্তু ইয়াৰ ভিতৰত জিলা প্ৰশাসনৰ পৰা কোনো ব্যৱস্থা লোৱা নহ'ল। তাৰ ফলত গাওঁবাসীক গুলিয়াই মাৰিলে। তাৰ বিপৰীতে নবীন নগৰত বড়ো সম্প্ৰদায়ৰ লোকক গুলিয়াই মাৰিলে। খৈৰাবাৰীত ১৮ তাৰিখে ঘটনা ঘটিল। নবীন গাওঁত ছয় ঘৰ জ্বলিল। মানুহৰ নিৰাপত্তা আৰু জীৱনৰ সুৰক্ষা দিব পৰা নাই। পইচা বিচৰাৰ পিছত ডি টিক জনোৱাৰ পিচত চৰকাৰৰ দায়িত্ব আছিল সেই মানুহখিনিক নিৰাপত্তা দিয়া কিন্তু চৰকাৰ ব্যৰ্থ হ'ল। অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি অসমত এনে এটা পৰিস্থিতি হৈছে যে যি কোনো সময়তে মাইনৰিটিৰ ওপৰত মেজৰিটিয়ে আক্ৰমণ কৰিব পাৰে। আজি চৰকাৰে এই বিলাক কামত কোনো ব্যৱস্থা ল'ব পৰা নাই। এই অৱস্থাৰ কাৰণে কোন জগৰীয়া। ইয়াৰ কাৰণে দলৰ নেতা জগৰীয়া। তেওঁৰ দক্ষতাৰ অভাৱ। সেই কাৰণে এই বিলাক পৰিস্থিতি আৰু ঘটনা ঘটিবলৈ সম্ভৱ হৈছে। ব্যৱসায়ীসকলে অসম এৰি গৈছে। শিল্পপতি সকল অসমৰ পৰা যাবলৈ ওলাইছে। অসমৰ জনগণে ৰাজ্য চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে যোৱা পোন্ধৰ আগষ্টৰ দিনা অনাস্থা প্ৰকাশ কৰিছে। চৰকাৰে কৈছে স্বৰ্ণ জয়ন্তী পালন কৰিবলৈ জনসাধাৰণ ওলাই আহিব লাগে। কিন্তু উগ্ৰপন্থীসকলৰ তৰফৰ পৰা জনতা কাৰফিউ দিছিল। আৰু জনসাধাৰণে উগ্ৰপন্থীৰ জনতা কাৰফিউ মানি নল'লে। বৰ্তমানৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ছাত্ৰ সন্থাৰ নেতৃত্বত থাকোঁতে যি জনতা কাৰফিউ দিছিল সেইটো এতিয়া নিজৰ ওপৰতে বুমেৰাং হৈ পৰিছে। জনসাধাৰণ ওলাই অহা নাই। চৰকাৰৰ ওপৰত জনসাধাৰণৰ আস্থা হেৰাই গৈছে। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত যিমানবিলাক উগ্ৰপন্থী সংগঠন আছিল সকলোৰে স্বাধীনতা দিবস বৰ্জনৰ ঘোষণা কৰিছিল। ত্ৰিপুৰা, মিজোৰাম, মেঘালয়, অৰুণাচল ক'তো কোনো ঘটনা সংঘটিত নহ'ল। আনকি সদায় ঘটনা সংঘটিত হৈ থকা মণিপুৰতো কোনো ঘটনা নঘটিল।

নগালেণ্ডতো দুই এটা ঘটনা ঘটিছে। ইয়াৰ পিছতো গৃহমন্ত্রী ভৰ্ৎসনা জনাব নালাগে বা ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসন হ'ব নালাগে বুলি ক'ব লাগে? অধ্যক্ষ মহোদয়, বহুত বিলাক প'ৰ্টফলিঅ' লৈ মহন্ত ডাঙৰীয়াই একো কৰিব পৰা নাই। ইলেকট্ৰিচিটি, কোঅপাৰেশ্বনৰ নিচিনা পোৰ্টফলিঅ' আৰু বহুত বিভাগ লৈ আছে। ল' বিভাগ লৈ আছে। এতিয়া আপোনালোকে হাঁহি থাকিলে লাহে লাহে আপোনালোক মাটিৰ তললৈ গৈ আছে। মুখ্যমন্ত্রী ডাঙৰীয়াৰ ইমানবিলাক প'ৰ্টফলিঅ' অলপ কমাই বাৰ্ডেন লেচ কৰিব লাগে। গৃহ দপ্তৰৰ বাবে যোগ্য লোক নাই নেকি? ভাল মানুহক গৃহ দপ্তৰ দিয়ক। কিয়নো টেক'ল' কৰাত ব্যৰ্থ হৈছে। ভূগু ফুকন আছে আপোনালোকৰ মাজত, তেওঁক দিয়ক; নহ'লে পুলকেশ বৰুৱা আছে তেওঁক দিয়ক, কিয় নোৱাৰিব। যিহেতু আপুনি ব্যৰ্থ হৈছে সেই কাৰণে ভৰ্ৎসনা জনাইছো আৰু আপোনাক আপোনাৰ বিভাগৰ দায়িত্বৰ পৰা পদত্যাগ কৰিবলৈ অনুৰোধ জনাইছো।

Mr. Speaker: Now Hon'ble member Shri Bharat Ch. Narah.

* শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ অসম প্ৰদেশ কংগ্ৰেছ কমিটিৰ সভাপতি মাননীয় শ্ৰীতৰুণ গগৈ ডাঙৰীয়াই সাংবাদিক মেলত সকলো কথা কৈছে। সাংবাদিক মেলত সভাপতি গগৈ ডাঙৰীয়াই অতি বেচি গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা কৈছে। ৰাজ্যখনত অশান্তি হোৱাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত জনপ্ৰিয় চৰকাৰ এখন গঠনৰ পিচত শান্তিৰ পৰিবেশ গঢ়ি উঠিব লাগিছিল আৰু অশান্তিৰ পৰিবেশ বিনষ্ট হ'ব লাগিছিল। পাঞ্জাবত সেইটো হৈছে। নতুন মুখ্যমন্ত্রী হোৱাৰ পিচত অশান্তি লাহে লাহে নোহোৱা হৈছে। জম্মু আৰু কাশ্মীৰত আগতে আটাইতকৈ বেচি অশান্তি আছিল। সন্ত্ৰাসবাদ আছিল। কিন্তু ফাৰুক আব্দুল্লা মুখ্যমন্ত্রী হোৱাৰ পিচত অশান্তিৰ বাতাবৰণ বিনষ্ট হৈ শান্তিৰ বাতাবৰণ ঘূৰি আহিছে। যোৱা নিৰ্বাচনৰ পিচত অসম গণ পৰিষদ দল ক্ষমতালৈ আহিল আৰু ৰাইজে বিশ্বাস কৰিছিল অসমলৈ শান্তি ঘূৰি আহিব। কিন্তু গণ পৰিষদ দলৰ চৰকাৰ হোৱাৰ পিচতো ৰাইজৰ এই বিশ্বাস আৰু আস্থা নাথাকিল। ময়ো গণ পৰিষদ দলৰ নেতা আছিলো। কিন্তু এতিয়া গণ পৰিষদ দলৰ নেতৃত্বত যি চৰকাৰ আছে এইটো কংগ্ৰেছ আই বুলিয়ে ক'ব পাৰি। মহন্ত ডাঙৰীয়াই ২য় বাৰ মুখ্যমন্ত্রী হোৱাৰ পিচত চি পি এমৰ নন্দেশ্বৰ তালুকদাৰ, হেমেন দাসৰ নিচিনা নেতাক লগতে পাইছে। ইউ এম এফৰ আব্দুল গোলাম ওচমানিৰ নিচিনা লোকৰ পৰামৰ্শ পাইছে। আজি এইটো মৰ্চা চৰকাৰ। চি পি আই, চি পি এম, এ এচ ডি চি, পি ডি এফ, মাইনৰিটি, এই সকলো বিলাক আছে। ৬ মাহ হৈ গ'ল। কাৰ্যভাৰৰ পিচতে এচ পিক মাৰিলে, পৰাগ দাসক মাৰিলে। সেইটো বাৰু ক্ষমা কৰিব পাৰি। কিন্তু ৬ মাহৰ পিচত গৈ গৈ এতিয়া ১৪ মাহ হ'ল। কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত বৰপেটাত মাত্ৰ এটা সংখ্যালঘুৰ ওপৰত আক্ৰমণ হৈছিল। কিন্তু এতিয়া ২ জুলাইৰ পৰা ৯ আগষ্ট পৰ্যন্ত অনবৰত হত্যাকাণ্ড চলিয়ে আছে। এইবিলাক দেখিলে কোনো সাধাৰণ মানুহে ভাবিব নোৱাৰে যে

* Speech not corrected

ৰাজ্যখনত এখন চৰকাৰ আছে। নিৰ্বাচনৰ আগতে প্ৰমোদ গগৈ ডাঙৰীয়াই শান্তি ঘূৰাই অনাৰ কাৰণে উগ্ৰপন্থীৰ লগত ৰাজনৈতিক আলোচনা কৰাৰ কথা কৈছিল কিন্তু এতিয়া কি কৰিছে? ১৯৯৫ চনৰ ২৪ অক্টোবৰ তাৰিখে মহন্ত ডাঙৰীয়াই প্ৰচাৰ প্ৰক্ৰিয়াত কৈছিল সামৰিক বাহিনীৰ দ্বাৰা সন্ত্ৰাসবাদ বন্ধ কৰাটো এটা আওপুৰণি কথা। উগ্ৰপন্থীসকলৰ মনত ক্ষোভ আৰু বেদনা আছে। এইবিলাক কথা কৈছিল। বেচি দিন হোৱা নাই। কিন্তু এতিয়া অসমত কাৰো নিৰাপত্তা নোহোৱা পৰিস্থিতি।

এসপ্তাহৰ ভিতৰতে দুটা তিনিটা বোমা বিস্ফোৰণ হৈছে। আগতেও ৰেলত বোমা বিস্ফোৰণ হৈছিল। কিন্তু এতিয়া এসপ্তাহৰ ভিতৰতে দুটাকৈ বোমা বিস্ফোৰণ হৈছে। তেনেকুৱা আগতে কেতিয়াও হোৱা নাছিল। আজি ৰাজধানী এল্লপ্ৰেছ নচলে। দুই এখন চলি আছে যদিও সেই কিখনো সোনকালে বন্ধ হৈ যাব। সেয়েই আজি আমি ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আনিব লগা হৈছে। অসম গণ পৰিষদ দলৰ চৰকাৰখনৰ আমি দেখিছোঁ, তেওঁলোকৰ নেতা বা মন্ত্ৰী বা বিধায়কসকলক যিয়েই নহওক, তেওঁলোকৰ চিন্তা-ভাৱনাবোৰ, কথা-বতৰাবোৰ পূৰ্ঠ নহয়। এতিয়াও আগতকৈ পূৰ্ঠ হ'ব পৰা নাই। আমি কিন্তু ভাবিছিলো ইমান দিনে তেওঁলোকৰ ভাৱ-চিন্তা আদি আগতকৈ বহু পূৰ্ঠ হৈছে। কিন্তু কাৰ্যক্ষেত্ৰত একো দেখা নাই। যোৱা নিৰ্বাচনত মুখ্যমন্ত্ৰী প্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্তই নিজেই কৈছিল যেতিয়া ভোট বিচাৰি ৰাইজৰ ওচৰলৈ গৈছিল — কৈছিল যে আমি ১৯৮৫ চনৰ পৰা ১৯৯০ চনত ভুল কৰিছিলো কিন্তু ৰাইজক বিশ্বাসঘাতকতা কৰা নাছিলো। গতিকে আমাক এইবাৰ ভোট দিয়ক আমি এইবাৰ ভুল নকৰো। এই মহন্ত ডাঙৰীয়া ৬ বছৰ অসম আন্দোলনৰ নেতা আছিল, পাঁচ বছৰ আছুৰ সভাপতি আছিল, গতিকে এই মানুহজনৰ একো অভিজ্ঞতা নাই বা নাজানে বুলি ক'লে আমি কিয় মানি ল'ম? ইমান দিন আন্দোলনৰ নেতা হ'ল, প্ৰথমবাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী হ'ল আকৌ এতিয়া দ্বিতীয়বাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী হৈছে, এতিয়াও তেওঁ পৰিস্থিতি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পৰা নাই কিয়? কেন্দ্ৰত বিৰোধী দল এটাৰ চৰকাৰ থকা হ'লে মই আজি হয়তো এই কথা নক'লোহেঁতেন। কিন্তু এতিয়া মুখ্যমন্ত্ৰীৰ সকলো কথাই প্ৰধানমন্ত্ৰীয়ে শুনে কাৰণ তেওঁলোকে কেন্দ্ৰত চৰকাৰৰ অংশীদাৰ। কেন্দ্ৰৰ গৃহমন্ত্ৰীয়ে এতিয়া অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ কথা শুনে, প্ৰধানমন্ত্ৰীয়েও শুনে আৰু গৃহ-সচিবোও শুনে। অসম চৰকাৰৰ আমন্ত্ৰণ ক্ৰমে গৃহমন্ত্ৰী আৰু গৃহ সচিব আদি ইতিমধ্যেই অসমলৈ আহি গৈছে। কিন্তু তথাপিও আজি মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই পৰিস্থিতি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱা নাই। আজি মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে কেন্দ্ৰৰ পৰা যি বিচাৰিছে পৰিস্থিতি নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে সকলো পাইছে। আৰ্মি বিচাৰিছে, আৰ্মি পাইছে, পেৰা মিলিটেৰী বিচাৰিছে, তাকো পাইছে, ইউনিফাইড কমান্ড বিচাৰিছে, সেয়াও দিছে, আৰু কি লাগে? পৰিস্থিতি নিয়ন্ত্ৰণ কৰিবৰ কাৰণে আৰু কি বস্তু লাগে চৰকাৰক? আকৌ চি পি আইৰ ইন্দ্ৰজিত গুপ্তই কেন্দ্ৰত গৃহমন্ত্ৰী হৈ আছে। ইয়াতো এই দল ৰাজ্য চৰকাৰৰ অংশীদাৰ। তথাপি কিয় ৰাজনৈতিকভাৱে উগ্ৰপন্থীৰ সমস্যাটোৰ সমাধানৰ বাবে আলাপ-আলোচনা আৰম্ভ কৰিব পৰা নাই? মোৰ ভাৱিলেই

আচৰিত লাগে যে আজিৰ পৰা ১৪ মাহ আগতে এই সদনতে আজিৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী জয়নাথ শৰ্মা আৰু চন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰীও আৰ্মিৰ নাম শুনিলে জঁপিয়াই উঠিছিল। কিন্তু আজি সেই জয়নাথ শৰ্মাই মন্ত্ৰী হৈ ছিপাৰ্কাৰত সিদিনা ভাষণ দিছে অসমত আৰ্মি লাগে বুলি। আজি আমি দেখিছোঁ চৰকাৰে এই সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে ৰাজনৈতিকভাৱে, ৰাজনৈতিক নেতা হিচাপে আৰু দল হিচাপে যি কৌশল ল'ব লাগে আৰু আঁচনি আদি ল'ব লাগে সেইখিনি একো ল'ব পৰা নাই। অলপ আগতে আমাৰ মাননীয় সদস্য অৰ্ধেন্দু দে ডাঙৰীয়াই কৈ গৈছে যে সঞ্জয় ঘোষৰ মৃত্যুৰ বাবে দায়ী আলফা নহয় মুখ্যমন্ত্ৰীহে দায়ী। উগ্ৰপন্থী সংগঠন দায়ী নহয় কাৰণে ৰাইজে ভোট দি আলফাক চৰকাৰক গঠন কৰিবলৈ পঠোৱা নাই, ৰাইজে ভোট দিছে অসম গণ পৰিষদ দলক আৰু চৰকাৰ গঠন কৰিবলৈ সুবিধা দিছে। ৰাইজে কংগ্ৰেছকো ভোট দিয়া নাই, দিছে অসম গণ পৰিষদকহে। গতিকে আমি সঞ্জয় ঘোষৰ মৃত্যুৰ কাৰণে সংবিধান-বহিৰ্ভূত সংগঠন এটোক দোষ দিবলৈ নাযাওঁ কাৰণ ৰাইজে আলফাক মুখ্যমন্ত্ৰী গৃহমন্ত্ৰীক দায়িত্ব দিয়া নাই। দিছে সাংবিধানিকভাৱে নিৰ্বাচিত চৰকাৰ এখনকহে। সঞ্জয় ঘোষক সাৱধান কৰিব কাৰণে দুমাহৰ আগতেই আলফাই প'ষ্টাৰ আদি দোকানে পোহাৰে মাৰি দিছিল আৰু তাৰ পিছতো চৰকাৰে বা প্ৰশাসনে একো নকৰিলে। কাৰণ প'ষ্টাৰ মৰাৰ পিচত এইটো চৰকাৰে চিন্তা কৰিব লাগিছিল যে এই মানুহজন অপহৰণ হ'ব পাৰে বা হত্যাও হ'ব পাৰে, গতিকে তেওঁৰ নিৰাপত্তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল। তেওঁক মাজুলী ত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য কৰিব লাগিছিল নহ'লে যোৰহাট চাৰ্কিট হাউচত আনি ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিছিল। গতিকে আমি এতিয়া ক'বলৈ বাধ্য যে নেতৃত্বত দুৰ্বলতা আছে। এই কথাটো শাসকীয় দলৰ সকলোৱে বিশ্লেষণ কৰি চাব লাগে। কিন্তু কোনেও বিশ্লেষণ কৰি চোৱা নাই। মন্ত্ৰী প্ৰমোদ গগৈ ডাঙৰীয়া বিৰোধী দলৰ নেতা হৈ থাকোতেই কৈছিল যে আমি উগ্ৰপন্থী সংগঠনৰ লগত আলাপ-আলোচনা কৰি এই সমস্যাটোৰ সমাধান কৰাৰ চেষ্টা কৰিম। কিন্তু মন্ত্ৰী হোৱাৰ পিচত তেওঁ আৰু এখোপ ওপৰলৈ গৈ ক'লে যে বিদেশত গৈ হ'লেও আলোচনা কৰিব পৰা যাব। কিন্তু আজিও কিয় সেই আলোচনা আৰম্ভ কৰা নাই? মুখ্যমন্ত্ৰী মহন্তই কৈছে আলফাহে দোষী কাৰণ তেওঁলোক আলোচনালৈ নাহে। আমি কওঁ নহয় চৰকাৰেহে দোষী। আছৰ সভাপতি হৈ থকা কালত আৰু অসম আন্দোলনৰ সময়ত ইন্দিৰা গান্ধী আৰু ৰাজীৱ গান্ধী ডাঙৰীয়াই কেনেকৈ মধ্যস্থতাকাৰী নিয়োগকাৰী কেনেকৈ নিয়োজিত কৰি সমস্যা সমাধান কৰিছিল মহন্ত ডাঙৰীয়াই ভালদৰে জানিছিল। কিন্তু আজি মধ্যস্থতাকাৰী অমুকক নিয়োগ কৰা হৈছে বুলি নটিফিকেশ্বন কৰা হয়। আজি বড়ো সাহিত্য সভাৰ সভাপতি আৰু অসম সাহিত্য সভাৰ সভাপতিক নটিফিকেশ্বন কৰি মধ্যস্থতা কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰা হৈছে। কিন্তু আচলতে এইটো কোনেও জানিব নালাগে, কেবিনেটও জানিব নালাগে। ক'ত কেনেকৈ কোনে মধ্যস্থতা কৰিছে এই বিলাক কথা সদৰি হ'ব নালাগে। কোনোবা দুই এজনৰ বাহিৰে আনে জানিব নালাগে। ইন্দিৰা গান্ধী বা ৰাজীৱ গান্ধীয়ে যেতিয়া মধ্যস্থতাকাৰী নিয়োগ কৰি আলোচনা আৰম্ভ কৰিছিল তেতিয়া আনকি আছৰ চাৰিজনমানৰ বাহিৰে আন কোনেও

একো গম পোৱা নাছিল। মই ভাবিছিলো মুখ্যমন্ত্রী মহন্ত ডাঙৰীয়াই সেই অভিজ্ঞতাৰ কথা মনত পেলাই তাৰ পৰা সেই জ্ঞানেৰে, অভিজ্ঞতাৰে কামত লাগিব পাৰিব। কিন্তু সেইটো নহ'লগৈ। এতিয়া দেখা গ'ল মধ্যস্থতাকাৰীৰ কাৰণে বিজ্ঞাপন দিছে। সেয়েই হয়তো উৎপত্তী সংগঠনসমূহেও চৰকাৰৰ এই ক্ষেত্ৰত কোনো আন্তৰিকতা নাই বুলি ভাবিবলৈ বাধ্য হৈছে। আজি বড়োলেণ্ড অটন'মাচ এৰিয়া ঘোষণা কৰাৰ পিচতো কিমান হতাকাণ্ড হৈছে সকলোৱে জানে। আজি বি এল টি আৰু বি এচ এফৰ মাজত বিভাজন থকা বুলি সকলোৱে জানে। তথাপি ততাতৈয়াকৈ বড়ো অটন'মাচ কাউন্সিল ঘোষণা কৰি দিলে। গোটেই পৰিস্থিতিটো পৰ্যবেক্ষণ নকৰাকৈয়ে খবখেদাকৈ কমিটি গঠন কৰি দিলে। গতিকে চাৰিওফালে হত্যা-ধৰ্ষণ আদিৰ নিচিনা ঘটনা বিলাক ঘটিবলৈ পালে।

আজি আপোনালোকে বিশ্লেষণ কৰিছে, চিন্তা কৰিছে কিয় এইটো হৈছে। আপোনালোকে বিশ্লেষণ কৰি মহন্ত ডাঙৰীয়াক বিভিন্ন ধৰণে পৰামৰ্শ দিছে যে আজি ৰাজ্যখনৰ পৰিস্থিতি এনে হোৱাৰ কাৰণে প্ৰধানতঃ মুখ্যসচিব দায়ী। মুখ্যসচিব, গৃহসচিবৰ কাৰণে ৰাজ্যখনৰ এনে অৱস্থা হৈছে। কিন্তু মোৰ মতে মুখ্যসচিব, গৃহসচিব, ডি জি পি কোনো দায়ী নহয়। আপোনালোকে মুখ্য সচিবক বদলি কৰিব পাৰে, গৃহসচিবক বদলি কৰিব পাৰে, ডি জি পিক বদলি কৰিব পাৰে। কিন্তু আজি গৃহমন্ত্ৰীক কোনে বদলি কৰে? মহন্তক আজি কোনে আঁতৰাই। আজি ৰাজ্যখনত বেলেগ এজন গৃহমন্ত্ৰী হোৱা হ'লে তেওঁক বদলি কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। কিন্তু মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দায়িত্বত থকা গৃহমন্ত্ৰীক কোনে আঁতৰাই। সেই কাৰণে আমি দাবী কৰিছো যে আপোনালোকে পদত্যাগ কৰি ৰাজ্যখনত ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন দিব লাগে বুলি আমি দাবী কৰিছো। আমাক অৰ্থাৎ কন্দপান ডাঙৰীয়াক, তৰুণ গগৈ ডাঙৰীয়াক ৰাইজে সোধে কিয় আপোনালোকে ৰাজ্যখনত ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন বিচৰা নাই? আমাক ৰাইজে চাৰিওপালে সেইটোৱেই দাবী কৰিছে। সেই কাৰণে আমি মুখ্যমন্ত্ৰীক তথা গৃহমন্ত্ৰীৰ দায়িত্বত থকা মহন্ত ডাঙৰীয়াক পদত্যাগ কৰি ৰাজ্যখনত ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন দিয়াব। ১৯৪২ চনত ইংলেণ্ডৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী আছিল চেম্বাৰলিন। তেতিয়া জাৰ্মানৰ নেতা হিটলাৰে আক্ৰমণ কৰিবলৈ সিদ্ধান্ত ল'লে। কিন্তু ৰাইজে তেতিয়া চেম্বাৰলিনক দেশৰ স্বাৰ্থৰ খাতিৰত পদত্যাগ কৰিবলৈ দাবী জনাই আৰু ৰাইজৰ সেই দাবীৰ খাতিৰত চেম্বাৰলিনে দেশৰ প্ৰতি থকা তেখেতৰ শ্ৰদ্ধা জনাই চেম্বাৰলিনে পদত্যাগ কৰিছিল। আৰু বিৰোধী পক্ষৰ দলপতি উইনষ্টন চাৰ্চিলক প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ পদত অধিষ্ঠিত কৰিছিল। এয়াই আছিল প্ৰধানমন্ত্ৰী চেম্বাৰলিনৰ দেশৰ প্ৰতি থকা ভক্তিৰ নিৰ্দেশন। এতিয়া আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহন্তই সেই যুক্তিতেই পদত্যাগ কৰক। আজি যিটো ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আনিছে তাক মই সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker : I now request Shri Chandra Mohan Patowary to speak.

* Dr. Ardhendu Kumar Dey : Mr. Speaker, Sir, Patowary is a Minister and,

therefore, he cannot speak from the seat of a Minister. He should change his seat which is allotted for a Minister and should go to another seat which is allotted for MLA. This is the procedure of the Parliament, Sir.

* শ্রীচন্দ্রমোহন পাটোৱাৰী (মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় .....

* Dr. Ardhendu Kumar Dey : Sir, he should change his seat first.

Mr. Speaker. There is a precedent which I have seen in the last proceedings of the parliament. A Minister can take part in the discussion from his own seat and speak.

* Dr. Ardhendu Kumar Dey : It is only admissible in case of Parliament but not in the State Assambly.

* শ্রীচন্দ্রমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্রী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি বিৰোধী তৰফৰ পৰা যি ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আমাৰ গৃহমন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে আনিছে সেই সম্পৰ্কত মই কালিৰে পৰা ভাবি আছো, ভাবি ভাবি কথাটো ভাবিছো — কিন্তু আজি সেইটোৱেই হ'ল। ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ যি আনে, আজি সেই ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আনিব লাগে কাৰণেই আনিছে, তেখেতসকলৰ নিম্নতম নৈতিকতাখিনি থকা দৰকাৰ। As per Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly, there is a provision by which a censure Motion can be brought আজি ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ অনাত ভাবিছিলো বিৰোধী পক্ষত থকা সদস্যসকলে বেটিকৈ ক'ব নেকি? কিন্তু দেখিলো ৩ জনমান সদস্যই যিখিনি কথা ক'লে ভালদৰে তেখেতসকলে উত্থাপন কৰিবই নোৱাৰিলে। এইটো বৰ দুখিত তামূলপুৰ, বঙিয়া, কুমাৰিকটাত যি ঘটনা সংঘটিত হ'ল তাৰ ওপৰতেই ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে। আজি সেই বিলাক জেগাত বঙালী সম্প্ৰদায়ৰ লোক নিহত হৈছে। কন্দপান ডাঙৰীয়াই কৈছে যে এতিয়া যিবিলাক ঘটনা ঘটি আছে সেইবোৰ আগৰ চৰকাৰৰ দিনত হোৱা নাছিল। বাতৰি কাকতৰ ধাৰাবাহিকতা আগতে নাছিল কিন্তু হেণ্ডকাপ দি জেললৈ কিয় নিছিল? আজি ভৰত নৰহ ডাঙৰীয়াই বাতৰি কাকতৰ প্ৰতি 'চিমপেথি' দেখুৱাইছে। তেওঁ যেতিয়াই যি ফালে সুযোগ পাই সেই ফালেই কথা কয়। তেতিয়া মুখ্যমন্ত্ৰীৰ এই চকীখনতে বহি প্ৰয়াত হিতেশ্বৰ শইকীয়াক কৈছিল যে আমি অসম বিধানসভালৈ নিৰ্বাচিত হৈ আহিছো ৰাইজৰ অনুগ্ৰহত, বিশ্বাসত নিৰ্বাচিত হৈ আহিছো, এই ধূৱা সাংবাদিকসকলৰ অনুগ্ৰহত নহয়, গণ্ডগোল ————— গণ্ডগোল ————— গণ্ডগোল

— শুনা নেযায়।

(in the midst of the deliberation being made by Shri Chandra Mohan

* Speech not corrected

Patowary (Minister), Sharvashree Bharat Narah. Sarat Borkakoti and Dr. Ardhendu Dey stood up and raised objections to the utterances made by the Hon. Minister, Shri Chandra Mohan Patowary from the proceedings)

* Dr. Ardhendu Kumar Dey : Mr. Speaker Sir, I request you to expunge the utterance made by Shri Patowari, The proceedings of the House should be brought to check if such utterance was made by the previous Chief Minister.

* শ্রীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : আপুনি জানে নেকি ?

* শ্রীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্রী) : বিধানসভাৰ কাৰ্য বিৱৰণী চাব।

মাননীয় অধ্যক্ষ : মই বিষয়টো চাম।

* ডাঃঅৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : এঞ্জপাঞ্জ কৰিব লাগিব।

(সদনত গণ্ডগোল)

মাননীয় অধ্যক্ষ : এজনে কৈছে কোৱা বুলি আৰু বাকী কেইজনমানে কৈছে নাই কোৱা বুলি। বিষয়টো মই চাম।

ডাঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : এই শব্দটো আন-পাৰ্লামেণ্টাৰী। Sir, the remark made by Hon'ble Minister is quite unparliamentary and it cannot be accepted. This should be expunged from the proceedings.

* শ্রীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্রী) : যদি নাই কোৱা এঞ্জপাঞ্জ কৰিব আৰু যদি কৈছে তেতিয়া হ'লে থাকিব। এতিয়া এই ইচ্ছাটো মই বাদ দিলো। এতিয়া এটা কথাৰ প্ৰতি মই আপোনাক বিশেষ অনুৰোধ জনাব বিচাৰিছো যে যিজন সাংবাদিকে আপোনাক মৰম কৰে সেই সাংবাদিকজনকেই আপুনি এই শব্দটো এই বিধানসভাৰ মজিয়াত কৈছিল নে নাই ?

* Shri Silvius Condopan: Sir, I want to make a submission. Once this matter has been decided by the House, it Cannot be brought up again by the Hon'ble Minister.

* শ্রীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্রী) : কি ৰুল।

* শ্রীচিলভিয়াচ কন্দপান : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যদি কোনোবা এজন সদস্যই এনেকুৱা শব্দ

প্রয়োগ কৰে আৰু শব্দটো এক্সপাঞ্জ কৰে .....

সেই কাৰণে আমি কৈছো যে যদি কিবা কৈছিলও তেতিয়াহ'লে এক্সপাঞ্জ কৰা হৈছিল।

(At this moment Shri Bharat Ch. Narah, Shri Sarat Borkakoti and Dr. Ardhendu Kr. Dey again stood up and raised objections)

* শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : কৰা নাই।

* শ্ৰীচিলভিয়াচ কন্দপান : নকৰাকৈ থাকিব নোৱাৰে।

Dr. Ardhendu Kr. Dey: Sir, Hon'ble Minister cannot make any reference to the members who are sitting in the gallery.

* শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কলিং দিয়াৰ পিচত আপুনি কিয় কৈ আছে?

* শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অলপ আগতে মাননীয় সদস্য ভৰত চন্দ্ৰ নৰহ ডাঙৰীয়াই এ জি পি মন্ত্ৰীসকল মেচিওৰ্ড নহয় বুলি কৈছে। এতিয়া আমি কেইটামান পইণ্টৰ ওপৰত কম। এতিয়া ঘটনাটো হ'ল বিৰোধী দলৰ ফালৰ পৰা আমাৰ গৃহমন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে চেন্সৰ মোচন আনিছে। এনেকুৱা চেন্সৰ মোচন যোৱা ৫টা বছৰে আমি প্ৰত্যেক দিনেই আনিব পাৰিলোহেঁতেন। এখেতসকলে আজি আনিছে কিন্তু অহা কালি হ'লে নানে। আমি কিন্তু প্ৰতিদিনে চেন্সৰ মোচন আনিব পাৰিলোহেঁতেন কিন্তু আনিব নোৱাৰিলো। 'কলছ এণ্ড প্ৰচিডিণ্ডৰ আৰু কনডাক্ট অৱ বিজনেছ মতে সময় সাপেক্ষে এই বিলাক নচলিল। গতিকে আমি এতিয়া লিবাৰেল, গণতান্ত্ৰিক।

* Shri Silvius Condpan: The office of the speaker is a continuous office. The Question of past and present does not arise.

* শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : তাৰ পিচত এতিয়া ঘটনালৈ আহো। তেখেতসকলে ইমানখিনি কৰাৰ পিচতো চিভিল ড্ৰেচত অসম পুলিচ বেটেলিয়নৰ মানুহ আনি টানি নিয়া নাই। বেটেলিয়ানৰ মানুহ আনি কাণ-মূৰ চিঙি নিয়া নাই। যি কি নহওক আপোনালোকে সেই সময়ৰ কথা বিলাক চাব আৰু মনত পেলাব আমি বিধানসভাৰ মজিয়াত কথা ক'লে চিভিল ড্ৰেচত বেটেলিয়ানৰ মানুহ আনি টানি নি গেটৰ বাহিৰ কৰি দিয়া হৈছিল। তেতিয়াৰ বিধায়ক শ্ৰীপানীৰাম ৰাভা, শ্ৰীযতীন মালী আদিক গেটৰ বাহিৰ কৰি দিছিল। বিধানসভা বহি থাকোতে শ্ৰীনগেন শৰ্মাক থানালৈ লৈ যোৱা হৈছিল। তেতিয়া ইয়াত পুলিচৰ কি অত্যাচাৰ। এতিয়াও আমি বিধানসভাৰ মজিয়াত শাস্তিত থকিব পৰা নাই। তেখেতসকলে মাত্ৰ দুটা ঘটনাৰ কথা কৈছে।

* ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (ৰাজহ মন্ত্ৰী) : গ্লাচ ভঙাই নহয়, সেই সময়ত মানুহ বাথৰুমত তলা লগাই সোমাই আছিল।

* শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী)) এতিয়া ঘটনাটো হ'ল এই দুটা ঘটনাৰ ওপৰত চেন্সৰ আনিছে। এতিয়া মই কিছু কথা ক'ম কিন্তু গোটেই কাহিনীটো ক'ব নোৱাৰিম। যিসকলে ভৰ্সনা প্ৰস্তাৱটো আনিছে তেখেতসকলে এই কথাটো জানে আৰু জনাতো দৰকাৰ। সেই সময়ৰ বিধানসভা আৰু আজিৰ বিধানসভাৰ বহুত তফাদ আছে। ৭-১০-৯৩ৰ পৰা ১১।১০।৯৩ তাৰিখলৈ বিজনী থানাৰ অন্তৰ্গত মিলন বজাৰ, জনতা বজাৰৰ গোটেই এলেকাতেই বড়ো উগ্ৰপন্থীয়ে সেই অঞ্চলৰ মাইনৰিটি বিশেষকৈ মুছলমান মানুহৰ ওপৰত নানা ধৰণৰ অত্যাচাৰ চলাইছিল, তাত তেজৰ নৈ বৈ গৈছিল। সেই কথাবিলাক শুনিলে আপুনি আচৰিত মানিব। সেই বিলাক অঞ্চললৈ আমি তেতিয়াৰ মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ নেতৃত্বত গৈছিলো আৰু আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াও গৈছিল। তেতিয়া তাত যিবিলাক মানুহ এফেক্ট হৈছিল আৰু এফেক্ট হোৱা মানুহৰ ওচৰৰ মানুহেও সেই কৰণ ঘটনাৰ কথা কৈ মহন্তৰ ভৰিত ধৰি কান্দিছিল। এনেকুৱা এটা পৰিস্থিতি সেই চৰকাৰ খনৰ হৈছিল আৰু তাৰ ফলত ৩০ হাজাৰ মানুহ গৃহহীন হ'ল আৰু ২ হাজাৰৰো অধিক মানুহ আশ্ৰয় কেন্দ্ৰত আছে। এই মানুহখিনি আশ্ৰয় কেন্দ্ৰতো সন্ত্ৰাসৰ মাজতেই থাকিবলগীয়া হ'ল আৰু সেই ঘটনাত ৩৬ জন মানুহ মৰিল। ৩৬ হেজাৰ মানুহ গৃহহীন হ'ল। পাঁচ হেজাৰ মানুহ শিবিৰত থাকিল আৰু ৫৬জন মানুহৰ তাত মৃত্যু হ'ল। ৫৬ জনক হত্যা কৰা কথাটো সঁচা কথা নে? দুদিনৰ ভিতৰত তাত কি চৰকাৰ চলিছিল? সেই সময়ৰ কথাটো আজি বিচাৰ কৰিব লাগে। ৭।১০।৯৩ তাৰিখে তাৰ পিছত ১১।১০।৯৩ তাৰিখে চিৰিজ হিচাপে ঘটনা ঘটিছিল। মই আটাইবোৰ দাঙি নধৰো। ২৭।৫।৯৪ তাৰিখে সেইদিনা আকৌ ঘটনা হ'ল। চৰকাৰ এখন চলিয়ে আছে। কোকৰাঝাৰ পুলিচ থানাৰ অধীনত হেৰাইপাৰা, দুৰামাৰি, মৌজাবাৰীত ঘটনা ঘটিছিল। সেইখিনি সময়ত এওঁলোকৰ সুদক্ষ চৰকাৰ চলি আছিল। আজি প্ৰেছিডেণ্ট ৰুল লাগে। আৰ্মিৰ পোচাকত উগ্ৰপন্থী আহিছিল আৰু মানুহ হত্যা কৰিছিল। ১৯৯৪ চনত সেইদিনা হত্যা কৰিছিল ২২জনক। আপোনালোকে ৭জন মানুহ মৰাৰ পিছত ভৰ্সনা আনিছে। টোটেৰ ক্ৰিমিনালিটি কিমান মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে দিব। তাৰ পিছত ৯৭০টা পৰিয়াল গৃহহাৰা হ'ল।

* ডঃ জয়নাথ শৰ্মা (মন্ত্ৰী, ৰাজহ) : এজন মাননীয় সদস্যই বহি বহি এনে ধৰণে কথা কয় সেইটো হ'ব নালাগে।

* শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : আগৰ বছৰত ১৯৯৪ চনৰ ১৯/২০ জুলাই তাৰিখে বৰপেটা ৰোডৰ বাহবাৰী অঞ্চলত ভীষণ অত্যাচাৰ চলিছিল, যাৰ ফলত শান্তি নাইকীয়া হৈছিল। সেই মেচেকাৰত সৰ্বমুঠ ৯১ জন মানুহ মৰিছিল। অকল সেইখিনিয়ে নহয়। তেতিয়াৰ প্ৰয়াত মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে শিবিৰ পৰিদৰ্শন কৰিছিল। শিবিৰ দৰ্শন কৰি মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে গুৱাহাটীলৈ ঘূৰি অহাৰ পিছতে শিবিৰত গুলি কৰিছিল। ৩৭ জন মানুহ মৰিছিল। গতিকে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে দৰ্শন কৰি অহাৰ পিছতে তাত আকৌ গুলি হ'ল। পাকিস্তান আৰু ভাৰতৰ

মাজত যুদ্ধ লাগিলেও শিবিৰত মানুহক গুলি নকৰে। শিবিৰ বিলাকত মুখ্যমন্ত্ৰী অহাৰ পিছতে গুলি কৰি তেজৰ নৈ বোৱাই দিলে। ১৪।১০।৯৫ তেখেতসকলৰ শেষ যাত্ৰা, অন্তিম দিন। ১৯৯৫ চনত বৰবৰী পুলিচ ষ্টেচনৰ এলেকাত মুছলমান মানুহ মৰা হ'ল। কেবাজনো মুছলমান মানুহক হত্যা কৰিছিল। ৯।১০।৯৫ তাৰিখত আকৌ কলাইগাঁও পুলিচ ষ্টেচনৰ অধীনত সেই অঞ্চলৰ উমেশ দেৱনাথ, লাৰা দেৱনাথ, অদিপ দেৱনাথ, নৰেন দেৱনাথ, বিশ্বনাথ মুদক, কাঞ্চন মুদক, ইটি মুদক আৰু অহিনা বৰোক হত্যা কৰিছিল। এই গোটেইখিনি বেংগলি মানুহ। কোন সম্প্ৰদায়ত শাস্তি আছিল। মুছলমান মেচেকাৰ কৰা হ'ল। কাৰ জীৱনৰ প্ৰতি শাস্তি আহিছে। অসমত ক'ত শাস্তি হ'ল? ১২।১।৯৪ চনৰ কথা আৰু পুনৰাবৃত্তি কৰিব খোজা নাই। এখন জনপ্ৰিয় চৰকাৰ থাকোতে আৰ্মিৰ পোচাক পিন্ধি উগ্ৰপন্থীয়ে মানুহ কিয় মাৰিছিল? ১২।১।৯৪ তাৰিখে এনেকুৱা এটা ঘটনা হ'ল যে কোকৰাঝাৰ পি এছৰ অধীনত ৰাতি ৯ বজাত উগ্ৰপন্থীৰ পোচাক পিন্ধি আহিছিল আৰু ভুৰ (কনিখাটা) নদীৰ পাৰলৈ নি গুলি কৰি মাৰিছিল। তেওঁলোক হ'ল চাব দেৰ আলি, তাৰেব আলি, নেহাৰ শ্বেখ, মঙ্গালুদ্দিন শ্বেখ, আবুবক্কৰ চিদ্দিক, ৰূপ চান্দ আলি, নুৰ ইচলাম, অবিউল্লাহ শ্বেখ। হজৰত আলি কথমপি ৰক্ষা পৰিছিল। সেই চৰকাৰখনৰ দিনতে মানুহ মৰিছে। চৰকাৰখন কিমান জনপ্ৰিয় এই বিলাক ঘটনাই সূচায়। তেওঁলোকৰ সময়ছোৱাৰ আমি কথা কোৱাৰ সুযোগ নাপালো।

* ডঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দেঃ আগৰবিলাক তুলনা কৰি এনেয়ে সময় নষ্ট কৰিব নালাগে।

* শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে হাঁহি হাঁহি সমালোচনা শুনে। কিন্তু তেখেতসকলে নুশুনি উঠি যায়। আপোনালোকে যিমান পাৰে কৈ থাকক। সাধাৰণ পোচাকত পুলিচ আনি আমি আঁতৰাই নিদিও। দেশ এখনত, ৰাজ্য এখনত অশান্তিকৰ পৰিস্থিতি থাকে। ৯১ জন, ৩৭ জন, ৫৬ জন মানুহ মৰিছে। অসমত শাস্তিৰ বাতাবৰণ সৃষ্টিৰ কাৰণে চৰকাৰে প্ৰচেষ্টা চলাইছে। বিৰোধী দলৰ মানুহ হিচাপে আপোনালোকে চৰকাৰক সহায় কৰিছেনে? ৰাজ্যত অশান্তিৰ পৰিস্থিতি হয়। অকল চৰকাৰৰ শাস্তি প্ৰচেষ্টাৰ দায়িত্ব এনে নহয়। জনসাধাৰণৰ দায়িত্বও থাকে। ইয়াত সকলোৰে দায়িত্ব থাকে। আৰু সকলোৰে দায়িত্ব পালন কৰিব লাগিব। এজন ডি আই জি মাৰিছে। এজন এছ পি মাৰিছে, এইবিলাক নিঃসন্দেহে আপোনালোকৰ চৰকাৰৰ সময়তে এনেকুৱা ঘটনা ঘটিছে। মন্ত্ৰী এজনক আপোনালোকে ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰিলে। নলবাৰীৰ মাত্ৰ এজনেই মন্ত্ৰী আছিল। সেইজন হ'ল শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্মন। তেওঁক চাৰিবাৰকৈ মাৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল। কিন্তু তেওঁক ভগৱানে বচাইছে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, নলবাৰী জিলাৰ এজন প্ৰাক্তন মন্ত্ৰীক হত্যা কৰিবৰ কাৰণে ৩-৪ বাৰ চেষ্টা চলোৱা হৈছিল। আনকি বোমা পৰ্য্যন্ত দিয়া হৈছিল। কিন্তু মন্ত্ৰী গৰাকী মৰা নাই। ভগৱান আছে। ভগৱানে বচালে। সেই কাৰণে আমি ভগৱানক ধন্যবাদ

দিছে। আপোনালোকৰ মন্ত্ৰীয়ে চৰকাৰ চলাই থকা অৱস্থাত নিজকে বক্ষণাবেক্ষণ দিব নোৱাৰিলে। সেই গৰাকী মন্ত্ৰী হৈছে শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্মন। তেখেত ক্ষীণাই গ'ল। ক্ষীণোৱাৰ কাৰণ হ'ল তেখেত সদায়ে টেনচনত থাকিবলগীয়া হৈছে। আপোনালোকে মন্ত্ৰীক নিৰাপত্তা দিব নোৱাৰে, মুছলিমক দিব নোৱাৰে, বড়োক নিৰাপত্তা দিছে ৰাজ্যসভাৰ কেইজনমান সদস্যক। এতিয়া প্রশ্ন হৈছে, আপোনালোকে যি সকলক নিৰাপত্তা দিছিল তেখেতসকলৰ যি পৰিস্থিতি হৈছিল সেই অৱস্থাত ভূতৰ মুখত ৰাম নাম লোৱাৰ দৰে হৈছিল। (Sharvashree Abu Saleh Nazmuddin Sri Bharat Ch. Narah and Dr. Ardhendu Kr. Dey stood up and raise objections to the utterances made by the Hon'ble Minister, Shri Patowary).

Mr. Speaker : Why you are shouting?

* শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : মাননীয় সদস্য ভৰত নৰহ এজন ভাল বক্তা। তেখেতে ইচ্ছা কৰিলে বহুখিনি ক'ব পাৰিলেহেঁতেন। কিন্তু নোৱাৰে এই কাৰণেই যে সেই সময়ত ক'ৰবাত ৫৭ জন, ক'ৰবাত ৫২ জন, ক'ৰবাত ৩৭ আৰু ক'ৰবাত ৫০ জন এনেকৈ মাৰিছিল। প্ৰাক্তন মন্ত্ৰীয়ে নিজৰ নিৰাপত্তাৰ কাৰণে কাৰোবাৰ কলৰ তলত লুকাই থাকিলে, সেই সময়ত কোনোবাই ক'লে যে চোৰ; তেতিয়া মন্ত্ৰীগৰাকীয়ে ক'লে মই চোৰ নহওঁ। এনেকুৱা কথা। মাননীয় সদস্য অৰ্ধেন্দু ডাঙৰীয়াই কিছু কথা কৈছে। তেখেতৰ লগত মোৰ কাজিয়া থাকিলেও, তেখেত এজন মোৰ ভাল বন্ধু। এটা কথা শুনি খুব সুখ পালো যে যোৱা ৫টা বছৰত আমাৰ চৰকাৰখনে বেয়া কাম কৰিছে বুলি কৈছে। এতিয়া সদন চলি আছে। এখেতৰ কথাখিনি আমি অলপমান মানি লৈছো। আপোনালোক সকলোৱে দেখি আছে। এতিয়া আপোনালোকক এটা অনুৰোধ কৰিম আপোনালোকে দাবী কৰিছে যে অসমত ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন হ'ব লাগে। মুখ্যমন্ত্ৰী শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্তক বৰ্খাস্ত কৰিব লাগে। এই কামখিনি কৰিলে আপোনালোকৰ সমস্যা সমাধান নহয়। সমস্যা সমাধান যেতিয়া আমি সকলোৱে বিৰোধী পক্ষ আৰু চৰকাৰ পক্ষৰ সকলোৱে একলগ হৈ ৰাইজৰ মাজলৈ ওলাই যাব লাগিব। কাৰণ আমাৰ সকলোতে দায়িত্ব আছে। মোৰ কথাখিনি আপোনালোকে গুৰুত্ব দিব বুলি আশা ৰাখিলো। বিৰোধী পক্ষৰ ২-১জনক ক'বলৈ সুবিধা দিছে। কিন্তু আমি বিৰোধী পক্ষ হৈ থকা সময়ত আমাক এইকণ সুবিধাও দিয়া নাছিল। এতিয়া মূল কথা হৈছে যোৱাকালি ক্ষতিগ্ৰস্ত অঞ্চললৈ এটা প্ৰতিনিধি দল যোৱাৰ কাৰণে ৰাইজে ভাল পাইছে। নলবাৰী জিলাত এ জি পি যোৱাৰ কাৰণে ভাল হৈছে। গতিকে এই পৰিস্থিতিটো সকলোৰে কাৰণে ভয়াবহ। বিৰোধী পক্ষৰ সদস্য ভাৰত নৰহ ডাঙৰীয়াৰ কাৰণেও ভয়াবহ। এই ভয়াবহ পৰিস্থিতিৰ কাৰণে আমি সকলোৱে সংগঠন কৰি এক গোট হ'ব লাগে। ভয়াবহ পৰিস্থিতিৰ পৰা শান্ত অৱস্থালৈ কেনেকৈ নিব পাৰি সেইটো চিন্তা চৰ্চা কৰি মাননীয়

মুখ্যমন্ত্রীক দিহা পৰামৰ্শ দিয়াৰ বিপৰীতে আপোনালোকে তেখেতক কৃতি চাইজহে কৰিছে। দুই এজনে চাৰেপাৰ কৰা সলনি মাছ বা অন্যান্য সামগ্ৰী লুটাদি লুটিবহে ধৰিছে। কংগ্ৰেছ আৰু আম্ৰৰ চৰকাৰৰ মাজত পাৰ্থক্য আছে। সেই সময়ত হোৱা সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। আপোনালোকে ইছোটো জীয়াই ৰাখিব পাৰিলেহেঁতেন। সেই ইছোটো জীয়াই ৰখা হ'লে আজি আমাৰ ৰাজ্যখনত শান্তি ঘূৰাই আনিব পৰা গ'লহেঁতেন। আজি সেই এক্সট্ৰিমৰ ভয়ত ইনড্ৰাষ্টি নোহোৱা হ'ল, ইনভেষ্ট নোহোৱা হ'ল। ট্ৰেইন লাইনৰ ওপৰত বংশলীয়া চলিছে। সেই বিলাকত পুলিচ, মেলেটেৰীয়ে ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে। তাৰ দায়িত্ব জনসাধাৰণৰ থাকিব লাগিব। আমি ফাইট কৰিম। If you are really patriot instead of demonstrating all these this, you please join hands with the Govt.. for this situation.

যোৱা ৫টা বছৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ দিনত কোনো এটা সংগঠনকে আলোচনাৰ মেজলৈ আনিবৰ বাবে আহান কৰা নাছিল। আজি বড়োসকলৰ সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে আৰু অন্যান্য বিদ্ৰোহী সংগঠনৰ মুৰব্বীসকলক আহান জনাইছে তেওঁলোকে যাতে আলোচনাৰ মেজলৈ আহে। এই বিষয়ে প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ লগতো আলোচনা হৈছিল। এই আলোচনা যদি বাহিৰত কৰিব বিচাৰে তাতো সন্মত হ'ব বুলি কৈছিল। গতিকে এই কথাখিনিৰ ওপৰত আপোনালোকে আমাৰ ওপৰত কনফিডেণ্ট ৰাখিব লাগিছিল। এই সমস্যাবিলাক দিনক দিনে জটিল হৈ আহিছে।

* ডঃ অৰ্ধেন্দু কুমাৰ দে : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে আমাক মিচলেট কৰিছে।

* শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আবছ নেতাসকলে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনাত বহিলে তেখেতসকলে সহায় কৰিব নে?

Mr. Speaker : Mr. Narah, while any member on his feet, phane de nor distrub.

* শ্ৰীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া ঘটনা হ'ল, বড়ো চিকিউৰিটি ফোৰ্চে যেতিয়া তেওঁলোকৰ এৰিয়া দাবী কৰিছিল তেতিয়া আপোনালোকৰ চৰকাৰে কিয় দি নগ'ল? তেওঁলোকে কৰা দাবীবিলাক বিধানসভাত পাছ হৈ গৈছে। তাৰ পিচতো তেওঁলোকৰ সমস্যা বিলাক কিয় সমাধান নকৰিলে? ইয়াকে বুজাইছে যে ইফালে তেওঁলোকৰ সমস্যাটো চলি থাকক আৰু আনফালে ৰাজনীতি মুনাফাও আদায় কৰক।

* শ্ৰীভৰত চন্দ্ৰ নৰহ : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয় যেতিয়া বি এ চি দিয়া হৈছিল তেতিয়া মাননীয় সদস্য জয়নাথ শৰ্মা আৰু চন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰীয়ে কাগজ ফালি পেলাইছিল।

Mr. Speaker : Mr. Patowary, you please continue.

* শ্রীচন্দ্ৰ মোহন পাটোৱাৰী (কৃষি মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি তেতিয়া বি এ চি আপত্তি নকৰা নহয়। কিন্তু আপত্তি কিয় কৰিছিলো, কাৰণ আমি বুজি পাইছিলো যে এই বি এ চি আইনখনৰ দ্বাৰা অসমত পৰিস্থিতি উদ্ভণ্ড হৈ পৰিব আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা বড়ো জনগোষ্ঠীৰ যি আচল সমস্যা সি কেতিয়াও সমাধান নহ'ব। আচলতে আমি বিচাৰিছিলো যাতে এই বি এ চিৰ দ্বাৰা আমাৰ অসমত বসবাস কৰা সকলো জনগোষ্ঠীৰ মাজত এটা সুস্থ পৰিৱেশ গঢ়ি উঠক, কাৰো মাজত যাতে ভুল বুজাবুজি নহয়। এখন সুন্দৰ নিকা সমাজ হিচাপে সকলোৱে মিলি-জুলি একেলগে বসবাস কৰিব। সেই কাৰণেই আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এতিয়া ট্ৰিপাৰটাইট টকা কাৰণে কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা বিলোচনা চলাই আছে। বৰ্তমান যিটো পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে সেইটো গভীৰ পৰিস্থিতি। আমি সকলোৱে গুৰুত্ব সহকাৰে উপলব্ধি কৰা দৰকাৰ। মাননীয় সদস্য ভৰত নৰহ ডাঙৰীয়াই যেনেকৈ কৈছে যে চাৰ্লি কেনেকৈ প্ৰধানমন্ত্ৰী হ'ল, দেশৰ সকলো মানুহে অনুৰোধ কৰাৰ কাৰণে চেম্বাৰলিনে পদত্যাগ কৰিলে আৰু চাৰ্লি ইংলেণ্ডৰ প্ৰধানমন্ত্ৰী হ'ল। ঠিক তেনেকৈ শান্তিৰ বাতাবৰণ সৃষ্টি কৰিবলৈ হ'লে আপোনালোকে সহযোগ কৰক, আপোনালোকৰ জইণ্ট হেণ্ড আগবঢ়াওক আৰু পেট্ৰিয়টিজিমৰ পৰিচয় দিয়ক। এই সমস্যাবিলাক আমি সমূহীয়া ভাৱে নিজৰ দায়িত্ব হিচাবে লৈ কেনেকৈ শান্তি-শৃংখলা ঘূৰাই আনিব পাৰো সেই দিশত যত্নপৰ হওক, শেষত মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়াই মোক এইকণ ক'বলৈ দিয়াৰ বাবে ধন্যবাদ জনাইছো।

Mr. Speaker : Now Hon'ble Shri Hitendra Nath Goswami.

* শ্ৰীহিতেন্দ্ৰ নাথ গোস্বামী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি এই পবিত্ৰ দিনত যিটো ভৎসনা প্ৰস্তাৱ বিৰোধী পক্ষৰ ফালৰ পৰা আহিছে সেই প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰি দুটামান কথা মই ক'ব বিচাৰিছো। অসমৰ জনসাধাৰণৰ সদিচ্ছা আৰু সমৰ্থন লৈ বৰ্তমান চৰকাৰ শাসনত বহি অসমৰ জনসাধাৰণৰ আশা-আকাংক্ষা পূৰণ কৰাৰ কাৰণে আণ্ডৱাই যাবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে কিন্তু মই কামত সফল ৰূপায়ণৰ কাৰণে আৰু সময়ৰ প্ৰয়োজন হ'ব। বিৰোধী পক্ষৰ সদস্যসকলে অভিযোগ কৰি আছে যে ৰাজ্যখনৰ আইন-শৃংখলা ব্যাহত হৈছে, জনসাধাৰণৰ উন্নয়নমূলক কাম-কাজ কৰিব পৰা নাই। যদি ৰাজ্যখনৰ আইন-শৃংখলা বেয়া হয় তেতিয়াহ'লে ৰাজ্যখনৰ উন্নয়নমূলক কামবিলাক আণ্ডৱাই নিয়াতো অসুবিধা। কিন্তু ৰাজ্যখনৰ আইন-শৃংখলা পৰিস্থিতি সুস্থ কৰি তোলাত এনেকৈ শাসনাধীস্থ দলৰ দায়িত্ব ঠিক তেনেকৈ বিৰোধী পক্ষৰো সমানেই দায়িত্ব আছে। বিৰোধী পক্ষতেই থাকক বা শাসনাধীস্থ দলত থাকক যদি আমি এই দায়িত্ব সমানে পালন নকৰো তেতিয়াহ'লে জনসাধাৰণে যি আশা কৰিছে সেই আশা আমি পূৰণ কৰিব নোৱাৰিম।

* Speech not corrected

আজি ইয়াত যি ধৰণে বিৰোধী দলৰ সদস্য সকলে ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আনি আলোচনা আগবঢ়াইছে তাৰ দ্বাৰা এইটো অনুমান হৈছে আমি মূল যিটো সমস্যা বা যিটো অৱস্থা সেই অৱস্থাৰ পৰা আমি আঁতৰি আহিছো যেন অনুমান হৈছে। কৃষি মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই আগতেই কৈ গৈছে যে আমি ইজনে সিজনক বা ইটো দলে সিটো দলক দোষাৰোপ কৰি গৈ আছে কিন্তু তাৰ দ্বাৰা আমাৰ যিটো মূল সমস্যা সেইটো কেতিয়াও সমাধান নহ'ব। ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱৰ জৰিয়তে যিখিনি কথাৰ সম্ভেদ পাব বুলি ভাবিছিলো অৰ্থাৎ সমস্যা সমাধানৰ বাবে যিটো আশা কৰিছিলো সেই আশাটো যে পোৱা যে অনুভৱ হৈছে। আমি চাব লাগিব চৰকাৰে আইন শৃংখলা বক্ষা কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কিবা কুপনালী স্বাৰ্থত পুলিচ বাহিনীক ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে নেকি? আইন-শৃংখলা ব্যাহত কৰাৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰত্যক্ষ বা পৰোক্ষভাৱে কোনোবাই কাৰোবাক সহায় কৰিছে নেকি? কোনো ক্ষেত্ৰতে ৰাজ্যিক চৰকাৰক অকলে জগৰীয়া কৰিলেই নহ'ব। উগ্ৰপন্থীৰ কাৰ্যকলাপ ৰোধ কৰাৰ কাৰণে কেনে ধৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে সেইটো আপোনালোকে জানে, আনকি ৰাজ্যৰ স্বয়ং মুখ্যমন্ত্ৰীয়েই উগ্ৰপন্থীৰ দ্বাৰা মৃত্যুৰ ভাবুকি পাইছে। সেয়ে মই ক'ব বিচাৰো এই যি ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে সেইটো এতিয়া অনাৰ সময় হোৱা নাছিল। আনহাতেদি বিৰোধী দলৰ কংগ্ৰেছ আই দলে ৰাজ্যপালৰ হাতত স্মাৰকপত্ৰ দাখিল কৰিছে যে বৰ্তমান ৰাজ্যিক চৰকাৰ ভংগ কৰি দিব লাগে আৰু বিধানসভা এমিনেটেড চাচপেনশ্যন হ'ব লাগে। অকল যিমানেই নহয় ৰাজ্যিক চৰকাৰে পদত্যাগ কৰিব লাগে বুলি তেওঁলোকে ৰাজপত্ৰত প্ৰচেষ্টা কৰিছে। কথাটো কেনে ধৰণৰ এফালে ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আনহাতেদি চৰকাৰখন ভংগ কৰিব লাগে আৰু বিধানসভা এমিনেটেড চাচপেনশ্যন হ'ব লাগে। যদি এমিনেটেড চাচপেনশ্যন কৰাই তেওঁলোকৰ উদ্দেশ্য তেতিয়াহ'লে তেওঁলোকৰ এই বিধানসভাৰ সদস্য হিচাবে থকাৰ অধিকাৰ নাই। গতিকেই এই ক্ষেত্ৰত যিটো ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আনিছে আৰু বিধানসভা এমিনেটেড চাচপেন কৰাৰ কথা কৈছে এই বিষয়ে বুজিবলৈ মই অপাৰগ হৈছো। গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থাত সমালোচনা কৰাৰ কাৰণে আৰু বিভিন্ন ধৰণৰ প্ৰস্তাৱ অনাৰ কাৰণে অধিকাৰ আছে কিন্তু মই আগতেই কৈছিলো যে বৰ্তমান যিটো ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ অনাৰ কাৰণে অধিকাৰ আছে কিন্তু মই আগতেই কৈছিলো যে বৰ্তমান যিটো ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আহিছে সেইটো এতিয়া অনাৰ সময় হোৱা নাছিল। আমাৰ চৰকাৰে উগ্ৰপন্থীৰ কাৰ্যকলাপ ৰোধ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত কোনো ধৰণৰ গাফিলতি কৰা নাই, মই আপোনালোকক আহ্বান জনাইছো আপোনালোকে গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষ ৰোধ কৰাৰ কাৰণে আমাৰ চৰকাৰক দিহা-পৰামৰ্শ দিয়ক, আপোনালোকৰ পৰামৰ্শৰ কাৰণে আহ্বান জনাইছো।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গণহত্যা কোনো ক্ষেত্ৰতে কোনো পধ্যেই গ্ৰহণযোগ্য হ'ব নোৱাৰে।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কোনো হত্যাকাণ্ড কেতিয়াও সমৰ্থনযোগ্য হ'ব নোৱাৰে, নেলীত যি হত্যাকাণ্ড সংঘটিত হৈছিল সেই হত্যাকাণ্ড কোনে ভাল পাইছিল।

শাসক দলক দোষাৰোপ কৰিব পৰা নাই। ১৯৯৪ চনত বঙাইগাঁও আদি যি ধৰ্মীয় সংখ্যালঘুৰ ওপৰত অত্যাচাৰ হৈছিল, তেতিয়া আমাৰ বিধানসভাৰ পৰা এটি দল গৈছিল। বাশবাৰীৰ কথা কৈছে, আশ্রয় শিবিৰত গুলিয়াই হত্যাৰূপে কৰা হৈছিল। এনেকুৱা জঘন্যতম ঘটনাও হৈছে। এই কথাবিলাক বিশ্লেষণ কৰা ভাল হ'ব। আজি যি ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে, এই সম্পৰ্কে আলোচনা বিলোচনা কৰা ভাল হ'ব। আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰখনে যদি গোষ্ঠীগত সংঘৰ্ষ কিবা আনিছে তেতিয়া হ'লে ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আনক, যিকোনো সংঘৰ্ষ বন্ধ কৰিব লাগে। আমি মিলিটাৰী বিচৰা নাছিলো। নিৰাশ্রয় বুলি ভবা জনসাধাৰণৰ সুৰক্ষা কৰাৰ কাৰণে, তেওঁলোকৰ স্বাৰ্থ ৰক্ষা কৰাৰ বাবে কুঠাবোধ কৰা নাই।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি জানো ১৯৪৭ চনত ভাৰতবৰ্ষ স্বাধীন হোৱাৰ পিচত অসমখন বিভক্ত হ'ল। সেই সময়ৰ ৰাজনৈতিক নেতা সকলে কৈছিল জনজাতি সকল অনুপযুক্ত। তেতিয়া যি কেইখন ৰাজ্য হ'ল সেই ৰাজ্য কেইখনত জনজাতি সকলক কেনেকৈ শাসন কৰি আছে। সেই সময়ত তেওঁলোক যোগ্য বুলি বিবেচনা কৰা নাছিল। উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত যি সকল জনজাতি আছে, তেওঁলোকক যি ধৰণে সুবিধা দিব লাগিছিল, সেইটো সফল ৰূপে দায়িত্ব পালন কৰাত ব্যৰ্থ হ'ল। জনজাতি সকলৰ আশা পূৰণৰ ক্ষেত্ৰত আমি চেপ্টা নকৰিলে তেওঁলোক অসন্তোষিত হোৱাটো নিশ্চিত, তেওঁলোকৰ মনোবেদনা উপলব্ধি কৰা উচিত।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি দেখিছো বড়ো অটোন'মাচ কাউন্সিলত অনাৰেবুল হাইকোর্টে শতকৰা পঞ্চাশ ভাগ যদি কম থাকে, তেতিয়াহলে সেইবিলাক বড়োলেণ্ডত সোমাব নোৱাৰে বুলি কৈছে। বড়ো নেতা সকল বিধান সভাত আছে, জনজাতি সমস্যাৰ ক্ষেত্ৰত কিবা কৰিব পাৰি নেকি চাব লাগে। বড়োলেণ্ড অটোন'মাচ কাউন্সিল বিল পাচ হৈছে, বিৰোধিতা কৰা হৈছিল, প্ৰচিডিঅৰ ভুল হৈছে বুলি এমেন্ডমেন্ট বিচৰা হৈছিল। যদি বড়োলেণ্ড সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিব পাৰিলেহেতেন, নিৰ্বাচন পাতিব পাৰিলেহেতেন, এই বিষয়ত কোনো সিদ্ধান্ত লব পৰা নাই। কিছুমান আৰম্ভনিতৈ যদি কেনা লগাই দিয়ে পিচত পৰিস্থিতি চম্ভালিব পৰা নেযায়। জনজাতিৰ যি সমস্যা তাক সমাধানৰ কাৰণে গভীৰ অনুভূতিৰ প্ৰয়োজন হৈছে। ৰাজনৈতিকভাবে বিভিন্ন মঞ্চৰ পৰা আমি একে লগে আহিছো, বিধানসভাত কিবা চিন্তা কৰিব পাৰি নেকি চাব লাগে, তেতিয়াহলে নিশ্চয় চৰকাৰে চিন্তা কৰিব। আজি ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ অনাত মই আচৰিত হৈছো। আমাৰ চৰকাৰখনে অপৰাধীক ৰক্ষণাবেক্ষণ দি ৰাখিছে নেকি? লাচিত কলিতাৰ মৃত্যুৰ বিষয়ে বাতৰি কাকতত ওলাইছে। এই বিষয়ে এটা ষ্টেটমেন্ট দিবলৈ কোৱা হৈছিল। হাইকোর্টৰ মূল নথি (ফাইল) নাইকীয়া হ'ল। গৌতম বৰুৱাক কটন কলেজত ৰেগিং কৰা হৈছিল। এই কথা অসমবাসীত ওলাইছে। আমাৰ চৰকাৰৰ দিনত এইবিলাক হৈছে নেকি? আমাৰ চৰকাৰে শাস্তি অনিবলৈ চেপ্টা কৰিছে। যদি এই সময়ত আন এখন চৰকাৰ আহে তেতিয়াহলে তেওঁলোকেও ইয়াৰ সন্মুখীন হব। মই আৰু বেছি

দীঘলীয়া নকৰো, আমাৰ বিধানসভাৰ যি সকল মাননীয় নেতা আছে তেখেত সকলৰ লগত চৰকাৰে ভাব আদৰ্শ বিক বখাটো ভাল হব। এই ক্ষেত্ৰত মই ভাবো আমাৰ চৰকাৰখনৰ অধিক দায়িত্ব আছে, চৰকাৰৰ কৰবাত অমিচন হব পাৰে, এই ক্ষেত্ৰত আগ্ৰহ দেখুৱাব লাগিব। যোৱা কালি আমাৰ বিধানসভাৰ পৰা সৰ্বদলীয় টিম গৈছে, অমি কিছু ঠাই খোজ কাটি যাব লগা হৈছে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি আহি থাকোতে ৰাস্তাত গাড়ী বেয়া হ'ল। পি, ডি এফকে ধৰি আমি তিনিজন বিধায়ক বিন্ধাত আহি অঞ্চলটো নিৰীক্ষণ কৰিছিলো। ইয়াৰ কাৰণে অমাৰ যথেষ্ট কষ্ট হৈছিল। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি যি দেখিছো, মানুহখিনিৰ এটা চেঙ্গলেচ ফিলিং হৈছে। এই চেঙ্গলেচ ফিলিং বন্ধ কৰিব লাগিব। আমি ভাবিছিলো আমাৰেই চৰকাৰ যেতিয়া আহিছে, এই ক্ষেত্ৰত আমি সকলো দায়বদ্ধ। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে নিশ্চয় ইয়াৰ উত্তৰ দিব। আজি জনসাধাৰণৰ মনত প্ৰশ্ন জাগিছে যে ভৱিষ্যতে আমাৰ কি হব? কিন্তু আমি যেতিয়া পৰিস্থিতি উন্নত কৰিবলৈ প্ৰতিজ্ঞাবদ্ধ অসমৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে ভৰ্ষনা প্ৰস্তাৱ অনাৰ প্ৰশ্নই নুঠে। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰনি মাৰিলো।

Mr. Speaker : Now Hon'ble member Shri Haliram terang.

শ্ৰীহলিৰাম টেৰাং : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি কংগ্ৰেছদলে এইপৰিৱৰ্তন সদনত অসম চৰকাৰৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে ভৰ্ষনা প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে। আৰু তেওঁলোকে কৈছে যে আজি ৰাজ্যত আইন শৃংখলাৰ সম্পূৰ্ণ বিফল হৈছে। মই এই প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধীতা কৰিছো। বৰ্তমান চৰকাৰে অৰ্থাৎ আমি ভাৰতবৰ্ষৰ সোনালী জয়ন্তী বৰ্ষত বিশেষ অধিবেশন পাতিছিলো। কিন্তু এটা বিশেষ দলে দাবী কৰিছে যে তেওঁলোকেই বৃটিছক খেদি স্বাধীনতা আনিলে আৰু কংগ্ৰেছেই ইয়াৰ প্ৰধান নায়ক বুলি অভিহিত কৰিছে। কিন্তু আজি ৫০ বছৰৰ পিছত খুব কমকৈ হলেও ভাৰতবৰ্ষৰ কোনো এটা অঞ্চলতে কংগ্ৰেছক দেখিবলৈ নাই। কেন্দ্ৰতো কংগ্ৰেছ চৰকাৰ নাই। গোটেই ভাৰতবৰ্ষতে মাত্ৰ কেইখনমান সৰু সৰু ঠাইত যেনে মধ্য প্ৰদেশৰ এটা সৰু অঞ্চলত, মেঘালয়, নাগালেণ্ড, মণিপুৰ আদি অঞ্চলত এইদলৰ চৰকাৰ বৰ্ত্তি আছে। হিচাব কৰিবলৈ কোনো কাগজ-কলমৰ প্ৰয়োজনেই নহয়, আঙুলিৰো প্ৰয়োজন নহয়। তথাপিও কংগ্ৰেছদলে ভৰ্ষনাৰ প্ৰস্তাৱ আনিছে এইটো বৰ লজ্জাজনক আৰু দুঃখৰ বিষয়। কিন্তু আমি নকওঁ যে আমাৰ ৰাজ্যত বিশৃংখলাই দেখা দিয়া নাই। বৰ্তমান ৰাজ্যত নিৰাপত্তা ব্যৱস্থাত আসোৰাহ নিশ্চয় ৰৈ গৈছে। কেৱল অসমতেই নহয়, সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষতে বৰ্তমান এক সংকটপূৰ্ণ পৰিস্থিতিয়ে বিৰাজ কৰিছে। গতিকে কেৱল অসম চৰকাৰকে কংগ্ৰেছদলে জগৰীয়া কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। আজি এই পৰিৱৰ্তন সদনত কংগ্ৰেছদলে এক চাৰ্কাচৰ পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি কৰিছে।

* Shri Silvius Condpan : Mr. Speaker Sir, within the procedure of the House

we are discussing, so the word cincus cannot be used, it is not appropriate.....

মাননীয় অধ্যক্ষ, বহুতো কথা আছে, যিবিলাক আনপাৰ্লামেণ্টৰী বুলি কোৱা হয়। আৰু এনে বহুতো শব্দ আছে, যিবিলাকক অশ্লীল বুলি কোৱা হয়, যেনে 'ধৰ্ষণ' বা এনে ধৰণৰ কথা আপোনালোকে এই পবিত্ৰ সদনত ব্যৱহাৰ কৰি আহিছে। মই কওঁ এনে বিলাক অশালীনতাবোধক শব্দ কথা কওঁতে প্ৰয়োগ কৰা অনুচিত।

অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া যিটো পৰিস্থিতি হৈ আছে তাৰ বাবে বিশেষকৈ বড়ো অধ্যুষিত অঞ্চলত ..... (Interruptions from opposition Benches).

Mr. Speaker : Mr. Terang, please continue.

* শ্ৰীহলিৰাম টেৰাং : অধ্যক্ষ মহোদয়, বড়ো অধ্যুষিত অঞ্চলত বৰ্তমান যিটো অৱস্থা বিৰাজ কৰিছে। যোৱা কেইদিনমানৰ আগতে অবড়ো লোক সকলক হত্যা কৰিছে এইটো অতি দুখজনক কথা। ইয়াৰ আগতে কিন্তু বড়োসকলৰ ভিতৰত ভাতৃ ঘাটি সংঘাত হৈছিল। আজি কেইদিনমানৰ পৰা তেনে ধৰণৰ পৰিস্থিতি হোৱা নাই। ইয়াৰ কাৰণ বড়ো গোষ্ঠীৰ যিবিলাক দাবী কোনো চৰকাৰে বিশেষকৈ কংগ্ৰেছ দলে আন্তৰিকতাৰে সমৰ্থন কৰাৰো চেষ্টা নকৰিব। আৰু এইটোৰ কাৰণে আজি এই মূল সমস্যাৰ উৎপন্ন হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি যদিও এই ভৰ্সনা প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰিছো কিন্তু শাসক দলে যি অসম চৰকাৰ চলাই আছে তেওঁলোকেও আত্মতুষ্টি লাভ কৰাৰ কোনো অধিকাৰ নাই। কাৰণ আইন-শৃংখলা যে বিফল হৈছে এইটো শাসক দলৰ মাননীয় মন্ত্ৰীয়ে স্বীকাৰ কৰিছে। মাননীয় সদস্য গোস্বামী ডাঙৰীয়াই স্বীকাৰ কৰিছে। তেখেতে কৈছে ভৰ্সনা প্ৰস্তাৱ কেইদিনমানৰ পিচত অন্য হ'লেও গ্ৰহণযোগ্য হ'লহেঁতেন। অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ এই পৰিস্থিতিত আমি যদি দায়িত্বশীল ভাবে কাম বিলাক নকৰো তেতিয়াহ'লে পৰিস্থিতি আৰু বেয়া হ'ব। এনেকুৱাও হৈছে আৰু অনুভৱ হয় যে, বড়োৰ যি দাবী বা সমস্যা এই সমস্যা সমাধান হোৱা বাবে বহুতো শক্তিয়ে বিচৰা নাই। সেই কাৰণে এনে ধৰণৰ ঘটনা ঘটি আছে। দুৰ্ভাগ্যবশতঃ বি এ চিৰ সীমা লৈ আজি হাইক'ৰ্টত গুচি গৈছে। চৰকাৰে একো কৰিব নোৱাৰা অৱস্থা লৈছে। বড়ো আৰু অবড়োৰ মাজত যিবিলাক সংঘৰ্ষ ঘটিছে এই সম্পৰ্কত এখন কাগজত ওলাইছে। অল আসাম বেংগলী যুৱ ছাত্ৰ পৰিষদে এটা বিবৃতি দিছে ..... This is the direct fallout of one particular congress leader.

* Dr. Ardhendu Kr. Dey : Sir, point of order.....

* শ্ৰীচন্দ্ৰমোহন পাটোৱাৰী : এজন মাননীয় সদস্যই দায়িত্ব সহকাৰে কথা কৈ থাকোতে দিষ্টাৰ্ব কিয় কৰিছে?

- * শ্রীহলিৰাম টেৰাং : এইটো কাগজত ওলাইছে, এইটো সঁচা কথা।
- * শ্রীচিলভিউচ কন্দপান : তেখেতে কৈছে যে, বঙালী যুৱ ছাত্ৰ পৰিষদে কৈছে। কোন কাগজত ওলাইছে ..... we will also be educated and we will also contribute if this situation is detrimental to the .....
- * শ্রীমহেন্দ্ৰ মোহন ৰায়চৌধুৰী : দৈনিক অগ্ৰদূতত ওলাইছে।
- * শ্রীচিলভিউচ কন্দপান : কোন পেপাৰত ওলাইছে ক'ব লাগে।
- * শ্রীহলিৰাম টেৰাং : দৈনিক অগ্ৰদূত কাকতত ওলাইছে কণ্ট্ৰাদিক্ত কৰাৰ কথা নাই। মই অগ্ৰদূত কাকতৰ নাম কৈছো কিন্তু মানুহজনৰ নাম কোৱা নাই। আজি নৰ্থ কাছাৰ হিলচত প্ৰত্যেকজন চৰকাৰী বিবয়াৰ পৰা এন এচ চি এনে কণ্ট্ৰিবিউচন লৈছে এচ পিৰ পৰা আৰম্ভ কৰি ডি, চি লৈকে। আমি অসম চৰকাৰক কৈছিলো আপোনালোকে কম্পিটেণ্ট অফিচাৰ দিয়ক। কিন্তু তেওঁলোকে দিব পৰা নাই। ১৫ আগষ্টত ৫০ বছৰীয়া পূৰ্তি যি দিনা হৈছিল সেই ১৫ তাৰিখৰ দিনা এন চি হিলচত গুণজুৰত আৰ্মিয়ে পিকনিক খাইছিল। ফুৰ্তি কৰিছিল। আৰু তাৰ পৰা প্ৰায় ৫শ মিটাৰ দূৰত এন এচ চি এন আৰু বি এচ দিৰ উগ্ৰপত্নীসকলে পিকনিক খাইছে। এই ধৰণেই অসম চৰকাৰে সন্ত্ৰাসবাদ নিয়ন্ত্ৰণ কৰিছেনে? আকৌ ১৫ আগষ্ট তাৰিখত হামবেনত আমি স্বাধীনতা দিৱস পালন কৰিছো। কিছুমান দিনৰ আগৰে পৰা তাত কিছুমান সন্ত্ৰাসবাদীয়ে যিবিলাকে বন্দুক দেখুৱাই ধমকি দি টকা আদায় কৰে তেওঁলোকৰ ঘৰতো সেইদিনা ঘেৰাও কৰি ২ জন মানুহক লৈ আহি পুলিচক গতাই দিয়া হয়। তেওঁলোকে পুলিচক ক'লে যে তেওঁলোকক পাৰ্টিকুলাৰ মানুহে পঠাইছে। যিজন মানুহৰ কথা কৈছিল — কে পি এচ আৰু এন এচ চি এনৰ লগত সম্পৰ্ক আছে। কিন্তু ক'ব নোৱাৰো বিধাতা বা অদৃশ্য শক্তিৰ কি ইচ্ছা তেওঁক পি আৰ বন্দত মোকলাই লৈ গ'ল। এই কথাটো মই যেতিয়া শুনিলো তেতিয়া অসম চৰকাৰৰ এজন কৰ্তৃত্বশীল বিষয়াক জনাইছো আৰু গৃহমন্ত্ৰীকো জনাইছো। সেই কাৰণে মই কওঁ যে, অসম চৰকাৰে আত্মতুষ্টি লাভ কৰা উচিত নহয়। অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ আৰু কিছু কথা কোৱাৰ ইচ্ছা আছিল। কিন্তু বহুতো মাননীয় সদস্যৰ পৰা দিষ্টাৰ্ব পাই থকাৰ কাৰণে দীঘলীয়া নকৰো। শেষত মই এটা কথাই কওঁ যে, আমি অসমত ইউনিফাইদ কামাণ্ডু দিয়া হৈছে আৰু ইয়াৰ নামত আলফা, বি এল টি এফ আদি কৰি বহুতো মানুহ ধৰিছে আৰু ক'ৰবাত গুলিয়া গুলিও হৈছে। কিন্তু আৰ্মি বি এল টি এফ, পি ডি এফৰ বিৰুদ্ধে অপাৰেচন নকৰো বুলি কৈছে। আজি অসমত গণহত্যা কোনে কৰি আছে? ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰ পাৰে আৰু কাৰবি আংলঙত কোনে সন্ত্ৰাসবাদৰ কাম কৰি আছে? এইটোৱেই প্ৰমাণ কৰে যে, আজি অসমত আইন-শৃংখলাৰ দায়িত্ব যি ইউনিফাইদ কামাণ্ডু লৈছে সেই কামাণ্ডুৰ হেড হৈছে স্বয়ং মুখ্যসচিব। মুখ্য সচিবৰ দায়িত্ব আছে যদিও সেইটো নামতহে আছে। প্ৰকৃততে অসমৰ আইন-শৃংখলাৰ দায়িত্ব আমিৰ হাততহে আছে। মই এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

Speaker : Now Hon'ble member Shri Hemen Das.

শ্রীহেমেন দাস : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আৰম্ভণিতে আজি কংগ্ৰেছ দলৰ পৰা উত্থাপন কৰা ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱৰ বিৰোধিতা কৰিছো। তেওঁলোকে মাত্ৰ গৃহমন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে যুঁজিছে। আমাৰ সংসদীয় ব্যৱস্থাত ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ, অনাস্থা প্ৰস্তাৱ আদি উত্থাপন কৰিব পৰা ব্যৱস্থা আছে আৰু ইয়াৰ লক্ষ্য থাকে সাধাৰণতে দুটা। এটা হৈছে চৰকাৰৰ দোষ-ত্রুটিখিনি অন্য সময়ত আলোচনা কৰিবলৈ কম সময় পোৱা কাৰণে এনে ধৰণৰ প্ৰস্তাৱৰ দ্বাৰা বহলাই আলোচনা কৰি সংবাদপত্ৰৰ জৰিয়তে প্ৰচাৰ কৰিব পৰা যায়। আনটো উদ্দেশ্য হৈছে চৰকাৰখনক কেনেকৈ পাৰিলে গাদীচ্যুত কৰা। কংগ্ৰেছ দলটো ১১২ বছৰীয়া পুৰণি দল। এই দলটো সদনত সকলোতকৈ পুৰণি দল। তেওঁলোকৰ অভিজ্ঞতাৰ অভাৱ নাই। দেশ স্বাধীন হোৱাৰ পিছৰ পৰাও তেওঁলোকে ভাৰতবৰ্ষত শাসনভাৰ চলাই আছে আৰু ৰাজ্যসমূহতো তেওঁলোকে শাসন চলাই গৈছে। কিন্তু আমি দেখিছো তেওঁলোকে কি ইমান দিনে কি কৰিছে? তেওঁলোকে কি কৰিছে নিজে ক'ব নোৱাৰে। আজি তেওঁলোকে বিধানসভা চলি থকা অৱস্থাতে ৰাজ্যপালৰ ওচৰত ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসন বিচাৰি স্মাৰকপত্ৰ দাখিল কৰিছে। এতিয়া কথা হৈছে তেওঁলোকে বিধানসভাত ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আনিছে আৰু বিধানসভাৰ বাহিৰত ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসন বিচাৰিছে।

— সদনত গন্দগোল —

গতিকে তেওঁলোকৰ কোনো নীতি নাই। এতিয়া তেওঁলোকৰ কোনোবাই কৈছে যে গৃহমন্ত্ৰীয়ে পদত্যাগ কৰিব লাগে, কোনোবাই কৈছে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে পদত্যাগ কৰিব লাগে আৰু কোনোবাই কৈছে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসন হ'ব লাগে। কিন্তু আজি যিটো প্ৰস্তাৱ আনিছে সেইটো হৈছে ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱক। কোনে কি বিচাৰিছে ক'ব নোৱাৰে। গতিকে কোনো এটা দলৰ যদি কিবা নীতি আছে তেনেহ'লে এনে হ'ব নালাগে। যিটো দলে ১১২ বছৰে কোনো এটা নীতিত আগবাঢ়িছিল তেওঁলোকে আজি যি পদক্ষেপ হাতত হৈছে সেইটো বৰ দুৰ্ভাগ্যৰ কথা। আজি বিহাৰৰ প্ৰাক্তন মুখ্যমন্ত্ৰীৰ ৰক্ষণাবেক্ষণ কোনে দিছে? কংগ্ৰেছে লালু প্ৰসাদ সাম্প্ৰদায়িক বিৰোধী বুলি কৈছিল যেতিয়া তেওঁ জনতা দলত আছিল। কিন্তু দেৱগৌড়া কি আছিল? আজি লালু প্ৰসাদে গভৰ্ণমেণ্ট প্ৰাইভেটাইজ্‌চন কৰিছে আৰু আপোনালোকে তাক সমৰ্থন কৰিছে। মই যোৱাকালি যি বক্তৃতা ৰাখিছিলো তাৰ পুনৰাবৃত্তি কৰিব খুজিছো। আজি আমাৰ ৰাজ্যখনত যি আইন-শৃংখলা চলিছে সি সন্তোষজনক নহয়। আমাৰ সমস্যা অতি ভয়াৱহ। এইটো কেৱল আইন-শৃংখলাৰ বিষয় হৈ থকা নাই। আজি ৰাজ্যখনক এটা দুষ্ট চক্ৰই সাম্প্ৰদায়িক সংঘৰ্ষৰ ফালে ঠেলি দিছে। এই কথাবিলাক আমি আৰু বেছি নকওঁ। ঘটনাৰাজীয়ে সকলো কৈ দিব।

জাতি ভিত্তিত, গোষ্ঠী ভিত্তিত সংগঠন বিলাক গঢ়ি তোলাৰ পিচত কোন আছে? চাওক আমাৰ ট্ৰেজেডী, ৰাজ্যখনত অসমীয়া, বঙালী, হিন্দু, মুছলমান আছে। কিন্তু গোষ্ঠী সংগঠন বিলাক আজি কি হৈছে। গোষ্ঠীগত সংগঠনবিলাকৰ পিছত

কোন আছে খবৰ কৰক। অৱশ্যে ১৯৮০ চনত আপোনালোক (এজিপি) ইয়ালৈ অহা নাই, তেতিয়া মই বিধায়ক। আছুই আন্দোলন কৰি আছিল। মই তাৰ বিৰোধী। সেই সময়ত তিনিজনে আলোচনা কৰিছিল এটা সংগঠন গঢ়ি তুলিব। সেই আলোচনাত উপস্থিত আছিল। আছুই আমাক 'বন্দী' কৰি থৈছিল। য'ত ৫,৫০০ মানুহ নিহত হৈছে আৰু বহুতো মানুহ আহত হৈছে। (গগুগোল)

শ্ৰী মুস্তাফা চহিদুল ইছলাম : আমচুৰ কথাটোত বিৰোধিতা কৰিছে।

শ্ৰীহেমেদ দাস : মই কোৱা নাই যে কোনে পঠাইছে? গতিকে তাৰ পৰৱৰ্তী কালছোৱাত আমি কি দেখিছো? এইবিলাক কি আন্দোলন? অসমক ৰক্ষা কৰিব লাগে আৰু ৰক্ষা কৰিব লাগিব। ১৯৭১ চনত পাকিস্থান খণ্ডিত হৈছে। তাৰ পিছৰে পৰা ভাৰত খণ্ডিত কৰাৰ বাবে ষড়যন্ত্ৰ আৰম্ভ হয়। আজি ভাৰত তথা অসমক ৰক্ষা কৰিবলৈ হ'লে বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ মাজত ঐক্য গঢ়ি তুলিব লাগিব। আমি বহিঃশত্ৰুৰ চক্ৰান্ত ব্যৰ্থ কৰিব লাগিব। দেশ থাকিলেহে আমি থাকিম আৰু আপোনালোকে ৰাজনীতি কৰিব পাৰিব। দেশখন খণ্ডিত হ'লে কি হ'ব? গভীৰ ষড়যন্ত্ৰৰ কথাটো আমি চাব লাগিব। আজি আমাৰ সৰু-সুৰা কথাত পাৰ্থক্য আছে আৰু থাকিব। দেশখন ৰক্ষা কৰাৰ কাৰণে মিলিটাৰী দিলেই হ'ব নেকি? দেশৰ জনগণৰ একতাৰে যদি দেশ ৰক্ষা নকৰো তেন্তে পুলিচ মিলিটাৰীয়ে ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰে। প্ৰয়োজন অসমৰ সমূহ জনগোষ্ঠী ঐক্যবদ্ধ কৰাটো। কালি আমি মেজগুৰি গাওঁলৈ গ'লো তাত বঙালী অসমীয়া ৫খন গাওঁ আছে। তেওঁলোকক নিৰাপত্তা দিছে নে দিয়া নাই। কিছুমান মানুহক অসম বেটেলিয়ান নালাগে। চি আৰ পি, মিলিটাৰী লাগে। অসমীয়া বঙালী মানুহ মৰিছে। মানুহ মৰাৰ বিৰুদ্ধে ঐক্যবদ্ধভাৱে থিয় হ'ব পৰা নাই। সাম্প্ৰদায়িক ঐক্যৰ কাৰণে কামি কৰিব লাগিব। হত্যা, লুণ্ঠন, সশাস আদি হৈছে। আমি বাস্তৱক উলাই কৰিব নোৱাৰো। বোমাত গাড়ী উৰি গৈছে, মানুহ মৰি গৈছে এইবিলাক আমি আইন-শৃংখলা সমস্যা বুলি ধৰি ল'ম নেকি? এই বিলাক ৰাজনৈতিক সমস্যা। ৰাজনৈতিক সমাধান নকৰিলে অসমত বহু দিনলৈ এই সমস্যা বিলাক বৈ যাব। জনজাতি সমস্যা, বড়ো সমস্যা আছে। ট্ৰাইবেল সকল আজি বিক্ষুব্ধ হৈছে। লেণ্ড ৰেভিনিউ চেপ্তাৰ ১০ আজি কৈ হৈছে — তাত ট্ৰাইবেলৰ মাটি ৰক্ষা কৰা কথা হৈছে কিন্তু সেইবিলাক কাৰ্যকৰী হ'লনে? যদি হোৱা নাই তাৰ বাবে আপোনালোক দায়ী নহয় নে? আপোনালোকে দেশ চলাইছিল, তেখেতসকল সেইদিনা আহিছে। অভিজ্ঞতা কম আছিল আপোনালোকে সুদীৰ্ঘ কালছোৱাত আইনখন কাৰ্যকৰী নকৰিলে ফলত কি হ'ল, লাখ লাখ ট্ৰাইবেলৰ মাটি হস্তান্তৰিত হ'ল আধা দামত। যিবিলাক ৰিজাৰ্ড আছিল সেইবিলাক নাইকীয়া হ'ল। এতিয়া ট্ৰাইবেল যুৱক সকল শিক্ষিত হৈছে তেওঁলোকৰ মনত বিক্ষোভ হৈছে। অসম চৰকাৰে তেওঁলোকৰ মাটি ৰক্ষা নকৰিলে সুদীৰ্ঘ কাল জুৰি। শইকীয়া ডাঙৰীয়া যিদিনাই স্বায়ত্ব শাসন দিছে সেইদিনাই ধন্যবাদ দিছে। তথাপিহে সেইখিনি ঠিক মতে কাৰ্যকৰী নহ'ল। এতিয়া ইটো শেষ কৰিব লাগিব। জনজাতি সকলে বি এচ চি পাইছে আৰু সীমা নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাত বহুদূৰ

আগবাঢ়ি গৈছে। আমি আশা ৰাখিছো এইটো সোনকালে শেষ কৰিব লাগিব। আলফা সমস্যাটো অকল চৰকাৰী সমস্যা নহয়। আমি আহান জনাইছো আলোচনালৈ আগবাঢ়ি আহক। আহান দি থাকিব লাগিব। (ত্ৰিপুৰাৰ হস্তান্তৰিত মাটিৰ ক্ষতিপূৰণ দিছিল) আজি দাবী কৰিছে যে ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন হ'ব লাগে। ৰাষ্ট্ৰপতি শাসনৰ সোৱাদ আমি পাই থৈছো। ১৯৮৩ চনত ৰাষ্ট্ৰপতি শাসনত নেলীৰ হত্যাকাণ্ড হৈছিল। ৫,৫০০ মানুহ হত্যা আৰু ৬০ হাজাৰ ভগনীয়া হৈছিল। সেইটো প্ৰয়াত শইকীয়া ডাঙৰীয়াই কৰা নাছিল। ৰাষ্ট্ৰপতি শাসনতহে হৈছিল। ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসন মাতি বিপদৰ সৃষ্টি নকৰিব। প্ৰফুল্ল মহন্তক আকৌ মাতি আনিব লাগিব। কাশ্মীৰত ফাৰুক আন্দুল্লাক আকৌ মাতি আনিব লগা হ'ল। ঠিক তেনেকৈ প্ৰকাশ সিং বাদলকো আনিব লগা হ'ল। গতিকে আপোনালোকে ৰাষ্ট্ৰপতি শাসনৰ দাবী নকৰিব। এই দাবীটো হ'ল আত্মঘাতী দাবী। এই দাবীৰ দ্বাৰা অসমৰ জনসাধাৰণৰ উপকাৰ নহ'ব। বেয়া দিনলৈ অসমক আঙুৱাই লৈ যাব। আমি ভয়াবহতালৈ যাবলৈ নিবিচাৰো।

We were opposing it.... please consult the political lectures. We are still opposing it.

১৯৯২ চনত বাবৰী মছজিদ ভাঙিছে সেই কাৰণেহে উত্তৰ প্ৰদেশত ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন বিচাৰিছিলো। মোক ক'বলৈ সময় দিয়াৰ কাৰণে এ জি পিক ধন্যবাদ জনাইছো। আজি অসমৰ অৱস্থা মুঠেই ভাল নহয়। ইয়াৰ পৰা অসমক উদ্ধাৰ কৰো আহক আৰু সকলোৱে ঐক্যবদ্ধ হৈ ভাৰতক ৰক্ষা কৰো আহক।

* শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ (মন্ত্ৰী) : অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া কংগ্ৰেছ দলে চেনচৰ মোচন উত্থাপন কৰিছে যে বৰ্তমান চৰকাৰে আইন-শৃংখলাৰ ব্যৱস্থা ৰক্ষা কৰাত সম্পূৰ্ণ ব্যৰ্থ হৈছে। এইটো হৈছে বিধানসভাৰ ভিতৰত চেনচৰ প্ৰস্তাৱ। অন্যহাতে, ভাৰত চৰকাৰ আৰু ৰাজ্যপালৰ ওচৰত স্মাৰকপত্ৰ দিছে অসমত ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন প্ৰৱৰ্তন কৰিব লাগে। কংগ্ৰেছ দল এটা দায়িত্বশীল দল। অসমৰ নিৰ্বাচিত চৰকাৰ ভংগ কৰি ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ কাৰণে দাবী কৰাটো সঁচাকৈ বৰ দুঃখজনক কথা। যিটো দলে গণতন্ত্ৰৰ কথা কয়, সদায় সংবিধানৰ কথা কয়, সেই দলটোৱে নিৰ্বাচন হৈ যোৱাৰ ১৩ মাহৰ পাচত বিধানসভা ভংগ কৰি ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন প্ৰৱৰ্তন কৰিবলৈ যোৱাতো এটা অগণতান্ত্ৰিক প্ৰৱণতা। কংগ্ৰেছ দলে কৈছে, যে ১৩ মাহত অসমৰ আইন শৃংখলা ইমান বেয়া হৈছে যে ৰাষ্ট্ৰপতিৰ শাসন প্ৰৱৰ্তন কৰাৰ বাহিৰে উপায় নাই। অসমৰ আইন শৃংখলা যদি সন্তোষজনক নহয় তেন্তে মই সকলো কথা ক'ম। আজি এটা কথা মনত ৰাখিব লাগিব আজি অসমৰ আইন শৃংখলাৰ যিটো অৱস্থা হৈছে, এই অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছে কংগ্ৰেছ চৰকাৰে। ১৯৯১ চনৰ পৰা ১৯৯৫ চনলৈকে অসমত কংগ্ৰেছ শাসনৰ দিনত যি অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছে তাক চমুকৈ আলোচনা কৰা যায় তেন্তে আইন শৃংখলাৰ অৱনতিৰ কাৰণে সম্পূৰ্ণ দায়িত্ব গ্ৰহণ কৰিব লাগিব পূৰ্বৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰে। অসমত আৰ্মি কোলে প্ৰৱৰ্তন কৰিছে? কংগ্ৰেছ

চৰকাৰ হোৱাৰ পাচত প্ৰথমবাৰৰ কাৰণে অসমত অপাৰেচন বজ্ৰং আৰম্ভ হৈছিল। কলা আইন কোনে কৰিছিল। চৰকাৰে (কংগ্ৰেছ) আনিছিল। অসমত কলা আইন, আৰ্মি পৰ্বৰ্তন কৰা সকলে আজি গণতন্ত্ৰৰ কথা ক'বলৈ যোৱাটো দুৰ্ভাগ্যজনক কথা। এহাতে কংগ্ৰেছ চৰকাৰে কয় আইন-শৃংখলাৰ অৱনতি হৈছে আনহাতে কয় আৰ্মি অপাৰেচন কিয় হৈছে? আচলতে কংগ্ৰেছৰ অসমৰ পৰিস্থিতি সম্পৰ্কত, আইন-শৃংখলা ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সম্যক দৃষ্টিভংগীৰ অভাৱ পৰিলক্ষিত হৈছে। শইকীয়া ডাঙৰীয়াৰ দিনৰ এটা কথা উল্লেখ কৰিব বিচাৰিছো, ১৯৯১ চনত যেতিয়া প্ৰথমে আলফাই চৰকাৰী বিষয়াক অপহৰণ কৰিছিল তেতিয়া অধ্যক্ষ জীৱকান্ত গগৈৰ নেতৃত্বত ১৯৯১ চনৰ ১১ চেপ্তেম্বৰত সৰ্বদলে গোহাৰী জনাইছিল যে চৰকাৰে যি সকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি ৰাখিছে তেওঁলোকক মুকলি কৰি দিয়ক আৰু আলফাই যিসকলক গ্ৰেপ্তাৰ কৰি ৰাখিছে তেওঁলোককো মুক্তি দিয়ক। চৰকাৰৰ আকোৰগোজ মনোভাৱৰ কাৰণে সেই কথাটো নহ'ল। প্ৰধানমন্ত্ৰী আৰু মুখ্যমন্ত্ৰী হিতেশ্বৰ শইকীয়াই আলফাৰ লগত আলোচনা কৰিবলৈ সুযোগ পাইছিল কিন্তু সেই সুযোগ গ্ৰহণ কৰাৰ পৰিৱৰ্তে আলফা-চালফা তৈয়াৰ কৰি সমস্যাটো জীয়াই ৰাখিলে। সেই সুযোগটো গ্ৰহণ কৰা হ'লে আজি অসমৰ যিটো পৰিস্থিতিৰ সৃষ্টি হৈছে সেইটো হয়তো নহ'লেহেঁতেন। সেইখিনি সময়ত চৰকাৰে সমস্যা সমাধান কৰাৰ পৰিৱৰ্তে বিভাজন কৰি এটা অংশক নিজৰ ফালে আনি চালফা তৈয়াৰ কৰিলে। তেতিয়া কোৱা হৈছিল আলফা তিনি হাজাৰ আছে তাৰ সৰহভাগে আত্মসমৰ্পণ কৰিছে, এতিয়া ৩০০ মানহে আছে।

মাননীয় চেয়াৰমেন ডাঙৰীয়া, নিৰপেক্ষ ভাবে চাবলৈ গ'লে সেই সময়ত এই সুযোগ গ্ৰহণ কৰা হ'লে আজিৰ এই পৰিস্থিতি নহ'লেহেঁতেন। আজি তেখেতসকলে আইন-শৃংখলাৰ কথা কৈছে। অসমত নিৰ্বাচন হৈ গ'ল। আমাৰ বৰ্তমান চৰকাৰে শপত গ্ৰহণ কৰিলে মাৰ্চ মাহৰ ১৫ তাৰিখে। তেখেতসকলৰ দিনত যিবিলাক বিষয়া নিয়োগ কৰিছিল সেই বিষয়াসকল ১২ তাৰিখৰ দিনাই কিয় পলাই যাব লগা হ'ল। তেখেতসকলে নিয়োগ কৰা চি এচ, ডি জি পি, আই জি পি আৰু ল এণ্ড অৰ্ডাৰত থকা গৃহসচিব কিয় পলাই গ'ল? ইয়াৰ পৰা এটা কথা প্ৰমাণিত হয় যে সেই সময়ৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰে অসমত কিবা এটা বড়যন্ত্ৰ কৰিছিল। ভাৰতবৰ্ষৰ কোনো ৰাজ্যতে এনে দৃষ্টান্ত নাই যে আই জি পি, ডি জি পি, চি এচ পলাই যায়। আজি মই সেই কাৰণে ক'ব বিচাৰিছো অসমত এনেকুৱা এটা পৰিস্থিতি তেখেতসকলে কৰিছিল যিটোৰ ভাৰতবৰ্ষত এনেকুৱা এটা দৃষ্টান্ত নাই। তেখেতসকলে আজি কৈছে যে অসমত ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন চলাব লাগে। মই ভাৰতবৰ্ষৰ অন্য প্ৰদেশৰ কথা ক'বলৈ নাযাওঁ। আমাৰ ওচৰৰে মণিপুৰত কংগ্ৰেছ চৰকাৰ চলাইছে। তাত আজি কোনো মন্ত্ৰী বিধায়কে ঘৰৰ পৰা ওলাব নোৱাৰে। তাত আপোনালোকৰ কংগ্ৰেছ চৰকাৰ। গতিকে প্ৰথমতে মণিপুৰত কংগ্ৰেছ চৰকাৰ বৰ্খাস্ত কৰাৰ কাৰণে আপোনালোকে ক'ব লাগে আৰু তাত ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন হ'ব লাগে। নাগালেণ্ডতো হৈছে — তেখেত সকলে দুমুখীয়া নীতি লৈছে। মাননীয় সদস্য শ্ৰীভৰত

নবহ ডাঙৰীয়াই কৈছে যে চৰকাৰে বিদ্রোহী সংগঠনক আলোচনালৈ আহ্বান কৰিছিল। এতিয়া সেইটোৰ কি হৈছে?

মাননীয় চেয়াৰমেন ডাঙৰীয়া, এটা কথাত বিশ্বাস কৰিব লাগিব যে নাগালেণ্ডত ৪৭ বছৰৰ পিচত বৰ্তমান ভাৰতবৰ্ষৰ ইউনাইটেড চৰকাৰৰ দিনত লগা বিদ্রোহী সংগঠনৰ এটা গোটৰ লগত আলোচনা প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ হৈছে। এই প্ৰক্ৰিয়াৰ পাতনি প্ৰাক্তন প্ৰধানমন্ত্ৰী এচ ডি দেবেগোৱাৰ দিনতে হৈছিল। আগষ্টৰ এটা তাৰিখৰ পৰা 'চিঞ্জফায়াৰ' হৈছে। নাগালেণ্ড সম্পৰ্কত এই মাহৰ ২৩ তাৰিখে জেনেভাত প্ৰথম আলোচনা হ'ব। ভাৰতবৰ্ষৰ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলত বিদ্রোহী সংগঠনৰ লগত আলোচনাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ কৰিছে ইয়াৰ আৰম্ভণি নাগালেণ্ডত পাইছে। নাগালেণ্ডত আলোচনাৰ অগ্ৰগতি হ'লে আমাৰ অসমতো হ'ব। চেয়াৰমেন ডাঙৰীয়া, অসমতো সেই প্ৰক্ৰিয়া আৰম্ভ কৰাৰ কাৰণে চৰকাৰ পক্ষৰ পৰা আমি চেষ্টা কৰিছো। ইয়াত সকলোৰে সহায়-সহযোগিতা বিচাৰিছো। এটা কথা ক'লে হয়তো কংগ্ৰেছ সদস্যসকল উত্তেজিত হ'ব, এনেকুৱা অভিযোগ উঠিছে যে অসমৰ এনে বিদ্রোহী সংগঠনৰ উদ্যোক্তা আপোনালোকৰ দলৰ সদস্য। সঁচা নে মিছা নেজানো? বিদ্রোহী সংগঠনক উচিতই দিয়া উচিত নহয়। কংগ্ৰেছ দলে যি ভৰ্তসনা প্ৰস্তাৱ আনিছে তাক প্ৰত্যাহাৰ কৰাৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালো। আৰু শান্তিপূৰ্ণ অৱস্থা ঘূৰাই অনাৰ বাবে সহায়-সহযোগিতা কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো।

Mr. Speaker : Hon'ble members, I have arranged a Dinner for all of you including the Press persons and Officers from Gallery, So I desire to attend the same.

I now call upon the Hon'ble Minister, Shri Abdul Muhib Mazumdar.

* Shri Abdul Muhib Mazamudar (Minister) : Mr. Speaker Sir, it is true that the day on which I joined the AGP on the same day Mr. Narah also joined the Congress Party. It is co-incidents that at 10 A. M. the same day I went to the press and at the same time Mr. Narah also spoke to the press after two hours. In any case, since we have joined the Party on our own we are not taken to be as exchangable properites. Mr. Speaker Sir, I take privilege of taking part in the deliberations and discussions in the House And Sir, I am quite alive to the situation that has arisen in the state and I admit that the situation is very grave, very serious. As many as Hon'ble Members have spoken about the deterioration law and order situation in the state and have expressed the serious concern as to how we can deal with and containe the deterioration law and order

* Speech not corrected

situation in the state. It is not only agitating the minds of the Hon'ble Members of the House, but also every citizen of the State. The situation has gone to such a past that we cannot remain silent spectator and ignore the obligations that we have towards the growing destructive and violence that have been perpetrated by the different and the social and militant outfits.

Mr. Speaker : Sir, what I want to say is that it will not be justify to make any criticism or pull the party in power basing on the Press report. We should always go into the factual position and the truth on earth.

Sir, normally, there is a difference between and no confidence Motion and a censure Motion. The censure Motion aims at projecting the failure on the part of the Government or for its wrong policy. Sir, you have already heard the deliberations made by the Hon'ble Members of the House. All of them have concentrated on the prevailing law and order situation of the State and have made severe criticisms for failure of the Government to contain and deal with the situation effectively. None of them have tried to realise the background of as to what are the reasons for sudden increase of violent activities and clashes between different groups of people. Mr. Speaker Sir, the Opposition parties before bringing up the Censure Motion should have considered the reasons for sudden spurt of violence and unlawful activities by the insurgence and the reasons for failure on the part of the Government.

Sir, as you are aware we took over the administration at a time when the state was passing through a grave law and order situation, clashes between different groups and killing of innocent people was going on. That was the situation we took over as Government. Hon'ble Chief Minister has time and again state that the State is passing through a serious financial situation. Over and above this, the State has been overburdened with a loan to the tune of Rs. 6000 crores incurred in connection with maintaining the law

and order situation and for combating insurgent and militant activities. The State's coffer was left blank by the previous Government. There was complete break down of the administration when we took over as Government. The entire fabric of administration had collapsed, Embezzlement of Govt. money and corruption by the people in high places were of the high order. Sir, the Censure Motion which has been brought by the Membrs of the opposition is not timely and not aproprate as it has failed to project the real picture obtaining throughout the State. That is why, I feel the motion should be dropped. I would like to say a few words about the exchanges that have taken place in the floor of this House. Quite a good number of the Hon. Members have cast aspertion and have criticised the Govt. for its failure to contain the killings by militants, subversive activities by extremist organisations and for deteriorating law and order situation in the State. I am not refuting the allegations made by the Hon. members. But then, let us make self-introspection and try to realise as to what are the problems that are troubling us and why we have failed to handle the situation, Merely by bringing a Censure Motion and criticising the Govt. will not do any good to all of us. More so, I feel that the party which does not come with a clean hand should not take the risk to table such a Censure Motion. My friend, Shri Chandra Mohan Patowari has already taken about same points while taking part on the Censure Motion. There were verbal exchanges also in the House. Now, the question before us is as to how we will contain the situation. Not only the Members of this House but also every citizen, every intellectual, social and political leaders in the State will have to think and try to find out solutions of these problems. The Prime Minister of India and the Hon. Chief Minister of Assam have made appeals time and again to the militants to shun violence and come in the negotiation table. It appears for some reasons or other there is no resonse from the militant organisation. We have seen in the Press that Rs. 210 crores was ear-marked for the Ulfa who will surrendeer. We know

only a few of the Ulfa have surrendered and the problem of Ulfa has remained as it is. In a similar manner, another mistake was committed by the previous Govt. by signing the Bodoland Accord. While demarcating the area for the Bodoland a large area inhabited by non-Bodo people were included. Now, these people do not have equal right to hold land and properties. They have been deprived of the fundamental rights like honest living, education of the children etc. The Accord was signed without any farsightedness. The declaration of creation of Bodoland was done so hurriedly by the previous Govt. without taking into consideration the hopes and aspiration and protection of fundamental rights of the Non-Bodo people. Demarcation of the area for the Bodoland Autonomous Council was done most impropely. The matter has now gone to the House. And now, 3 to 4 petitions are pending before the High Court for decision.

I have only tride to point same of the serious problem faced by the Govt. I would like to appeal to the Hon. Members that let us all forget our political differences and try to find out solution as to how we can save Assam from the present situation. I think all the Hon. Members will stand firmly behind us to make Assam a peaceful State. Thank you, Sir.

Mr. Speaker : Now Hon'ble Member Shri Derhagra Muchahari.

শ্রীডেৰহাগ্ৰা মোছাহাৰী : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি যিটো ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আহিছে তাৰ বিৰোধিতা কৰি মই কেইটামান কথা ক'ব বিচাৰিছোঁ। আচলতে ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱৰ কাৰণ হ'ল বৰ্তমান চৰকাৰে আইন-শৃংখলা পৰিস্থিতি নিয়ন্ত্ৰণ কৰাত ব্যৰ্থ হৈছে। যাৰ কাৰণে ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ অনা হৈছে। কিন্তু আমি সকলোৱে অনুভৱ কৰিব পাৰো যে এই পৰিস্থিতি বহুদিনৰ পৰা চলি থকা সমস্যাৰ কাৰণেই হৈছে। আৰু সমস্যাবিলাক বাঢ়ি গৈ জটিলতাৰ সৃষ্টি হৈছে। ভাৰত স্বাধীনতাৰ পিচত বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ কাৰণে যিখিনি কৰিবলগীয়া কাম আছিল সেই বিলাকত অৱহেলা কৰাৰ কাৰণেই আজি এই অৱস্থাৰ সৃষ্টি হৈছে। ১৯৬৮ চনৰ পৰা পৃথক উদয়াচল ৰাজ্যৰ কাৰণে বড়ো সকলে দাবী কৰি আহিছে। আৰু ১৯৭০ চনৰ পৰা ৰোমান লিপি দাবী কৰি আহিছে। উদয়াচলৰ দাবী আৰু ৰোমান লিপিৰ দাবীৰ কাৰণে জোৰদাৰ আন্দোলন হৈছিল। সেই আন্দোলনৰ সময়ত আমাৰ বহু যুৱক-যুৱতীয়ে প্ৰাণ হেৰুৱাব লগীয়া হৈছিল। অৱশেষত ১৯৯৩

চনত ২০ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে আবচুৰ জোৰদাৰ আন্দোলনৰ পিচত চুক্তি স্বাক্ষৰিত হ'ল। এই চুক্তি স্বাক্ষৰিত হোৱাৰ ফলতেই আমি এতিয়া ভূগিবলগীয়া হৈছে। এই আন্দোলনৰ ফলত আমাৰ মানুহৰ ক্ষোভ থাকি গ'ল। যিদিনা পৃথক বড়োলেণ্ড এলেকাৰ বি এ চিৰ সমৰ্থকসকলৰ লগত চৰকাৰৰ চুক্তি স্বাক্ষৰিত হ'ল সেই চুক্তিত কি আছিল মই সেই সময়ৰ বিধায়ক আৰু বিধায়িনী দলৰ সম্পাদক হোৱা সত্ত্বেও চুক্তি ক'ত কেনেকৈ স্বাক্ষৰিত হ'ল কব নোৱাৰিলো। ৰাতি ৮ বজাৰ পিচত কংগ্ৰেছ বিধায়ক এজনে বড়োলেণ্ড চুক্তি স্বাক্ষৰিত হল বুলি আমাক জনাইছিল। তাৰ পিছত যোৱা চৰকাৰৰ দিনত বিধানসভাৰ মজিয়াত যি বিল উত্থাপন কৰিছিল সেই বিলতো যথেষ্ট ভুল-ত্রুটি থাকি গ'ল। চুক্তি স্বাক্ষৰিত হোৱাৰ পিচত বিলখন বি এল পি বিধায়িনী দলৰ মাজত আলোচনা কৰা হৈছিল। আৰু তাতো বহুতো ভুল পৰিলক্ষিত হৈছিল। সংশোধন কৰিবৰ কাৰণে বি এল চিৰ বিধায়কসকলৰ মাজত আলোচনা হৈছিল। কিন্তু অসমৰ মাজত বহু তৰ্ক-বিতৰ্ক হোৱাৰ পিচত যিহেতু অকলে মই সংশোধন বিচাৰিছিলো আৰু আঠজন মোৰ বিপৰীতে বিৰোধিতা কৰিছিল সেই সংশোধনী কৰিব পৰা নহ'ল। কংগ্ৰেছ চৰকাৰ পাৰ হৈ যোৱাৰ পিচত যোৱা বছৰ মৰ্চা চৰকাৰ হ'ল। পাঁচ দলীয় মৰ্চা চৰকাৰ অহাৰ লগে লগে বহু পুৰণি কংগ্ৰেছী অপশাসনৰ পৰা বক্ষা পাবলৈ মৰ্চা চৰকাৰক সমৰ্থন কৰিলো। বড়োলেণ্ড চুক্তি ভুল-ত্রুটি থাকিলেও চুক্তিৰ মাজৰ পৰা সংশোধনী কৰি হ'লেও সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰিব লাগে। কাৰণ বহু বছৰ ধৰি আন্দোলন কৰাৰ পৰিপ্ৰেক্ষিতত আমাৰ নিৰীহ জনসাধাৰণৰ মাজত ক্ষোভ থাকি গ'ল সেই ক্ষোভ দিনে দিনে বাঢ়ি গ'ল কিয়নো চুক্তি স্বাক্ষৰিত কৰাৰ পিছতো বড়োলেণ্ড শাসন সম্পৰ্কত একো নহ'ল আৰু ফলত মানুহৰ মনত ক্ষোভ বাঢ়ি গ'ল। মৰ্চা চৰকাৰৰ লগতো আমি বহুবাৰ আলোচনা কৰিছো। কিন্তু আলোচনা কৰাৰ পিচতো কোনো সুফল নাপালো। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যথেষ্ট চেষ্টা চলাই আহিছে। বড়োলেণ্ডৰ সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰাৰ কাম কৰিম- দিম বুলি প্ৰতিশ্ৰুতি দি আহিছে। যোৱা ডিচেম্বৰ মাহতে ৰাজনৈতিক নেতা আৰু বিধায়কসকলে নেতৃত্বদৰ লগত আলোচনা কৰিছিল। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যথেষ্ট চেষ্টা চলাইছে বুলি গম পাইছো। তেওঁৰ আমাৰ কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্ৰীৰ আগত কৈছিল যে জানুৱাৰীৰ ভিতৰত আমি বড়োলেণ্ডৰ বাউণ্ডেৰী নিৰ্ধাৰণ কৰি দিম। কিন্তু কি হ'ল আজি অসমবাসী ৰাইজে চিন্তা কৰিব লাগিব। এই সকলে আজি বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ লগতে থাকি যিটো আন্দোলন কৰি আহিছে তাৰ কিন্তু সুফল আজিও পোৱা নাই। চুক্তিৰ ক্ষেত্ৰত মাননীয় সদস্য দাস ডাঙৰীয়াই কৈছে যে ট্ৰাইবেল বেণ্টৰ নাম-গোন্ধাই নাই। আজি হাজাৰ হাজাৰ বড়ো লোকে অৰুণাচলৰ সীমাত আশ্ৰয় ল'ব লগা হৈছে। জনজাতি অঞ্চলৰ হাবি-বননি খাচ মাটি হ'লেও ফৰেষ্টৰ মাটি বুলি মেপ কৰিলে আৰু তাৰ পৰা জনজাতীয় লোকক উচ্ছেদ কৰা হৈছে। বৰপেটা চাপাণ্ডৰিত ট্ৰাইবেলৰ পৰা উচ্ছেদ কৰা হৈছে। এই বড়োসকল অৰুণাচল আৰু নগালেণ্ডৰ বৰ্ডাৰৰ ভিতৰলৈ সোমাই গৈছে। যোৱাবাৰ বিধানসভাত মই কৈছিলো আৰু ৰাজহমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই কৈছিল যে যিসকল এনেভাৱে ছেদেলী-ভেদেলী হৈ পৰিছে অন্য ৰাজ্যত

আশ্রয় লৈছে সেই সকলক পুনৰসংস্থাপন কৰিব লাগে। বালিপাৰা ট্ৰাইবেল ব্লকত এতিয়ালৈকে সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰা নহ'ল। বালিপাৰা ট্ৰাইবেল ব্লকত কিমান মাটি খাচ আৰু আৰু কিমান মাটি আচলতে ট্ৰাইবেল ব্লকৰ ভিতৰত পৰে এই বিষয়ে তদন্ত নহ'ল। এই বিলাক ক্ষোভ জন্মা হৈ আছে। কিমান বাৰ আলোচনা হ'ল, কিমানবাৰ বড়ো সকলৰ হাৰাশাস্তি কৰা হ'ল এই সকলোবোৰ কাৰণতেই জনজাতীয় অস্তিত্ব বক্ষাৰ কাৰণে বি এ চি বিচাৰিছিল। মই অতি দুখেৰে কৈছো আজিলৈকে বি এ চি সম্পৰ্কত যি সমস্যাৰ সৃষ্টি হৈছে, সেইটো চৰকাৰে গভীৰভাৱে চিন্তা কৰা প্ৰয়োজন। এতিয়া বড়ো অধ্যুষিত অঞ্চলত অনাবড়ো এম টি ফৰ্চ, বি টি এফ, এন ডি এফ বি, অলফা আৰু নেপালী ফ'ৰ্চে কাম কৰি আছে। বড়ো সকলে এই সকলক সহায় কৰিম বুলি কৈছে। এই সহায় নিশ্চয় টকা-পইচাৰ বিনিময়ত কৰিব। লগতে আৰম্ভ হ'ব লুঠন। টকা পইচাৰ লুঠন ইতিমধ্যে আৰম্ভ হৈছেই। এই লুঠন বড়োলেণ্ডৰ ভিতৰৰ পৰাই কৰিব আৰু গোটেই অসম ছানি ধৰিব। মই এইটো গুৰুত্বসহকাৰে কৈছো। সেই কাৰণে বিভিন্ন ৰাজনৈতিক নেতৃবৃন্দই চৰকাৰৰ লগত সহযোগ কৰি এই সমস্যা সমাধানৰ কাৰণে আগবাঢ়ি আহিব লাগে। নহ'লে উগ্ৰপন্থীৰ শক্তি অসম চৰকাৰৰ দলৰেই নহওঁক-কিয় এইটোক দমন কৰিব নোৱাৰে। এই সমস্যাটো এটা ইন্টাৰনেছনেল ইচ্যু হ'ব। ভূটানত আজি আশ্রয় লৈছে। কেনেকৈ ভূটানত আশ্রয় ল'ব পাৰিলে। নিশ্চয় সহযোগিতা পাইছো। মই সেই কাৰণে অনুৰোধ কৰিব বিচাৰিছো, এই সমস্যা অতি সোনকালে সমাধান কৰিব লাগে। আজি বি এ ইচৰ ভিতৰৰ পৰা বি এ চিৰ বাহিৰলৈ অসমতে কাম চলাব। এই বিষয়টো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ। বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ সমস্যাবিলাক সময়মতে সমাধান কৰা নাই সেই কাৰণে আজি লাহে লাহে সমস্যাবিলাক বাঢ়ি গৈছে। মই কোনো পাৰ্টিকে সমালোচনা নকৰো কাৰণ চৰকাৰটো এটা কনটিনিউয়াচ প্ৰচেচ। আজি চৰকাৰখন পাঁচ দলীয়া মৰ্চাৰ চৰকাৰ। সেইসকলো দলৰ লগতে বিৰোধী দলৰ সকলোৱে এই চৰকাৰৰ লগত সহযোগিতা কৰিব লাগিব। আগতেও কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ লগত বিৰোধী দলৰ সকলোৱে সহায় সহযোগ আগবঢ়াইছিল। এইটোৱেই নিয়ম। এই পৰিস্থিতিৰ আৰম্ভনীতে যদি দমন কৰিব নোৱাৰে তেনেহ'লে সি যিয়েই নহওঁক বুদ্ধিজীৱিয়েই হওঁক বা চৰকাৰেই হওঁক বড়ো সকলক ক্ৰিমিনেল বুলি ক'ব নোৱাৰি। (সময়ৰ সংকেত)

এই সমস্যাটোৱেই এদিন বাস্তৱ ৰূপত প্ৰকাশ পাব। তেতিয়া গোটেই অসমে গম পাব। খেতিয়ক মানুহৰ ল'ৰা-ছোৱালীয়েই আজি ক্ৰিমিনেল হৈছে নিজৰ জাতীয় অস্তিত্বৰক্ষাৰ কাৰণে অৰ্থনৈতিক দিশ উন্নত কৰিব কাৰণে আৰু বহুদিন ধৰি অৱহেলিত হৈ থকা কাৰণে, এই যুৱক সকলে এই পন্থা ল'বলৈ আৰম্ভ কৰিছে। বড়ো সকলৰ লগতে ইয়াৰ লগতে আৰু বহুত আগবাঢ়ি আহিব। আলাপ-আলোচনাৰ মাজেৰে এই সমস্যাৰ সমাধান কৰিবলৈ আগবাঢ়ি নাহিলে আৰু জ্বোৰদাৰ হৈ এই আপোলন আৰম্ভ কৰিলে তাক দমন কৰিব পৰা নাযাব। সেই কাৰণে আমি সকলোৱে চৰকাৰৰ লগত সহযোগ কৰি হ'লেও এই সমস্যা সমাধান কৰিব লাগিব। আমি আলাপ-আলোচনাৰ মাধ্যমত এই

কাম সমাধান কৰিব নোৱাৰিলে বিদ্রোহী সংগঠন বিলাক দমন কৰিব পৰা নাযাব সেই কাৰণে মই এই কথা বিলাক চালিজাৰি চাবলৈ সকলোলৈকে অনুৰোধ জনাই মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Speaker : Now, Shri Bimolangshu Roy will speak

Shri Bimolagshu Roy : Mr. Speaker Sir, yesterday, (19-8-97) from Bharatiya Janata Party we wanted to discuss through an Adjournment Motion about the unfortunate incident that took place on the day when country was celebration 50th Year of its Golden Jubilee of Independence. On the fateful day Scheduled Castes people including women and children belonging to linguistic minority were brutally Killed in Khairabari and Mechguri under Kumarikata mouza in Nalbari district. At about 7-30 P.M. militants kill more than 13 persons and injured six. The dead included four women and an eight year old girl also. All those who bore the burnt of the ruthless attack were indigents, a majority from a particular linguistic minority community. In this connection, our party moved. a adjournment Motion but unfortunately that Motion was not allowed. Any way, I am happy that to-day (20-8-97) I am given an opportunity to discuss the issue. This incident of 15th August, 1998 is not an isolated incident but a chain of events. The problem of Boroland is not a new creation and Government is not unaware of the situation, Incidents are happening as no follow up action was taken according to Boro Accord for demarcating the boundaries of Boroland Autonomus Council and, therefore, one after another incident are taking place. Sir, sometimes Muslims, Sometimes 'Sawtal' and sometimes Bengali Hindus and other non-Boros have been killed and not only non-Boros many Boro business men also have not been spared by the militants outfit. It is unfortunate that Government inspite of its best efforts failed to contain insurgent activities. When members of this August House yesterday visited the locality, really it was a positive speps towards restoring the normalcy of the situation. We have heard yesterday (19-8-97) from the villagers that inspite of timely information sent to the Deputy Commissioner for help, no help could reach

to the victim people for prevention of crime and that is why this unfortunate incident of 15th August took place and had it been contained then definitely the incident which took place subsequently on 18th August as a retaliatory measure where innocent people of the Bodo dominated Nabingaon under Tamulur police station in trouble-torn Nalbari district were killed could not have happened. Further, we have heard, the police officers-in-charge of Tulsibari assaulted one Jitendra Barman when he went to police station on 13-8-97 seeking police help to protect the innocent people there. If police could reach there timely then definitely the twelve innocent persons would not have been killed at Lahapar. Governemnt was to take stern action against the errant officers. But unfortunately no action has yet been taken. The moral of police Officers, we find now, are totally broken down. Sir, police administration should be overhauled from top to bottom. We know police officers were earlier ways, they should act as friends and not as foes of the citizens, else they should be brought to book. It is good that the new Chief Secretay has taken over charge today evening and it is said that he is a very strong and able adminsitrator but the appointment of the said Chief Secretary cannot alone solve the problem and herculean task cannot be taken up by him alone. Other good and efficient officers should also be involved to take charge of this volatile situation. The Unified Command, for which the present Governemnt has shouldered blame so much and we are also spending crores of rupees in this regard but unfortunately that have out yielded the desired results. Else Rajdhani and other passengers train could not have been targetted and many innocent lives would not have lost by bomb-blast. Sir in course of last one week about 50 (fifty) innocent persons have lost their lives. So the situation is very serious where even insurgent activities are spreading in Barak Valley also, on 14th August, Insurgent gun fired in Pailapool of Lakhimpur constituency. The police and the security forces were in the dark

about this grave incident. The police rushed to the spot very lately after receiving information from villager. so the insurgent activities must be stopped immediately and I do not say that the Government is not doing anything to contain the situation. Our Chief Minister visited the places of Khairabari and Mechguri within 24 hours of the incident with the team of officers and cabinet colleagues.

But whether D.C. Nalbari had visited the spot, I am told he did not go there before our Hon'ble Chief Minister visited the spot. So I regret to say that practically there is no administration in Assam. It is painful that every Government employee has to pay 30% of their salaries in N.C. Hill Dist. to the militant outfit. The militant are very active there and so to say total administration in N.C. Hills Dist. has been paralysed. We have come to know that the authority of the N.F. Railway has stopped their Night service in N.E. Region because of the militant activities and people of Barak valley and Dibrugarh are suffering seriously. It is surprising that the train services both day and night have been suspended by the authority due to increase of militant activities and for security reason. So, security measures should be strengthened there. It appears that our Central Govt. leaders are not willing to visit Assam and they have also no concern for the upliftment of the State and consequently, the overall development of the State has come to a stand still. The problem of militancy is so serious here but it appears, nobody has been taking any positive step to solve the problem. We should deal with the matter very seriously and, carefully otherwise, a day may come when the situation may go out of our hand. The issue of ethnic violence is very sensitive but it is seen that the Congress Party of west Bengal has been trying to play with the situation which may further aggravate the same. The Congress (I) Party in Assam has already condemned these. The Congress (I) Party in Assam has already condemned these militant activities but then W. Bengal Government should not intervene in the matter, to further worsen the situation. We all political parties have should been united to solve the insurgency problem so that all ethnic groups can peacefully

live together in Assam. I would say that the Govt. has been able to give protection to the life and property of the people in Assam. So I would again like to say that the Govt. should not be negligent rather it should be more active, more vigilant and sincere in solving the problems which we are facing now. We all should live together and there should not be any discrimination between caste, creed, community and religion and in between Barak and Brahmaputra Valleys, And with these few words & supporting the Censor motion in the interest of the people, I conclude.

Mr. Speaker : Now, Smt. Pramila Brahma to move.

* শ্রীহেমেন্দ্ৰ নাথ ব্ৰহ্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, গৃহ বিভাগৰ দায়িত্বত থকা মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ৰ বিৰুদ্ধে যিটো ভৰ্ৎসনা পত্ৰাৱলী আনিছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছো আৰু সেই পৰিপ্ৰেক্ষিতত সমৰ্থন দি ইয়াৰ লগত থকা যুক্তি-যুক্ত কথা ডাঙি ধৰিব বিচাৰিছো। কথাটো হ'ল মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ক মই অনুৰোধ কৰিব বিচাৰিছো বি, এ, চি এলেকাত যিটো সন্ত্ৰাসবাদ সৃষ্টি হৈছে সেইটো কবলৈ গলে — The Bodoland has become a fertile ground for the extremist, where senseless killings are going on. It is more than a crime to tolerate a crime than committing a crime. আৰু এইটোও কোৱা আছে The future generation will not tolerate for this explosive situation for the situation faced by us now. গতিকে এই সমস্যা বিলাক নিশ্চয় আমি সদনৰ প্ৰত্যেকজন সদস্যই উপলব্ধি কৰিছো। মাননীয় কৃষি মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই আজি সদনত যি সকল মাননীয় সদস্য আছে তেওঁলোকক এই সমস্যা বিলাক সমাধান কৰিবৰ কাৰণে একেলগে আগবাঢ়ি আহিবৰ কাৰণে আহ্বান জনাইছে। আমিও আমাৰ পক্ষৰ পৰা তেখেত সকলক আহ্বান জনাইছো যে তেখেত সকলেও আগবাঢ়ি আহি সকলোৰে লগত একেলগ হৈ এই সমস্যা বিলাক সমাধান কৰিব লাগে। চিটুৱেচনৰ যিটো গুৰুত্ব সেইটো কথা চিন্তা কৰিয়েই মই আগতেই এই কথাটো কৈ আহিছিলো যে এই সমস্যা বিলাক সমাধান কৰিবৰ কাৰণে সকলো মাননীয় সদস্যই একেলগে আগবাঢ়ি আহিব লাগিব। এতিয়া বি, এ, চি এলেকা হ'ল দুষ্কৃতিকাৰীৰ ৰম্যভূমি য'ত সন্ত্ৰাসবাদ বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে কোনো ভাল কমিউনিকেশ্বন নাই। যোৱাকালিও সৰ্বদলীয় পাৰ্টি তালৈ গৈ গম পাইছে যে ৰাষ্ট্ৰ-ঘাটৰ অৱস্থা কিমান বেয়া। য'ত কমিউনিকেশ্বন বেয়া সেইক্ষেত্ৰত তাত সন্ত্ৰাসবাদ বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে কোনো ভাল কমিউনিকেশ্বন নাই। য'ত কমিউনিকেশ্বন বেয়া সেইক্ষেত্ৰত তাত সন্ত্ৰাসবাদ বন্ধ কৰাটো

* Speech not corrected

টান। এইখিনিতে মই গৃহ বিভাগৰ দায়িত্বত থকা মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ৰ পৰা এটা কথা জানিব বিচাৰিছো যে বড়োলেণ্ডৰ কাৰণে যি আন্দোলন হৈছে বা সন্ত্ৰাসবাদ হৈছে এই সুকীয়া দাবীৰ ক্ষেত্ৰত বৰ্তমান চৰকাৰৰ কিবা সুকীয়া বা স্পষ্ট নীতি আছে নেকি? যদি কিবা সুকীয়া বা স্পষ্ট নীতি আছে তেতিয়াহলে সেইটো সদনত জনাব লাগে। লগতে ১১ তাৰিখৰ দিনটোত লাহাপাৰা গাওঁত বঙালী কিছুমান লোকক নৃশংসভাবে হত্যা কৰা হ'ল। এইটোক আমি সকলোৰে তীব্ৰ ভাষাৰে গৰিহণা দিয়া উচিত। এইটো অতি জঘন্য, ঘৃণনীয় কাম হৈছে। এইটো আমি সকলোৰে স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে এই সমস্যা বিলাক কোনোবা এটা দলৰ ওপৰত জাপি দিলেই সমাধান নহয়। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কোৱা হৈছে যে আপোনালোকে যদি সহায় নকৰে তেতিয়াহলে এই সমস্যা বিলাক সমাধান নহ'ব। কৃষি মন্ত্রী মহোদয়ে এই সমস্যা বিলাক সমাধান কৰিবৰ কাৰণে আমাক সকলোকে যেনেকৈ আহ্বান কৰিছে আমিও আমাৰ ফালৰ পৰা পুনৰ তেখেত সকলক সন্ত্ৰাসবাদৰ সমস্যাৰ লগতে যিবিলাক সমস্যা আছে সেই সমস্যাবিলাক সমাধান কৰাৰ কাৰণে আহ্বান জনাইছো। আমি সকলোৰে একেলগে হৈ সেই সমস্যাবিলাক সমাধান কৰিবই লাগিব। সেইটো যদি আমি নকৰো the future generation will not consider us. এইটো যদি আমি সামধান কৰিব নোৱাৰো, এইটো যদি এনেকৈয়ে জীয়াই থাকে তেতিয়া হলে ভবিষ্যৎ জেনেবেচন অন্ধকাৰ হৈ পৰিব। সদৌ শেষত মই সদনৰ সমূহ মাননীয় সদস্যক অনুৰোধ জনাব বিচাৰিছো যে বড়ো সমস্যা বা এই সমস্যাসমূহ সমাধান কৰাৰ কাৰণে গৃহ বিভাগৰ দায়িত্ব থকা মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ক সকলোৰে একেলগে আগবাঢ়ি আহি পৰামৰ্শ আগবঢ়াব লাগে যাতে আলোচনাৰ মাধ্যমেৰে এই সমস্যাবিলাক সমাধান কৰিব পাৰি। মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ক অনতিপলমে এই সমস্যাবিলাক সমাধান কৰাৰ কাৰণে অনুৰোধ জনাইছো। চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা যেনেকৈ আহ্বান কৰিছে ঠিক তেনেকৈ আমিও আমাৰ ফালৰ পৰা আহ্বান জনাইছো। আমি সকলোৰে একেলগ হৈ সন্ত্ৰাসবাদৰ বিৰুদ্ধে আৰু আলোচনাৰ মাজেৰে এই সমস্যাবিলাক সমাধান কৰাৰ কাৰণে আগবাঢ়ি আহিব লাগিব। কিন্তু এই কথা, যেতিয়া কেন্দ্ৰীয় গৃহমন্ত্রী ইন্দ্ৰজিৎ গুপ্তা অসমলৈ আহিছিল তেতিয়া চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আলোচনা কৰাৰ কাৰণে উগ্ৰপন্থী দলক আহ্বান কৰা হৈছিল। বড়োৰ ভিতৰত দুটা উগ্ৰপন্থী দল আছে। এটা হৈছে বি, এল, টি এফ আৰু আনটো হৈছে এন, ডি, এফ, বি। কিন্তু বি, এল, টি এফে যদিও আলোচনাৰ কাৰণে মত পোষণ কৰিছিল তথাপি বি, এল, টি এফক আলোচনাৰ কাৰণে আহ্বান নকৰি এন, ডি, এফ বি-কহে আলোচনাৰ কাৰণে আহ্বান কৰিছিল। এই ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ইনিচিয়েটিভ নোহোৱাৰ কাৰণেই বিশৃঙ্খলাৰ সৃষ্টি হৈছে। যিটো উগ্ৰপন্থীদলে আলোচনাৰ মেজলৈ আহিবলৈ নোখোজে সেই সকলক চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আহ্বান জনোৱা হ'ল আৰু যিটো উগ্ৰপন্থী দলে আলোচনাৰ মেজলৈ আহিব বিচাৰে সেইটো দলক আহ্বান জনোৱা হোৱা নাই। চৰকাৰে সদায় কৈ থাকে আলাপ-আলোচনাৰ মাজেৰে সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিব লাগে। গতিকে মই অনুৰোধ জনাব বিচাৰিছো এই বড়ো সমস্যাটো আলোচনা

বিলোচনাৰ মাধ্যমেৰে সমাধান কৰিব লাগে। আলোচনা-বিলোচনাৰ জৰিয়তে বড়ো সমস্যাটো সমাধান কৰাৰ কাৰণে মই মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ৰ জৰিয়তে পুনৰ অনুৰোধ জনাইছো।

Mr. Speaker : The last speaker from Congress (I): 3 minutes time to kill by Mr. Debanand Konwar.

* Shri Debanand Konwar : Mr. Speaker Sir, as time is very short, I would like to say few things in support of the Censure Motion. I would like to highlight and focus only on one single problem which is uppermost in the mind of the people of the State, that is the deteriorating law and order situation. That is why the censure motion has been brought for censuring the Hon'ble Home Minister, obviously who happens to be the Chief Minister of the State. Whatever my Hon'ble colleagues from the Congress party might say, whether they demand President's Rule or they demand resignation of the Home Minister of Assam. If the Home Minister resigns, the Government itself will fall. The question is law and order situation. It is not that the Censure Motion has been brought by the Congress because there were couple of incident of killings within the last one week under the jurisdiction of Tamulpur PS. The question is the maintenance and improvement of the law and order situation in the state during the last 15 months of the Coalition Government of Assam, the Alliance Government. That is the point. The call of the day is the return of peace and normalcy in the State. It is not there and we find that it is gradually going down will instead of improvement and I would very humbly and with utmost seriousness request all the Hon'ble members to give their highest thinking and ponder over the situatuon how we can imporve the situation. It is simply the law and order question as we understand. With the law and order question, the future of Assam, the presence of Assam is tied up. We see complete darkness and no flicker of light at the end of the tunnel. Administratively I must say that and the Hon'ble Members will agree that administratively the

* Speech not corrected

Governmental activities have come to a grinding halt. What has happened on education front, what has happened in industrial front and what has happened in other fronts. Socio-politically the state has been turned as under. No Government can solve these problems within 15 months but we must see the seriousness of the Government. The problems are very serious, grave and problems may be desperate tomorrow. I have been an explanation by the ruling AGP in the paper yesterday. According to them, it is not an ordinary situation prevailing in the state, it is insurgency related problem, which is admitted. The question is we must see the utmost seriousness of the ruling party and what we find today. No Unified Command Structure can solve the problem of Assam's insurgency. Since independence till today the insurgency problem of Nagaland could not be solved. Militancy operation is still going on and to solve the problem ultimately Mr. Deva Gowda, the then prime Minister had initiated a talk in Atlanta to solve the problem and for the present burning situation I do not find the serious political initiative has been taken for this purpose. Many of the Hon'ble members were referring about the failure and mistake of the Congress party while they talked about BAC but what I find that there is complete lack of initiative to solve the burning problem and because of the lack of political initiative the militancy will increase that is what my friend Mr. Muchahary was referring. I find it is a very serious problem of Bodoland what he has referred. The entire Assam is a tribal dominated State, there are Bodos, there are Karbis, there are thias and so many other tribal people. Although my friend Mr. Terang, a member of the alliance who is ruling the State, he has spoken against the censure motion but what is the remark in his deliberation. He is not satisfied and rather he is constrained to say what has happened, only few days ago some Nagaland Government officials are dies in North Cachar Hills for money by the insurgent group. So my submission is that you must take some political initiative. Mr. Home Minister, Shri P.K. Mahanta who has got the mandate of the people must take some political initiative to solve the insurgency problem.

May be we did some mistake, there is nothing wrong and that is why we were thrown out of power. We accepted the failure but now we want to see the AGP who is ruling today, they must take some effective measure, there must be some political initiative to solve the burning problem of the State. My humble submission to all the Members including ruling party to put our heads together to find out a solution, that is my humble submission, let us be very serious about the present law and order situation and that is why our party has rought the Censure Motion so as to give an opportunity to everybody to talk about this problem. I hope my friends who are from the ASDC and who are from PDF party while supporting the Government in their submission, they have criticised against the Home Minister. Therefore, I would request all the members to support the Censure Motion.

Mr Speaker : Now I request the Hon'ble Chief Minister to give reply.

* শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বিৰোধী দলৰ দলপতি কন্দপান ডাঙৰীয়াই আৰু যি সকল বিৰোধী সদস্যই ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ উত্থাপন কৰিছে, তেখেত সকলৰ কাৰণে এইটো বৰ উপযুক্ত সুযোগ নাছিল বুলি মই ভাবো কাৰণ ৰাজপথত বা ৰাজভৱনত তেখেত সকলে নক'লেও ৰাজ্যপালক এখন মেমোৰেনডাম দিছে। সেই মেমোৰেনডামৰ কপি মোৰ হাতত আছে। আপোনালোকে প্ৰেছ কনফাৰেন্স পাতি ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন-বিচাৰিছে আনহাতে ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱো আনিছে। আপোনালোকক কোনটো প্ৰস্তাৱ লাগে? আজি অলপতে টি, ভি চাই তাত দেখিলো যে ৰাজীৱ গান্ধীৰ মৃত্যুস্থানত সতভাৱনা দিবস পাতিছে। ১৯৯১ চনত আমাৰ চৰকাৰ গঠন কৰা হৈছে। আৰু আজিৰ দিনত তেখেত সকলে য'ত সতভাৱনা দিবস পালন কৰিছে ৰাতিটোৰ ভিতৰতে চৰকাৰ সমালোচনাৰ পাত্ৰ হৈছে। গতিকে মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মই কৈছো যে ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন বা ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱেই সমস্যা সমাধান নহয়। আজি অসমৰ যিটো ৰাজনৈতিক সমস্যা, সামাজিক সমস্যা আৰু অৰ্থনৈতিক সমস্যা হৈছে সেই সময়তে আমি আটাই কেইটা ৰাজনৈতিক দলে একেলগে হৈ চেষ্টা কৰা উচিত। অসমত শান্তি ঘূৰাই আনিবৰ কাৰণে আমি বিৰোধী দলৰ সহযোগ বিচাৰিছো, নগৰিকৰ সহযোগ বিচাৰিছো, ৰাইজৰ সহযোগ বিচাৰিছো, সকলোৰে সহযোগ বিচাৰিছো। ফৰমেলে হওঁক বা ইনফৰমেলে হওঁক উপপন্থী সকলক আলোচনাৰ মেজলৈ আহিবৰ কাৰণে আহ্বান কৰা হৈছে। মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিভিন্ন বিভাগৰ জৰিয়তে প্ৰস্তাৱ লৈ আহো আৰু আমি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ

* Speech not corrected

ওচৰত কিছুমান বস্ত্ৰ দাবী কৰাটো সচাঁ। সমগ্ৰ অসমত ৬,৪৩,৬৪২ জন লোকে শিক্ষক পদৰ বাবে সাক্ষাতকাৰ দিব নোৱাৰিলেহেঁতেন, যদিহে অসমত আইন শৃঙ্খলা পৰিস্থিতি বেয়া হ'লহেঁতেন। সেইটো আমি বিচৰা নাই। সমগ্ৰ অসমত পৌৰসভা নিৰ্বাচন হৈ গ'ল। নিৰ্বাচনৰ সময়ত আমি কৈছিলো যে জনসাধাৰণৰ জীৱন আৰু সম্পত্তিৰ নিৰাপত্তা দিয়া হব। আমি যি প্ৰতিশ্ৰুতি দিছিলো সেই প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়ামতে পালন কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰ প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ। কোকৰাঝাৰ আৰু বঙ্গাইগাঁওত যেতিয়া ভাতৃঘাতি সংঘৰ্ষ হয় তেতিয়া অসমৰ অফিচাৰ সকলে নিৰ্দেশৰ কাৰণে বৈ আছিল। আমি যেতিয়া কোকৰাঝাৰ আৰু বঙ্গাইগাঁওলৈ গৈছিলো তেতিয়া তাৰ মানুহে আমাক কৈছিল যে ইয়াত সমাৰিক বাহিনী দিব লাগে। বি, এচ, এফ দিব লাগে। বি, এ, চিৰ সদস্য সকলে তালৈ যাব নোৱাৰিছিল। আমি লৈ গৈছিলো। তিনিচুকীয়া নগৰৰ মাজ মজিয়াত আৰক্ষী অধ্যক্ষক গুলিয়াই হত্যা কৰিছিল, গুৱাহাটীৰ মাজ-মজিয়াত সাংবাদিকক গুলিয়াই হত্যা কৰিছিল, ৰাজ্যখনৰ উচ্চপদস্থ বিষয়াই অসম এৰি গুছি গৈছিল, সেই পৰিবেশত আমি চৰকাৰ গঠন কৰিছিলো। শান্তি-শৃঙ্খলা ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ চৰকাৰে যথেষ্ট চেষ্টা কৰিছে। শান্তি-শৃঙ্খলা ৰক্ষা আৰু উগ্ৰপন্থী সমস্যা এই দুটা বেলেগ বস্ত্ৰ। অসমৰ সীমা মূৰীয়া ৰাজ্য ভূটান আৰু বাংলাদেশ যদি নাথাকিলহেঁতেন তেতিয়া উগ্ৰপন্থীৰ সমস্যা সমাধান কৰিব পৰা গ'লহেঁতেন। এই সমস্যোটোৰ কাৰণে আমাৰ বহুতো অসুবিধা হৈছে। সেইকাৰণেই আমি সকলো প্ৰচেষ্টা এই সম্পৰ্কত চলাইছো। সেই কাৰণেই মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মই বেছি পৰিসংখ্যা দিবলৈ বিচৰা নাই। লাগিলে বহুত দিব পাৰো। কাগজে-পত্ৰে বহুত আছে। তেখেত সকলৰ দিনত কি হৈছিল, আমাৰ দিনত কি হৈছিল, এনে ধৰণৰ বহুত তথ্য দিব পাৰো। কিন্তু এটা কথা মই কওঁ আমাৰ মাননীয় সদস্য ইয়াত উপস্থিত আছে তেখেতসকল হৈছে - আফজালুৰ ৰহমান, জয়চন্দ্ৰ নাগবংশী আৰু ৰচিদুল হক। তেখেত সকলৰ জেনেৰেল চেক্ৰেটাৰীয়ে প্ৰধানমন্ত্ৰীক এখন চিঠি দিছিল। ১৯৯৩ চনৰ মে মাহত প্ৰধানমন্ত্ৰীলৈ দিয়া চিঠিখনত প্ৰাক্তন চেক্ৰেটাৰী এজনৰ চহীও আছে। তাত উল্লেখ কৰিছিল — **No law and order : total insecurity :-** With the virtual resurrection of Ulfa in spite of the presence of the Army, all the major advantages of the post-election period has been lost and the State is, once again, in the grip of insecurity because of numerous instances of lootings, shooting, extortion, kidnappings and killing occurring daily basis. The so-called Pro-talk ULFAs are playing an equally dangerous role in spread in lawlessness with official backing. The direct patronage given to rowdy elements by the Government and the special personal encouragement given to the Pro-talk ULFA by the Chief Minister has caused tremendous public revolution amongst all sections.

Families of dedicated Congressmen and nationalists are being ignored while the erstwhile killers are given Rs. 2.00 lakhs in cash, Maruti Gypsy vehicles, Government contracts, forest permits, foreign and country liquor permits, beer-bar, Government and police jobs and all related favour. তেওঁলোকে অভিযোগ কৰিছিল মুখ্যমন্ত্ৰীক।

..... We can state with full responsibility that, to-day the administration of the State is controlled not by the Congress party but by a handful of mercenaries called Pro-talk ULFA, under whose dictation of Chief Minister takes all decisions — মই গোটেই পঢ়িব বিচৰা নাই। কিন্তু ইমান বিলাক কৰিও সমস্যা সমাধান কৰিব পাৰিলেহেতেন। মূল প্ৰশ্ন হৈছে-অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, তেখেতসকলে লিখিছে যে চৰকাৰ কেনেকৈ চলাইছে। মই গগৈ ডাঙৰীয়াক অনুৰোধ কৰিছোঁ আপুনি সন্ধান থাকিব।

..... Nexus between Pro-talk ULFA, Police and CM's son : Worse is the collusion between Pro-talk ULFA and a group of Police officials of high rank, who alongwith the son of the Chief Minister, are shareholders of all kinds of shady deals and bribery rackets. Pro-talk ULFA leader go for open extortions of people and when the victims complain to police, the police instead of trying to apprehend the culprits threaten the victims for complicity, the instances of which are too many to be given here.

মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, মই পঢ়িবলৈ অলপ বেয়া পাইছোঁ। Whole of Assam knows who are earing illegal money through coal-syndicate, fish-syndicates, liquor-syndicates etc. Police protection is no direct, links with Chief Minister's son are so explicit, that people are today afraid of reporting many crimes in Assam. আকৌ অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, কিডনেপ কেনেকৈ কৰিছিল তাত লিখা আছে যে — On kidnappings, numerous cases of kidnappings have gone unreported and unsolved, Once a person is kidnapped, the victim has no protection from the law and Police, rather the protectors turn mediators in the extortion dramas sharing ransom. The kidnapping and mysterious release of Mr. Raghavan of the Prag-bosimi Ltd. after months of captivity by ULFA, had raised much suspicious of various kinds involving the Chief Minister personally. Huge ransoms were paid for the release of

kidnapped Shri Pankaj Barua, Shri Hemraj Agarwala etc. who were residence of Guwahati City, And on 8th April, the broad day-light kid-napping of Lokapriya Bordoloi's son from the heart of the city, has only further demonstrated the deteriorating law and order situation in the city.

..... On kidnapping of 4 persons in Guwahati, - on the midnight of 27th April, 'armed youths' dagged at gun-point Film Director Jones Moholia and his teen-aged son, a Bodo film actress and her brother Suboth Daimary and abducted them from their residences in different parts of the capital city. Cases of kidnappings were registered at the police stations on complaints from the family members of the victims and the Chief Minister appealed through the TV and AIR to the public to help police to nab the culprits. Amidst rising public outcry, even the Hon. Governor was told by the Chief Minister that police was not involved in the kidnapping - Shockingly, on 30th April, when Guwahati High Court admitted a writ petition of the wife of one of the victims, Police dramatically admitted to have abducted them through affidavits and as a crude cover-up took a stand that the 4 persons were actually arrested by Police under TADA for their involvement in the earlier kidnapping of Shri Bordoloi. Pro-talk ULFA & Police as Saikia's private army against his own partymen, ... It is utterly condemnable that Chief Minister Shri Saikia has often utilised the pro-talk ULFA against it is critics within the party. Congress workers and even MLAs and MPs who raise their voice against Saikia's various partisan decisions are threatened by Pro-talk ULFA elements under Saikia's pay roll. Shri Mahendra Bora, Shri C.R. Patowary and Shri Kushal Sahu, all MLAs had been subjected to such threats.

তেখেত সকলৰ নাম দিছে। মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, তেখেতসকলে এই বিলাক কৰিব বুলি কৈছে। এইখন মেমোৰেনডামৰ কপি। মাননীয় সদস্য কন্দৰ্প ডাঙৰীয়াই কেইটামান কথা কৈছে - ভাৰত স্বাধীন হোৱা সোণালী জয়ন্তী পতা হ'ল। ভাৰতবৰ্ষ যেতিয়া স্বাধীন হয় তেতিয়া মই জন্মই হোৱা নাছিলো। কংগ্ৰেছে ভাৰত স্বাধীন কৰিছিল। মুক্তি যোদ্ধা স্বৰ্গীয় অমিয় কুমাৰ দাসৰ সুযোগ্য পত্নীয়ে কৈছে যে ভাৰতবৰ্ষখন নৰক হোৱাৰ উপক্ৰম হৈছে। ভাৰতবৰ্ষখন ঠিকমতে থকা হলে আমাৰ সতী-সম্ভৱতিসকল সুখেৰে থাকিব

পাৰিলেহেঁতেন। অসম গণ পৰিষদে ১৯৮৫ চনত চৰকাৰ গঠন কৰিছিলে। তাৰ পিছত অভিযোগ আনি এই চৰকাৰখন ভাঙিলে সোণৰ অসম গঢ়াৰ নামত। তাৰ পিচত কংগ্ৰেছে সুদীৰ্ঘ সময় ধৰি অসমত শাসন কৰিলে। এখেত সকলৰ শাসনকালত কেনেকুৱা এটা অৱস্থা হৈছিল। এখেত সকলে অপৰিষ্কাৰ কৰিছে আৰু আমি পৰিষ্কাৰ কৰিবলৈ লৈছো। অপৰিষ্কাৰ বিলাক পৰিষ্কাৰ কৰিবলগীয়া হৈছে। আমাৰ দায়িত্ব হৈছে এইটোৱে। মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া মই আৰু বেছি কথা নকওঁ।

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই বেছি কথা নকওঁ অসম গণপৰিষদ দলে বিগত সাধাৰণ নিৰ্বাচনত আলফাৰ সহায় লৈ জিকি অহা নাই, নিৰ্বাচনৰ সময়ত আলফাৰ অফাৰ পাই মই বিভিন্ন সভা-সমিতি বিলাকত যোগদান কৰাৰ বেলিকা বাধা আৰোপ কৰিছিল আৰু লিখিত প্ৰতিশ্ৰুতি বিচাৰিছিল নহলে নিৰ্বাচনৰ মিটিংত বাধা আৰোপ কৰিব। আমাৰ কোনো নিৰ্বাচনী প্ৰতিনিধিয়ে চহী দিয়া নাছিল। জিকি আহি আমি লগ-লাগি চৰকাৰ কৰিছো। অগপৰ লগত আলফাৰ সম্পৰ্ক থকা হলে নিৰ্বাচনৰ মিটিং বিলাকত বাধা নাহিলেহেঁতেন। বিভিন্ন ঠাইত এক্সটৰ্শ্যন, কিডনেপিং ইত্যাদি নহ'লহেঁতেন। এচ, পি, আৰু সাংবাদিকক গুলিয়াই নামাৰিলেহেঁতেন। নতুন চৰকাৰ নিষিদ্ধকৰণ কৰিবলৈ উগ্ৰপন্থী নিয়োগ হৈছিল। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য অৰ্ধেন্দু দে ডাঙৰীয়াই কৈছে, অধ্যক্ষ মহোদয়, মোক এখন ফটো দিছে, তেখেত সকলৰ মতে এই ফটোত থকা মানুহজন কংগ্ৰেছ দলৰে এজন মানুহ, তেখেত উগ্ৰপন্থীৰ সৈতে যোগাযোগ কৰিছিল। ইয়াৰ উপৰিও অধ্যক্ষ মহোদয়, মোৰ হাতত এটা কেচেট আছে এইটো বজাই দিব পাৰো, কেচেটটো মই আপোনালোকে সকলো কথা বুজিব পাৰিব। মানুহজন তেখেতসকলৰে পাৰ্টিৰ মানুহ, পিচত উকিল হ'ল, এতিয়া হেনো মাছৰ নেতা।

মাননীয় অধ্যক্ষ : কেচেটটো মোৰ হাতত দিলে হ'ল।

* শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত (মুখ্যমন্ত্ৰী) : কেচেটটো বজাই দিলে বুজিব এই সকল মানুহৰ ওপৰত ব্যৱস্থা লব লাগিব নে নালাগে। আলফাৰ বেকত কোনে কাম কৰি আছে, এই সকলক যদি এবেষ্ট কৰা হয় তেতিয়া মাননীয় সদস্য ভৰত নৰহ ডাঙৰীয়াৰ নিচিনা সদস্যই কব কিয় উকীল আৰু সাংবাদিক সকলক এবেষ্ট কৰা হৈছে? মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় সদস্য অৰ্ধেন্দু দে ডাঙৰীয়াই মাত্ৰ ডেৰ বছৰ কাল ক্ষমতাৰ বাহিৰত থাকি অঐধ্য হৈ পৰিছে। তেখেতক মই এটা কথা সোৱঁবাই দিব বিচাৰিছো - আমি যেতিয়া বিৰোধী দলত আছিলো তেতিয়া তেওঁলোক ক্ষমতাত আছিল আৰু কেন্দ্ৰত কংগ্ৰেছ চৰকাৰ আছিল আৰু ৰাজ্যতো কংগ্ৰেছ চৰকাৰ আছিল, আমাৰ পাৰ্টিৰ প্ৰেচিডেণ্ট চলিহা ডাঙৰীয়া যেতিয়া হোজাইলৈ মিটিংৰ কাৰণে যায় তেতিয়া তেওঁক গ্ৰেপ্তাৰ কৰে আৰু মইয়ো নিজে মিটিং কৰিবলৈ যাওঁতে পুলিচৰ হতুৱাই বাধা দিছিল। মই এতিয়া এচ,ডি,অ, আৰু অ, চিক খাৰা

কৰাই দিব পাৰো। আমি কিন্তু তেনে ধৰণৰ কাম কৰা নাই। সকলো ৰাজনৈতিক দলকে সমানে সুবিধা আৰু অধিকাৰ দিছো। সেই সময়ত আটাউৰ ৰহমান, এম, এম, পি উপস্থিত আছিল। অধ্যক্ষ মহোদয়, অৰ্ধেন্দু দে ডাঙৰীয়াই কৈছে যে বিদেশী ৰাষ্ট্ৰৰ লগত যুদ্ধত এজনো আমাৰ ব্ৰিগেদিয়াৰ মৰা নাই, তেখেতে পাকিস্তান আৰু চীনা যুদ্ধৰ কথা পাহৰি গৈছে। লংকাৰ পিচ মিশ্যনৰ কাৰণে ভাৰতীয় সেনা বাহিনীৰ লোক তালৈ যোৱাৰ কথা তেখেতে পাহৰি গৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, এটা কথা কব বিচাৰো তেখেতৰ দল শাসনত থকা সময়ত কেন্দ্ৰতো তেখেত সকলৰ দলৰ চৰকাৰ আছিল কিন্তু তেখেত সকলৰ শাসনৰ সময়তেই তেখেত সকলৰ এজন সঙ্গী বন্ধু মন্ত্ৰী নগেন নেওগক হত্যা কৰা হৈছিল সেই সময়ত আপোনালোকৰ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দায়িত্বত আছিল, তেতিয়া কিন্তু আপোনালোকে মুখ্যমন্ত্ৰীক জগৰীয়া কৰা নাছিল আৰু তেখেতৰ পদত্যাগ বিচৰা নাছিল কিন্তু আজি যেতিয়া ব্ৰিগেডিয়াৰৰ উগ্ৰপন্থীৰ হাতত মৃত্যু হ'ল তেতিয়া কিন্তু মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পদত্যাগ দাবী নকৰিলে কিয়? অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি চেষ্টা কৰি আছো। হত্যাকাৰী বা দোষীক বিচাৰি উলিয়াই শাস্তি দিয়াৰ বাবে সকলো প্ৰকাৰৰ প্ৰচেষ্টা কৰি আছো। হত্যাকাৰী বা দোষীক বিচাৰি উলিয়াই শাস্তি দিয়াৰ বাবে সকলো প্ৰকাৰৰ প্ৰচেষ্টা চলাই থকা হৈছে। কিন্তু তেওঁলোকে দিল্লী চৰকাৰক বুজাইছে মাজুলীত পুলিচ পহৰা থকা সত্ত্বেও অপাৰেশ্যন কৰিব নালাগে, হোম মিনিষ্ট্ৰৰ পৰা নিৰ্দেশ দিছে অপাৰেশ্যন কৰিব নালাগে। আকৌ কলে সঞ্জয় ঘোষ জীয়াই আছে। তেখেতৰ ঘৰৰ পৰিয়ালৰ ফালৰ পৰা কৈছে অপাৰেশ্যন কৰিব নালাগে। আজিও যি ঠাইত সঞ্জয় ঘোষক হত্যা কৰা হৈছিল বুলি কৈছে সেই ঠাইত চাৰ্জ চলি আছে আৰু পুলিচৰ ৰক্ষা-বেক্ষণৰ মাজত নিয়ন্ত্ৰণ চলি আছে। চৰকাৰে কুঠা বোধ কৰা নাই। মই এটা কথা কওঁ এই হত্যাকাৰীৰ প্ৰকৃত দোষীক বিচাৰি উলিয়াই শাস্তি দিয়াৰ বাবে চেষ্টা কৰি আছে আৰু ভৱিষ্যতে যাতে এনে ধৰণে কোনো নিৰিহ লোক অমানবীয় অত্যাচাৰৰ বলি হব নালাগে তাৰ কাৰণে সকলো প্ৰকাৰৰ সম্ভৱপৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছো। অধ্যক্ষ মহোদয়, ডাক্তৰ দে-ক আৰু এটা কথা কব বিচাৰিছো, তেখেতক মাৰ্ছেবিটাৰ চাৰ্জিকো ইচাৰিকোৰ হত্যাকাণ্ডৰ কথা সোঁৱৰাই দিব বিচাৰিছো, সেই সময়ত তেখেত সকলৰ চৰকাৰ আছিল। আৰু মুখ্যমন্ত্ৰী গৃহমন্ত্ৰীৰ দায়িত্বত আছিল। তেতিয়া তেখেত সকলে গৃহমন্ত্ৰীৰ পদত্যাগ দাবী কৰিছিল নেকী? ইয়াৰ বাহিৰেও মাননীয় সদস্য ভৰত নৰহ ডাঙৰীয়াই কৈছে যে কেন্দ্ৰত বন্ধুত্বপূৰ্ণ চৰকাৰ থকা সত্ত্বেও ৰাজ্য চৰকাৰে আইন-শৃংখলা ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যৰ্থ হৈছে? পূৰ্বৰ চৰকাৰ যেতিয়া ৰাজ্যৰ শাসন চলাইছিল তেতিয়া কেন্দ্ৰত কংগ্ৰেছ চৰকাৰ আছিল তেতিয়া তেওঁলোক অসমত কিয় আইন-শৃংখলা ৰক্ষা কৰিব নোৱাৰিলে। নহ'লে বাশবাৰী কেম্পত বহুজন লোকক গুলিয়াই হত্যা কৰিলে, কিন্তু তেওঁলোকে ৰক্ষা কৰিব পাৰিলে জানো, নোৱাৰিলে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, কোছ-ৰাজবংশী মানুহৰ কি হৈছিল, ইয়াতো চৰকাৰ, তাতো চৰকাৰ। তাত নৰসিংহ ৰাও চৰকাৰ। সেই কাৰণে মই কৈছো যে সেই বিলাক মই চাব বিচৰা নাই। বাবৰি মচজিদত কি হৈছিল, কি হোৱা নাই, এই বিলাক কথা জৰিত হৈ

আছে। সেই বিলাক মই কব বিচৰা নাই। অনাস্থা আৰু ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ আনিব লাগে কাৰণে অনা উচিত নহয়।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই লক্ষ্য কৰিছো, মঞ্জিসভা পাতি একো নকওঁ, মই যিখিনি কব লাগে সেইখিনি কওঁ, বেছি কৈ লাভ নাই, প্ৰতিশ্ৰুতি দি লাভ নাই যদিহে কাৰ্য্যকৰী কৰিব নোৱাৰি। গতিকে এখন সভা আহ্বান কৰিলে সভাখনত কি কি কব লাগে, মুখ্যমন্ত্রী হিচাবে সেইখিনি জানি নিশ্চয় একমত হব। দুটা কেচত আমাৰ পুৰিচে যথেষ্ট ভাল কাম কৰিছে আৰু পুলিচে ইতিমধ্যে মেছপুৰি ইন্টিডেণ্টত গালা বড়ো, চবিন বসুমতাৰী, গজেন বসুমতাৰী, নবিন আৰু গঙ্গা নাৰ্জাৰীক গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছে। ৰাইজে সহযোগ কৰিছে, খৈৰাবাৰীত গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে আৰু একৈশ জনক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে। অধ্যক্ষ মহোদয়, গুৱাহাটী নতুন দিল্লী ৰাজধানী এক্সপ্ৰেছত বোম্ব ব্লাষ্ট কৰা মানুহক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা হৈছে। ৰাজধানী এক্সপ্ৰেছৰ ড্ৰাইভাৰক পুৰস্কৃত কৰা হৈছে। তেখেত সকলে ভৰ্ৎসনা প্ৰস্তাৱ দিছে, বিহাৰত ৰাজধানী এক্সপ্ৰেছ বাগৰিলে কি দোষ দিব, ভাৰতবৰ্ষৰ যিবিলাক দুৰ্ঘটনা হৈছে তাৰ কাৰণে কি দোষ দিব। অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন বিচৰা হৈছে, আমি কৈছো ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন হলে ভাল নহয়।

ৰাষ্ট্ৰপতি শাসন হব লাগিলে গভৰ্ণৰৰ ৰিকোমেণ্ডেচন লাগে। মই বেছি দীঘলীয়া কৰিব বিচৰা নাই। কিন্তু অসমৰ পৰিস্থিতি ভাল কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে। ইয়াত সকলোৰে সহযোগ লাগিব। উগ্ৰপন্থীৰ সমস্যা একেদিনাই সমাধান কৰিব পৰা নাযায়, এই ক্ষেত্ৰত ৰাজ্য চৰকাৰৰ পৰা কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ সহযোগ লাগিব আৰু কৰা হৈছে। চৰকাৰে চেষ্টাৰ কোনো ক্ৰটি কৰা নাই। আমি সকলো কথা কৈ দিব নোৱাৰো। সাহিত্য সভা, বড়ো সাহিত্য সভা, মুক্তি যুজ্জাক আদিক অনানুষ্ঠানিকভাৱে দায়িত্ব দিছিল। চৰকাৰে অনানুষ্ঠানিকভাৱে দায়িত্ব দিলেও আপত্তি কৰা নাই। আপোনালোকৰ চৰকাৰ থাকোতে যি কেইজনে কৰিছিল, তেওঁলোকে চেষ্টা কৰা নাই। মই নাম কবলৈ নেযাও আমাৰ চৰকাৰে প্ৰচেষ্টা চলাইছে।

ভাৰত চৰকাৰৰ লগত এটা বুজাবুজি হৈছিল যে উগ্ৰপন্থীক বাংলাদেশ চৰকাৰে আশ্ৰয় নিদিয়াৰ সিদ্ধান্ত হৈছিল। সেই বিলাক মুকলি ভাৱে কবলৈ নাযাও। এন, ডি, এফ, বি, কিয় হ'ল, কোনে কৰিছে? বি, এল, টি এফ, কোনে কৰিছে সেই বিলাক কবলৈ গলে ঠিক নহ'ব। এই চোৰ্চ গভৰ্ণমেণ্টৰ হাতত আছে। এই বিষয়ত সকলো ৰাজনৈতিক দলৰ সভা পাতি আলোচনা কৰা হৈছে। ৰাজ্যখনৰ গণতান্ত্ৰিক ব্যৱস্থা কাৰ্য্যক্ষম কৰাৰ বিপৰীতে অনেক কাম কৰিছে। এই বিলাক বাধা দিয়াৰ সকলো দায়িত্ব হোম মিনিষ্টাৰৰ আছে। পদত্যাগৰ কথা কোৱা হৈছে, মোৰ পাবলৈ একো নাই আৰু হেৰুৱাবলৈও একো নাই। ১৯৮৫ চনৰ পৰা ১৯৯০ চনলৈ মই চি, এম হৈছিলো, তাৰ পিচত বিৰোধী দলত নেতা আছিলো। অসমীয়া মানুহৰ বহুত কৰিবলগীয়া আছে। ট্ৰাইবেল সমস্যাৰ কথা কৈছে,

এতিয়া অসমত সাতোটা ভাগ হ'ল। এই সাতোটা ভাগ হোৱাৰ আগতে অবিভক্ত অসমত এ,জি,পি, চি,পি,আই, চি,পি,এম চৰকাৰ চলিছিল নেকি? গঠনমূলক সমালোচনাক আমি সদায় আদৰণি জনাওঁ। অসমৰ সমস্যা বিলাক কোনে জীয়াই ৰাখিছে? আজি ব্ৰহ্মপুত্ৰ বান নিয়ন্ত্ৰণ সমস্যা ৪০ বছৰ কোনে জীয়াই ৰাখিছে? অইল বিফাইনেৰী ডিভিজন হ'ব লাগে, তাৰ দাবী আপোনালোকৰ দিনত কিয় কৰিব নোৱাৰিলে? নব্বৈ শতাংশ গ্ৰেণ্ট আৰু দহ শতাংশ লোন কিয় কৰিব নোৱাৰিলে?

মাননীয় অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, ৯০ পাৰ্চেণ্ট গ্ৰাণ্ট, ১০ পাৰ্চেণ্ট ল'ন কিয় কৰিব নোৱাৰিলে? বৰকাৰ এয়াৰপৰ্ট ইন্টাৰনেচনেল হ'ব লাগে আপোনালোকৰ দিনত কিয় কৰিব নোৱাৰিলে? ব্ৰডগজ লাইন ডিব্ৰুগড়লৈ হ'ব লাগে। কিয় কৰিব নোৱাৰিলে? বিফাইনেৰীৰ কাৰণে আন্দোলন নকৰাকৈ কংগ্ৰেছৰ দিনত কিয় কৰিব নোৱাৰিলে? গতিকে অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰকাৰে সকলো ধৰণৰ প্ৰচেষ্টা চলাইছে যে অসমৰ উন্নয়নৰ কাম কৰিব লাগে আৰু শাস্তিৰ পৰিবেশ ঘূৰাই আনিব লাগে। অধ্যক্ষ মহোদয়, উত্তৰ গুৱাহাটীত হস্পিটেল পতাৰ বাবে অসমত কেউজনমান এন আৰ আই আমেৰিকাত থাকি হস্পিটেল কৰিবলৈ আহিছে। তেওঁলোকক আমি উৎসাহ দিছো। ঠিক আছে, হস্পিটেল হ'ব লাগে। মই ফাউন্ডেচন ষ্ট'ন লে' কৰিবৰ দিনা উপস্থিত আছিলোঁ। তাৰে এজন আছিল বিৰাজ ভূঞা। দুদিন পিছত তেখেত মোৰ ওচৰলৈ আহি কলে যে আমি হস্পিটেল নকৰোঁ। মই কালিলৈ যামগৈ। ইতিমধ্যে মোৰ লগত দুজন গ'লগৈয়ে। মই সুধিলো কিয়? মোক এঠাইত ভাত খাবলৈ মাতিছিল, গৈছিলো। তাত মোক ক'লে যে পইছা বিলাক আলফাই নিবৰ কাৰণে তোমালোকক হস্পিটেল পাতিবলৈ মাতিছে। গতিকে তাত হস্পিটেল পতাৰ দৰকাৰ নাই। তোমালোক যোৱাগৈ। মই সুধিলো মানুহজন কোন? অধ্যক্ষ ডাঙৰীয়া, শুনিলে আচৰিত হব যে তেখেত প্ৰাক্তন সাধাৰণ সম্পাদক। ভূঞাৰ একে গাওঁৰে মানুহ। এতিয়া যদি আমাৰ মানুহেই আমাক ভয় দেখুৱাই, বাহিৰৰ পৰা ইয়াত ইন্দ্ৰাষ্টী কৰিবলৈ কোন আহিব? অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কওঁ এনেকৈ ভয় খুৱাব নেলাগে। অসমলৈ শাস্তিৰ পৰিবেশ ঘূৰাই আনিব লাগে। সকলোৱে সহায় সহযোগ কৰিব লাগে। মই আৰু দীঘলীয়া কৰিব বিচৰা নাই। আমাৰ চৰকাৰ অসমৰ সৰ্বাঙ্গীন উন্নতিৰ কাৰণে প্ৰতিশ্ৰুতিবদ্ধ। আমাৰ সন্মিলিত চৰকাৰে হিংসাৰ লগত মোকাবিলা কৰিবৰ কাৰণে প্ৰস্তুত। এই কাৰণেই ইউনিফাইড হেড কুৰাটাৰ আছে। সামৰিক বাহিনী, পাৰামিলিটেৰী ফ'ৰ্চে সঘনে উগ্ৰপন্থীৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰিবলৈ বিচাৰিছে। স্পেচিয়েল লাল ফ্ৰম ডিষ্ট্ৰিক্ট এৰিয়াজ এক্ট আন্দাৰ ৯০ চনৰ ২৮ নবেম্বৰৰ পৰাই কাম চলি আছে। ইয়াত একো নাই, সমন্বয়ৰ কাৰণে কেৱল সকলোৱে সহায়-সহযোগ বিচৰা হৈছে। গতিকেই অধ্যক্ষ মহোদয়, কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱৰ ক্ষেত্ৰত পুনৰ বিবেচনাৰ কাৰণে অনুৰোধ জনালোঁ।

* শ্ৰীমতী প্ৰমীলাৰানী ব্ৰহ্ম : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে তেখেতৰ

ভাষণত বাৰে-বাৰে এটাই কথা উল্লেখ কৰিছে যে কোকৰাঝাৰ ভ্ৰমণকালত উগ্রপহীৰ ভয়ত তেখেত সকলৰ গাড়ীত ফুৰিছিলোঁ। আচলতে আমি উগ্রপহীৰ বয়ত তেওঁলোকৰ লগত ফুৰা নাছিলোঁ। তেওঁলোকৰ যাতে কোনো বিপদ হ'ব নোৱাৰে আৰু তেওঁলোকক সহায়ৰ কাৰণে তেওঁলোকেহে আমাক গাড়ীত লৈ গৈছিল। কিন্তু টি, ভিৰ যোগেদি জনসাধাৰণৰ মাজত অপপ্রচাৰ কৰি আছে যে আমিহে ভয়ত তেওঁলোকৰ লগত ফুৰিছিলোঁ। এনেকৈয়ে আমাৰ ইমেজ নষ্ট কৰি আছে। তাৰ কাৰণে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক সাৱধান কৰি দিছো যে এনেদৰে বাৰে বাৰে অপপ্রচাৰ কৰি ফুৰাটো এজন বিশেষ ব্যক্তি হিচাবে ঠিক হোৱা নাই। আৰু বিশেষ কথা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিব বিচাৰিছিলোঁ যে খৈৰাবাৰীৰ উগ্রপহীৰ হাতত নিহত হোৱা পৰিয়ালবৰ্গলৈ একলাখকৈ সাহায্য আগবঢ়াইছে কিন্তু আমাৰ ছয়জন বড়োলোক নিহত হৈছে, তাৰ কাৰণে কোনো সাহায্য দিয়া হোৱা নাই।

- * শ্ৰীমতী বেণুপমা ৰাজখোৱা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কব বিচাৰিছো যে মাননীয় সদস্যগৰাকীয়ে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াক ভয় দেখুৱাইছে নেকি? এই সাৱধান শব্দটো উঠাই লব লাগিব। (সদনত স্থলস্থূল হয়)
- * শ্ৰীমতী প্ৰমীলাৰাণী ব্ৰহ্মা : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই ভয় দেখুওৱা নাই, সচা কথাটোহে কৈছো। এইটো কথা সত্য যে ছয়জন বড়ো মানুহক উগ্রপহীয়ে নিহত কৰিছে, তেওঁলোকৰ কাৰণে কোনো এক্সপ্ৰেছীয়া দিকলেয়াৰ আজিলৈকে কৰা নাই। কিন্তু বঙালী লোকসকলৰ কাৰণে ততালিকে এক্সপ্ৰেছীয়া দিকলেয়াৰ কৰিলে। গতিকে মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এইটো কেতিয়া কৰিব জনাবনে?
- * শ্ৰীপ্ৰফুল্ল কুমাৰ মহন্ত : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, তেওঁলোকৰ কাৰণে এক্সপ্ৰেছীয়া দিয়া হৈছে। বড়ো বসতি অঞ্চলত অশান্তি চলি থকা কাৰণেই আৰু তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে থকা গোচৰ নিষ্পত্তি নোহোৱাত এই বিষয়ত অসুবিধা আছিল, এতিয়া অৱস্থা উন্নতি হৈছে যদিও হাই কৰ্টত কেচ চলিয়েই আছে।

Shri Silvius Condpan : Mr. Speaker Sir, we have moved the censure motion upon which there was a deliberation for and against and on behalf of the Chief Minister, most of the Ministers have replied. Nothing have been left for the Chief Minister as most of the Members and some of the Hon'ble Ministers have already pointed out of their total deliberations from the point of the censure motion and they have also come to the conclusion of the speech including Sarvashree Hemen Das, Holiram Terang and all the tribal Members who spoke, they have admitted the fact. And even the Hon'ble

Minister, Irrigation, Shri Abdul Muhib Mazumdar, Shri Promod Gogoi and even Chief Minister in their speech agreed that there is worse law and order situation prevailing in the State and therefore I press the censure motion in the House to be adopted.

Mr. Speaker : I again put the motion before the House. The motion is that this house censure the Chief Minister, Shri P.K. Mahanta for his complete failure in maintaining the law and order situation.

Shri Chandra Mohan Patowary : Sir, It is a clear voice.

Mr. Speaker : I again put the motion before the House. The motion is that this house censure the Hon'ble Chief Minister, Shri Prafulla Kumar Mahanta for his complete failure in maintaining the law and order situation.

Those who are in favour say "Ayes"

Those who are against say "Noes"

Noes have it, Noes have it, Noes have it.

The motion is lost.

Now, the House stands adjourned till 9 A.M. tomorrow the 21st August, 1997.

Adjournment

The House then stood adjourned at 10.30 P.M. till 9 A.M. tomorrow, the 21st. August, 1997.

Dispur

The 20th August, 1997

D. Talukdar

Secretary

Assam Legislative Assembly

Annexure-I
Annexure-I

20th August

MONTH-WISE EXPENDITURE ON FOODING OF KOKRAJHAR DISTRICT

1)	May/96	=	Rs.	45,00,000.00
2)	June/96	=	Rs.	1,30,00,000.00
3)	July/96	=	Rs.	1,84,00,000.00
4)	August/96	=	Rs.	1,70,00,000.00
5)	September/96	=	Rs.	3,50,00,000.00
6)	October/96	=	Rs.	60,00,000.00
7)	November/96	=	Rs.	1,90,81,374.00
8)	January/97	=	Rs.	3,69,95,000.00
9)	March/97	=	Rs.	2,80,00,000.00
10)	April/97	=	Rs.	3,47,00,000.00
			Total:-	Rs. 21,26,76,374.00

MONTH-WISE EXPENDITURE ON TRANSPORTING OF KOKRAJHAR DIST.

1)	May/96	=	Rs.	11,85,000.00
2)	June/96	=	Rs.	11,83,842.00
3)	July/96	=	Rs.	18,92,244.00
4)	August/96	=	Rs.	39,49,082.00
5)	October/96	=	Rs.	2,88,000.00
6)	November/96	=	Rs.	8,60,024.00
7)	January/97	=	Rs.	34,20,933.00
8)	March/97	=	Rs.	10,98,987.00
9)	April/97	=	Rs.	46,60,822.00
			Total:-	Rs. 1,85,38,934.00

Annexure-II**MONTH-WISE EXPENDITURE ON FOODING AND TRANSPORTING****OF BONGAIGAON DISTRICT.**

1)	May/96	=	Rs.	9,83,788.00
2)	June/96	=	Rs.	26,65,270.00
3)	July/96	=	Rs.	24,34,363.00
4)	August/96	=	Rs.	18,74,856.00
5)	September/96	=	Rs.	11,64,094.00
6)	October/96	=	Rs.	11,36,073.00
7)	November/96	=	Rs.	12,27,476.00
8)	December/96	=	Rs.	13,11,178.00
9)	January/97	=	Rs.	9,76,738.00
10)	February/97	=	Rs.	1,86,488.00
				<hr/>
		Total:-	Rs.	1,39,60,324.00

Annexure-III**LIST OF THE DEAD PERSONS IN KOKRAJHAR DISTRICT**

<u>Sl. No.</u>	<u>Name of the dead persons</u>	<u>Age</u>
1.	Budbari Basumatary	8 Years
2.	Munshi Hembrom	3 Years
3.	Som Baski	70 Years
4.	Daniyal Hembrom	2 Years
5.	Gahya Baski	18 Years
6.	Mangal Matdi	100 Years
7.	Dhema Hemvrom	50 Years
8.	Sumi Hembrom	40 Years
9.	Ram Kisku	13 Years
10.	Baby Soren	5 Years
11.	Tambri Soren	55 Years
12.	Raget Murmu	14 Years
13.	Matati Murmu	45 Years
14.	Hira Soren	27 Years
15.	10 days Baby (Female)	
16.	Dinesh Murmu	17 Years
17.	Stephen Baskey	2 Years
18.	Darpon Kujur	7 Years
19.	Roti Tudu	70 Years
20.	Fagas Tappo	60 Years

21.	Gaba Mardi	19 Years
22.	Rafel Mardi	9 Years
23.	Bhugas Murmu	8 Years
24.	Moroon Hasda	35 Years
25.	Lodgi Mardi	30 Years
26.	Basunalu Khatka	11/2 Years
27.	Dagru Tudu	3 Years
28.	Anpi Tudu	41 Years
29.	Lakki Baskey	2 Years
30.	Lakhi Hembrom	5 Years
31.	Nonga Mardi	75 Years
32.	Somra Mirji	2 Years
33.	Pama Soren	36 Years
34.	Bindeswar Kujur	3 Years
35.	Soni Ram Mardi	2 Years
36.	Maiku Soren	11/2 Years
37.	Purma Baran	12 Years
38.	Budhari Soren	5 Years
39.	Randham Tudu	40 Years
40.	Rani Hembram	22 Years
41.	Mangali Hembram	6 Years
42.	Lakhi Hembram	4 Years
43.	Arjun Hembram	49 Years
44.	Dhano Soren	60 Years
45.	Raben Hembram	46 Years

46.	Majhi Murmu	12 Years
47.	Basa Hasda	50 Years
48.	Rabin Hasda	90 Years
49.	Jaba Murmu	75 Years
50.	Lakhi Soren	38 Years
51.	Singa Soren	35 Years
52.	Balka Mardi	65 Years
53.	Mangali Hembram	12 Years
54.	Saniram Soren	4 Years
55.	Matal Tudu	50 Years
56.	Sunki Mardhi	28 Years
57.	Singa Soreeb	35 Years
58.	Lakhiram Hasda	18 Years
59.	Raben Mardhi	6 Years
60.	M.I.L. Hasda	3 Years
61.	Maho Murmu	35 Years
62.	Kamu Banki	22 Years
63.	Bali Soren	35 Years
64.	Sarki Murmu	20 Years
65.	Anil karmakar	24 Years
66.	Baby of 12-days (Male)	
67.	Bimal Kisku	3 Months
68.	Baby of days (Female)	
69.	Sumi Marmi	80 Years
70.	Milon Besa	75 Years

71.	Lakhi Ram Mardi	3 Months
72.	Manjit Mardi	3 Years
73.	Ansir Tirbi	4 Years
74.	Laskhi Tudu	6 Years
75.	Manjhi Murmu	3 Years
76.	Churu Tudu	75 Years
77.	Eli Tudu	3 Years
78.	Mangal Hembram	45 Years
79.	Audries Mardi	1 Year
80.	Boila Mardi	1 Year
81.	Mota Mardi	35 Years.
82.	Bulbui Kisku	28 Years.
83.	Bali Tudu	7 Years.
84.	Bhadra Hembram	50 Years.
85.	Rubi Hembram	2 Years.
86.	Maino Hembrum	40 Years.
87.	Budhiram Murmu	3 Years.
88.	Hamim Hasda	2 Years.
89.	Shunka Hasda	3 Years.
90.	Buso Murmu	3 Years.
91.	Mushri Muemu	3 Years.
92.	Kochra Hembram	3 Years.
93.	Sumi Murmu	1/2 Years
94.	Sumani Baskey	21/2 Years
95.	Anjali Tudu	11 Years.

96.	Samali Soren	1 Year.
97.	Goreb Hasda	3 Years.
98.	Ghonia Murmu	3 Years.
99.	Gopal Soren	2 Years.
100.	Kakhi Kisku	4 Years.
101.	Pani Soren	23 Years.
102.	Dilip Murmu	3 Years.
103.	Gaba Soren	3 Years.
104.	Bakabadaha Hasda	3 Years.
105.	Elijabeth Tudu	3 Years.
106.	Lalmi Hesda	4 Years.
107.	Situ Mardi	38 Years.
108.	Kaha Hembram	3 Years.
109.	Borowara Murmu	11/2 Years.
110.	Lachmi Hembrom	8 Years.
111.	Agamoni Hasda	2 Years.
112.	Mangali Murmu	4 Years.
113.	Mirila Murmu	3 Years.
114.	Machia Hembrum	40 Years.
115.	Sita Murmu	45 Years.
116.	Miriti Murmu	1 Year.
117.	Sutagini Murmu	5 Years.
118.	Chandan Mardi	5 Years.
119.	Charki Tudu	3 Years
120.	Sesan Murmu	7 Years.

121.	Sukumari Kisku	66 Years.
122.	Budhari Hembrum	75 Years.
123.	Chuki Tudu	3 Years.
124.	Sita Hembrum	2 Years.
125.	Josed Tudu	3 Years.
126.	Bale Murmu	3 Years.
127.	Baha Mardi	8 Years.
128.	Manjan Hembrum	80 Years.
129.	Jogen Baskey	85 Years.
130.	Hopai Hasda	82 Years.
131.	Dhani Murmu	6 Years.
132.	Chuki Soren	8 Years.
133.	Babulal Hasda	1 Year.
134.	Barki Kisku	25 Years.
135.	Hapani Hamrem	20 Years.
136.	Sumi Tudu	14 Years.
137.	Fulmani Tudu	10 Years.
138.	Jatin Mushahari	21/2 Years.
139.	Kwnwndao Basumatari	11/2 Years.
140.	Safila Brahma	6 Years.
141.	Pramila Daimari	19 Years.
142.	Jajin Daimari	40 Years.
143.	Mukhi Soren	11/2 Years.
144.	Suga Karmakar	72 Years.
145.	Mahima Narzary	4 Years.

146.	Jalha Soren	4 Years.
147.	Dipa Murmu	11/2 Years.
148.	Barasad Kisku	2 Years.
149.	Fulmani Murmu	4 Years.
150.	Surajmoni Hamren	35 Years.
151.	Sulliram Mardi	23 Years.
152.	Tolamai Hasda	29 Years.
153.	Sita Rani Mardi	2 Years.
154.	Sena Kisku	50 Years.
155.	Sonarnoni Hasda	4 Years.
156.	Mangali Tudu	4 Years.
157.	Silma Murmu	7 Years.
158.	Diwan Tudu	8 Years.
159.	Rason Tudu	35 Years.
160.	Chumi Soren	10 months.
161.	Rani Mardi	3 Years.
162.	Sukla Hasda	4 Years.
163.	Gyelpa Hasda	70 Years.
164.	Ladu Murmu	30 Years.
165.	Banikeka Tirki	4 Years.
166.	Matalu Murmu	70 Years.
167.	Basudev Tudu	4 Years.
168.	Dandi Toppa	5 Years.
169.	Halpa Hasda	4 Years.
170.	Mangal Hembrum	4 Years.

171.	Ramre Kisku	45 Years.
172.	Pakra mardi	80 Years.
173.	Sakaria Tudu	6 Months
174.	Gara Tudu	20 Years.
175.	Salri Kisku	25 Years.
176.	Supri Soren	35 Years.
177.	Ramu Tudu	2 Years.
178.	Barki Tudu	65 Years.
179.	Mohan Baskey	7 Years.
180.	Bazay Baskey	75 Years.
181.	Jyoti Murmu	5 Years.
182.	Kwpew Hasda	1 month.
183.	Sita Hasda	1 month
184.	Dulu Tudu	1 month
185.	Chota Mardi	5 months
186.	Moni Mardi	1 month
187.	Chakra Hembrum	4 Years.
188.	Siarmat Bedjy	20 Years.
189.	Ram Kisku	65 Years.
190.	Bili Kisku	3 Years.
191.	Saniram Baski	6 Years.
192.	Mangali kisku	8 Years.
193.	Sukurmani Hasda	3 Years.
194.	Dhana Tudu	3 Years.
195.	Manhgali Hambram	70 Years.

196.	Tala Kisku	1 Year.
197.	Balai Murmu	2 Years.
198.	Phalimal Kisku	11/2 Years.
199.	Lakhan Tudu	20 Years.
200.	Dhakur Hadda	8 months
201.	Mangal Hasda	3 months
202.	Amar Basumatary	4 Years.
203.	Raj Kanti Narzary	3 Years.
204.	Rupak mardi	6 months
205.	Bertu Hadda	65 Years.
206.	Dengi Hembrum	45 Years.
207.	Trihin Murmu	25 Years.
208.	Swmop Hadda	70 Years.
209.	Rupa Mardi	6 months
210.	Ranla Hasda	8 Years.
211.	Delho Mardi	4 Years.
212.	Raju Tudu	80 Years.
213.	Sonatan Hasda	6 months
214.	Bauthar Basumatary	31/2 Years.
215.	Kumari Hasda	3 Years.
216.	Rajka Murmu	6 Years.
217.	Tolamani Soren	3 Years.
218.	Rajdhan Murmu	3 Years.
219.	Barka Murmu	3 Years.
220.	Pindulu Hembrem	22 Years.

221.	Bista Hemram	6 months
222.	Monika Murmu	11/2 Years.
223.	Nadhira Narzary	45 Years.
224.	Salani Mardi	30 Years.
225.	Hopna Hembram	70 Years.
226.	Safoni Mardi	45 Years.
227.	Janki Tudu	30 Years.
228.	Barham Hasda	3 Years.
229.	Panitru Besra	3 Years.
230.	Kimland Hembrum	8 Years.
231.	Jitral Hembrum	50 Years.
232.	Mani Kisku	40 Years.
233.	Junu Hembrum	3 Years.
234.	Rajen Hembrum	60 Years.
235.	Soni Soren	4 Years.
236.	Sumi Kisku	5 Years.
237.	Malno Hembrum	1 Year.
238.	Ludgi Besra	35 Years.
239.	Dadem Hembrum	12 Years.
240.	Chaitan Besra	31/2 Years.
241.	Mukul Soren	70 Years.
242.	Mayo Tappo	9 Month.
243.	Sumi Kisku	3 Years.
244.	Balak Mardi	60 Years
245.	Musey Murmu	3 Months

246.	Mariom Hasda	2½ Years.
247.	Sukra Mardi	2½ Years.
248.	Bana Hembram	20 Years.
249.	Lakhiram Mardi	35 Years.
250.	Budhrai Hembram	1 Year.
251.	Anitabala Besra	4 Years.
252.	Sona Murmu	6 Months
253.	Moni Hembram	36 Years.
254.	Maika Kisku	2 Years.
255.	Sakra Kisku	2 Years.
256.	Mutka Hasda	65 Years.
257.	Mutka Hasda	1½ Years.
258.	Darasingh Mardi	4 Years.
259.	Siril Murmu	8 Months
260.	Sukda Mardi	2½ Years.
261.	Sulila Murmu	2½ Years.
262.	Sonix Mardi	3 Years.
263.	Somel Hembram	3 Years.
264.	Surki Mardi	25 Years.
265.	Bibi Soren	1 Years.
266.	Jilu Beg	1 Years.
267.	Lakhmi Murmu	3 Years.
268.	Sutka Hasda	60 Years.
269.	Mangal	3 Months
270.	Supal Baskey	60 Years.

271.	Maani Mardi	6 days
272.	Hiramani Kisky	24 Years.
273.	Manai Tudu	2 Years.
274.	Serali Murmu	2 Years.
275.	Sorder Murmu	2 Years.
276.	Tala Hembram	3 Months
277.	Lub Hembram	3½ Years.
278.	Basul Tudu	6 Years.
279.	Dami Murmu	5 Years.
280.	Sita Tappo	3 Years.
281.	Sota Mardi	1½ Years.
282.	Lakhi Hembrum	1 Month
283.	Budhai Baski	50 Years.
284.	Somai Baski	3½ Years.
285.	Lakhi Hembrum	3 Months
286.	Songrm Soren	1 month
287.	Budhai Mardi	1 Year.
288.	Bala Hasda	5 Years.
289.	Jokeb Minj	2½ Months
290.	Siaga Mardi	55 Years.
291.	Lakhi Mardi	13 Years.
292.	Rabdhan Kisku	6 Years.
293.	Bhusan Son	3 Years.
294.	Moti Soren	35 Years.
295.	Baki Tudu	55 Years.

296.	Jaethai Soren	4 months
297.	Sumil Hembrum	2 months
298.	Deawan Karmakar	40 Years.
299.	Lakhon Soren	3 days
300.	Ram Soren	3 days
301.	Gaina Tudu	55 Years.
302.	Gopal Soren	25 Years.
303.	Abi Mardi	2 Years.
304.	Sita Tudu	30 Years.
305.	Ponda Tudu	65 Years.
306.	Bisu Kisku	55 Years.
307.	Mathe Ram Kisku	4 days
308.	Benzamin Soren	6 days
309.	Mengani Mardi	4 Years.
310.	Paro Hasda	40 Years.
311.	Lakhi Murmu	48 Years.
312.	Jahar Mardi	62 Years.
313.	Munchi Mardi	55 Years.
314.	Sita Murmi	9 months
315.	Som Murmu	2 Years
316.	Sugri Baski	4 months
317.	Sarala Hasda	9 months
318.	Somi Tudu	13 days
319.	Jungai Baski	7 Years.
320.	Janathan Hembrum	12 Years.

321.	Ramdhan Tudu	1½ Years.
322.	Sonah Murmu	5 Years.
323.	Chaurachi Hembrum	3 Years.
324.	Pinu Soren	3½ Years.
325.	Suroki Mardi	11 Months
326.	Lakhi Baski	6 days
327.	Sinhrai Murmu	8 Years.
328.	Guni Ram Soren	7 Years.
329.	Harilal Karmakar	50 Years.
330.	Soni Ram Soren	3 Years.
331.	Suroki Kisku	8 Months
332.	Kajal Karmakar	15 Years.
333.	Lutharh Tudu	10 Years.
334.	Roma Tudu	45 Years.
335.	Lutharh Tudu	10 Years.
336.	Somi Murmu	3 Years.
337.	Mariom Hasda	2 Years.
338.	Songi Mardi	1 day
339.	Sona Moni Hemdrum	5 Years.
340.	Sandki Murmu	22 Years.
341.	Bistra Lakra	4 Years.
342.	Duli Murmu	5 Years.
343.	Rammohan Hemdrum	5 Years.
344.	Mangal Hasda	6 Month
345.	Moida Hemdrum	2 Years.

346.	Sumi Hasda	56 Years.
347.	Bakra Tudu	45 Years.
348.	Kanta Ram Kisku	3 Years.
349.	Hopna Mardi	1½ Years.
350.	Masai Hembrum	2½ Years.
351.	Mongali Soren	2 Years.
352.	Mayi Soren	3 Months
353.	Maram Hasda	1 Year.
354.	Mazi Ram Hemdrum	35 Years.
355.	Pani Hembrum	2 Months
356.	Langdang Hembrum	5 Years.
357.	Binen Urang	2 Years.
358.	Gopal Soren	7 Years.
359.	Sanki Tudu	4 Months
360.	Sukamani Murmu	4 Months
361.	Lakhi Soren	5 Years.
362.	Batpa Hembrum	1 Year.
363.	Sona Mardi	2 Years.
364.	Tulsri Soren	3 Years.
365.	Taremai Hasda	3 Years.
366.	Until Mardi	3 Years.
367.	Hopna Soren	---
368.	Pulau Murmu	1 Year.
369.	Ghisha Hembrum	2 Years.
370.	Maino Hembrum	4 Years.

371.	Sendri Hembrum	1 Year.
372.	Suraswati Karmakar	2 Years.
373.	Hado Tudu	3 Years.
374.	Malika Hasda	4 Years.
375.	Bikoy Soren	3 Years.
376.	Lakhi Ram Mardi	4 Years.
377.	Budhrai Hasda	4 Years.
378.	Lakhi Ram Murmu	8 Years.
379.	Nasahar Hembrum	2 Months
380.	Behim Hasda	5 Years.
381.	Kandasi Soren	3 Years.
382.	Sonia Tirki	20 Years.
383.	Sonhili Mardi	3 Years.
384.	Minoti Soren	3 Years.
385.	Sotka Kisku	21/2 Years.
386.	Som Hasda	16 Years.
387.	Sonka Kisku	2 Years.
388.	Mongol Murmu	39 Years.
389.	Khuniki Orang	19 Years.
390.	Deeta Tudu	1½ Years.
391.	Sonai Soren	11 Months
392.	Luich Tudu	1½ Years.
393.	Sita Hemdrum	7 Years.
394.	Shumki Hasda	4 Years.
395.	Sunil Barki	2 Years.

396.	Jacob Tudu	1 Year.
397.	Badhan Murmu	10 Months
398.	Budhrai Mardi	5 Years.
399.	Phulmoni Tudu	6 Years.
400.	Sonki Baski	50 Years.
401.	Didimoni Hasda	32 Years.
402.	Aryun Murmu	60 Years.
403.	Supal Mardi	60 Years.
404.	Khandi Baski	50 Years.
405.	Ismail Basumatary	4 Years.
406.	Hapo Mardi	13 Years.
407.	Budhi Hembrum	50 Years.
408.	Baski Tudu	2 Months
409.	Suchachini Besra	6 Months
410.	Rajen Soren	10 Months
411.	Bahadur Mardi	60 Years.
412.	Powea Hasda	60 Years.
413.	Rengta Hasda	56 Years.
415.	Futomoni Murmu	70 Years.
416.	Ghopia Mardi	18 Years.
417.	Majam Mardi	28 Years.
418.	Salagi Tudu	4 Months
419.	Kaha Tudu	60 Years.
420.	Mose Kisha	1 Year.
421.	Shyamu Murmu	45 Years.

422.	Suraj Mardi	1 Year.
423.	Sumi Hembrum	65 Years.
424.	Bulgi Hasda	9 Months
425.	Sukti Hasda	1 Year.
426.	Ganga Hembrum	7 Months
427.	Budrai Soren	60 Years.
428.	Soni Ram Kisku	4½ Years.
429.	Basmati Soren	2½ Years.
430.	Dahis Murmu	5½ Years.
431.	Kishore Hembrum	2 Years.
432.	Barnical Mardi	1 Year.
433.	Penu Tudu	2 Years.
434.	Sudki Kisku	60 Years.
435.	Lakhi Ram Hembrum	7 Years.
436.	Bhiri Tudu	4½ Years.
437.	Mangal Murmu	14 Months
438.	Zita Soren	4 Months
439.	Laka Misku	3½ Years.
440.	Goba Hembrum	1 Year.
441.	Hagu Hasda	3 Years.
442.	Sarmi Baski	4 Years.
443.	Fulmoti Hembrum	21 Years.
444.	Phakri Murmu	8 Years.
445.	Lakhi Ram Kisku	7 Years.
446.	Kadimana Hembrum	4 Years.

447.	Boka Hembrum	40 Years.
448.	Bali Hembrum	68 Years.
449.	Swami Murmu	25 Years.
450.	Sukhrmani Hembrum	4 Years.
451.	Palko Hembrum	2 Years.
452.	Mohikarn Tudu	80 Years.
453.	Saniram Murmu	4 Years.
454.	Malho Murmu	3 Years.
455.	Francis Hasda	8 Years.
456.	Lakhi Tudu	8 Years.
457.	Sita Mardi	2 Years.
458.	Gambaria Kisku	2 Years.
459.	Kandana Mardi	4 Years.
460.	Som Hembrum	5 Years.
461.	Gita Hembrum	2 Years.
462.	Gragi Hembrum	3½ Years.
463.	Ajit Hembrum	2½ Years.
464.	Sudki Soren	5 Years.
465.	Baha Murmu	6 Years.
466.	Kakhi Murmu	30 Years.
467.	Dewan Dharua	2 Years.
468.	Stepen Hembrum	3 Years.

LIST OF THE DEAD PERSONS IN BONGAIGAON DISTRICTS

1.	Samiran Nesa	6 Months
2.	Jaibhanu	2 Years.

3.	Kajali	8 Months.
4.	Md. Hafez	2½ Years.
5.	Mahu Alam	2½ Years.
6.	Kadbhanu	3 Years.
7.	Amzad Ali	4 Years.
8.	Sonabhanu	4 Years.
9.	Kulsan Nessa	2 Years.
10.	Sabin Khatun	14 Months
11.	Hazarat Ali	1½ Years.
12.	Salamuddin	1 Year.
13.	Mahammad Ali	40 Years.
14.	Sarbanu	6 Years.
15.	Marjina Begum	1 Year.

Annexure - IV**LIST OF SCHEMES UNDER CENTRAL GRANT PLAN 1997-98**

Sl. No.	Name of Scheme	Estd. Cost	Location
<u>New Schemes</u>			
1.	R/S to B/dyke from Neemati P.W.D. Road to Gohaigaon (Barali)	Rs.220.28L	Jorhat
2.	A/E work of Dikhow B/B different reaches near Simaluguri & Nazira town.	Rs.345.00L	Sibsagar
3.	A/E measures to protect B/dyke from Khuliyaphta check dam to N.R. dyke pH-1 against the erosion of Japibari area.	Rs.149.36L	Jorhat
4.	A/E measures to extension of protn work at Kuruabahi area against erosion of river Dhansiri from ch. 4700 M to 5495 M.	Rs.128.11L	Jorhat
5.	A/E measures to protect B/B of Puthimari embkt. from R/G/ Rly.line to Baramboi and its outfall at different erosion sites.	Rs.28900L	Kamrup
6.	Constn. of embkt. from Molakhowaghat to Kathalbari to protect Hatisingimari area from the flowwing of river Brahmaputra	Rs.164.82L	Goalpara
7.	R/S of Dikhow R/Bank emdkt. from Darbar field to Dikhowmukh measure ph-1	Rs.350.00L	Sibsagar
8.	A/E measures for protection of Nagaghuli & Maizan area from the erision of river Brahmaputra	Rs.1074.43L	Dibrugarh

Annexure - V

<u>Name of District</u>	<u>Gratuitous Relief Sanctioned</u>	<u>Rice Alloted</u>
1. Nalbari	Rs. 6.00 Lakh	100 MT
2. Borpeta	Rs. 3.50 Lakh	100 MT
3. Tinsukia	Rs. 4.00 Lakh	100 MT
4. Lakhimpur	Rs. 9.00 Lakh	100 MT
5. Dhemaji	Rs. 6.00 Lakh	100 MT
6. Jorhat	Rs. 13.50 Lakh	100 MT
7. Dibrugarh	Rs. 3.50 Lakh	100 MT
8. Sibsagar	Rs. 5.50 Lakh	100 MT
9. Darrang	Rs. 5.50 Lakh	100 MT
10. Sonitpur	Rs. 12.50 Lakh	100 MT
11. Golaghat	Rs. 30.00 Lakh	100 MT
12. Dhubri	Rs. 9.00 Lakh	100 MT
13. Cachar	Rs. 14.00 Lakh	100 MT
14. Hailakandi	Rs. 11.00 Lakh	100 MT
15. Karimganj	Rs. 5.00 Lakh	100 MT
16. Goalpara	Rs. 5.50 Lakh	100 MT
17. Nagaon	Rs. 3.50 Lakh	100 MT
18. Morigaon	Rs. 3.00 Lakh	100 MT
19. Kamrup	Rs. 4.00 lakh	100 MT
	<u>Rs.1,24,30.00 Lakh</u>	<u>2,000 MT</u>

Annexure - VI

Name of project work :- Protection of Dainigaon and its adjoining areas
(Hatisal Neemati) against the erosion of river Brahmaputra
(Costing Rs. 31.77 crores).

Sl.	Name of items	P.C. upto date Physical progress Achieved.	Rs.	Financial involvement
1.	Clearing light Junles etc.	89%	Rs.	1,81,460.00
2.	Earth work in embkt. in head lead etc.	100%	Rs.	1,00,38,776.00
3.	Earth work in embkt, by truck carriage etc.	6%	Rs.	17,34,680.00
4.	Earth work in excavation in drainage channel.			
5.	Earth work in grabbing the seat of embankment.	-		
6.	Ramming of earth work	28%	Rs.	11,25,782.00
7.	Turfing with grass sods etc.	39%	Rs.	3,15,000.00
8.	Collection of boulder of size 28 cm. to 30 cm.			
	a) At Hatisal			
	b) At Neemati	2.2%		
9.	Collection of supply of broken metal			
	a) 19 to 38 mm.			
	b) 4 to 8 mm.			

10. Colleciton of supply of sand			
11. Labour charge for dumping boulder in cage			
12. Labour charge for pitching boulder			
13. Labour charge for spreading broken stone			
14. Supply of sal wood piles.			
15. Supply of Azar/Nahar/Gamari weed	100%	Rs.	10,479.00
16. Supply of pile ring			
17. Supply of pile shoe			
18. Labour charge of scafing			
19. Labour charge fixing collars			
20. Labour charge of driving piles	3.5%	Rs.	1,089.00
21. Local carriage of boulders			
22. Local carriage of W/N sheet			
23. Contingency	25%	Rs.	7,24,039.00
24. A-Preliminary	55%	Rs.	11,53,515.00
25. B-Land	—		—
26. K-Building	10%	Rs.	3,09,940.00
27. O-misc	4%	Rs.	28,048.00
28. P-Maintenance	5%	Rs.	1,50,445.00
29. C-Special T &P	Nil		
30. R-Communication	10%	Rs.	11,24,570.00
31. Y-Losses on stock			
32. M-Plantation			
33. Ordinary T & P			
34. Audit and Accounts			
Total :		Rs.	1,80,34,305.00

Annexure - VII

মহকুমা ভিত্তিত কাৰাগাৰৰ তালিকা

মহকুমা	জিলা কাৰাগাৰ	বিশেষ কাৰাগাৰ	মুকলি কাৰাগাৰ	কাৰাগাৰ ল'কআপ	মুঠ
১।	গুৱাহাটী	—	—	—	১
২।	নলবাৰী	—	—	—	১
৩।	বৰপটৌ	—	—	—	১
৪।	কোকৰাঝাৰ	—	—	—	১
৫।	ধুবুৰী	—	—	—	১
৬।	গোৱালপাৰা	—	—	—	১
৭।	মঙ্গলদৈ	—	—	—	১
৮।	তেজপুৰ	—	—	—	১
৯।	শিলচৰ	—	—	—	১
১০।	কৰিমগঞ্জ	—	—	—	১
১১।	হাইলাকান্দি	—	—	—	১
১২।	উঃ লক্ষিমপুৰ	—	—	—	১
১৩।	ডিব্ৰুগড়	—	—	—	১
১৪।	শিৱসাগৰ	—	—	—	১
১৫।	যোৰহাট	—	১	—	২

১৬। গোলাঘাট	১	—	—	—	১
১৭। নগাঁও	১	১	—	—	১
১৮। ডিব্ৰু	১	—	—	—	১
১৯। হাফলং	১	—	—	—	১
২০। হামৰেণ	১	—	—	—	১
২১। মাজুলী	১	—	—	—	১
২২। ধেমাজী	১	—	—	—	১
২৩। উঃ শালমাৰা	—	—	—	১	১
২৪। বিশ্বনাথ চাৰিআলি	১	—	—	—	১

মুঠ : ২৩ ১ ১ ১ ২৬

Annexure - VIII

তালিকা - 'খ'

নতুনকৈ স্থাপিত মহকুমাত কাৰাগাৰৰ নিৰ্মাণৰ তালিকা

মহকুমা	কাৰাগাৰ নিৰ্মিত	কাৰাগাৰ নিৰ্মাণৰত
১। হামৰেণ	১	—
২। মাজুলী	১	—
৩। ধেমাজী	১	—
৪। উঃ শালমাৰা	১	—
৫। বিশ্বনাথ চাৰিআলি	১	—
৬। মৰিগাওঁ	—	১
৭। ওদালগুৰি	—	১
৮। জোনাই	—	১
৯। সোনাৰী	—	১
১০। শদিয়া	—	১
১১। তিনিচুকীয়া	—	১
১২। বঙাইগাওঁ	—	—
১৩। বঙিয়া	—	—
১৪। গোসাইগাওঁ	—	—

১৫। দঃ শালমাৰা	—	—
১৬। হোজাই	—	—
১৭। কলিয়াবৰ	—	—
১৮। বজালী	—	—
১৯। বিলাসীপাৰা	—	—
২০। বিজনী	—	—
২১। ঢকুৱাখানা	—	—
২২। মাৰ্ঘেৰিটা	—	—
২৩। ধনশিৰি	—	—
২৪। বোকাডান	—	—
২৫। মহিবং	—	—
২৬। বোকাখাট	—	—
২৭। নাজিৰা	—	—
২৮। প্ৰাগজ্যোতিষপুৰ	—	—
২৯। লক্ষীপুৰ	—	—

 মুঠঃ

৫

৬

Annexure - IX**LIST OF THE SCHOOL DAMAGED BY CYCLONE 4/5/97, 9/5/97,16/5/97
17/5/97 AND 19/5/97**

Sl.	Name of Schools	Location	Approx. loss by cyclone	Remarks
1	2	3	4	5
1.	Sokmari High School	Solmari	Rs. 1,00,000/-	
2.	Dewaguri High School	Dewaguri	Rs. 60,000/-	
3.	Bowalguri High School	Bowalguri	Rs. 50,000/-	
4.	Bishnujyoti High School	Kahibari Charaibari	Rs. 50,000/-	
5.	Jaluguti Girls Aided High School	Jaluguti	Rs. 50,000/-	
6.	Madhya Mayog High School	Moyong	Rs. 1,00,000/-	
7.	Kapahera Girls High School	Kepahera	Rs. 50,000/-	
8.	Baralimari L.P. School	Baralimari	Rs. 20,000/-	
9.	Bordovatup L.P. School	Barashipandha	Rs. 20,000/-	
10.	Barashipandha L.P. School	Barashipandh	Rs. 20,000/-	
11.	Lalaibori L.P. Shool	Leaibori	Rs. 25,000/-	
12.	Pachim Dhubang Khaity L.P. School	Dhuband Khaity	Rs. 20,000/-	
13.	Joribor L.P. School	Joribor	Rs. 25,000/-	
14.	Tolowgaon L.P. School	Tolowgaon	Rs. 20,000/-	
15.	Pub Phaliamari Pam Girls L.P. School	Pub Phaliha. Mari pam	Rs. 25,000/-	

16.	Salmora L.P. School	Solmara	Rs.	20,000/-
17.	Pub Rowmari L.P. School	Pub Romari	Rs.	25,000/-
18.	Pub Datialbori L.P. School	Pub Datialbori	Rs.	20,000/-
19.	Moritoli L.P. School	Moritoli	Rs.	20,000/-
20.	Lelabori M.E. School	Lelabori	Rs.	25,000/-
21.	Pub Balidunga M.E.M. School	Pub Balidunga	Rs.	20,000/-
22.	Borchala M.E. School	Borchala	Rs.	25,000/-
23.	Puli Ahathati L.P. School	Ahathati	Rs.	40,000/-
24.	Legeri Bori M.E.M.	Lengeribori	Rs.	35,000/-
25.	Pa-Ghali M.E. School	Pa-Ghali	Rs.	20,000/-
26.	Pachim Khatabori L.P. School	Pachim Khatabori	Rs.	20,000/-
27.	Gulestan M.E.M.	—	Rs.	10,000/-
28.	Gerakhuwa L.P. School	Gerakhuwa	Rs.	10,000/-
29.	Chamkata L. P. School	Chamkata	Rs.	60,000/-
30.	No.2 Tengaguri L.P. School	No. 2 Tengaguri	Rs.	25,000/-
31.	NO. 1 Tengaguri L.P. School	No. 1 Tengaguri	Rs.	20,000/-
32.	Sialmari Kacharigaon L.P. School (not aided)	Sialmari Kacharigaon	Rs.	20,000/-
33.	Chutiagaon Upanna Muktab Madrasa	Chutiagaon	Rs.	25,000/-
34.	Doipara High School	Daipara	Rs.	20,000/-
35.	Buraburi M.E. School	Buraburi	Rs.	25,000/-
36.	Charbori L.P. School	Charbori	Rs.	8,000/-

37.	Bakari Chapori Ladess L. P. School	Bakari Chapori	Rs.	2,000/-
38.	Gyanpita M.E. School	Bangaldhara (Dighalbori)	Rs.	4,000/-
39.	Katahguri No. 60 L.P. School	Bihubori	Rs.	7,000/-
40.	Jana Jati L.P. School	Uttar Dharamtul	Rs.	7,000/-
41.	Hachara Sunai Paria M.E. School	Bhurbandha	Rs.	9,000/-
42.	Latimari L.P. School	Patidaya	Rs.	10,000/-
43.	Gasharguri Nigem L.P. School	Gasharguri	Rs.	10,000/-
44.	Naturaguoi Baguji English M.E. School	Natuagaon	Rs.	5,000/-
45.	Khandajan L.P. School	Khandajan	Rs.	4,000/-
46.	Milongur L.P. School	Milongur	Rs.	4,000/-
47.	Gashbri L.P. School	Gashbri	Rs.	5,000/-
48.	Phukan Solmara L.P. School	Salmora	Rs.	35,000/-
49.	Pub-Roumari L.P. School	Roumari	Rs.	25,000/-
50.	Pub Datialbori L.P. School	Datialbori	Rs.	20,000/-
51.	Uttar Legngeribori L.P. School	Legngeribori	Rs.	20,000/-
52.	Moritoli Pathar L.P. School	Moritoli	Rs.	20,000/-
53.	Pub Balidunga M.E.M. School	Balidunga	Rs.	20,000/-
54.	Jaljoli L.P. School	Jaljoli	Rs.	10,000/-
55.	Jalagaon L.P. School	Bonpara	Rs.	5,000/-
56.	Khirod Baruah M.E. School	Bonpara	Rs.	5,000/-
57.	Swahid Khargeswar Talukdar L.P. School	Roina Pathar (Teteliapati)	Rs.	15,000/-
58.	Solmari Girls M.E. School	- do -	Rs.	45,000/-

59.	Solmari L.P. School	Mikirgaon	Rs.	35,000/-
60.	Dandua M.E.Madrssa	Dandua	Rs.	15,000/-
61.	Bhajakhaity M.E. School	Bhajakhaity	Rs.	50,000/-
62.	Kamarbori L.P. School	Kamarbori	Rs.	23,000/-
63.	Bangalpara M.E School	Bangalpara	Rs.	30,000/-
64.	Otungabori L.P. School	Mangiyagaon	Rs.	10,000/-
65.	Moirabari Dorul Ulum M.B. House	Moirabari	Rs.	18,000/-
66.	Keotaguri M.E. School	Kapahera	Rs.	22,000/-
67.	Swahid Tilak Deka H. School	Niz-Mikirgaon	Rs.	25,000/-
68.	Niz-Kapahera High School	Palahguri	Rs.	25,000/-
69.	Jaluguti Girls Academi H. School	Tukunabori	Rs.	20,000/-
70.	Borchakabaha Anchalik H. School	Borchakabaha	Rs.	25,000/-
71.	Borchakabaha M.E. School	- do -	Rs.	20,000/-
72.	Mahtolabori L.P. School	Kalmoubari	Rs.	20,000/-
73.	Kalmoubari Namabasti	- do -	Rs.	15,000/-
74.	Kalmaoubari Hussania Madrassa	- do -	Rs.	20,000/-
75.	Habi Barangbari Adarsar H. School	Barangbari	Rs.	25,000/-
76.	Mirkirbhera Girls High School	Mirkirbhera	Rs.	4,000/-
77.	Shrimatbapa Puskarnam Bidyapith Gurakh Mission	Kahibari	Rs.	20,000/-
78.	Faliamari Adarssha L.P. School	Hekudangbori	Rs.	4,000/-
79.	Hekudangbori M.E. School	- do -	Rs.	2,000/-
80.	Mikirbheta Girls M.E. School	Mikirbheta	Rs.	2,000/-

81.	Pub-Tamukabori L.P. School	Tamukabori	Rs.	5,000/-
82.	Tamukabori Girls Madrassa	- do -	Rs.	13,000/-
83.	Baligaon Madrassa	Baligaon	Rs.	15,000/-
84.	Madhya Kalikajari Madrassa	Kalikajari	Rs.	2,000/-
85.	Koroibari L.P. School	Bhehguri	Rs.	71,000/-
86.	No. 1 Singimari L.P. School	Bhehguri	Rs.	71,000/-
87.	Kacharibori L.P. School	Kacharibori	Rs.	1,000/-
88.	Kanphalabori M.E. School	Kanphalabori	Rs.	2,000/-
89.	Silphukhuri M.E. School	Silphukhuri	Rs.	30,000/-
90.	Japori Dalika M.E. School	Japori	Rs.	30,000/-
91.	Daponibori M.E. School	Daponibori	Rs.	20,000/-
92.	Kakhin Ghorbil Coloni L.P. School	Dakhin Ghorbil	Rs.	35,000/-
93.	Rupahigaon L.P. School	-	Rs.	30,000/-
94.	Haiborgaon Sarbanada L.P. School	-	Rs.	25,000/-
95.	Haibor Pathar Girls School	-	Rs.	20,000/-
96.	No.2 Joribor L.P. School	Joribor	Rs.	25,000/-
97.	Dhongar Ati L.P. School	Dhingar Ati	Rs.	20,000/-
98.	Hatibat High School	Hatibat	Rs.	10,000/-
99.	Kushkati L.P. School	Kathani	Rs.	2,000/-
100.	Borthal Kacharigaon Girls L.P. School	Borthal Kacharigaon	Rs.	50,000/-
101.	Durabandhi High School	Durabandhi	Rs.	50,000/-
102.	Jarabari High School	Jarabari	Rs.	30,000/-
103.	Baralimari H.S. School	Baralimari	Rs.	1,50,000/-
104.	Dhuragaon H.S. School	Dhuragaon	Rs.	50,000/-

105. Dhruladuvi L.P. School	Duruladuvi	Rs.	10,000/-
106. Dighalbori L.P. School	Dighalbori	Rs.	8,000/-
107. Tupgaon Bali Pathar Be-Charkati L.P. School	- do -	Rs.	20,000/-
108. Pub-Dharamtul L.P. School	Pub-Dharamtul	Rs.	10,000/-
109. Bhulukaguri L.P. School	Bhulukaguri	Rs.	10,000/-
110. Daponibori High School	Daponibori	Rs.	15,000/-
111. Borbori L.P. School (Namaudra)	Borbori	Rs.	10,000/-
112. No. 2 Borbori L.P. School	No. 2 Borbori	Rs.	15,000/-
113. Raja-Pukhuri Bishnujyoti	Rajapukhuri	Rs.	15,000/-
114. Thakuribori M.E. School	Hatibat Samiluguri	Rs.	10,000/-
115. Kamuraguri M.E. School	Kamuraguri	Rs.	2,000/-
116. Homeswar Das. L.P. School	Banoara	Rs.	15,000/-
117. Mukunda Das L.P. School	Khalanibeel	Rs.	4,000/-
118. Sonduva High School	Sonduva	Rs.	25,000/-
119. Sonduva Phatik Ch. M.E. School	- do -	Rs.	25,000/-
120. Phukan Salmora L.P. School	Salmora	Rs.	35,000/-
121. NO. 2 Gunamora L.P. School	Gunamora	Rs.	8,000/-
122. Hekena Mara L.P. School	Charaihagi	Rs.	3,000/-
123. Mikirabheta L.P. School	Mikirabheta	Rs.	2,000/-
124. Habi Barangabaari Girls M.E. School	Chuwatobori	Rs.	5,000/-
125. Tolougaon L.P. School	Jolougaon	Rs.	8,000/-
126. Dungapara L.P. School	Dungapara	Rs.	8,000/-
127. Alipukhuri S.O.M.E. Mdrassa	Alipukhuri	Rs.	9,000/-

128. Buraburi Ahmedia Madrassa	Buraburi	Rs.	45,000/-
129. Pokaaria Par L.P. School	Buraburi	Rs.	15,000/-
130. Mukunda Das M.E. School	Khalanibeel	Rs.	4,000/-
131. Kushianai L.P. School	Morisuti Pam	Rs.	10,000/-
132. Srimanta L.P. School	Hariapar	Rs.	8,000/-
133. Betani Rakhai Sarkar L.P. School	Betani	Rs.	2,000/-
134. Itakali L.P. School	Sabukdhara	Rs.	5,000/-

Sd/-

Deputy Commissioner
Marigaon (Assam)

**LIST OF PUBLIC INSTITUTIONS DAMAGED BY CYCLONE OF 4-5-97,
9-5-97, 16-5-97, 17-5-97, 19-5-97**

Sl. No.	Name of the Institutions	Name of the vill.	Extent damage (Valuation)
1	2	3	4
1.	No. 1 Marakallong Namghar	Marakallong	Rs. 10,000.00
2.	No. 2 Do Do	Do	Rs. 10,000.00
3.	Nava- Suruj Sangha	Uttarkharamti	Rs. 10,000.00
4.	Katahguri Namghar	Katahguri	Rs. 10,000.00
5.	Bara Namghar Manikut	do	Rs. 10,000.00
6.	Siva Mandir	Kharabori	Rs. 10,000.00
7.	Gopal Krishna Than	Chatanguri	Rs. 10,000.00
8.	Siva Mandir	do	Rs. 10,000.00

9.	Siva Than	do	Rs.	10,000.00
10.	Bakharbori Sarbajain Siva Mandir	Bakharbori	Rs.	10,000.00
11.	Bhoiraguri Namghar	Bhoiraguri	Rs.	10,000.00
12.	Pachim Ahatguri Siva Mandir	Ahatguri	Rs.	10,000.00
13.	Natuagaon Bobori Siva Mandir	Natuagaon	Rs.	10,000.00
14.	Morigaon Town Siva Mandir	Morigaon Town	Rs.	20,000.00
15.	Bashnaghat Namghar	Bashnaghat	Rs.	10,000.00
16.	Bishnu Rabha Sanskrit Sangha		Rs.	20,000.00
17.	Sankari Kalakrishti Charcha Kendra	Morigaon	Rs.	20,000.00
18.	Bamun Goshai Than	Roinapathar	Rs.	10,000.00
19.	Anganbadi Kendra	Tengaguri	Rs.	10,000.00
20.	Siva Mandir (Nath)	Solamari Mikirgaon	Rs.	10,000.00
21.	Mikirgaon Namghar	do	Rs.	10,000.00
22.	Dhekiphalabori Yubak Sangha	Dhekiphalabori	Rs.	10,000.00
23.	Da-Chikabori Yubak Sangha.	do	Rs.	10,000.00
24.	Da-Chikabori Sarbajani Sankar Mandir	do	Rs.	20,000.00
25.	Chikabori Majgaon Library	Chamkata	Rs.	10,000.00
26.	Kanphalagaon Baruah Namgahr	Kanphala	Rs.	10,000.00
27.	Dhekiphala Tiwa Namghar	Dhekiphala	Rs.	10,000.00
28.	Bakharbori Ras Mandir	Bakharbori	Rs.	10,000.00
29.	No. 119 Na-Bakharbori Anganbadi Kendra.	Bakharbori	Rs.	10,000.00
30.	Udari Mahila Samity Ghar.	Udari	Rs.	10,000.00
31.	Niz-Kapahera Bed Namghar	do	Rs.	18,000.00

32.	Kapahera Keotaguri Namghar	do	Rs.	15,000.00
33.	Niz-Kapahera Society Ghar	Kapahera	Rs.	20,000.00
34.	Tukunabori Amorjyoti Yubak Sangha	Tukunabori	Rs.	13,000.00
35.	Tukunabori Rampur Nigam Mahila Samity	do	Rs.	14,000.00
	Public Burah Gohain Than	Barukata.	Rs.	4,500.00
	Kahatguri Konwargaon Namghar	Katahguri	rs.	8,000.00
36.	Tukunabori Public Namghar	Tukunabori	Rs.	18,000.00
37.	Baruah Suburi Mashjid	Jaluguti	Rs.	20,000.00
38.	Kashdhara Public Namghar	Kashdhaa	Rs.	15,000.00
39.	Srimanta Sankar Sangha Puthibharal	do	Rs.	20,000.00
40.	Milijuli Kriya Sangha	do	Rs.	20,000.00
41.	Parasutangani Mashjid	Parasutangani	Rs.	10,000.00
42.	Building of Khadi Board paghali	Paghali	Rs.	7,600.00
43.	Paghali Namghar	do	Rs.	5,000.00
44.	Ghumatigaon Rash Mandir	Ghumatigaon	Rs.	5,000.00
45.	Ghumatigaon Siva Mandir	do	Rs.	6,000.00
46.	Adarsha Namghar Ghumatigaon	do	Rs.	6,000.00
47.	Kashdhara Namghar	Kashdhara	Rs.	8,000.00
48.	Srimanta Sankar Sangha Navaratna Puthibharal	do	Rs.	8,000.00
49.	Bamungaon Baruah Namghar	do	rs.	5,000.00
50.	Mangia Bakori Namghar	do	Rs.	20,000.00
51.	Da- Chikabori Namghar	Da-Chikabari	Rs.	10,000.00
	No. 1	do	Rs.	10,000.00

	No. 2	do	Rs.	10,000.00
	No. 3	do	Rs.	10,000.00
	No. 4	do	Rs.	10,000.00
52.	Chamkata Namghar No. 1	Chamakata	Rs.	10,000.00
	No. 2	do	Rs.	10,000.00
	No. 3	do	Rs.	10,000.00
53.	Sidhabari Siva Mandir	Rupaibori	Rs.	6,000.00
54.	Bhujuwassuk gaon Hari Mandir (Namghar)	do	Rs.	7,000.00
55.	Pachim Telahi Bhakatgaon Jame Majid	Telahi Bhakatgaon	rs.	12,000.00
56.	Telahi Bhakatgaon Bornamghar	do	Rs.	12,000.00
57.	Bamungohain Than	Bhulukaguri	rs.	3,000.00
58.	Borbori Juvak Sangha	Borbori	Rs.	4,000.00
59.	Borbori Jame Mashjid	do	Rs.	8,000.00
60.	Jagibhakatgaon Bishnu Rava Sanskritighar	Jagi Bhakatgaon	Rs.	15,000.00
61.	Marigaon Jila Sankari Kala Krishti Sarcha Kendra	Morigaon	Rs.	5,000.00
62.	Telahi Bilarpar Mashjid	Baru Telahi	rs.	3,000.00
63.	Buraburi Samabai Samiti Kajyalaya	Buraburi	s.	30,000.00
64.	Uday Jyoti Sangha	Barangabari	Rs.	2,000.00
65.	Barangabari Bhumihin Namghar	do	Rs.	1,000.00
66.	Siva doul Pancharanta Mahatirtha	Sapkati	Rs.	3,000.00
67.	Brhma Mandir Namghar	Ouguri	Rs.	8,000.00

LIST OF VICTIMS DAMAGED BY FIRE ON 21-5-97 IN MORIGAON DAILY MAKET.

SL No.	Name of Victims with Father's Name	Description of House	Fully/ Partially damage	Approx. loss
1	2	3	4	5
1.	Sri Ratul Mahanta S/O	Thatches House	Fully	Rs. 30,000/-
2.	Sri Rijumoni Mahanta S/O Mahendra	G.I. Sheet (Partially)	- do -	Rs. 55,000/-
3.	Jugeswar Kakoti S/O. Madan	Thatched House	- do -	Rs. 10,000/-
4.	Sri Lakhiram Deka S/O. Nanda	G.I. Sheet (Partially)	- do -	Rs. 20,000/-
5.	Md. Chand Mamud S/O Samir Uddin	Thatched House	- do -	Rs. 22,000/-
6.	Sri Bakul Saikia S/O. Deben	- do -	- do -	Rs. 20,000/-
7.	Sri Deben Saikia S/O.	- do -	- do -	Rs. 20,000/-
8.	Sri Haren Deka S/O. Dandiram	G.I. Sheet (Partially)	- do -	Rs. 45,000/-
9.	Sri Basanta Das S/O. Haren	Thatched House	- do -	Rs. 20,000/-
10.	Md Abdul Ali S/O. Siraj Uddin	- do -	- do -	Rs. 3,000/-
11.	Md. Sala Uddin S/O. Badar Uddin	- do -	- do -	Rs. 8,000/-

12.	Sri Haripad Nath S/O. Nileswar	- do -	- do -	Rs. 30,000/-
13.	Sri Dilip Paul S/O Balai	- do -	- do -	Rs. 4,000/-
14.	Sri Bipin Deka, S/O. Kandarpa Deka	- do -	- do -	Rs. 11,000/-
15.	Sri Kharmeshwar Nath S/O. Puwabor	- do -	- do -	Rs. 18,000/-
16.	Sri Nareswar Nath S/O. Dharmeswar	- do -	- do -	Rs. 12,000/-
17.	Sri Putu Kalita S/O Mangalbor	- do -	- do -	Rs. 12,000/-
18.	Sri Suren Bora S/O. Rati	- do -	- do -	Rs. 11,000/-
19.	Sri Paritosh Biswas S/O. Kantiram	- do -	- do -	Rs. 10,000/-
20.	Sri Jiban Das S/O. Dambaru	- do -	Partially	Rs. 4,000/-
21.	Sri Ranjit Das S/O. Rupsing	- do -	Fully	Rs. 6,000/-
22.	Shri Pranballav Paul S/O. Jugendra	- do -	Partially	Rs. 2,500/-
23.	Shri Monindra Das S/O.	- do -	- do -	Rs. 3,000/-
24.	Sri Ghana Kt. Saikia S/O Bhedai	- do -	- do -	Rs. 3,000/-
25.	Sri Dapen Nath S/O Joy Nath	- do -	- do -	Rs. 5,000/-

26.	Sri Porimal Debnath S/O. Shyam Chandra	Thatches House	Fully	Rs.	8,500/-
27.	Sri Basu Kakati S/O Bhatibor	- do -	- do -	Rs.	3,000/-
28.	Sri Azar Bora S/O. Sangiram	- do -	- do -	Rs.	15,000/-
29.	Sri Bhaben Bora S/O. Sabhasing	- do -	- do -	Rs.	15,000/-
30.	Sri Bipul Bora. S/O. Sabhasing	- do -	- do -	Rs.	15,000/-
31.	Sri Atul Borah S/O. Umbor	- do -	- do -	Rs.	4,000/-
32.	Md. Alif Ali S/O. Latif	—	—		Temporary Shop
33.	Sri Upen Medhi S/O. Homeswar	—	—		- do -
34.	Sri Mantu Bora S/O. Nabin	—	—		- do -
35.	Sri Bakul Medhi S/O.	—	—		- do -
36.	Sri Prafulla Medhi S/O.	—	—		- do -
37.	Sri Mamin Deka S/O. Sukhmol	—	—		- do -
38.	Sri Subhal Paul S/O. Haripad Paul	—	—		- do -
39.	Sri Ganesh Dutta S/O. Upen	—	—		- do -

40. Mukesh Sing S/O. Suna Nath	—	—	— do —
41. Sri Gopal Nath S/O. Tilaram	—	—	— do —
42. Sri Karuna.Gogoi S/O. Bhaben	—	—	— do —
43. Sri Dipali Das S/O. Lakhiram	—	—	— do —
44. Sri Akan Kalita S/O. Juna Kalita	—	—	— do —

Rs. 4,04,500.00/-

Annexure - X

A.Q. Dy. No. 29/C

Dt. 9.8.97

District wise allocation fund under - 2711 maintainance head of upto
15th August / 97

1.	Dibrugarh	Rs. 34.60 Lakh
2.	Sibsagar	Rs. 19.37 L
3.	Jorhat	Rs. 10.97 L
4.	U.A.I.D., Jorhat	Rs. 14.40 L
5.	Majuli	Rs. 8.18 L
6.	Dhemaji	Rs. 12.45 L
7.	North Lakhimpur	Rs. 32.76 L
8.	Tezpur	Rs. 21.53 L
9.	Nagaon	Rs. 12.70 L
10.	Marigaon	Rs. 10.74 L
11.	Guwahati East	Rs. 17.09 L
12.	Guwahati-West	Rs. 20.70 L
13.	P.G.P.	Rs. 4.27 L
14.	Mangaldoi	Rs. 10.34 L
15.	Nalbari	Rs. 13.42 L
16.	Barpeta	Rs. 15.33 L
17.	Kokrajhar	Rs. 11.15 L
18.	Dhubri	Rs. 5.17 L
19.	Goalpara	Rs. 6.53 L

20.	Guwahati Mechanical	Rs. 10.00 L
21.	North Lakhimpur Mechanical	Rs. 10.00 L
22.	Silchar	Rs. 40.39 L
23.	Karimganj	Rs. 26.53 L
24.	Hailakandi	Rs. 30.51 L
25.	Cachar Unvestigation Division	Rs. 10.01 L
26.	Silchar Machanical Div.	Rs. 5.00 L
27.	Diph F.C. Div.	Rs. 0.40 L
28.	Haflong F.C. Div.	Rs. 0.30 L

Total	Rs.414.95 (L)
-------	---------------

Annexure - XI**Annexure - 'A'**

Name of Villages electrified under Durlavchera Electricals Sub-Division
(Ratabari Constituency)

S.No.	S/CNo.	Name of Villages	S.No.	S/CNo.	Name of Villages
1.	0010	Balirband Pt - I	18.	0032	Sivestipur
2.	0011	Bhairabnagar Pt-III	19.	0034	Santoshpur
3.	0012	- do - Pt - II	20.	0035	Chotokany
4.	0013	- do - Pt - I	21.	0036	Bakalkandi
5.	0016	Singra Pt - I	22.	0037	Rakhal Basti
6.	0017	Shrinagar	23.	0041	Sonaicherra Cha Bagan Pt - I
7.	0018	Dawdhar	24.	0047	Gopikanagar
8.	0019	Anandapur	25.	0051	Nayanapur
9.	0020	Dargarbond Pt-I	26.	0052	Kudali
10.	0021	- do - Pt. II	27.	0053	Dighali Kandi
11.	0023	Daur Bond	28.	0054	Nagendra Nagar
12.	0024	Kalacherra	29.	0055	Basantapur
13.	0027	Bishnunagar Colony	30.	0058	Doloo Pt-I
14.	0028	Chinanal	31.	0059	Mangalpur
15.	0029	Bargool	32.	0062	Kholagram
16.	0030	Sambridhipur	33.	0062	Gorabond
17.	0031	Kalyanpur	34.	0066	Manik Nagar Chabagan Pt - I

35.	0068	Shripur	60.	0105	Gulal Kandi
36.	0070	Sathem Sangai	61.	0106	Dalgram Pt-II
37.	0071	Dalur Band	62.	0107	Bhairabnagar
38.	0072	Nayatilla	63.	0108	Bargool
39.	0073	Balla Sail	64.	0115	Forbo Baruah
40.	0075	Krishna Nagar Colony	65.	0117	Linpinguri Pt-II
41.	0076	Birgawra	66.	0118	- do - Pt. I
42.	0080	Bazarghat Pt-I	67.	0120	Latashi Nagar
43.	0082	Singloripar	68.	0121	Kalinagar Char Bagan Pt-I
44.	0083	Kurikhota	69.	0125	Ramkrishna Nagar Pt-I
45.	0084	Singripar	70.	0126	- do - Pt - II
46.	0085	Doluripar	71.	0127	Dhali Bool Pt-I
47.	0086	Chamala	72.	0128	Nayagram
48.	0087	Champaknagar	73.	0133	Kachukhowri
49.	0088	Tehakhawri	74.	0134	Cchsngi Khowri
50.	0092	Srinanagar Pt - II	75.	0135	Bethubari
51.	0093	- do - Pt - I	76.	0137	Muligla Pt - I
52.	0094	- do - Pt - III	77.	0138	Awalala (P.S.)
53.	0095	Chandray	78.	0140	Nitainagar
54.	0096	Chandkhari	79.	0141	Basanta TILLA
55.	0097	Thongargool	80.	0142	Dullavpur
56.	0098	Pauthar	81.	0143	Phanala
57.	0101	Kalapalani	82.	0147	Chunatgool T.E. Pt - I
58.	0102	Ratanbari Pt - I	83.	0148	Radhanagar
59.	0103	Ratanbari Pt - II	84.	0151	Narinagar Pt - II

85.	0152	Madanpur	113.	0198	Baskal Tilla
86.	0153	Dadrapur	114.	0199	Sinlacherra Grant Pt - I
87.	0154	Beratook	115.	0004	- do - Pt - II
88.	0155	Saheish Nal	116.	0005	Barbari
89.	0156	Bhiaradala	117.	0006	Patipath
90.	0157	Lilachilla grant	118.	0007	Chantilla
91.	0158	Paschim Tarbin cherra	119.	0008	Bhotairbond
92.	0161	Anipar grant	120.	0009	Duilaccherra Vih Pt - I
93.	0162	Hulash Nazan Pt - II	121.	0013	Murashyaripur (P.S.)
94.	0164	Panchdali	122.	0018	Dhapumiar (P.S.)
95.	0166	Vidaynnagar	123.	0019	Dullavcherra V. & Pt. II
96.	0167	Amarkhal	124.	0220	Dullavcherra Grant
97.	0168	Harnagar Pt - I	125.	0223	Paglacherra Punji
98.	0172	Bidyanagar Pt - I	126.	0096	Pura Lalcherra V.A.
99.	0173	- do - Pt - II	127.	0097	Barbali
100.	0174	Kunagram	128.	0230	Balicherra Grant
101.	0175	Rupagram	129.	0234	Shrirampur
102.	0176	Penchala (J.S.)	130.	0238	Wanirbond.
103.	0178	Patiala (J.S.)	131.	0239	Muralir Bond
104.	0179	Kalacherra Grant	132.	0242	Mahabir Bang
105.	0180	Chantilla	133.	0244	Antilla
106.	0181	Patiala	134.	0245	Purbo Bombira Parbo
107.	0182	Rupagram Pt - II	135.	0248	Uttar Olivia
108.	0188	Mukhancherra T.E. Pt-I	136.	0249	Uttar Khagangool T.E.
109.	0188	Damcharra Tripura Rangan	137.	0250	Raypur
110.	0191	Damcharra T.E. Pt - I	138.	0254	Purbo Magur
111.	0195	Krishnanagar	139.	0256	Path Kaowri
112.	0196	Pachim Krishnanagar	140.	0258	Pachim Cheraguri land.

141. 0259	Cheragir bond.	150. 0275	Cheragi Nagar
142. 0260	Nempua	151. 0277	Rajendrapur.
143. 0264	Kakura Punjee	152. 0278	Barua Tilla
144. 0265	Bhuta Kuahi	153. 0279	Biraja Pur.
145. 0066	Bhudai Kever	154. 0280	Bardalia
146. 0069	Dakhin cheragir bond.	155. 0283	Kalamagura
147. 0071	Kamalpur	156. 0284	Bijoypur
148. 0273	Ehuilo Balia	157. 0285	Rongpur
149. 0274	Bhula Punjee	158. 0286	Bora Bhubirbond.

(Dawaka Sestim)

*****